THE BOOK WAS DRENCHED

UNIVERSAL
LIBRARY
OU_206225
UNIVERSAL
LIBRARY

Osmania University Library

Call No T 491.24
P98T

Accession No. P.G.T 114

Author [illegible]

Title [illegible]

This book should be returned on or before the date last marked below

శ్రీరస్తు

శ్రీపురుషోత్తమదేవప్రణీత

త్రికాండశేషము

సటీకము.

Post Graduate Library
College of Arts & Commerce, O. U.

చెన్నపురి:

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్ వారిచేఁ

ప్రకటితము.

All Rights Reserved.

PRINTED BY
V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS,
AT THE 'VAVILLA' PRESS,
Madras.

పీ ఠి క.

త్రికాండశేష మను పేర నామలింగానుశాసనమున నుదాహరింపఁబడనిపదములను సమకూర్చి యీనిఘంటురాజమును రచించినమహామహుఁడు పురుషోత్తమదేవుఁడు కృత్యాదియందుఁ దనపేరు పురుషోత్తముఁ డని గ్రంథాంతమునఁ దనగ్రంథనామము త్రికాండశేష మనియు నీక్రిందివిధముగాఁ జెప్పినాఁడు:—

శ్లో॥ "అలౌకికత్వాదమరః స్వకోశే న యాని నామాని సముల్లిలేఖ,
విలోక్యతై రప్యధునా ప్రచారం అయం ప్రయత్నః పురుషోత్తమస్య.

గద్య. ఇతి శ్రీపురుషోత్తమదేవవిరచిత త్రికాండశేషాభిధానకోశస్సమాప్తః"

ఈ పురుషోత్తమదేవుఁ డెవరో విచారింపవలసి యున్నది. ఉత్కలదేశప్రభువగు కపిలేంద్రగజపతికుమారుఁడు పురుషోత్తమదేవుఁడే ప్రస్తుతగ్రంథకర్త. ఈతఁడు మహావీరుఁ డని పేరొందె విద్యానగరమును ముట్టడించి సాళువనరసింహరాయలను బంధించి యాతనివలన ఉదయగిరిరాజ్యమును అపరాధదండనముగాఁ గైకొని విడిచిపెట్టినట్లు అనంతవరతామ్రశాసనమునందుఁ గలదు ఈగ్రంథకర్త కుమారుఁడగు ప్రతాపరుద్రగజపతి వ్రాసిన సరస్వతీవిలాసమున నీతనివంశ మీవిధముగాఁ జెప్పఁబడినది.

కపిలేశ్వరగజపతిభార్య పార్వతీదేవి

|

*పురుషోత్తమగజపతిభార్య రూపాంబ

|

ప్రతాపరుద్రగజపతిభార్య మైలాంబ

పురుషోత్తమదేవుఁడు సాళువ నరసింహరాయని జయించినటుల అనంతవరతామ్రశాసనములోఁ జెప్పఁబడినశ్లోక మిది:—

శ్లో. "యస్మై నిత్యతరప్రతాపదహనజ్వాలాయమానధ్వజ
స్తంభాబద్ధకుమ్భకర్ణవసవప్రేక్షావిభగ్నద్విషే
సంధాయాభయ యాచనాంజలిమహోదరోప్యదయాద్రింభయా
దాత్మానం ముముచే నృసింహనృపతిః కర్ణాటదేశాధిపః."

ఈపురుషోత్తమ గజపతికుమారుఁడగు ప్రతాపరుద్రగజపతి తన కుమారిత యగుభద్రను కృష్ణదేవరాయల కిచ్చినటుల తిమ్మరుసుమంత్రి కృతమగు ప్రబోధచంద్రోదయవ్యాఖ్యలోని యీక్రిందిశ్లోకమునందుఁ గలదు

శ్లో. ప్రతాపరుద్రస్య గజేశ్వరస్య పుత్రీం పవిత్రీకృతభూతధాత్రీం,
ప్రత్యగ్రహీద్యః ప్రకటప్రతాపో భద్రాం సుభద్రామివ పాండవేయః.

ఈసంబంధములనుబట్టి ప్రకృతగ్రంథకర్తయగు పురుషోత్తమ గజపతి సాళువనరసింహరాయలకాలమునను ఆతని కుమారుఁడు కృష్ణదేవరాయలకాలమున నుండెననుట జరిత్రమునకు సరిపడియున్నది. పురుషోత్తమగజపతి క్రీ. శ. 1462 మొదలు 1490 వఱకు రాజ్యము పరిపాలించియుండును. కొండపల్లిసీమలోఁ జిలుకలూరిపేట చెంతనున్న పురుషోత్తమపట్టణము కొండపల్లిచెంతనున్న పురుషోత్తమపట్టణము ఈతనిపేరుతోఁ గట్టఁబడినవి ఈకవి త్రికాండశేషమేగాక ఊష్మభేద ప్రకాశిక మున్నగు పెక్కుగ్రంథముల రచించినాఁడు ప్రకృతగ్రంథ రచనోద్దేశము కృత్యాదిని ప్రస్తావించినాఁడుగాన నందుఁ దిలకింపనగు

మే మెఱింగినంతలో నీత్రికాండశేషము తెలుఁగులో ముద్రితముగా లేదు. ఒకమాసపత్రికలో నర్థముతో నొక్కఁభాగ మెన్నఁడో

ముద్రింపఁబడినది. తరువాత నాప్రతికసంగతిగాని గ్రంథముసంగతిగాని తెలియరాదయ్యెను. క్రీ. శ 1854 ప్రాంతమున బొంబాయిపురమున ముద్రితమై సదాశివబజాబాశాస్త్రి అమరాపురకరవారిచే ప్రకటింపఁబడిన నాగరలిపిమూలము నాధారముచేసికొని శ్రీవావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రి గారు వ్రాయించిన వ్రాతప్రతిని గైకొని యర్థములు వ్రాసితిమి. అర్థనిర్ణయమున నాగరలిపిమూలములో ఫుట్‌నోట్సులో నొసంగఁబడిన యర్థవివరణము చాలవఱకుఁ దోడ్పడినది కొన్నిచోటుల నందును దోషములు కనిపించినవి హారావళి, మేదిని, ఏకాక్షరనిఘంటువు, త్రికాండశేషములతోడ్పాటుతో వ్రాయఁబడిన శ్రీమాన్ పరవస్తు శ్రీనివాసాచార్యులవారి సర్వశబ్దసంబోధిని యర్థనిర్ణయమునందు మాకెక్కుడు సాయపడినది మూలములోనిపాఠములోఁ గొన్నిదోషములు గోచరించెను. ఎంత యత్నించినను బ్రత్యంతరము లభింపక పోయెను ఇంక నాలసించిన యెడల నీయమూల్యగ్రంథము నాంధ్ర విద్యార్థిలోకమున కొసంగుటలో నాలస్యము జరుగునేమో యని శబ్దార్థకల్పతరువు, నానార్థరత్నమాల, ధనంజయనిఘంటువు, శబ్దకల్పద్రుమము, సర్వశబ్దసంబోధినీసహాయమున పాఠనిర్ణయము గావించికొని యతిశ్రమమీఁద వ్యాఖ్యఁ వ్రాయగలిగితిమి.పునర్ముద్రణమును గావించు నప్పటికేని ప్రత్యంతరము లభించినచో నింక నీగ్రంథము సంస్కరింపఁ గలము ఇట్లే మేము వ్యాఖ్యలు వ్రాయుచున్న హారావళియు మేదినియు ఏకాక్షరనిఘంటువులగూడ నాంధ్రలోకమున కచిరకాలమునసమర్పింపఁ గలము ఎందేని ప్రమాదములున్న సుధీలోక మెఱింగించిన సంస్కరించుకొని కృతజ్ఞులమయ్యెదము నిఘంటురచనమున మాకుఁ దోడ్పాటు గావించిన తర్కవేదాంతశాస్త్రవిద్వాంసులగు శ్రీపైడిమఱ్ఱి చంద్రశేఖర శాస్త్రిగారిసహాయము మఱువఁజాలము.

అమూల్యములగు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములను వ్యయప్రయాసలకోర్చి ముద్రించి ప్రకటించి భాషాదారిద్ర్యమువారించు బ్రహ్మశ్రీ, వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రులుగారిమహోద్యమమునకుఁ గృతజ్ఞులమై యీస్వల్పసేవఁ గావించి ధన్యులమైతిమి.

నందిగామ.
1-5-28.

ఇట్లు, సుధీవిధేయులు,
శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు.

విషయసూచిక.

ప్రథమకాండము.

		పుట.
స్వర్గవర్గము		1—16
దిగ్వర్గము		16—19
కాలవర్గము		20—22
బుద్ధివర్గము		22—22
వాగ్వర్గము		22—23
శబ్దాదివర్గము		23—23
నాట్యవర్గము		23—27
పాతాళభోగివర్గము		27—28
నరకవర్గము		28—28
వారివర్గము		28—34

ద్వితీయకాండము.

భూమివర్గము		35—39
పురవర్గము		39—42
శైలవర్గము		42—43
వనౌషధివర్గము		44—52
సింహాదివర్గము		52—59
మనుష్యవర్గము		59—68
బ్రహ్మవర్గము		68—75
క్షత్రియవర్గము		75—88
వైశ్యవర్గము		88—96
శూద్రవర్గము		96—100

తృతీయకాండము.

		పుట.
విశేష్యనిఘ్నవర్గము		101—107
సంకీర్ణవర్గము		107—115
నానార్థవర్గము	క	115—126
,,	ఖ	126—127
,,	గ	127—131
,,	ఘ	132—132
,,	చ	132—134
నానార్థవర్గము	ఛ	134—134
,,	జ	134—136
,,	ఝ	136—136
,,	ట	136—140
,,	ఠ	140—141
,,	డ	141—143
,,	ఢ	143—143
,,	ణ	143—149
,,	త	149—161
,,	థ	161—163
,,	ద	163—165
,,	ధ	166—168
,,	న	169—179
,,	ప	179—181
,,	ఫ	181—181
,,	బ	181—182
,,	భ	182—184
,,	మ	184—187
,,	య	187—192
,,	ర	192—204
,,	ల	204—212
,,	వ	212—215
,,	శ	215—217
,,	ష	217—219
,,	స	219—222
,,	హ	222—224
అవ్యయవర్గము		224—226
లింగాదిసంగ్రహవర్గము		226—230
శబ్దానుక్రమణిక		231—291

ఈగ్రంథమునందు వాడఁబడిన

సాంకేతికాక్షరములు.

పుంలింగమునకు	...	...	పు
స్త్రీలింగమునకు	...	...	స్త్రీ.
నపుంసకలింగమునకు	...	...	న.
స్త్రీపుంలింగమునకు	...	...	స్పు.
స్త్రీనపుంసకలింగమునకు	...	...	స్న.
పున్నపుంసకమునకు	...	...	పున.
త్రిలింగమునకు	...	...	త్రి.
అవ్యయమునకు	...	...	అవ్య

శ్రీరస్తు

త్రికాండశేషము

సటీకము.

ప్రథమకాండము.

శ్లో. జయంతి సంతః కుశలం ప్రజానాం
నమో మునీంద్రాయ సురాః స్మృతాస్థ,
స్తుతాసి వాగ్దేవి దయస్వ మాతః
విధేహి విఘ్నాధిప మంగళాని. ౧

పండితులు జయము పొందుచున్నారు. ప్రజలకు క్షేమమగుంగాత. మునులకు నమస్కారము సురలు తలంపఁబడినవారైరి. సరస్వతి స్మరింపఁబడినది తల్లీ దయయుంచుము వినాయకా! శుభములఁ బ్రసాదింపుము.

శ్లో. అలౌకికత్వాదమరః స్వకోశే న యాని నామాని సముల్లిలేఖ,
విలోక్య తైరప్యధునా ప్రచారం అయం ప్రయత్నః పురుషోత్తమస్య.

అమరకారుఁడు అలౌకికపదములని యేపదములను విడిచెనో వాని ప్రచారము నిప్పటికి ఉండుట జూచి పురుషోత్తముఁడను నేనీగ్రంథమును వ్రాయుచున్నాఁడను.

శ్లో. వర్గక్రమ స్తథా నామలిఙ్గయో స్తూపదేశతా,
పరిభాషాదికం సర్వమత్రాప్యమరకోశవత్ 3

వర్గము, క్రమము, నామములు, లింగములు, ఉపదేశమార్గము, పరిభాషాదులు ఈగ్రంథమునందు అమరకోశమునందువలె సమకూర్పఁబడెను

స్వర్గవర్గము.

స్వర్లోకో దేవలోకః స్యాత్ అపరోహః ఫలోదయః, మందరః సైరిభః శక్రభవనం ఖం దివం నభః ౪

౧ స్వర్లోకః (పు), ౨ దేవలోకః, 3 అపరోహః, ౪ ఫలోదయః, ౫ మందరః, ౬ సైరిభః, ౭ శక్రభవనం (న), ౮ ఖం, ౯ దివం, ౧౦ నభః (స్) ఇవి స్వర్గమునకు పేరులు

స్వాహాభుజస్తు వసులాః పూజితాశ్చ చిరాయుషః, శౌభా నిలింపాద్యుషదః స్వర్గిణశ్చ నభస్సదః ౫

౧ స్వాహాభుజః (పు) (జ్ బ), ౨ వసులాః, 3 పూజితాః, ౪ చిరాయుషః (స్), ౫ శౌభాః, ౬ నిలింపాః, ౭ ద్యుషదః (ద్), ౮ స్వర్గిణః (న్), ౯ నభస్సదః (ద్) ఇవి దేవతలపేరులు. (అన్నియు ప్రథమాబహువచనాంతములు)

ఋనామాత్వదితి ర్దేవమాతా స్యాదథ

౧ ఋనామా (న్ సీ), ౨ అదితిః, 3 దేవమాతా (ఋ) ఇవి దేవమాతపేరులు

పూర్వజాః, పితరశ్చంద్రగోలస్థాః న్యస్తశస్త్రాః స్వధాభుజః ౬

౧ పూర్వజాః (పు), ౨ పితరః (ఋ), 3 చంద్రగోళస్థాః, ౪ న్యస్తశస్త్రాః, ౫ స్వధాభుజః(జ్)ఇవి పితృదేవతలపేర్లు (అన్నియు ప్రథమాబహువచనాంతములు.)

కవ్యబాలాదయస్తే చ

౧ కవ్యబాలాదయః ఇవి కవ్యబాలుఁడు మొదలగు పితృదేవతల భేదము

దైత్యాస్తు ప్రఘసాః ఖరాః, క్రతుద్విషశ్చేష్టిముషో

౧ దైత్యాః (పు), ౨ ప్రఘసాః, 3 ఖరాః, ౪ క్రతుద్విషః (ష్), ౫ ఇష్టిముషః (ష్) ఇవి రాక్షసులపేరులు. (ప్ర. బహువచనాంతములు)

దైత్యమాతా దితిర్దనుః

౧ దైత్యమాతా (సీ) (ఋ), ౨ దితిః, 3 దనుః ఇవి రాక్షసమాతనామములు

బుద్ధోకనిష్ఠగమహాముని ధర్మచక్రరాగాశనిత్రిశరణాః ఖసమో దశార్హః, తాపీ గుణాకరమహాసుఖవజ్రిణశ్చమై

౧ బుద్ధః (పు), ౨ కనిష్ఠగః, 3 మహామునిః, ౪ ధర్మచక్రః, ౫ రాగాశనిః(ఇ), ౬ త్రిశరణః, ౭ ఖసమః, ౮ దశార్హః, ౯ తాపీ (న్), ౧౦ గుణాకరః, ౧౧ మహా

శ్రీ బలాసమజితారి సమంతభద్రాః ౧౮ మహాబోధిర్ధర్మధాతుః శ్వేతకేతుర్జినః ఖజిత్, త్రిమూర్తిర్దశభూమీశః పంచజ్ఞానో బహుక్షమః. ౯ సంబుద్ధః కరుణాకూర్చఃసర్వదర్శీ మహాబలః, విశ్వబోధో ధర్మకాయః సంగుప్తో ర్హన్సునిశ్చితః. ౧౦ వ్యోమాంభో ద్వాదశాఖ్యశ్చ వీతరాగః సుభాషితః,

సుఖః, ౧౨ వజ్రీ (న్), ౧౩ మైత్రీబలః, ౧౪ అసమః, ౧౫ జితారిః(ఇ), ౧౬ సమంతభద్రః, ౧౭ మహాబోధిః (ఇ), ౧౮ ధర్మధాతుః (ఉ), ౧౯ శ్వేతకేతుః (ఉ), ౨౦ జినః, ౨౧ ఖజిత్ (త్), ౨౨ త్రిమూర్తిః (ఇ), ౨౩ దశభూమీశః, ౨౪ పంచజ్ఞానః, ౨౫ బహుక్షమః, ౨౬ సంబుద్ధః, ౨౭ కరుణాకూర్చః, ౨౮ సర్వదర్శీ (న్), ౨౯ మహాబలః, ౩౦ విశ్వబోధః, ౩౧ ధర్మకాయః, ౩౨ సంగుప్తః, ౩౩ అర్హన్ (త్), ౩౪ సునిశ్చితః, ౩౫ వ్యోమాభః, ౩౬ ద్వాదశాఖ్యః, ౩౭ వీతరాగః, ౩౮ సుభాషితః. ఇవి బుద్ధదేవుని పేరులు.

సర్వార్థసిద్ధిస్తు మహాశ్రమణః కులిశాసనః. ౧౧ గోపేశశ్చాథాస్య

౧ సర్వార్థసిద్ధిః, ౨ మహాశ్రమణః, ౩ కులిశాసనః, ౪ గోపేశః. ఇవి శాక్యముని పేరులు.

యశోధరేయో బాహులః సుతః,

౧ యశోధరేయః, ౨ బాహులః. ఇవి శాక్యముని కుమారుని పేరు.

దేవదత్తో నుజో౽థస్యః

౧ దేవదత్తః (పు) ఇది శాక్యముని తమ్ముని పేరు

శ్రావకాః శిష్యసంజ్ఞినః.

౧ శ్రావకాః (అ బ) బుద్ధశిష్యుల పేరులు

ప్రత్యేకబుద్ధాఃఖడ్గాఃస్యుః సుదాంతాశ్చైకచారిణః, స్వయంభువో౽థ

౧ ప్రత్యేకబుద్ధాః (పు బ), ౨ ఖడ్గాః, ౩ సుదంతాః, ౪ ఏకచారిణః (న్. బ), ౫ స్వయంభువః (ఊ) ఇవి బుద్ధశిష్య భేదములు.

మారీచీ త్రిముఖా వజ్రకాలికా. ౧౩ వికటావజ్రవారాహీగౌరీ పోత్రిరథాచసా,

౧ మారీచీ (ఈ సీ), ౨ త్రిముఖా, ౩ వజ్రకాలికా, ౪ వికటా, ౫ వజ్రవారాహీ, ౬ గౌరిపోత్రిః, ౭ రథాచసా. ఇవి బుద్ధునితల్లి పేరులు.

లోకనాథస్తు లోకేశః సరోజీ **గుణసాగరః**. ౧౪. లోకేశ్వరః కృపాద్వైతః సుధావర్షీ హాలాహలః, సుఖావతీశ్వరః కన్యారామోసితాభ్రశేఖరః. ౧౫. చింతామణిః పద్మపాణిః బహురూపః ఖసర్వణః, ఆనీచదర్శీ కారండవ్యూహః పోతలకప్రియః. ౧౬. జటాధరో మహావీర్యో వజ్రసూర్యోఽవలోకితః,

౧ లోకనాథః (పు), ౨ లోకేశః, 3 సరోజీ (న్), ౪ గుణసాగరః, ౫ లోకేశ్వరః, ౬ కృపాద్వైతః, ౭ సుధావర్షీ (న్), ౮ హాలాహలః, ౯ సుఖావతీశ్వరః, ౧౦ కన్యారామః, ౧౧ అసితాభ్రశేఖరః, ౧౨ చింతామణిః, ౧3 పద్మపాణిః, ౧౪ బహురూపః, ౧౫ ఖసర్వణః, ౧౬ ఆనీచదర్శీ (న్), ౧౭ కారండవ్యూహః, ౧౮ పోతలకప్రియః, ౧౯ జటాధరః, ౨౦ మహావీర్యః, ౨౧ వజ్రసూర్యః, ౨౨ అవలోకితః. ఇవి బుద్ధభేదములు.

తారామహాశ్రీరోంకారా స్వాహాశ్రీశ్చ మనోరమా. ౧౭. తారిణీ చ జయానంతా శివా లోకేశ్వరాత్మజా, స్వదూరవాసినీ భద్రా వైశ్యా నీలసరస్వతీ. ౧౮. శంఖినీ చ మహాతారా వసుధారా ధనందదా, త్రిలోచనా లోచనాస్యా

౧ తారా (స్త్రీ), ౨ మహాశ్రీః, 3 ఓంకారా, ౪ స్వాహా, ౫ శ్రీః, ౬ మనోరమా, ౭ తారిణీ, ౮ జయా, ౯ అనంతా, ౧౦ శివా, ౧౧ లోకేశ్వరాత్మజా, ౧౨ స్వదూరవాసినీ, ౧3 భద్రా, ౧౪ వైశ్యా, ౧౫ నీలసరస్వతీ, ౧౬ శంఖినీ, ౧౭ మహాతారా, ౧౮ వసుధారా, ౧౯ ధనందదా, ౨౦ త్రిలోచనా, ౨౧ లోచనా. ఇవిబౌద్ధదేవీ భేదములు

న్మణిభద్రస్తు జంభలః. ౧౯. పూర్వయక్షో జలేంద్రోఽథ

౧ మణిభద్రః (పు), ౨ జంభలః, 3 పూర్వయక్షః, ౪ జలేంద్రః. ఇవి జైనదేవతలపేరులు

మంజుశ్రీ ర్జ్ఞానదర్పణః, మంజుభద్రో మంజుఘోషః కుమారోఽష్టారచక్రవాన్. ౨౦. స్థిరచక్రో వజ్రధరః ప్రజ్ఞాకాయశ్చ వాదిరాట్, నీలోత్పలీమహారాజో నీలః శార్దూలవాహనః. ౨౧. ధియాం

౧ మంజుశ్రీః (ఈ పు), ౨ జ్ఞానదర్పణః 3 మంజుభద్రః, ౪ మంజుఘోషః, ౫, కుమారః, ౬ అష్టారచక్రవాన్, ౭ స్థిరచక్రః, ౮ వజ్రధరః, ౯ ప్రజ్ఞాకాయః, ౧౦ వాదిరాట్ (జ్), ౧౧ నీలోత్పలీ (న్), ౧౨ మహారాజః, ౧3 నీలః, ౧౪ శార్దూలవాహనః, ౧౫ ధియాంపతిః, ౧౬

పతిః పూర్వజినః ఖడ్గీ దండీ విభూషణః, బాలవ్రతః పంచవీరః సింహకేలిః శిఖాధరః. ౨౨. వాగీశ్వరోఽథ

పూర్వజినః, ౧౭ ఖడ్గీ (న్), ౧౮ దండీ (న్), ౧౯ విభూషణః, ౨౦ బాలవ్రతః, ౨౧ పంచవీరః, ౨౨ సింహకేళిః, ౨౩ శిఖాధరః, ౨౪ వాగీశ్వరః. ఇవి పూర్వజైన విశేషముల పేరులు

హేరంబో హేరుకశ్చక్రసంవరః, దేవో వజ్రకపాలి చ నిశుంభీ శశిశేఖరః ౨౩ వజ్రటీకోఽథ

౧ హేరంబః (పు), ౨ హేరుకః, ౩ చక్రసంవరః, ౪ దేవః, ౫ వజ్రకపాలీ (న్), ౬ నిశుంభీ (న్), ౭ శశిశేఖరః, ౮ వజ్రటీకః ఇవి బుద్ధవిశేషముల నామములు.

మైత్రేయో యువరాజో జితశ్చ సః,

౧ మైత్రేయః (పు), ౨ యువరాజః, ౩ జితః ఇవి బుద్ధమతోపాసకుల పేర్లు (భావిబుద్ధుని పేర్లనికొందరు)

చీవరీ శ్రమణో భిక్షుర్వల్యశ్చైత్రోఽథ

౧ చీవరీ (న్-పు), ౨ శ్రమణః, ౩ భిక్షుః, ౪ వల్యః, ౫ చైత్రః. ఇవి బౌద్ధభిక్షుకుల పేరులు.

చేలుకః ౨౪. శ్రమణేరః ప్రవ్రజితో మహోపాసకగోమినౌ,

౧ చేలుకః (పు), ౨ శ్రమణేరః, ౩ ప్రవ్రజితః, ౪ మహోపాసకః, ౫ గోమీ (న్). ఇవి బుద్ధభిక్షుకశిష్యుల పేరులు.

అథ హంసరథో బ్రహ్మా విరించోఽష్టశ్రవాః సనత్ ౨౫. కంజః ప్రాణశ్చ వేదీశో వేదగర్భపురాణగౌ, అబ్జజో విశ్వరేతాశ్చ కమలః ప్రపితామహః. ౨౬. నాభిజన్మా శతధృతిః

౧ హంసరథః (పు), ౨ బ్రహ్మా (న్), ౩ విరించః, ౪ అష్టశ్రవాః (స్), ౫ సనత్ (త్), ౬ కంజః, ౭ ప్రాణః. ౮ వేదీశః, ౯ వేదగర్భః, ౧౦ పురాణగః, ౧౧ అబ్జజః, ౧౨ విశ్వరేతాః (స్), ౧౩ కమలః, ౧౪ ప్రపితామహః, ౧౫ నాభిజనా (న్), ౧౬ శతధృతిః. ఇవి బ్రహ్మ పేర్లు.

బ్రాహ్మీ తు బ్రహ్మకన్యకా, వాగ్దేవీ శారదా శుక్లా మహాశ్వేతా సరస్వతీ. ౨౭

౧ బ్రాహ్మీ (ఈ-స్త్రీ), ౨ బ్రహ్మకన్యకా, ౩ వాగ్దేవీ, ౪ శారదా, ౫ శుక్లా, ౬ మహాశ్వేతా, ౭ సరస్వతీ ఇవి సరస్వతీ దేవి పేరులు.

అథ హరిశతబిందుః శ్రీకరః శ్రీవరాహాజితపరపురుష శ్రీగర్భషడ్బిందవ్వనంతాః, నరకజిత్పృతధామా కేశవో జన్మకీలః క్రతుపురుషనృసింహశ్రద్ధజహ్నూచ్చ దేవాః. ౨౧ కోకః పురాణపురుషో నలినేశయశ్చ వాసుర్నరాయణపునర్వసువిశ్వరూపాః, అః శ్రీనివాసధరణీధర వామనైకశృంగాశ్చవృష్ణివృషశత్రుదశావతారాః. ౨౯ సోమగర్భాది దేవాదివరాహ స్వర్గబిందవః, గదాగ్రజో ముంజకేశీ సదాయోగీ సనాతనః ౩౦ రంతిదేవశివకీర్తనౌ త్రిపాత్ సోమసింధురపి రాహుమూర్ధభిత్, కాలనేమియవనారి పాండవాభీలసింధువృషకృష్ణకేశినః ౩౧ హేమశంఖః శతావర్తి మనుసాత్వతవారిశాః, వర్ధమానః శ్శతానందో జగన్నాథస్సుయామునః ౩౨ పూతనాధేనుకారిష్ట కేశీచాణూరసూదనః,

౧ హరిః (పు), ౨ శతబిందుః, 3 శ్రీకరః, ౪ శ్రీవరాహః, ౫ అజితః, ౬ పరపురుషః, ౭ శ్రీగర్భః, ౮ షడ్బిందుః, ౯ అనంతః, ౧౦ నరకజిత్ (త్), ౧౧ ఋతధామా, ౧౨ కేశవః, ౧3 జన్మకీలః, ౧౪ క్రతుపురుషః, ౧౫ నృసింహః, ౧౬ శ్రద్ధః, ౧౭ జహ్నుః, ౧౮ ఉచ్చదేవః, ౧౯ కోకః, ౨౦ పురాణపురుషః, ౨౧ నలినేశయః, ౨౨ వాసుః, ౨3 నరాయణః, ౨౪ పునర్వసుః, ౨౫ విశ్వరూపః, ౨౬ అః, ౨౭ శ్రీనివాసః, ౨౮ ధరణీధరః, ౨౯ వామనః, 3౦ ఏకశృంగః, 3౧ వృష్ణిః, 3౨ వృషశత్రుః, 33 దశావతారః, 3౪ సోమగర్భః, 3౫ ఆదిదేవః, 3౬ ఆదివరాహః, 3౭ స్వర్గబిందుః, 3౮ గదాగ్రజః, 3౯ ముంజకేశీ (న్), ౪౦ సదాయోగీ (న్), ౪౧ సనాతనః, ౪౨ రంతిదేవః, ౪3 శివకీర్తనః, ౪౪ త్రిపాత్, (ద్) ౪౫ సోమసింధుః, ౪౬ రాహుమూర్ధభిత్ (ద్), ౪౭ కాలనేమియవనారిః, ౪౮ పాండవాభీలః, ౪౯ సింధువృషః, ౫౦ కృష్ణః, ౫౧ కేశీ (న్), ౫౨ హేమశంఖః, ౫3 శతావర్తి (న్), ౫౪ మనుః, ౫౫ సాత్వతః, ౫౬ వారిశః, ౫౭ వర్ధమానః, ౫౮ శతానందః, ౫౯ జగన్నాథః, ౬౦ సుయామునః, ౬౧ పూతనాధేనుకారిష్టకేశీచాణూరసూదనః ఇవి విష్ణుమూర్తి పేరులు. | పూతనాధేనుకారిష్టకేశిచాణూరసూదనః, అను సమస్తపదమును పూతనాసూదనః, ధేనుకసూదనః, అరిష్ట

సూదనః, కేశసూదనః, చాణూరసూదనః, అని అయిదుపదములుగా విభజించుకొనవలెను.]

భూకశ్యపస్త్వస్యపితా

౧ భూకశ్యపః (పు), దుందుః ౨ అస్య పితా ఇవి విష్ణుని తండ్రి పేరు.

దుందుఃశ్రుత్యదితిఃప్రసూః

౧ శ్రుత్యాదితిః (స్త్రీ), అస్య ప్రసూః. ఇవి విష్ణుమూర్తి తల్లి పేరులు

స్యందనస్తు శతానందః

౧ శతానందః (పు), అస్య స్యందనః= ఇది విష్ణుమూర్తిరథము పేరు.

సారథిశ్చాస్య దారుకః,

౧ దారుకః (పు), అస్యసారథిః ఇది విష్ణుమూర్తి సారథ పేరు

తురంగాః శైబ్యసుగ్రీవ మేఘపుష్ప బలాహకాః 3౪

౧ శైబ్యః, ౨ సుగ్రీవః, 3 మేఘపుష్పః, ౪ వలాహకః. ఈ నాల్గు (అస్యతురంగాః) ఈవిష్ణుమూర్తిగుఱ్ఱములు

ధ్వజో భుజంగహా

౧ భుజంగహా (న. పు), అస్యధ్వజః= ఈవిష్ణుమూర్తిధ్వజము

మంత్రీ పవనవ్యాధిరుద్ధవః,

౧ పవనవ్యాధిః (ఇ), ౨ ఉద్ధవః=అస్య మంత్రీ ఈ రెన్ను విష్ణుమూర్తిమంత్రి పేర్లు.

శైనేయస్తు శినేర్నప్తాయుయుధానశ్చ సాత్యకిః. 3౫

౧ శైనేయః (పు), ౨ శినేర్నప్తా, 3 యుయుధానః, ౪ సాత్యకిః ఈ ౪ నాల్గున్ను సాత్యకి పేర్లు

బలభద్రస్తు హాలస్స్యాత్ సానందీహలతాలభృత్, సంవర్తకో గుప్తచరో రుక్మిదార్యేకకుండలః 3౬. మధుప్రియో౭థ

౧ బలభద్రః (పు), ౨ హాలః, 3 సానందీ(న్), ౪ కాలభృత్, ౫ తాలభృత్, ౬ సంవర్తకః, ౭ గుప్తచరః, ౮ రుక్మిదారీ(న్), ౯ ఏకకుండలః, ౧౦ మధుప్రియః. బలరాముని పేరులు.

ప్రద్యుమ్నో జరాభీరుశ్శమాంతకః, ప్రసూనాసమ పంచేషుః కంజనో మధుసారథిః. 3౭. రాగరజ్జుః కలా

౧ ప్రద్యుమ్నః (పు), ౨ జరాభీరుః, 3 శమాంతకః, ౪ ప్రసూనేషుః, ౫ అసమేషుః, ౬ పంచేషుః, ౭ కంజనః, ౮ మధుసారథిః, ౯ రాగరజ్జుః, ౧౦ కలాకేలిః, ౧౧

కేలిమధుదీపరవీషురః, ఇః కంతుర్మకరాంకః సంకల్పభవోంగజశ్చ రూపాస్త్రః. ౩౮ రణరణకో రతిరమణః సంసారగురుర్మనోజన్మా, కార్ష్ణిః

మధుదీపః, ౧౨ రవీషుగః, ౧౩ ఇః, ౧౪ కంతుః, ౧౫ మకరాంకః, ౧౬ సంకల్పభవః, ౧౭ అంగజః, ౧౮ రూపాస్త్రః, ౧౯ రణరణకః, ౨౦ రతిరమణః, ౨౧ సంసారగురుః, ౨౨ మనోజన్మా (న్), ౨౩ కార్ష్ణిః. ఈ ౨౩ మన్మథుని పేరులు.

శ్చాస్య ప్రియా రాగలతా కేలికలావతీ ౩౯. నేః కేనతీ

౧ రాగలతా (స్త్రీ), ౨ కేలికలావతీ, ౩ నేః, ౪ కేనతీ, అస్య ప్రియా = మన్మథుని భార్యయగు రతీదేవి నామములు.

చాస్య బాణా మోహనోన్మాదనౌ తథా, సంతాపనః శోషణశ్చ నిశ్చేష్టాకరణోఽపి చ. ౪౦

౧ మోహనః (పు), ౨ ఉన్మాదనః, ౩ సంతాపనః, ౪ శోషణః, ౫ నిశ్చేష్టాకరణః. ఈ ౫ న్ను మన్మథునియొక్క పంచబాణములకు ప్రత్యేకనామములు

సుతోఽనిరుద్ధస్స్యాద్విశ్వకేతుః ప్రీతితృషః సుతః,

౧ అనిరుద్ధః (పు), ౨ విశ్వకేతుః (ఉ), ౩ ప్రీతితృషః సుతః (సుతః=స్యాత్) ఇవి మన్మథునికొడుకు పేళ్లు.

శ్రీశ్చలక్ష్మీశ్చలా సామా రమా జలధిజేందిరా,

౧ శ్రీః (ఈ-స్త్రీ), ౨ లక్ష్మీః, ౩ చలా, ౪ మా, ౫ రమా, ౬ జలధిజా, ౭ ఇందిరా ఈ ౭ న్ను లక్ష్మీదేవి పేర్లు.

మణిః స్యమంతకో హస్తే

౧ స్యమంతకః (పు) (హస్తే=మణిః) ఇది హస్తమందలి మణిపేరు

విష్ణోరురసి కౌస్తుభః. ౪౧

౧ కౌస్తుభః (పు), విష్ణోః ఉరసి=విష్ణువుయొక్క వక్షఃస్థలమందు మణిపేరు.

తార్క్ష్యః శిలౌకాః కామాయురరుణావరజశ్చిరాత్, పక్షిసింహఉన్నతీశో వజ్రతుండః సుధాహారః ౪౨. స్వర్ణపక్షః సుముఖసూః శాల్మలీ భుజగాశనః,

౧ తార్క్ష్యః (పు), ౨ శిలౌకాః (స్), ౩ కామాయుః, ౪ (స్ పు) అరుణావరజః, ౫ చిరాత్ (త్. పు), ౬ పక్షిసింహః, ౭ ఉన్నతీశః, ౮ వజ్రతుండః, ౯ సుధాహారః, ౧౦ స్వర్ణపక్షః, ౧౧ సుముఖసూః, (ఊ. పు), ౧౨ శాల్మలీ (న్), ౧౩ భుజగాశనః. ఈ ౧౩ న్ను గరుత్మంతుని పేళ్లు.

శంభుర్భగాలీ కపిశాంజనశ్చ హీరః కటప్రూర్భరు రేరిహాణౌ. ౪౩. పురారిపంచాననభైరవాద్రి హాసప్రహాసాశ్చ ఖకుంతలశ్చ, కంశేకాలజయంత గుహ్యగురవో జోటింగగోపాలకౌ పింగాక్షః కఠ.౪౪. మర్దరైవతజటాటంకావ్యయాకూటకృత్ చంద్రాపీడమహానటౌ చ శమిరోహః శైలధన్వాజటా,చీరోఽథర్వణ నందివర్ధన గుడాకేశోగ్ర కాలంజరాః ౪౫ మిహిరాణో జగద్యోనిష్టంకటీకోజ్జవాహనః, కృష్కరో వరవృద్ధశ్చ సుప్రసాదోద్భుతశ్వనః ౪౬. ఉః స్థాణుః శిపివిష్టశ్చ మః కీలో ధర్మవాహనః, విరూప విషమ త్ర్యక్షః సంధ్యానాటీ వృషాంచనః. ౪౭. ఏకపా ద్భౌతికో భద్రోర్ధ్వ రేతః పాంశుచందనాః, అస్థిమాలీ శివశ్చాస్య

౧ శంభుః (ఉ-పు), ౨ భగాలీ(న్), ౩ కపిశాంజనః, ౪ హీరకః, ౫ కటప్రూః, ౬ (ఉ), ౭ భరుః, ౮ రేరిహాణః, ౯ పురారిః, (ఇ) ౧౦ పంచాననః, ౧౧ భైరవః, ౧౨ అద్రిహాసః, ౧౩ ప్రహాసః, ౧౪ ఖకుంతలః, ౧౫ కంశేకాలః, ౧౬ జయంతః, ౧౭ గుహ్యగురుః, (ఉ) ౧౮ జోటింగః, ౧౯ గోపాలకః, ౨౦ పింగాక్షః, ౨౧ కఠమర్దః, ౨౨ రైవతః, ౨౩ జటాటంకః, ౨౪ అవ్యయః, ౨౫ కూటకృత్, (త్) ౨౬ చంద్రాపీడః, ౨౭ మహానటః, ౨౮ శమిరోహః, ౨౯ శైలిధన్వా, (న్) ౩౦ జటాచీరః, ౩౧ అథర్వణః, ౩౨ నందివర్ధనః, ౩౩ గుడాకేశః, ౩౪ ఉగ్రః. ౩౫ కాలంజరః, ౩౬ మిహిరాణః, ౩౭ జగద్యోనిః, (ఇ) ౩౮ టంకటీకః, ౩౯ అబ్జవాహనః, ౪౦ కృష్కరః, ౪౧ వరవృద్ధః, ౪౨ సుప్రసాదః, ౪౩ అద్భుతశ్వనః, ౪౪ ఉః, (ఉ) ౪౫ స్థాణుః, ౪౬ శిపివిష్టః, ౪౭ మః, ౪౮ కీలః, ౪౯ ధర్మవాహనః, ౫౦ విరూపాక్షః, ౫౧ విషమాక్షః, ౫౨ త్ర్యక్షః, ౫౩ సంధ్యానాటీ, (న్) ౫౪ వృషాంచనః, ౫౫ ఏకపాత్ (త్) ౫౬ భౌతికః, ౫౭ భద్రః, ౫౮ ఊర్ధ్వరేతః (స్) ౫౯ పాంశుచందనః, ౬౦ అస్థిమాలీ (౯) ౬౧ శివః. ఈ ౬౧ న్ని శివుని పేరులు.

ఖట్వాంగస్తు సుఖం ఘుణః.

౧ సుఖం ఘుణః, (పు) అస్య ఖట్వాంగః ఇది శివుని ఖట్వాంగమను నస్త్రము పేరు.

అజీగవోఽజగావశ్చ	౧ అజీగవః, (పు) ౨ అజగావః. ఈ ౨ న్ను శివుని విల్లుపేరులు.
వృషో భృంగిరిటిః త్వసౌ,	౧ వృషః, (పు) ౨ భృంగిరిటిః. ఈ ౨ న్ను శివునియెద్దు.
భృంగిరిటః శలో భృంగీ నాడీదేహోఽస్థి విగ్రహః. ౪౯	౧ భృంగిరిటః,(పు) ౨ శలః, ౩ భృంగీ, (న్) ౪ నాడీదేహః, ౫ అస్థివిగ్రహః. ఈ ౫ న్ను భృంగీశ్వరునికిపేరులు.
మహాకాలో మహాభీమో మహాకాయో వృషాణకః, ద్వారస్థస్తు	౧ మహాకాలః, (పు) ౨ మహాభీమః, ౩ మహాకాయః, ౪ వృషాణకః. ఈ ౪ న్ను శివుని ద్వారపాలకులపేరులు
నందీ శాలంకాయన స్తాండవ తాలికః ౫౦ స్యా న్నందికేశ్వరోఽ	౧ నందీ (న్. పు), ౨ శాలంకాయనః, ౩ తాండవతాలికః, ౪ నందికేశ్వరః. ఈ ౪ న్ను నందికేశ్వరునిపేరులు.
ఆర్యా హిండీశిఖరవాసినీ, శక్తిః సింహరథా గోలాసినీ వాలీ దృషద్వతీ. ౫౧. సోః కృష్ణ పింగళాలంబా శైలేయీ గణనాయికా, వారాలి కైకానంశాచ శివదూతీ యమస్వసా. ౫౨. కోట్టవీ బాభ్రవీ కైటభీకేటభాయాదవీక ర్బురీచేశ్వరీచేశ్వరా, భ్రామరీ దక్షకన్యాచ బర్హిర్ధ్వజీనంద పుత్త్రీ చ మారీచ కాలంజరీ. ౫౩. గౌతమీ తామసీషష్ఠీ జయంతీ శూలదృక్సతీ,	౧ ఆర్యా (స్త్రీ), ౨ హిండీ, (ఈ) ౩ శిఖరవాసినీ, ౪ శక్తిః, (ఇ) ౫ సింహరథా, ౬ గోలా, ౭ సినీవాలీ, ౮ దృషద్వతి, ౯ సోః, ౧౦ (ఓ. స్త్రీ) కృష్ణపింగళా, ౧౧ లంబా, ౧౨ శైలేయీ, ౧౩ గణనాయికా, ౧౪ వారాలికా, ౧౫ ఏకానంశా, ౧౬ శివదూతీ, ౧౭ యమస్వసా, ౧౮ (ఋ. స్త్రీ) కోట్టవీ, ౧౯ బాభ్రవీ, ౨౦ కైటభీ, ౨౧ కేటభా, ౨౨ యాదవీ, ౨౩ కర్బురీ, ౨౪ ఈశ్వరీ, ౨౫ ఈశ్వరా, ౨౬ భ్రామరీ, ౨౭ దక్షకన్యా, ౨౮ బర్హిర్ధ్వజీ, ౨౯ నందపుత్త్రీ, ౩౦ మారీ, ౩౧ కాలంజరీ, ౩౨ గౌతమీ, ౩౩ తామసీ, ౩౪ షష్ఠీ, ౩౫ జయంతీ, ౩౬ శూలదృక్, (హ్. స్త్రీ) ౩౭ సతీ. ఈ ౩౭ న్ను పార్వతిదేవిపేరులు.
సింహస్తస్యా మనస్తాలః	౧ మనస్తాలః, (పు) తస్యాః సింహః. ఇది పార్వతిదేవి సింహముపేరు.

సఖ్యౌ చ విజయాజయే.

౧ విజయా, ౨ జయా, సఖ్యౌ = ఈ ౨ న్ను పార్వతీదేవి చెలికత్తెలు.

వజ్రతుండః కరిముఖః పృశ్నిశృంగో గణాగ్రణీః, త్రిధాతు రేకదంతశ్చ ద్విదేహో మూషికాంచనః. ౫౫ విఘ్నహారీ

౧ వజ్రతుండః (పు), ౨ కరిముఖః, ౩ పృశ్నిశృంగః, ౪ గణాగ్రణీః (ఈ), ౫ త్రిధాతుః (ఉ), ౬ ఏకదంతః, ౭ ద్విదేహః, ౮ మూషికాంచనః, ౯ విఘ్నహారీ (న్). ఈ ౯ న్ని విఘ్నేశ్వరునికి పేర్లు.

కుమారస్తు స్వామీ ద్వాదశలోచనః, బాలచర్యః సిద్ధసేనః కృకవాకుధ్వజశ్చసః.

౧ కుమారః (పు), ౨ స్వామీ (న్), ౩ ద్వాదశలోచనః, ౪ బాలచర్యః, ౫ సిద్ధసేనః, ౬ కృకవాకుధ్వజః. ఈ ౬ న్ను కుమారస్వామి పేర్లు

దేవరాజస్తు లః కౌశికో సన్మహాబాహూదంతేయ దాల్మీవరాణో ఽద్రిభిత్, వజ్రపాణిర్మహేంద్రః సురగ్రామణీర్యాగనేమిః ర్వృషా నాకనాథో హరిః. ౫౭. ప్రాచీనబర్హిః ఖదిరః కపిలాశ్వో వరక్రతుః, ప్రాచీపతిస్తపస్తంకః పులోమారిశ్చమాహిరః. ౫౮ పృతనాషాట్

౧ దేవరాజః (పు), ౨ లః, ౩ కౌశికః, ౪ సత్ (త్), ౫ మహాబాహుః (ఉ), ౬ దంతేయః, ౭ దాల్మీ (న్), ౮ వరాణః, ౯ అద్రిభిత్ (ద్), ౧౦ వజ్రపాణిః (ఇ), ౧౧ మహేంద్రః ౧౨, సురగ్రామణీః(ఈ), ౧౩ యాగనేమిః ౧౪ వృషా, ౧౫ (న్) నాకనాథః, ౧౬ హరిః, ౧౭ ప్రాచీనబర్హిః (స్), ౧౮ ఖదిరః, ౧౯ కపిలాశ్వః, ౨౦ వరక్రతుః, ౨౧ ప్రాచీపతిః, ౨౨ తపస్తంకః ౨౩, (తపస్తక్షః ౨౪) పులోమారిః ౨౫, మహిరః ౨౬, పృతనాషాట్ (హ్). ఈ ౨౬ న్ను ఇంద్రుని పేరులు.

ప్రియాత్వస్య చారుధారా శతావరీ, శచీ

౧ చారుధారా (స్), ౨ శతావరీ(ఈ) ౩ శచీ. ఈ ౩ న్ను ఇంద్రుని భార్య పేరులు

సుతా దేవసేనా

౧ దేవసేనా (సీ) ఇది సుతా. ఇంద్రుని బిడ్డపేరు.

మాతలిస్తు హయంకషః.

హయంకషః (పు) ౧, మాతలిః. ఇది ఇంద్రుని సారథిపేరు.

ఉచ్చైశ్శ్రవాః శ్వేతహ
యో వృషణశ్వో

౧ ఉచ్చైశ్శ్రవాః (స-పు), ౨ శ్వేతహయః, ౩ వృషణశ్వః. ఈ ౩ న్ను ఇంద్రుని అశ్వమునకు పేరులు.

ఉమరావతీ, వృషభాసా సు
రపురీ వనమైంద్రం

౧ వృషభాసా (సీ-ఆ), ౨ సురపురీ. ఈ ౨ న్ను (అమరావతీ) ఇంద్రుని పట్టణము పేరులు.

వృషణ్వసు. ౬౦. నందనం
కందసారం స్యాన్మిశ్రకా వ
నమిత్యపి,

౧ వృషణ్వసు (ఉ-న), ౨ నందనం, ౩ కందసారం, ౪ మిశ్రకావనం. ఈ నాల్గున్ను ఇంద్రోద్యానమునకు పేరులు.

హస్తిమల్ల శ్చతుర్దంతో
భద్రరేణు ర్మదాంవరః ౬౧.
శ్వేతద్వీపః సుదామాథ

౧ హస్తిమల్లః (పు), ౨ చతుర్దంతః, ౩ భద్రరేణుః, ౪ ఉః, మదాంవరః, ౫ శ్వేతద్వీపః, ౬ సుదామా (న్). ఈ ౬న్ను ఇంద్రుని ఏనుఁగుకు పేరులు.

వజ్రోఽస్త్రీగిరికంటకః, వజ్రా
శనిర్భిదుర్భద్రో జంభారి స్త్రి
దశాయుధమ్. ౬౨. శతధా
రం శతారంచాభ్రోద్భిదం భిత్థ
రమంబుజం,

౧ వజ్రః (పు), ౨ గిరికంటకః (పు), ౩ వజ్రాశనిః, ౪ భిదుః (ఉ), ౫ భద్రః, ౬ జంభారిః, ౭ త్రిదశాయుధం (న), ౮ శతధారం, ౯ శతారం, ౧౦ అభ్రోద్భిదం, ౧౧ భిదిరం, ౧౨ అంబుజమ్. ఈ ౧౨ న్ను ఇంద్రుని వజ్రాయుధమునకు పేరులు.

మార్జారకర్ణీ చాముండా
కర్ణమోటిశ్చ చర్చికా. ౬౩

౧ మార్జారకర్ణీ (సీ-ఈ), ౨ చాముండా, ౩ కర్ణమోటిః (ఇ-సీ), ౪ చర్చికా ఈ ౪ న్ను చాముండాదేవికిపేరులు.

విద్యాధరో కామరూపీ ఖే
చర స్థిరయౌవనః,

౧ విద్యాధరః (పు), ౨ కామరూపీ (న్), ౩ ఖేచరః, ౪ స్థిరయౌవనః. ఈ ౪ న్ను విద్యాధరుల పేరులు.

స్వర్వేశ్యా నందా రతిమదాప్స
రసః సుమదాత్మజాః. ౬౪

౧ స్వర్వేశ్యానందా (సీ), ౨ రతిమదా ౩ అప్సరసః (న్-బ), ౪ సుమదాత్మజా. ఈ ౪ న్ను అప్సరసలకు పేరులు.

దేవోద్యానాని వైభ్రాజం మిశ్రకం సిధ్రకారణం,చైత్రరథం

౧ వైభ్రాజం (న), ౨ మిశ్రకం, ౩ సిధ్రకారణం, ౪ చైత్రరథం. ఈ ౪ న్ను (దేవోద్యానాని) దేవోద్యానములు.

చ నాసిక్యాయుజౌ దస్రౌ గదాగదౌ. ౬౬.

౧ నాసిక్యౌ (పు-ద్వి), ౨ యుజౌ=(అ-ని-ద్వి), ౩ దస్రౌ, ౪ గదాగదౌ. ఈ ౪ న్ను స్వర్వైద్యులు.

శుష్మఘూసి సధయోంచ తిర్జుహూవాణ ఈషిరతుషగ్రహా శిరాః, ఛాగవాహానసృదాకు బర్హిష్మః స్వర్ణసప్తఘృతమంత్రదీధతిః ౬౭ పర్వరీక హాసనీమణిపీథాసప్తజిహ్వాసమిధావసితార్చిః, నాచికేత భుజి భారత విశ్వప్సాః శుచిః పచి సమంతభుజౌ చ. ౬౮

౧ శుష్మః (పు), ౨ ఘూసిః (ఇ), ౩ సధిః, ౪ అంచతిః, ౫ జుహూవాణః, ౬ ఈషిరః, ౭ తుషాగ్రహః, ౮ ఆశిరః, ౯ ఛాగవాహనః, ౧౦ సృదాకుః (ఉ), ౧౧ బర్హిః (స), ౧౨ స్వర్ణదీధితిః (ఇ), (౧౩ సప్తదీధితిః, ౧౪ ఘృతదీధితిః, ౧౫ మంత్రదీధితిః, ౧౬ పర్వరీకః, ౧౭ హాసనీమణిః, ౧౮ పీథః, ౧౯ సప్తజిహ్వః, ౨౦ సమిథః, ౨౧ అసితార్చిః (స), ౨౨ నాచికేతః, ౨౩ భుజిః, ౨౪ భారతః, ౨౫ విశ్వప్సః, ౨౬ శుచిః, ౨౭ పచిః, ౨౮ సమంతభుక్. ఈ ౨౮ న్ను అగ్నిహోత్రునికి పేర్లు.

వడవాగ్నౌతు సలిలేంధన స్స్యాద్వడవాముఖమ్, కాకధ్వజో వాణిజశ్చ సంధాగ్ని స్తృణకాష్ఠధృక్. ౬౯

౧ సలిలేంధనః (పు), ౨ వడవాముఖం (న), ౩ కాకధ్వజః, ౪ వాణిజః, ౫ సంధాగ్నిః (ఇ), ౬ తృణధృక్ (హ), ౭ కాష్ఠధృక్. ఈ ౭ న్ను బడబాగ్నికి పేర్లు.

ఛాగణ స్తు కరీషాగ్ని

౧ ఛాగణః (పు), ౨ కరీషాగ్నిః. ఈ ౨ న్ను పిడకనిప్పు పేర్లు.

స్తృణాగ్ని స్స్యాత్తు వత్సలః,

౧ తృణాగ్నిః (పు), ౨ వత్సలః. ఈ ౨ న్ను గడ్డినిప్పు పేర్లు.

తుషానలః కుకూలః స్యాత్ ముర్మురోఽథా

౧ తుషానలః (పు), ౨ కుకూలః, ౩ ముర్మురః. ఈ ౩ న్ను ఊకనిప్పు పేర్లు.

గ్ని కుక్కుటౌ. ౭౦. సంకి లో దహనోల్కా,	౧ అగ్నికుక్కుటః (పు), ౨ సంకిలిః దహనోల్కా (స్త్రీ) ఇవి అగ్నికణము పేరులు.
స్యా దంగారే కోకిలాజ్ఝ లౌ	౧ అంగారః (పు), ౨ కోకిలః, 3 అజ్ఝలః ఇవి నిప్పులు (లేక బొగ్గులు) పేరులు.
ధూమమంభోమరుద్వాహ ఖతమాల శిఖిధ్వజాః. ౭౧ అగ్నివాహ స్తరీః	౧ ధూమః, ౨ మంభః, 3 మరుద్వాహః, ౪ ఖతమాలః, ౫ శిఖిధ్వజః, ౬ అగ్నివాహః, ౭ తరీః ౮ (ఈ పు) ఇవి పొగపేర్లు
స్వాహా త్వగ్నాయీ దహనప్రియా	౧ స్వాహా (ఆ స్త్రీ), ౨ అగ్నాయీ, 3 దహనప్రియా 3 ఇవి అగ్నిహోత్రుని భార్య పేరులు.
జీవితేశో యమః శీర్ణ పాద శ్చ మహిషధ్వజః, మందో	౧ జీవితేశః (పు) ౨ యమః, 3 శీర్ణపాదః, ౪ మహిషధ్వజః, ౫ మందః ౬ ఇవి యముని పేరులు.
ఽస్య కాంతా ధూమోర్ణా	౧ ధూమోర్ణా (స్త్రీ) యముని భార్య పేరు.
చిత్రగుప్తస్తు లేఖకః. ౭౨	౧ చిత్రగుప్తః యముని లేఖకుని పేరు.
భృత్యౌ చండమహాచండౌ	౧ చండః, ౨ మహాచండః ఇవి యమభటుల పేరులు.
కాలీచీ తు విచారభూః,	౧ కాలీచీ (ఈ స్త్రీ) ఇది విచారభూః= యముని కొలువుసావడి పేరు.
పంజికా త్వగ్రసంధానీ	౧పంజికా (స్త్రీ), ౨ అగ్రసంధానీ(ఈ స్త్రీ) ఇవి యముని పంచాయితి సంఘము పేరు.
నృచక్షా స్తు ఖసాత్మజః కీలాలపాః పలాశీచ క్షుపాటో నర విష్వణః. ౭౩. సంధ్యాబలో రాత్రిమటో హానూష శ్శమ నీషదః పలాశో.విఖురః శంకుః	౧ నృచక్షాః (స పు), ౨ ఖసాత్మజః, 3 కీలాలపాః, ౪ పలాశీ (న్), ౫ క్షుపాటః, ౬ నరవిష్వణః, ౭ సంధ్యాబలః, ౮ రాత్రిమటః, ౯ హానూషః, ౧౦ శమనీషదః, ౧౧ పలాశః, ౧౨ విఖురః, ౧౩ శంకుః ఇవి యమదూతల పేరులు.

కాపిశేయ స్తు పిండకః, పి
శాచో

౧ కాపిశేయః, ౨ పండకః, 3 పిశాచః ఇవి పిశాచములపేరులు.

మేఘనాద స్తు వరుణో వః ప
రంజయః. ౭౪. దైత్యదేవశ్చ

౧ మేఘనాదః, ౨ వరుణః, 3 వః, ౪ పరంజయః, ౫ దైత్యదేవః ఇవి వరుణదేవునిపేరులు.

వాత స్తు నభఃప్రాణో జగ
ద్బలః భోగికాంతః కంపలక్ష్మా
పశ్చధారావనిశ్చ సః, ఖశ్వా
సః క్షుపణు ర్ధూళిధ్వజః సరయు
రంకతిః.

౧ వాతః, ౨ నభఃప్రాణః, 3 జగద్బలః, ౪ భోగికాంతః, ౫ కంపలక్ష్మా (స్), ౬ పః, ౭ ధారావనిః, ౮ సః, ౯ ఖశ్వాసః, ౧౦ క్షుపణుః, ౧౧ ధూళిధ్వజః, ౧౨ సరయుః, ౧3 అంకతిః. ఇవి వాయుదేవుని పేరులు.

వాతులో వాతగుల్మః స్యా

౧ వాతులః, ౨ వాతగుల్మః, ఇవి గాలిదుమారముపేళ్లు.

చ్చరవాయు ర్నిదాఘజః,

౧ చరవాయుః ఇది వేసవిగాడ్పుపేరు.

ఝంఝానిలః ప్రావృషిజో

౧ ఝంఝానిలః, ఇవి వానకాలపు గాలిపేరు.

వాసంతో మలయానిలః.

౧ మలయానిలః, ఇది వసంతర్తువునందలి గాలిపేరు.

శ్రీద ధనకేలిమనురాట్ శ్వే
తోదరరత్నగర్భనిధినాథాః,
కుతనుకుహేచ్ఛావసవః పిశా
చకీ సత్యసంగర స్త్రిశిరాః.

౧ శ్రీదః, ౨ ధనకేలిః, 3 మనురాట్ (జ్), ౪ శ్వేతోదరః, ౫ రత్నగర్భః, ౬ నిధినాథః, ౭ కుతనుః (ఉ), ౮ కుహః, ౯ ఇచ్ఛావసుః, ౧౦ పిశాచకీ (న్), ౧౧ సత్యసంగరః, ౧౨ త్రిశిరాః (స్), ఇవి కుబేరునిపేరులు.

అస్త్రీ పద్మో మహాపద్మః శం
ఖో మకరకచ్ఛపౌ ముకుంద
కుంద నీలాశ్చ చర్చా స్స్యుర్ని
ధయో నవ.

౧ పద్మః (పు), ౨ మహాపద్మః, 3 శంఖః, ౪ మకరః, ౫ కచ్ఛపః, ౬ ముకుందః, ౭ కుందః, ౮ నీలః, ౯ చర్చా (స్త్రీ) ఇవి నవనిధులపేళ్లు.

సుతోఽస్య మాయురాజః
స్యా త్తథా వర్ణకవిర్నిధీ,

౧ మాయురాజః, ౨ వర్ణకవిః, 3 నిధిః, ఇవి నలకూబరునిపేరులు.

ఆసంగినీ చ వాతాలి స్స్యా ద్వాత్యా వాతమండలి. ౨౯

౧ ఆసంగినీ (స్త్రీ), ౨ వాతాలీ, 3 వాత్యా ౪ వాతమండలి (ఈ స్త్రీ) ఇవి సుడిగాలి పేరులు.

ఇతి స్వర్గవర్గః

ఇది స్వర్గవర్గము.

కునాభిః స్యా ద్విహాయస్తు ఖం మరుస్మేఘవర్త్మ చ, అక్షరం చాథ

౧ కునాభిః, ౨ విహాయః (స్), 3 ఖం ౪ మరుత్ (త్) ౫ మేఘవర్త్మా (న్) ౬ అక్షరం (న) ఇవి ఆకాశమునకు పేరులు.

పాథోదః ఖతమాలో గదాంవరః. ౩౦. మదయిత్ను ర్వాయుదారు ర్వ్యోమధూమో నభోగజః, గాడబః కంధరో వాతరథో వారిమసి స్త్రియామ్. ౩౧

౧ పాథోదః, ౨ ఖతమాలః, 3 గదాంవరః, ౪ మదయిత్నుః, ౫ వాయుదారుః, ౬ వ్యోమధూమః, ౭ నభోగజః, ౮ గాడబః, ౯ కంధరః, ౧౦ వాతరథః, ౧౧ వారిమసి (స్త్రీ) ఇవి మేఘముపేరులు

కరకా స్యాత్ ఘనకఫో బీజోదక మిరాచరం, మేఘాస్థి వర్షణం తు స్యాత్ గోఘృతం చ పరామృతమ్ ౩౨

౧ కరకా, ౨ ఘనకఫః, 3 బీజోదకం, ౪ ఇరాచరం, ౫ మేఘాస్థి, ౬ వర్షణం, ౭ గోఘృతం, ౮ పరామృతం, ఇవి వడగండ్ల పేరులు.

సౌదామిన్యశని ర్విద్యు దణుభావా చిరద్యుతిః

౧ సౌదామినీ (ఈ స్త్రీ), ౨ అశనిః, 3 విద్యుత్, ౪ అణుభావః, ౫ అచిరద్యుతిః, ఇవి మెఱుపు పేరులు.

తిథిప్రణీ ర్దర్శవిపన్నిశామణి స్త్రినేత్రచూడామణి ర త్రినేత్రభూః, సుధాంగమా ద్వౌ మృగపిప్లుపక్షజౌ దశాశ్వసిప్ర ప్రహణేమి చందిరాః. ౩౪. ఛాయామృగధరో రాజా మాఃపరిజ్ఞో౽వలక్షగుః, ద్విజదాక్షాయణీ తుంగీ

౧ తిథిప్రణీః (ఈ పు), ౨ దర్శవిపత్ (ద్), 3 నిశామణిః, ౪ త్రినేత్రచూడామణిః, ౫ అత్రినేత్రభూః (ఊ), ౬ సుధాంగః, ౭ మః, ౮ మృగపిప్లుః, ౯ పక్షజః, ౧౦ దశాశ్వః, ౧౧ సిప్రః, ౧౨ ప్రహణేమిః, ౧౩ చందిరః, ౧౪ ఛాయామృగధరః ౧౫ రాజా (న్), ౧౬ మాః (స్), ౧౭ పరిజ్ఞః, ౧౮ అవలక్షగుః, ద్విజపతిః, ౧౯

రోహిణీ యజ్వనాంపతిః. ఉడుపః పర్వధిః క్లేదు ర్జయంత స్తపసో హరిః, తారాపీడః స్వచ మసో వికసః సింధునందనః.

౨౦ దాక్షాయణీపతిః, ౨౧ తుంగీపతిః, ౨౨ రోహిణీపతిః, ౨౩ యజ్వపతిః, ౨౪ ఉడుపః, ౨౫ పర్వధిః, ౨౬ క్లేదుః, ౨౭ జయంతః, ౨౮ తపసః (అ), ౨౯ హరిః, ౩౦ తారాపీడః, ౩౧ స్వచమసః, ౩౨ వికసః, ౩౩ సింధునందనః ఇవి చంద్రుని పేరులు

చంద్రికా చంద్ర శాలా స్యా

౧ చంద్రికా,(స్త్రీ)౨ చంద్రశాలా ఇవి వెన్నెలపేరులు

న్నీహారః ఖనిశాజలం ౮౭.

౧నీహారః,౨ఖనిశాజలం ఇవిమంచుపేళ్లు.

శీతంతు శీతలం

౧ శీతం, ౨ శీతలం ఇవి చల్లదనము పేరులు.

పత్రహిమం తుహినదుర్దినమ్,

౧ పత్రహిమం, ౨ తుహినదుర్దినం ఇవి గూడమంచుపేళ్లు.

కుజ్ఝటి ర్ధూమమహిషీ రతాంధ్రీ చ కుహేలికా ౮౮ ధూమికా చ నభోరేణు

౧ కుజ్ఝటిః, ౨ ధూమమహిషీ, ౩ రతాంధ్రీ, ౪ కుహేలికా, ౫ ధూమికా, ౬ నభోరేణుః ఇవి పొగమంచుపేళ్లు.

రథాగస్త్యాగ్ని మారుతీ, సత్యాగ్ని ర్వారుణిర్వింధ్య కూటో వాతాపిసూదనః. ౮౯. దీప్తాగ్ని రౌర్వశేయశ్చ సముద్రచులకో౽

౧ అగస్త్యః, (పు) ౨ అగ్నిమారుతిః, ౩ సత్యాగ్నిః, ౪ వారుణిః, ౫ వింధ్యకూటః, ౬ వాతాపిసూదనః, ౭ దీప్తాగ్నిః,౮ ఔర్వశేయః, ౯ సముద్రచులకః ఈ ౯న్ని అగస్త్యుని పేరులు

స్యాతు ప్రియా కౌషీతకీ లోపాముద్రాఖ్యా చ విదర్భజా. ౯౦

౧ కౌషీతకీ, (ఈ స్త్రీ) ౨లోపాముద్రాఖ్యా, ౩ విదర్భజా ఈ ౩న్ను అగస్త్యుని భార్యపేరులు.

ప్రాక్ఫాల్గునేయస్తు తథ్యానుజః పారుష్యగోరథౌ, దివి ర్ద్వాదశకర శ్చక్షుః సురగురు ర్గురుః ౯౧

౧ ప్రాక్ఫాల్గునేయః, (పు) ౨తథ్యానుజః, ౩ పారుష్యః, ౪ గోరథః, ౫ దివిః (ఇ) ౬ ద్వాదశకరః, ౭ చక్షుః, ౮ సురగురుః, (ఉ) ౯ గురుః ఈ ౯న్ని బృహస్పతి పేరులు.

శుక్రో భః శతపర్వేశో మఘాభూ ర్భృగు రాస్ఫుజిత్, షోడశార్చి

౧ శుక్రః, (పు) ౨ భః, ౩ శతపర్వేశః, ౪ మఘాభూః, (ఊ) ౫ భృగుః, ౬ ఆస్ఫుజిత్, (త్) ౭ షోడశార్చిః(స్) ఈ ౭ న్ను శుక్రుని పేరులు.

ర్నవార్చిస్తు మంగలః ఖోల్ముకః కుజః. ౯౨

౧ నవార్చిః (స్. పు), ౨ మంగళః, ౩ ఖోల్ముకః, ౪ కుజః ఈ ౪ న్ను అంగారకునిపేరులు

బుధో హేమనూ రాజపుత్ర ఏక దేహః ప్రహర్షణః, స్యాత్పంచార్చి శ్రవిష్ఠాజ శ్యామాంగై కాంగరోధనాః ౯౩

౧ బుధః (పు), ౨ హేమనూ (న్), ౩ రాజపుత్రః, ౪ ఏకదేహః, ౫ ప్రహర్షణః, ౬ పంచార్చిః (స్. పు), ౭ శ్రవిష్ఠాజః, ౮ శ్యామాంగః, ౯ ఏకాంగః, ౧౦ రోధనః ఈ ౧౦ న్ని బుధునికిపేరులు.

శనైశ్చరో నీలవాసా మందశ్ఛాయాత్మజః శనిః

౧ శనైశ్చరః (పు), ౨ నీలవాసాః, (స్) ౩ మందః, ౪ ఛాయాత్మజః, ౫ శనిః శనిగ్రహము పేరులు.

రాహుస్తు గ్రహకల్లోలోఽభ్రపిశాచోఽప్యథ

౧ రాహుః, ౨ గ్రహకల్లోలః, ౩ అభ్రపిశాచః ఇవి రాహువు పేళ్లు.

ఆహికః. ౯౪. కేతు

౧ ఆహికః, ౨ కేతుః ఇవి కేతువు పేళ్లు.

ర్జ్యోతీరథస్తు స్యాత్ గ్రహాధారో ధ్రువశ్చ సః,

౧ జ్యోతీరథః, ౨ గ్రహాధారః, ౩ ధ్రువః ఇవి ధ్రువుని పేళ్లు

తత్క్షణం సూర్యముక్తాది గ్బధై రంగారిణీ స్మృతా. ౯౫

౧ అంగారిణీ అప్పుడే సూర్యునిచే విడిచి పెట్టఁబడిన దిక్కు పేరు.

ఆసన్నాస్తమయా ధీరై రుచ్యతే చోపధూపితా,

౧ ఉపధూపితా సూర్యుఁడస్తమింప సిద్ధుఁడై యున్న దిక్కు పేరు.

సునీతి ర్ధ్రువమాతా స్యాన్మాతా దక్షస్య మారిషా,

౧ సునీతిః (స్త్రీ) ధ్రువునితల్లి పేరు.

మారిషా (ఆ. స్త్రీ) దక్షుని తల్లి పేరు.

ఛాయాపథో దేవపథః సోమధారా నభస్సరిత్,

౧ ఛాయాపథః, ౨ దేవపథః, ౩ సోమధారా ౪ నభస్సరిత్ (త్) ఇవి దేవమార్గముపేరు.

దినప్రణీస్త్వవ్యధిషో భానేమిరపరవ్రతః. గభస్తిహస్తోంశుధరః ఖరాంశుర్భారవిర్భగః, వేదోదయః ప్రతిదివా భానుః పీతుస్తమోపహః ౯౫ దినమణి హరి హేలి బ్రధ్న భాక్షోష భాసూదరథి ఖగపతంగేనాద్ర్యయః సప్తసప్తిః, మిహిర మహిరపీథాః కాలకృత్పద్మపాణిః ఖమణరరుణశూరావంశుమానంశుమాలీ. ౯౬

౧ దినప్రణీః, (ఈ. పు) ౨ అవ్యధిషః, ౩ భానేమిః, ౪ అపరవ్రతః, ౫ గభస్తిహస్తః, ౬ అంశుధరః, ౭ ఖరాంశుః, ౮ భాః, (స్) ౯ రవిః, ౧౦ భగః, ౧౧ వేదోదయః, ౧౨ ప్రతిదివా, (న్) ౧౩ భానుః, ౧౪ పీతుః, ౧౫ తమోపహః, ౧౬ దినమణిః, ౧౭ హరిః ౧౮, హేలిః, ౧౯ బ్రధ్నః, ౨౦ భాక్షోషః, ౨౧ భాసుః, ౨౨ ఉదరథిః, ౨౩ ఖగః, ౨౪ పతంగః, ఇనః, ౨౫ ౨౬ అద్ర్యః, (ఇ. పు) ౨౭ సప్తసప్తిః, ౨౮ మిహిరః, ౨౯ మహిరః, ౩౦ పీథః, ౩౧ కాలకృత్ (త్), ౩౨ పద్మపాణిః, ౩౩ ఖమణిః, ౩౪ అరుణః, ౩౫ శూరః, ౩౬ అంశుమాన్ (త్), ౩౭ అంశుమాలీ(న్) ఇవి సూర్యుని పేరులు

ఛాయా స్యాత్తపతీమందజననీ భూమయీవరీ,

౧ ఛాయా, (స్రీ) ౨ తపతీ, ౩ మందజననీ, ౪ భూమయీ, ౫ వరి ఇవి శనితల్లి పేరులు.

సంజ్ఞాతు యమకాలిందీ రేవంత మనుదస్రసూః ౯౭. త్రసరేణుర్మహావీర్యాస్వాతిసూర్యా సువర్చలా, స్వరేణుద్యుమయీత్వాష్ట్రీ ప్రియాచైతే వివస్వతః ౯౮

౧ సంజ్ఞా, ౨ యమసూః, ౩ రేవంతసూః, ౪ మనుసూః, ౫ దస్రసూః, ౬ త్రసరేణుః, ౭ మహావీర్యా, ౮ స్వాతిః, ౯ సూర్యా, ౧౦ సువర్చలా, ౧౧ స్వరేణుః, ౧౨ ద్యుమయీ, ౧౩ త్వాష్ట్రీ, వివస్వతః ౧౪ ప్రియా ఇవి సూర్యుని భార్య [యముని తల్లి] పేరులు.

అశ్మనో రమణో ఽనూరు

౧ అశ్మనః, ౨ రమణః ౩ అనూరుః ఇవి అనూరుని పేళ్లు

ర్జటాయుస్త్వరుణాత్మజః.

౧ జటాయుః, ౨ అరుణాత్మజః ఇవి జటాయువు పేరులు.

ఇతి దిగ్వర్గః

ఇది దిగ్వర్గము.

కాల స్త్వపష్టు ర్జహకో భ
సంతో భస దిత్యపి. పీథః పీ
యు స్తిథశ్చాథ

౧ కాలః, ౨ అపష్టుః, ౩ జహకః, ౪ భసంతః, ౫ భసత్, (త్) ౬ పీథః, ౭ పీయుః, (ఉ) ౮ తిథః ఇవి కాలము పేరులు.

వాస్రో వ్యుష్టాంశకే దినమ్,

౧ వాస్రః, ౨ వ్యుష్టం, (న) ౩ అంశకం, ౪ దినం ఇవి దినముపేరులు.

ఉషా ప్రభాతం

౧ ఉషా, ౨ ప్రభాతం ఇవి ప్రాతఃకాలముపేళ్లు.

గోసర్గః సాయోత్సవో వికా
లకే. ౧౦౦

౧ గోసర్గః, ౨ సాయోత్సవః, ౩ వికాలకః ఇవి అసమయము (విరుద్ధకాలము) పేరులు

రాత్రి రక్షోజననీ శత్వరీ
చక్రభేదినీ ఘోరా, శ్యా
మా యామ్యా దోషా తుం
గీ భాతీ శతాక్షీ చ ౧౦౧
వాస్తవోయానిశాఖ్యా చ
వాసతేయీ తమానిశా,

౧ రాత్రి, (ఈ. సీ) ౨ రక్షోజననీ, ౩ శత్వరీ, ౪ చక్రభేదినీ, ౫ ఘోరా, ౬ శ్యామా, ౭ యామ్యా, ౮ దోషా, ౯ తుంగీ, ౧౦ భాతీ, ౧౧ శతాక్షీ, ౧౨ వాస్తవోయా, ౧౩ నిశాఖ్యా, ౧౪ వాసతేయీ, ౧౫ తమా, ౧౬ నిశా (శ్-సీ) ఇవి రాత్రిపేరులు.

యస్యాం మత్తాని నిశ్వానః
శ్వనిశం శ్వనిశా చ సా. ౧౦౨

౧ శ్వనిశం, ౨ శ్వనికా ఇవి కుక్కలు మత్తుగోనియున్న రాత్రిపేళ్లు

నిస్సంపాతోఽర్ధరాత్రస్స్యా
త్సర్వావసర ఇత్యపి,

౧ నిస్సంపాతః, ౨ అర్ధరాత్రః, ౩ సర్వావసరః ఇవి అర్ధరాత్రిపేళ్లు.

ఉచ్చంద్రాపరరాత్రౌ ద్వౌ

౧ ఉచ్చంద్రః, ౨ అపరరాత్రః ఇవి అపరరాత్రిపేరులు.

దర్శోఽమామావసీ చ సా

౧ దర్శః, ౨ అమా, (ఆ సీ) ౩ అమావసీ (ఈ సీ) ఇవి అమావాస్యపేర్లు.

భూతః కృష్ణచతుర్దశ్యాం

౧ భూతః బహుళచతుర్దశిపేరు.

పౌర్ణమాస్యాం ధర్మవాసరః,

౧ ధర్మవాసరః, ౨ పౌర్ణమీ ఇవి పూర్ణిమపేళ్లు.

శక్రోత్సవో ధ్వజోత్థానం

౧ శక్రోత్సవః, ౨ ధ్వజోత్థానం ఇవి చంద్రోత్సవముపేరు.

శారదీ ద్యూతపూర్ణిమా.
౧౧౪. కోజాగరః శరత్పర్వ
కౌముదీ చారమస్త్రియాం,

౧ శారదీ, ౨ ద్యూతపూర్ణిమా, ౩ కోజాగరః, ౪ శరత్పర్వ (న్), ౫ కౌముదీచారం (పు) ఇవి శరత్కాల పూర్ణిమ పేరు.

యక్షరాత్రిస్తు దీపాలీ

౧ యక్షరాత్రిః, ౨ దీపాలీ ఇవి దీపావళి పండుగు పేళ్లు.

చైత్రావల్యాం మధూత్సవ
౧౦౫ సువసంతః కామమ
హో వాసంతికర్దమీ స్త్రియాం

౧ చైత్రావళిః, ౨ మధూత్సవః, ౩ సువసంతః, ౪ కామమహః, (పు) ౫ వాసంతి, (స్త్రీ) కర్దమీ (స్త్రీ) ౬. ఇవి చైత్రపూర్ణిమ (వసంతోత్సవము) పేళ్లు.

శ్రావమస్తు మాసో వర్షాంశో

౧ శ్రావమః, ౨ మాసః, ౩ వర్షాంశః ఇవి నెల పేళ్లు.

వత్సరస్తు యుగాంశకః
౧౦౬ ఋతువృత్తిర్మాసమానః
స్యాత్కాలగ్రంథిరుద్వటః

౧ వత్సరః, ౨ యుగాంశకః, ౩ ఋతువృత్తిః, ౪ మాసమానః, ౫ కాలగ్రంథిః, ఉద్వటః ౬ ఇవి సంవత్సరము పేరులు.

కాలప్రభాతం శరదా

౧ కాలప్రభాతం, ౨ శరదా (స్త్రీ) ఇవి శరదృతువు పేళ్లు

ప్రావృషా తు జలార్ణవః

౧ ప్రావృషా, ౨ జలార్ణవః ఇవి వర్షర్తువు పేరు

కౌముదః కార్తికో మాసః,

౧ కౌముదః ఇది కార్తికమాసము పేరు

ఫాల్గునాలస్తు ఫాల్గునః,

౧ పాల్గునాలః ఇది ఫాల్గునమాసము పేరు

జ్యేష్ఠామూలీయ మిచ్ఛంతి
మాసమాషాఢపూర్వజమ్.

౧ జ్యేష్ఠామూలీయం ఇవి జ్యేష్ఠమాసము పేరు.

కృతం సత్యయుగం

౧ సత్యయుగం ఇది కృతయుగము పేరు

త్రేతాగ్న్యాయీ

౧ అగ్న్యాయీ ఇది త్రేతాయుగము పేరు.

ద్వాపరయజ్ఞియా,	౧ యజ్ఞియః ఇది ద్వాపరయుగము పేరు.
కలిర్ఝర్ఝరకః కర్మయుగం	౧ ఝర్ఝరకః, ౨ కర్మయుగం ఇవి కలియుగము పేరు.
పాపం తు పాతకమ్. ౧౦౯ శల్యం తూస్తం చ కల్కోథ	౧ పాపం, ౨ పాతకం, 3 శల్యం, ౪ తూస్తం, ౫ కల్కః ఇవి పాపము పేరులు.
భద్రం మల్లం శివం తథా, శంశుభం చాప్యథే	౧ భద్రం, ౨ మల్లం, 3 శివం, ౪ శం, ౫ శుభం ఇవి శుభము పేరులు.
థాత్మా జీవః పురుషముద్గలౌ. ౧౧౦ అంతర్యామీశ్వర	౧ ఆత్మా, (న్ పు) ౨ జీవః, 3 పురుషః, ౪ ముద్గలః, ౫ అంతర్యామీ, (న్) ౬. ఈశ్వరః ఇవి జీవుని పేరులు.
శ్చాంతఃకరణం తు మనోనిగుః	౧ అంతఃకరణం, ౨ మనః, (స. న), 3 నిగుః అంతఃకరణము పేరు
ఇతి కాలవర్గః.	ఇది కాలవర్గము.
బుద్ధిః పండా విదాచార్వీ విచార	౧ బుద్ధిః, (ఇ. స్త్రీ) ౨ పండా, 3 విదా, ౪ చార్వీ ఇవి బుద్ధి పేరులు.
తర్కనిర్ణయౌ. ౧౧౧. గుంజా చ ర్చాథ	౧ తర్కః, ౨ నిర్ణయః, 3 గుంజా, ౪ చర్చా ఇవి విచారణము పేరులు.
సిద్ధాంతోత్తరపక్షసమాధయః	౧ సిద్ధాంతః, ౨ ఉత్తరపక్షః, 3 సమాధిః, ౪ కృతాంతః ఇవి సిద్ధాంతము పేళ్లు.
ఇతి బుద్ధివర్గః.	ఇది బుద్ధివర్గము.
కృతాంతః పూర్వపక్షస్తు చోద్యం	౧ పూర్వపక్షః, ౨ చోద్యం ఇవి పూర్వపక్షము పేళ్లు
గీర్భణితిర్గిరా. ౧౧౧. వాచా	౧ గీః, (ర్) ౨ భణితిః, 3 గిరా, ౪ వాచా ఇవి వాక్కునకు పేళ్లు.
చ్ఛందస్తు నిగమః	౧ ఛందః, (స్) ౨ నిగమః ఇవి వేదము పేళ్లు.
సామ్న్యృక్తం స్వరపత్తనమ్.	౧ సామ్నీ, ౨ ఉక్తం, 3 స్వరపత్తనం సామవేదము పేళ్లు.

బ్రహ్మాక్షరం స్యాదోంకారః ప్రశ్నదూతీ ప్రహేళికా.	౧ బ్రహ్మాక్షరం ఓంకారము పేరు ౧ ప్రహేళికా, ౨ ప్రశ్నదూతీ ఇవి గూఢార్థకావ్యము పేరు.
సంజ్ఞాధివచనం సద్యఃకృతం లక్షణనామని వ్యపదేశః	౧ సంజ్ఞా, (స్త్రీ) ౨ అధివచనం, 3 సద్యఃకృతం, ౪ లక్షణం, ౫ నామ, (న్) వ్యపదేశః ౬, ఇవి నామధేయము పేళ్లు.
ప్రసిద్ధిస్తు టంకారోఽథ	౧ ప్రసిద్ధిః, (స్త్రీ) ౨ టంకారః ఇవి ప్రసిద్ధికి పేరులు.
నవ స్తవః ౧౧౪	౧ నవః, (పు) ౨ స్తవః ఇవి స్తోత్రమునకు పేరులు
ఇతి వాగ్వర్గః.	ఇది వాగ్వర్గము
శబ్దాభిలాపాత్వభిధాభిధానం వాచకోధ్వనిః, ప్రాసః కుహారితం	౧ శబ్దః, (పు) ౨ అభిలాపః, 3 అభిధా, (స్త్రీ) ౪ అభిధానం, (న) ౫ వాచకః, (పు) ౬ ధ్వనిః, ౭ ప్రాసః, ౮ కుహారితం ఇవి ధ్వనిపేరులు.
చాథ మన్మనో గద్గదధ్వనౌ. ౧౧౫	౧ మన్మనః, (పు) ౨ గద్గదధ్వనిః గద్గదధ్వని పేరులు.
ఇతి శబ్దాదివర్గః	ఇది శబ్దాదివర్గము
తూరంతుతూర్యం స్యాత్తాడ్యమానాస్తు పటహాదయః,	౧ తూరం, (న) ౨ తూర్యం తప్పెట మొదలగు వాయిద్యముల చప్పుడు పేర్లని కొందరు. కొట్టబడిన తప్పెటవాయిద్యము పేరులు.
కరర్ధిః కరతాలీ స్యా	౧ కరర్ధిః, (స్త్రీ) ౨ కరతాలీ కరతాళమునకు పేరులు.
ద్ధ్వనినాలా తు కాహలా	౧ ధ్వనినాలా, (స్త్రీ), ౨ కాహలా కాహలవాయిద్యము.
మడ్డుకో మర్దనో మేంద్రో	౧ మడ్డుకః, (పు), ౨ మర్దనః, 3 మేంద్రః మృదంగము పేరులు.

ఢక్కా విజయమర్దలః,	౧ ఢక్కా (స్త్రీ) ౨ విజయమర్దలః విజయఢక్కాపేరులు
ద్రగడః ప్రతిపత్తూర్యం	౧ ద్రగడః (పు), ౨ ప్రతిపత్తూర్యం (న) ద్రగడవాయిద్యముపేరులు.
డమరుః సూత్రకోణకః	౧ డమరుః, ౨ సూత్రకోణకః డమరువాయిద్యముపేరులు.
నాలీఘటీ యామనాలీ దండఢక్కా యమేరుకా, యామఘోషోఽథ	౧ నారి (స్త్రీ), ౨ ఘటీ, 3 యామనాలీ, ౪ దండఢక్కా, ౫ యమేరుకా, ౬ యామఘోషా దండఢక్కా యనే వాద్యముపేరులు.
తామ్రీ స్యాన్మానరంధ్రా వికాలికా. ౧౧౮	౧ తామ్రీ (స్త్రీ), ౨ మానరంధ్రా, 3 వికాలికా మానరంధ్రయను వాయిద్యవిశేషముపేరులు.
భవరుత్ప్రేతపటహో మృత్యుభంగురకశ్చ సః,	౧ భవరుత్, (ద్. స్త్రీ) ౨ ప్రేతపటహః, (పు) 3 మృత్యుభంగురకః ప్రేతపటహవాయిద్యముపేర్లు (చావుతప్పెట)
రణతూర్యం తు సంగ్రామపటహో భయడిండిమః ౧౧౯	౧ రణతూర్యం, (న) ౨ సంగ్రామపటహః, (పు) 3 భయడిండిమః యుద్ధవాయిద్యముపేరులు.
భక్తతూర్యం నృపాభారం	౧ భక్తతూర్యం, (న) ౨ నృపాభారం భోజనకాలవాయిద్యముపేరులు.
మల్లతూర్యం మహాస్వనః,	౧ మల్లతూర్యం, (న) ౨ మహాస్వనః (పు) మల్లవాయిద్యముపేరులు
ముఖవాద్యం వక్త్రనాలం	౧ ముఖవాద్యం, (న) ౨ వక్త్రనాలం, 3 ముఖవాయిద్యముపేరులు
వేణౌ వివరనాలికా. ౧౨౦	౧ వేణుః, (ఉ. పు.) ౨ వివరనాలికా వేణువాయిద్యముపేరులు.
వారవాణిః ప్రణేతా స్యాః	౧ వారవాణిః, (ఇ పు) ౨ వేణువువాయించువానిపేరు
కథకైకనటౌ సమౌ,	౧ కథకః, ౨ ఏకనటః పౌరాణికునిపేర్లు.

సర్వవేశీ లయారంభః స్యా త్తాలావచరో నటః ౧౨౧	౧ సర్వవేశీ (న్. పు), ౨ లయారంభః, ౩ తాలావచరః, ౪ నటః నటునిపేరులు.
లయపుత్రీ నటీ నర్తూః ఖడ్గ ధారాది నర్తకే,	౧ లయపుత్రీ, (ఈ. స్త్రీ), ౨ నటీ, ౩ నర్తూః. నర్తకురాలిపేరులు
ప్లవకః కేలకశ్చాథ	౧ ప్లవకః, ౨ కేలకః కత్తివాయిపై ఆడెడువానిపేళ్లు.
భండః శ్చాటుపటుస్సమౌ.	౧ భండః, ౨ చాటుపటుః ఆకతాయి పేళ్లు
గాయనే గాథక	౧ గాథకః గానముచేయువానిపేరు.
స్త్రీణాం హల్లీషం సహనర్తనం	౧ హల్లీషం స్త్రీలతోఁగలిసిచేయునాట్యముపేరు
వాత్సల్యశాంతౌ తు రసౌ	౧ వాత్సల్యః, ౨ శాంతః రసభేదములపేరులు.
శృంగారః కౌశికః స్మృతః	౧ శృంగారః, ౨ కౌశికః శృంగార రసముపేళ్లు
సంభోగో విప్రలంభశ్చ తద్భేదౌ	౧ సంభోగః, ౨ విప్రలంభః శృంగారరసభేదముపేరులు
వర్ణికామసీ, మసిర్న	౧ వర్ణికా, ౨ మసీ (స్త్రీ), ౩ మసిః (పు). మసిపేరులు (సిరా)
వ్యామనంతు స్యాద్వ్యామో	౧ వ్యామనం, ౨ వ్యామః సందిలి మధ్యకు పేళ్లు
వజ్ఞా తు పాంసనం. ౧౨౩	౧ అవజ్ఞా, ౨ పాంసనం తిరస్కారముపేళ్లు
డమరుస్తు చమత్కారః	౧ డమరుః ౨ చమత్కారః చమత్కారము పేళ్లు.
ప్రౌఢిస్తుకియదేహికా,	౧ ప్రౌఢిః, ౨ కియదేహికా సామర్థ్యముపేళ్లు.
స్వేదః ప్రస్రవణం సిప్రో ద్వయో	౧ స్వేదః, ౨ ప్రస్రవణం, ౩ సిప్రః (పు) చెమటపేళ్లు.
ర్వ్రీడో నటాంధికా ౧౨౪	౧ వ్రీడః, ౨ నటాంధికా లజ్జకుపేళ్లు.

భామః క్రోధో	౧ భామః, ౨ క్రోధః క్రోధముపేళ్లు.
నిశ్శమస్తు శోకే	౧ నిశ్శమః, ౨ శోకః చింతపేరులు.
వీర్యం శుటీరతా,	౧ వీర్యం, ౨ శుటీరతా పరాక్రమముపేరు.
ఛలం మిషం చ	౧ ఛలం, ౨ మిషం నెపమునకుపేళ్లు.
వైదగ్ధీ భంగిశ్చేభనిమీలికా. ౧౨౮	౧ వైదగ్ధీ, ౨ భంగిః, 3 ఇభనిమీలికా నేర్పరితనమునకుఁ బేళ్లు.
స్యాచ్చింతా చింత	౧ చింతా, ౨ చింతయా విచారముపేళ్లు
యాథోద్వాహనం రణరణం చ తత్,	౧ ఉద్వాహనం, ౨ రణరణం పెండ్లికిపేళ్లు.
పరిహాసః కేలిముఖః	౧ పరిహాసః, ౨ కేలిముఖః పరిహాసముపేరులు.
కేలి ర్దేవన నర్మణీ. ౧౨౯	౧ కేలిః, ౨ దేవనం, 3 నర్మ (న) క్రీడపేళ్లు.
రోమోద్భేదస్తుపులకస్త్వక్పుష్పం చ త్వంగకురః,	౧ రోమోద్భేదః, ౨ పులకః, 3 త్వక్పుష్పం, ౪ త్వగంకురః రోమాంచముపేళ్లు.
స్వదోషగూహనం మ్రక్షో	౧ స్వదోషగూహనం, ౨ మ్రక్షః తన దోషము మరుగుపఱచుటకుఁ బేరు.
రాగసంగౌతు గృధ్నుతా.	౧ రాగసంగః, ౨ గృధ్నుతా (స్త్రీ). అనురాగముపేళ్లు
కాప్యకారః సయచ్చిత్తే పాపమాధాయ శంసనం,	౧ కాప్యకారః మనస్సులో పాపముంచి మాటలాడువానిపేరు.
కౌకృత్యం విప్రతీసారో	౧ కౌకృత్యం, ౨ విప్రతీసారః దుష్కృత్యముపేరు.
విబాధాతు విహేఠనమ్.	౧ విబాధా (స్త్రీ), ౨ విహేఠనం హింసపేళ్లు.
దుఃఖం ల్లోకో భవశ్చైవ సంసారః కష్టకారకః,	౧ దుఃఖం, ౨ లోకః, 3 భవః, ౪ సంసారః ౫ కష్టకారకః సంసారముపేరులు.

నిర్వాణమస్తుకో మోక్షః శీతీభావః శమోఽమృతమ్.	౧ నిర్వాణం, ౨ మస్తుకః, ౩ మోక్షః ౪ శీతీభావః ౫ శమః ౬ అమృతం మోక్షము పేరులు.
ఇతి నాట్యవర్గః	ఇది నాట్యవర్గము.
అధోఽవ్యయం స్యాత్పాతాలే	౧ అధః (అవ్య), ౨ పాతాలం పాతాలలోకము పేరు.
విరోకం శ్వభ్ర మస్త్రియాం	౧ విరోకం (న్న), ౨ శ్వభ్రం రంధ్రము పేరులు.
తమసంతు నిశాచర్మ నీలపంకం రజోబలమ్. ౧౩౧ దినాంతకో వియద్భూతిః ఖలు గ్వృత్రోఽథ	౧ తమసం, ౨ నిశాచర్మ (న), ౩ నీలపంకం, ౪ రజోబలం, ౫ దినాంతకః, ౬ వియద్భూతిః, ౭ ఖలుక్, ౮ వృత్రః అంధకారము పేళ్లు.
నాగభృత్, ఢుండుః స్త్రీ స్యా	౧ నాగభృత్ (త్), ౨ ఢుండుః ౩ రెండుతలల పాము పేరు
దులూతాజగరావథ	౧ ఉలూతా, ౨ అజగరః పెనుబాము పేరులు.
హాలాహలః. ౧౩౨. బ్రహ్మసర్పో ఽశ్వలాలా చ	౧ హాలాహలః, ౨ బ్రహ్మసర్పః, ౩ అశ్వలాలా నల్లికండ్లపాము పేళ్లు.
ద్విముఖారహీరణిః, రాజాహి	౧ ద్విముఖా, ౨ హిరహీరణిః, ౩ రాజాహిః ఇవి రెండుతలలుగల పాము పేరులు.
రలగర్దస్తు కాలసర్పో మహావిషః ౧౩౩	౧ అలగర్దః, ౨ కాలసర్పః ౩ మహావిషః నల్లత్రాచుబాము పేరు.
భాండపుష్ప స్తు భుజగో భవేత్	౧ భాండపుష్పః, ౨ భుజగః పాము పేరులు.
కౌక్కుటికకందలః, గోనాస గోనసౌ	౧ కౌక్కుటకకందలః, ౨ గోనాసః ౩ గోనసః కొండచిలువ పేరు.
హాలాహలం హాలహాలం విషమ్. ౧౩౪	౧ హాలాహలం, ౨ హాలహాలం హాలాహలవిషము పేరులు.

అథాచ్ఛుషో ద్విరసనః సమకోలశ్చ భేకభుక్, కుంభీనసో మండలీ చ	౧ అచ్ఛుషః, ౨ ద్విరసనః, 3 సమకోలః ౪ భేకభుక్ (జ్), ౫ కుంభీనసః, ౬ సామాన్యసర్పము పేరులు.
గరళం జంగమం విషం.	౧ గరళం, ౨ జంగమం, 3 విషం పామువిషము పేరులు.
అనంతో వాసుకిః పద్మో మహాపద్మోఽపి తక్షకః, కర్కోటః కులికః శంఖ ఇత్యష్టౌ నాగనాయకాః. ౧౩౬	౧ అనంతః, ౨ వాసుకిః 3 పద్మః, ౪ మహాపద్మః, ౫ తక్షకః, ౬ కర్కోటః, ౭ కులికః, ౮ శంఖః సర్పనాయకుల పేరులు.
పురీ భోగవతీ త్వేషాం	౧ భోగవతి (ఈ-స్త్రీ), సర్పపురము పేళ్లు.
భోగిన్యో నాగకన్యకాః,	౧ భోగినీ (ఈ-స్త్రీ), ౨ నాగకన్యకా సర్పకాంతల పేరులు.
ఇతి పాతాళభోగివర్గః	ఇది పాతాళభోగివర్గము.
అకం దుఃఖ మఘం	౧ అకం (న), ౨ దుఃఖం, 3 అఘం. దుఃఖము పేరులు.
ఐంద్రీ త్వలక్ష్మీః కాలకర్ణికా	౧ ఐంద్రీ, ౨ అలక్ష్మీ, 3 కాలకర్ణికా ఇవి అలక్ష్మికి (జ్యేష్ఠాదేవికి) పేళ్లు
ఇతి నరకవర్గః.	ఇది నరకవర్గము.
పాథోధి సింధు మకరాలయ వారిరాశి గంగాధ రేందు జనకా స్తిమిరూర్మి మాలి, వార్ధి ర్మితద్రు తిమికోష మహాశయాశ్చ క్లీబం చ శైల శిబిరం ధరణీప్లవశ్చ ౧౩౮. పుమాన్ క చంగలో వాంకః కూలంకష పరాంగవౌ, తరంతో దారదః పేరుః మహాప్రాచీర మద్వయోః ౧౩౯ నదీ నశ్చాథ	౧ పాథోధిః, ౨ సింధుః, 3 మకరాలయః, ౪ వారిరాశిః, ౫ గంగాధరః, ౬ ఇందు జనకః, ౭ తిమిః, ౮ ఊర్మిమాలీ (న్-పు), ౯ వార్ధిః, ౧౦ మితద్రుః, ౧౧ తిమికోషః, ౧౨ మహాశయః, ౧౩ శైల శిబిరం (న), ౧౪ ధరణీప్లవః, (పు) ౧౫ కచంగలః, ౧౬ వాంకః, ౧౭ కూలంకషః, ౧౮ పరాంగవః, ౧౯ తరంతః, ౨౦ దారదః, ౨౧ పేరుః, ౨౨ మహీప్రాచీరం (న), ౨౩ నదీనః. సముద్రుని పేర్లు.

కమలం నీరం నారాః స్త్రి యామిరా, కందకం జలము	౧ కమలం (న), ౨ నీరం, ౩ నారః, ౪ ఇరా (స్త్రీ), ౫ కందకం, ౬ జలం నీరు పేర్లు
స్థాయ మగాధే	౧ అస్థాయం, ౨ అగాధం లోతు పేరులు.
థాంభసాం భ్రమః ౧౪౦ తానూరో వాయుగుల్మశ్చ కణలాభః కలంకురః, పురోటిః పత్రఝంకారో వదాలః కులహాండకః ౧౪౧	౧ అంభసాంభ్రమః, ౨ తానూరః, ౩ వాయుగుల్మః, ౪ కణలాభః, ౫ కలంకురః, ౬ పురోటిః, ౭ పత్రఝంకారః, ౮ వదాలః, ౯ కులహాండకః. సుడిగుండము పేరులు
చులుకో ఘన జంబాలే	౧ చులకః, ౨ ఘనజంబాలః గొప్ప బురద పేరులు
దలాఢ్య పంకకర్వటః,	౧ దలాఢ్యః, ౨ పంకకర్వటః నీటితో నుండు బురద పేరు.
తరణో భేలకే	౧ తరణః, ౨ భేలకః తెప్పకొయ్య పేరు.
వారిరథో నౌ స్తరికః ప్లవః	౧ వారిరథః, ౨ నౌః (పొ. స్త్రీ), ౩ తరికః, ౪ ప్లవః పడవ పేరులు.
హోడ స్తరాంధుర్వహానం	౧ హోడః, ౨ తరాంధుః, ౩ వహానం నౌకావిశేషము పేరు.
వహిత్రం వార్వటం పుమాన్,	౧ వహిత్రం, ౨ వార్వటః తెప్ప పేరు.
పాదారక స్స్యా త్పోలిందః	౧ పాదారకః, ౨ పోలిందః పడవ చుక్కాని పేరులు.
పత్రబాలే తులాధటః.	౧ పత్రబాలః, ౨ తులాధటః పడవ నడపడి తెడ్డుకుఁ బేరులు
సముద్రకఫ హిండీర జలహాసా స్తు ఫేనకే,	౧ సముద్రకఫః, ౨ హిండీరః, ౩ జలహాసః, ౪ ఫేనకః నీటినురుగు పేరు.
కైవర్తే జాలికః ఛోటీ కుపనీ స్యాదథ	౧ కైవర్తః, ౨ జాలికః, ౩ ఛోటీ (న్), ౩ కుపనీ (న్) పడవనడుపువాని పేరు.

ప్లవః. ౧౪౪. పలవః పంజరాఖేటః	౧ ప్లవః, ౨ పలవః, ౩ పంజరాఖేటః చేపలఁబట్టు సాధనముపేరు.
కరండీతుజలేశయః, ఆత్మాశీ శంబరో మూకో	౧ కరండీః (న్), ౨ జలేశయః, ౩ ఆ ఆత్మాశీ (న్), ౪ శంబరః, ౫ మూకః మత్స్యభేదము పేరులు.
ఽనిమేషో వల్కవానపి. ౧౪౫. మీనే	౧ అనిమేషః, ౨ వల్కవాన్ (త్), ౩ మీనః సామాన్య మత్స్యముపేరులు.
వదాలః పాఠీనో	౧ వదాలః, ౨ పాఠీనః వేయికోఱల చేపపేరు.
మత్స్యరాజస్తు రోహితః, భాలాంకశ్చాథ	౧ మత్స్యరాజః, ౨ రోహితః, ౩ భాలాంకః ఎఱ్ఱమీను పేరు
కులిశం కంటకాష్ఠీలఇత్యపి.	౧ కులిశం, ౨ కంటకాష్ఠీలః మత్స్యవిశేషము పేరు.
ఫలకీ స్యాచ్చిత్రఫలీ	౧ ఫలకీ (ఈ. సీ), ౨ చిత్రఫలీ (న్) నడగడ్డిలోని చేపపేరు.
రాజగ్రీవో మదార్మదః	౧ రాజగ్రీవః, ౨ మదార్మదః ఫలకమత్స్యము పేరులు.
కవయీ క్రకచపృష్ఠీ	౧ కవయీ (న్), ౨ క్రకచపృష్ఠీ (న్) సొఱచేపపేరు.
కంకత్రోటో జలవ్యధః.	౧ కంకత్రోటః, ౨ జలవ్యధః కంకత్రోటమత్స్యము పేరులు.
శఫరః శ్వేతకోలః స్యాత్	౧ శఫరః (పు), ౨ శ్వేతకోలః ఎగిసిపడెడు మత్స్యముపేర్లు.
ఖశేటస్తు ఖలేశయః,	౧ ఖశేటః (పు), ౨ ఖలేశయః ఖలిశ మత్స్యముపేరులు.
ఇల్లీశవారికర్పూర గాంగేయ శఫరాధిపాః. ౧౪౬ జలతాలోఽప్యథ	౧ ఇల్లీశః (పు), ౨ వారికర్పూరః, ౩ గాంగేయః, ౪ శఫరాధిపః, ౫ జలతాలః ఇల్లీశ మత్స్యముపేర్లు.
చలత్ పూర్ణిమా చంద్రచంచలే,	౧ చలత్పూర్ణిమా (సీ), ౨ చంద్రచంచలా చంద్రకమత్స్యము.

జలవృశ్చిక ఇంచాకే	౧ జలవృశ్చికః (పు), ౨ ఇంచాకః రెయ్యచేపపేరులు
గంగాటేయో గలానిలః.	౧ గంగాటేయః (పు), ౨ గలానిలః మత్స్యవిశేషముపేరులు
శాలః శకులగండస్స్యా	౧ శాలః, ౨ శకులగండః ఉరుజమీను పేరులు.
దంథాహిః కుచికా ద్వయోః,	౧ అంథాహిః (పు), ౨ కుచికా మత్స్య విశేషముపేరులు.
బ్రాహ్మీతు పంకగడకో	౧ బ్రాహ్మీ (స్త్రీ), ౨ పంకగదకః (పంకగదకమత్స్యము) బురదమట్ట అను మత్స్యముపేరులు.
లఘుగర్గ త్రికంటకః.౧౫౦	౧ లఘుగర్గః (పు), ౨ త్రికంటకః త్రికంటమను మత్స్యముపేరులు.
తిర్యగ్యానః కులీరస్స్యాత్ ముఖాస్త్రో హారిలాంఛనః, వహిః కుటీచరః	౧ తిర్యగ్యానః (పు), ౨ కులీరః, 3 ముఖాస్త్రః, ౪ హారిలాంఛనః, ౫ వహిః, ౬ కుటీచరః యండ్రకాయపేరులు
ప్రోతాధానం తు స్యాజ్జలాండకమ్ ౧౫౧	౧ పోతాధానం (న), ౨ జలాండకం చిఱుమీనుకదుపుపేరులు.
జలరూపస్తు మకరో మరోలి రసిదంష్ట్రకః, మీనర	౧ జలరూపః, ౨ మకరః, 3 మరోలిః, ౪ అసిదంష్ట్రికః, ౫ మీనరః మొసలిపేరులు
స్తంతు నాగస్తు నక్రవాడవహారకః. ౧౫౨	౧ తంతునాగః (పు), ౨ నక్రవాట్ (హ), 3 అవహారకః గుఱ్ఱపుమూతిమీనుపేరులు.
నక్రస్తు వార్భటఃస్యాత్థాంబుకిరాటోఽంబుకంటకః,	౧ నక్రః (పు), ౨ వార్భటః, 3 అంబుకిరాటః, ౪ అంబుకంటకః కాఱుమొసలిపేరులు
జలశూకరమాయాద ఝషాశన ప్రాదగ్రహాః ౧౫3	౧ జలశూకరః, ౨ మాయాదః, 3 ఝషాశనః, ౪ ప్రాదగ్రహాః పిడకమొసలిపిల్లపేరులు.

జలకూర్మ స్త్వంబుకీశో వ
సాథ్యః శిశుకశ్చసః,

౧ జలకూర్మః (పు), ౨ అంబుకీశః, 3 అపసాథ్యః, ౪ శిశుకః ఉలచమీను పేరులు.

ఉద్రస్తు జలమార్జార జలా
ఖు నకులప్లవాః. ౧౫౪

౧ ఉద్రః, ౨ జలమార్జారః, 3 జలాఖుః (ఉ), ౪ నకులప్లవః నీటిపిల్లి పేరులు.

మృతిక్రరా ఘుర్ఘురీ

౧ మృతిక్రరా (ఆ స్త్రీ), ౨ ఘుర్ఘురీ ఘుర్ఘురీయను జలజంతువు పేరులు

వారి క్రిమిస్తు జలమాత్రి
కా,

౧ వారిక్రిమిః (స్త్రీ), ౨ జలమత్రికా జలగ పేరులు.

పటాలుకా జలౌకాంబు స
ర్పిణీ వేణివేధినీ. ౧౫౫

౧ పటాలుకా (స్త్రీ), ౨ జలౌకా, 3 అంబుసర్పిణీ, ౪ వేణివేధినీ జలగభేదము పేరులు.

వ్యంగస్తు నందకో భేకో
గూఢవర్చాః కృతాలయః, రే
కో జిహ్వో౽థ

౧ వ్యంగః (పు), ౨ నందకః, 3 భేకః ౪ గూఢవర్చాః (స్), ౫ కృతాలయః, ౬ రేకః, ౭ అజిహ్వః కప్ప పేరులు.

పంచాంగగుప్తః క్రోడాంఘ్రి
కచ్ఛపౌ. ౧౫౬

౧ పంచాంగగుప్తః (పు), ౨ క్రోడాంఘ్రిః, 3 కచ్ఛపః తాబేలు పేరులు.

గడుః కించులుకో

౧ గడుః (పు) ౨ కించులుకః ఎఱ పేరులు.

థాంధు ర్వికిర శ్చూడకశ్చ
సః, చుంటాలుటీ చ చూడా

౧ అంధుః (పు), ౨ వికిరః, 3 చూడకః, ౪ చుంటా (స్త్రీ), ౫ చుంటీ, ౬ చూడా, కూపమునకు పేరులు.

థాంధకూపః కర్కరాంధు
కః. ౧౫౭

౧ అంధకూపః (పు), ౨ కర్కరాంధుకః, పాడుబావి పేర్లు.

పల్వలం దీర్ఘికా మీనగో
ధికా,

౧ పల్వలం (న), ౨ దీర్ఘికా (స్త్రీ), 3 వాపీ, ౪ యష్టికా, ౫ మీనగోధికా నడబావికి పేరులు.

అవఘట్టావటౌ తుల్యౌ

౧ అవఘట్టః (పు), ౨ అవటః గొయ్యి పేరులు.

తల్లం విల్లం తలంచ తత్. ౧౫౪ద్విజప్రపాలవాలంస్యా	౧ తల్ల (న), ౨ విల్లం, 3 తలం, ౪ ద్విజప్రపా (స్త్రీ), ౫ ఆలవాలం (న). పాదు పేరులు.
త్కేదారః పాంశుమర్దనః,	౧ కేదారః (పు), ౨ పాంశుమర్దనః. వరిమాగాణ పేరులు.
నదీ నిర్ఝరిణీ రోధోవక్రా సాగరగామినీ ౧౫౬తలోదా చాంపిలా సింధు ఋషికుల్యా వహా చ సా,	౧ నదీ (స్త్రీ), ౨ నిర్ఝరిణీ, 3 రోధోవక్రా, ౪ సాగరగామినీ, ౫ తలోదా, ౬ చాంపిలా, ౭ సింధుః, ౮ ఋషికుల్యా, ౯ వహా. నదికి పేరులు.
అథ్వాగా గాధినీ గంగా హైమవత్యుగ్రశేఖరా౧౬౦ ధర్మద్రవీ సిద్ధసింధు	౧ అధ్వాగా (స్త్రీ), ౨ గాధినీ, 3 గంగా, ౪ హైమవతీ, ౫ ఉగ్రశేఖరా, ౬ ధర్మద్రవీ, ౭ సిద్ధసింధుః గంగానది పేరులు.
స్తాపీతు యమునా యమీ,	౧ తాపీ (స్త్రీ), ౨ యమునా, 3 యమీ. యమునానది పేరులు.
రేవాతు పూర్వగంగాస్యా	౧ రేవా (స్త్రీ), ౨ పూర్వగా. రేవా నది పేరులు.
న్మురలాతు మురందలాస్యా.	౧ మురలా (స్త్రీ), ౨ మురందలా. మురలానది పేరులు
దర్ధగంగా కావేరీ	౧ అర్ధగంగా, ౨ కావేరీ. కావేరికి పేరులు
వాసిష్ఠీ గోమతీ సమే, అథ	౧ వాసిష్ఠీ (స్త్రీ), ౨ గోమతీ. గోమతీ నదికి పేరులు.
గోదావరీ గోలా	౧ గోదావరీ, ౨ గోలా. గోదావరికి పేరులు
కువలం తూత్పలం కువం. ౧౬౨	౧ కువలం (న), ౨ ఉత్పలం, 3 కువం. నల్లకలువకు పేరులు
కైరవం గంధసోమం స్యా త్కంటోటశ్చ నిశాహసః, శ్రీకరం కృష్ణకందం చ	౧ కైరవం (న), ౨ గంధసోమం, 3 కంటోటః, ౪ నిశాహసః, ౫ శ్రీకరం(న), ౬ కృష్ణకందం. తెల్లకలువ పేరులు.

రక్తోత్పల మలిప్రియమ్.
లక్ష్మీ గృహం కుముచ్చాథ

౧ రక్తోత్పలం (న), ౨ అలిప్రియం, ౩ లక్ష్మీగృహం, ౪ కుముత్ (ద్-పు), కోకనదము పేరులు. (ఎఱ్ఱకలువ)

శాలూకః పంకసూరణః,

౧ శాలూకః, ౨ పంకసూరణః. వీట్ల గడ్డ పేరులు.

పృశ్నితు కుంభికా వారి
మూలిపర్ణ్యా ఖమూలికా.
౧౬౪ స్యాద్వారిచత్వరో

౧ పృశ్ని (స్త్రీ), ౨ కుంభికా, 3 వారిమూలి, ౪ పర్ణి, ౫ ఖమూలికా, ౬ వారిచత్వరః (పు), తూటికూర పేరులు.

థాంబుతాలః సలిలకుంత
లః, శైవలో హారపర్ణి స్త్రీ
కావారం వారిచామరమ్.

౧ అంబుతాలః, (పు) ౨ సలిలకుంతలః, 3 శైవలః, ౪ హారపర్ణి (స్త్రీ), ౫ కావరం (న), ౬ వారిచామరం. నాచు పేరులు.

పద్మే కవారం పంకేజం

౧ పద్మం (న), ౨ కవారం, 3 పంకేజం. కమలము పేరులు.

బిసనాభిస్తు పద్మినీ, పుటకి
న్యేవ
మేవాన్యాః కుముదిన్యమ్లా
నినీ ముఖాః. ౧౬౬

౧ భిసనాభిః, ౨ పద్మినీ, 3 పుటకినీ కమలలత పేరులు.

౧ కుముదినీ, ౨ అమ్లానినీ. కుముదినీ మొదలగు తీగ పేరులు.

బిసంతు తంతులం బిసం

౧ బిసం (న), ౨ తంతులం, 3 బిసం. తామరతూడు పేరులు.

శృంగాటో వారికుబ్జకః.

౧ శృంగాటః, ౨ వారికుబ్జకః పరికెగడ్డ.

ఇతి వారివర్గః.

ఇది వారివర్గము.

త్రికాండశేషము - ప్రథమకాండము
సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

త్రికాండశేషము

సటీకము.

ద్వితీయకాండము.

భూర్భూతధాత్రీ గిరికర్ణికాబ్ధిద్వీపా సముద్రాంబరమేఖలాహ్వాః, క్ష్మాద్రికీలా చ జగద్వహా చ పుంసి స్థితౌ మధ్యమలోకమర్త్యౌ. ౧ మహాకాంతా గంధవతీ రత్నగర్భా చ మేదినీ, స్వస్తనీ

౧ భూః (ఊ.సీ), ౨ భూతధాత్రీ, ౩ గిరికర్ణికా, ౪ అబ్ధిద్వీపా, ౫ సముద్రాంబరమేఖలా, ౬ కూః, ౭ క్ష్మా, ౮ అద్రికీలా, ౯ జగద్వహా, ౧౦ మధ్యమలోకః (పు), ౧౧ మర్త్యః, ౧౨ మహాకాంతా, ౧౩ గంధవతీ, ౧౪ రత్నగర్భా, ౧౫ మేదినీ, ౧౬ స్వస్తనీ. భూమి పేరులు.

భారతాఖ్యం తు వర్షం హైమవతం విదుః. ౨

౧ భారతాఖ్యం (న), ౨ హైమవతం భారతవర్షము పేర్లు.

భారతం నరభూః కింపూరుషం హరివర్షం తతః, భద్రాశ్వ ముత్తరకురు ర్హిరణ్మయ మిలావృతమ్ ౩. కేతుమాలమమూని స్యుర్భువో వర్షాణి వై నవ,

౧ భారతం (న), ౨ నరభూః (ఊ.సీ), ౩ కింపూరుషం (న), ౪ హరివర్షం, ౫ భద్రాశ్వం, ౬ ఉత్తరకురుః (పు), ౭ హిరణ్మయం (న), ౮ ఇలావృతం, ౯ కేతుమాలం. క్రమముగా భూమియొక్క నవవర్షముల పేరులు.

జంబుప్లక్ష కుశక్రౌంచ శాక శాల్మలి పుష్కరాః. ౪. ద్వీపాః సప్తాథ

౧ జంబుః (ఉ), ౨ ప్లక్షః, ౩ కుశః, ౪ క్రౌంచః, ౫ శాకః, ౬ శాల్మలిః, ౭ పుష్కరః. క్రమముగా ఏడు ద్వీపముల పేరు.

సప్తైవ సముద్రా అపి కీర్తితాః, లవణేక్షు సురా సర్పిర్దధిదుగ్ధజలాంతకాః. ౫

౧ లవణార్ణవః, ౨ ఇక్ష్వర్ణవః, 3 సురార్ణవః, ౪ సర్పిరర్ణవః, ౫ దధ్యర్ణవః, ౬ దుగ్ధార్ణవః, ౭ జలార్ణవః. సప్తసముద్రముల పేరులు. ఇట్లుకొందరందురు.

౧ లవణః (పు), ౨ ఇక్షుః, 3 సురా (స్త్రీ), ౪ సర్పిః, (స్-న). దధి, ౬ దుగ్ధం, ౭ జలం. క్రమముగా సప్తసముద్రముల పేరులు.

౧ లవణాకరః, ౨ ఇక్ష్వాకరః, 3 సురాకరః, ౪ సర్పిరాకరః, ౫ దధ్యాకరః, ౬ దుగ్ధాకరః, ౭ జలాకరః. సప్తసముద్రము పేరులు. ఇట్లు కొందరందురు.

ఊషరం తూషవా నూషో

౧ ఊషరం (న), ౨ ఊషవాన్, 3 ఊషః. చవిటి (భూమి) పొలము పేరు.

బ్రహ్మావర్తః తపోవటః,

౧ బ్రహ్మావర్తః, ౨ తపోవటః. బ్రహ్మావర్తదేశము పేర్లు

కురుక్షేత్రం ప్రయాగం చ హిమాద్రిం విన్ధ్యమంతరా. ౬. మధ్యదేశోఽథ

౧ మధ్యదేశః, ౨ కురుక్షేత్రం, 3 ప్రయాగం, ౪ హిమాద్రిం, విధ్యం అంతరా ఈనాల్గింటి మధ్యభాగము మధ్యదేశము.

పుండ్రాస్స్యుర్వరేంద్రీ గౌడనీవృతి,

౧ పుండ్రః, ౨ వరేంద్రీ, 3 (స్త్రీ), గౌడనీవృత్ (త్-పు) గౌడదేశము పేరులు.

ప్రభాసః సోమతీర్థం స్యా

౧ ప్రభాసః, ౨ సోమతీర్థం (న) ప్రభాసక్షేత్రము పేరులు.

దంతర్వేదీ కుశస్థలీ. ౭

౧ అంతర్వేదీ (స్త్రీ), ౨ కుశస్థలీ అంతర్వేది క్షేత్రము పేర్లు.

ప్రాగ్జ్యోతిషః కామరూపే

౧ ప్రాగ్జ్యోతిషః, ౨ కామరూపః. కామరూప దేశము పేర్లు.

తీరభుక్తిస్తు నిచ్ఛవిః, విదేహాశ్చాథ కాశ్మీరే

౧ తీరభుక్తిః (ఇ-పు), ౨ నిచ్ఛవిః, 3 విదేహాః తీరభుక్తియను దేశవిశేషము.

కీరాస్స్యుశ్శాస్త్రశిల్పినః. ౮	౧ కీరాః (అ. పు. బ), ౨ కాశ్మీరాః, ౩ శాస్త్రశిల్పినః (న్-బ) కాశ్మీరదేశము పేరులు.
తురుష్కాః ఖశయస్తుష్రు ష్కా బాహ్లీకాశ్చ త్రిగర్త కాః, దాశేరకా మరుభువ్యా మాలవా స్స్యురవంతయః. ౯	౧ తురుష్కాః (పు-బ), ౨ ఖశయస్తుష్రుష్కాః, ౩ బాహ్లీకాః, ౪ త్రిగర్తకాః, ౫ దాశేరకాః, ౬ మరుభువః (స్త్రీ-బ), ౭ మాలవాః (పు. బ), ౮ అవంతయః. దేశభేదముల పేరులు.
డాహలాశ్చేదయశ్చైద్యాః	౧ డాహలాః (పు-బ), ౨ చేదయః (ఇ-బ), ౩ చైద్యాః. చేది దేశములకు పేరులు.
కారూషాస్తు బృహద్గృహాః,	౧ కారూషాః (అ. పు. బ), ౨ బృహద్గృహాః కారూష దేశములకు పేరులు.
యదవస్తు దశార్హాస్స్యుః సాత్వతాః కుక్కురాశ్చ తే ౧౦	౧ యదవః (ఉ. పు. బ), ౨ దశార్హాః, ౩ సాత్వతాః, ౪ కుక్కురాః. దశార్హ దేశముల పేరులు.
ఓఢ్రా ఉత్కలనామానో	౧ ఓఢ్రాః (పు బ), ౨ ఉత్కలనామానః (ఉత్కలాః) (న్. పు. బ) ఓఢ్ర దేశమునకు పేరులు.
మగధాః కీకటా మతాః,	౧ మగధాః (పు. బ), ౨ కీకటాః. మగధ దేశము పేరులు.
వేలాకూలం తామలిప్తం తామలిప్తీ తమాలికా ౧౧	౧ వేలాకూలం (న), ౨ తామలిప్తం, ౩ తామలిప్తీ (స్త్రీ), ౪ తమాలికా. తామలిప్త దేశమునకు పేరులు.
ఏకచక్రం హరిగృహం శుంభపుర్యథ	౧ ఏకచక్రం (న), ౨ హరిగృహం, ౩ శుంభపురీ (స్త్రీ). శుంభపురికి పేరులు.
వర్తనిః, పూర్వదేశోఽథ	౧ వర్తనిః (పు), ౨ పూర్వదేశః. పూర్వదేశము పేరులు
సాకేత మయోధ్యోత్తర కోశలా. ౧౨	౧ సాకేతం (న), ౨ అయోధ్యా, ౩ ఉత్తరకోశలా. అయోధ్యకు పేరులు.

కుశస్థలం కాన్యకుబ్జం	౧ కుశస్థలం (న), ౨ కాన్యకుబ్జం. కాన్యకుబ్జమునకు పేరులు.
నాగాహ్వాం హస్తినాపురం, గజాశ్వాం హాస్తినం చాథ	౧ నాగాహ్వాం (న), ౨ హస్తినాపురం, 3 గజాశ్వాం, ౪ హాస్తినం. హస్తినాపురమునకు పేరులు.
శ్రావంతీ ధర్మపత్తనమ్. ౧౩	౧ శ్రావస్తీ (సీ), ౨ ధర్మపత్తనం. ధర్మపురికి పేరులు.
కురుక్షేత్రం వినశనం	౧ కురుక్షేత్రం (న), ౨ వినశనం. కురుక్షేత్రము పేరులు.
కౌశాంబీ వత్సపత్తనం,	౧ కౌశాంబీ (సీ), ౨ వత్సపత్తనం (న) కౌశాంబీ దేశము పేరులు.
ప్రాజాపత్యః ప్రయాగః స్యా	౧ ప్రాజాపత్యః, ౨ ప్రయాగః. ప్రయాగ పేరులు.
ద్వారకా వనమాలినీ. ౧౪. ద్వారవత్యబ్ధినగరీ	౧ ద్వారకా, ౨ వనమాలినీ, 3 ద్వారవతీ, ౪ అబ్ధినగరి ద్వారకకు పేరులు.
విదేహా మిథిలే సమే,	౧ విదేహా, ౨ మిథిలా. మిథిలాపురమునకు పేరులు.
మధురా తు మధూపఘ్నం	౧ మధురా, ౨ మధూపఘ్నం. మధురకు పేరులు.
జిత్వరీ తు తపస్థలీ. ౧౫. వారణాసీ తీర్థరాజీ	౧ జిత్వరీ (సీ), ౨ తపస్థలీ, 3 వారణాసీ, ౪ తీర్థరాజీ కాశికి పేరులు
విశాలోజ్జయినీ సమే,	౧ విశాలా, ౨ ఉజ్జయినీ. ఉజ్జయినికి పేరులు.
చంపాతు మాలినీ పుష్పా	౧ చంపా, ౨ మాలినీ, 3 పుష్పా. కర్ణునిపట్ణము పేరులు.
పురం పాటలిపుత్రకమ్.౧౬	౧ పురం, ౨ పాటలిపుత్రకం. పాటలీపుత్రము పేరులు.
దేవీకోటో బాణపురం కోటీవర్షముషావనం, స్యాచ్ఛోణితపురం చాథ	౧ దేవీకోటః, ౨ బాణపురం (న), 3 కోటీవర్షం, ౪ ఉషావనం, ౫ శోణితపురం. శోణితపురము పేరులు.

యోజనం మార్గధేనుకమ్.

౧ యోజనం (న), ౨ మార్గధేనుకం ఆమడపేరులు. (నాల్గుక్రోసులు)

క్రిమిశైలస్తు వల్మీకః శక్రమూర్ధాథ

౧ క్రిమిశైలః, ౨ వల్మీకః, 3 శక్రమూర్ధా. పుట్టకుపేరులు.

సంచరఃధరణః పిండిలః సేతుః

౧ సంచరః, ౨ ధరణః, 3 పిండిలః, ౪ సేతుః (ఉ). సేతువుకుపేరులు

పంథా స్తు ఖుల్లమోవహః
౧౮. వాటః పథశ్చ మార్గశ్చ

౧ పంథాః (న్ పు), ౨ ఖుల్లమః, 3 వహః, ౪ వాటః, ౫ పథః, ౬ మార్గః. మార్గముపేరులు.

ఖపురం త్వూర్ధ్వగం పురం,

౧ ఖపురం (న) పైకిపోయె పట్టణము పేరులు.

హరిశ్చంద్రపురం శౌభ

౧ శౌభం (న), ౨ హరిశ్చంద్రపురం (స్త్రీ). హరిశ్చంద్రపురముపేరులు. (కొందరు శోభపురమందురు)

ముద్రంగః ప్రతిమార్గకః
౧౯. త్రంగాత్రంగో

౧ ఉద్రంగః, ౨ ప్రతిమార్గకః, 3 త్రంగా (స్త్రీ). త్రంగః ప్రతిమార్గపురమునకుపేరులు

నిర్ఘుట స్తు పణ్యాజీవకచంగలే, పుంసి

౧ నిర్ఘుటః, ౨ పణ్యాజీవకం, 3 చంగలం. పన్నులేని అంగడివీధిపేరులు. (క్రయవిక్రయాదుల జేయువారని కొందరందురు.

హట్టక్రయారోహౌ జన్యం
గ్రామముఖం చ తత్. ౨౦

౧ హట్టః, ౨ క్రయారోహః, 3 జన్యం (న), ౪ గ్రామముఖం. అంగళ్లబజారు పేరులు ఈ ౪ న్ను. అంగళ్లవీధి.

ఇతి భూమివర్గః

ఇది భూమివర్గము.

స్యాదభిస్యందిరమణం శాఖానగరమిత్యపి,

౧ అభిస్యందిరమణం (న), ౨ శాఖానగరం. పేటపేరులు.

శాసనం ధర్మకీలః స్యాత్

౧ శాసనం, ౨ ధర్మకీలః (పు). రాజశాసనముపేరులు,

మకుతిః శూద్రశాసనమ్.	౧ మకుతిః (స్త్రీ), ౨ శూద్రశాసనం. శూద్రశాసనము పేరు.
పట్టోలికా క్షప్తకీలా	౧ పట్టోలికా, ౨ క్షప్తకీలా. పట్టా పేరులు.
పాంశుకూలం న కస్యచిత్,	౧ పాంశుకూలం (న) పేరులేని పట్టా పేరు. (పొరంబోకు)
షడ్భిర్యవైః స్యా దంగుష్ఠ ఏతై ర్ద్వాదశభిర్భవేత్. ౨౨	౧ అంగుష్ఠః. షడ్భిర్యవైః స్యాత్ ఆరు యవల ప్రమాణముపేరు. (అనగా అంగుళము)
వితస్తిః స్యా దతో ద్వాభ్యాం	౧ వితస్తిః (స్త్రీ). ఏతైః ద్వాదశభిః భవేత్ పండ్రెండు అంగుష్ఠముల ప్రమాణము. (అడుగు అని చెప్పబడును.)
హస్తఃస్యాత్తచ్చతుష్టయమ్,	౧హస్తః. అతోద్వాభ్యాంస్యాత్, రెండువితస్తుల ప్రమాణము (అనగా మూర.)
దండో ధన్వంతరం తస్య	౧ దండః, ౨ ధన్వన్తరం. తచ్చతుష్టయం నాలుగుమూరలు ప్రమాణము (బారెడు అని అందురు.)
సహస్రద్వితయేన తు. ౨౩ క్రోశస్తాభ్యాం తు	౧ క్రోశః తస్య. సహస్రద్వితయేన రెండువేల దండముల ప్రమాణముపేరు.
గవ్యూతి స్తద్వయం	౧ గవ్యూతిః (స్త్రీ). రెండుక్రోసుల ప్రమాణముపేరు.
యోజనం మతం,	౧ యోజనం (న). తద్వయం రెండు గవ్యూతుల ప్రమాణముపేరు అనగా ఆమడ అని చెప్పుదురు.
చతురష్ట శతగ్రామాంతః ద్రోణముఖకర్వటౌ. ౨౪	౧ ద్రోణముఖం (న), ౨ కర్వటః చతురష్టశతగ్రామాన్తః (౮౦౪ గ్రామములలో ముఖ్యగ్రామమని కొందఱు) ద్రోణముఖం నాల్గువందలగ్రామములలో సుందరమగు గ్రామము, కర్వటః, రెండువందల గ్రామములో సుందరగ్రామమని కొందఱందురు,

గర్భాగారాపవరకే	౧ గర్భాగారం (న), ౨ అపవరకం. పడకటింటి పేరులు.
వాస్తుః స్యాద్గృహపోతకః,	౧ వాస్తుః (ఉ-పు.), ౨ గృహపోతకః గృహవిశేషము పేరు. (లేక గృహవాస్తువు పేరులు.)
ఓకో గృహం	౧ ఓకః (స్-న), ౨ గృహం. ఇంటికి పేరులు.
పిటం చాలో	౧ పిటం (న), ౨ చాలః. గృహచ్ఛాదనవిశేషము పేరులు.
వేడభీ చంద్రశాలికా ౨౫. కూటాగారం	౧ వేడభీ (స్త్రీ), ౨ చంద్రశాలికా, 3 కూటాగారం. ఇంటికప్పు పేరులు
చాతకపిశీర్షం ఖోడకశీర్షకం, క్రమశీర్షం చాథ	౧ కపిశీర్షం (న), ౨ ఖోడకశీర్షకం, 3 క్రమశీర్షం ప్రాకారగ్రహమునకు పేర్లు.
ఖరకుటీనాపితశాలికా. ౨౬	౧ ఖరకుటీ (స్త్రీ), ౨ నాపితశాలికా మంగలింటి పేరులు.
కులాయికా పక్షిశాలా	౧ కులాయికా, ౨ పక్షిశాలా. పక్షి గూంటికి పేరులు.
కారావేశ్మ బధాంగకం,	౧ కారావేశ్మ (న్-న), ౨ బధాంగకం. బందిఖానా పేరులు
కాయమానం తృణకుటీ	౧ కాయమానం, ౨ తృణకుటీ. పూరి గుడిసె పేరులు.
దర్భటం నిభృతం గృహమ్.	౧ దర్భటం, ౨ నిభృతం, 3 గృహం. రహస్యగృహము పేరు.
కుద్రం కోద్ఘాటపిఠరం	౧ కుద్రం, ౨ కోద్ఘాటః, 3 పిఠరః; క్రమముగా గృహభేదముల పేరులు.
ఇంద్రకోషస్తు మంచకః,	౧ ఇంద్రకోషః, ౨ మంచకః మంచ పేరులు
వాసాగారం భోగగృహం కన్యాపల్యాట నిష్కుటాః	౧ వాసాగారం, ౨ భోగగృహం, 3 కన్యాటః, ౪ పల్యాటః, ౫ నిష్కుటః. నివాసగృహము పేరులు.

శివస్య వృషమండపాఖ్యం బు
ధైర్గోపుటకం స్మృతం,

౧ గోపుటం (న), శివస్య వృషమండపాఖ్యం=శివునియొక్క వృషభముయొక్క మంటపము పేరని, బుధైః స్మృతం = విద్వాంసులచే జెప్పఁబడెను.

వాతాయనం గృహాక్షః
స్యాద్వధూటశయనం తథా.

౧ వాతాయనం, ౨ గృహాక్షః, ౩ వధూటశయనం. గవాక్షుల పేరులు.

ఉపశల్యోపకంఠే ద్వే

౧ ఉపశల్యం, ౨ ఉపకంఠం. గ్రామాంతము పేరులు.

కపాటో ద్వారకంటకః,
కవాట శ్చారరం

౧ కపాటః, ౨ ద్వారకంటకః, ౩ కవాటః, ౪ అరరం. కవాటము పేరులు.

కంథావాటః ప్రాకారఇత్య
పి. ౩౦

౧ కంథావాటః, ౨ ప్రాకారః ప్రావరణమునకు పేరులు.

ఇతి పురవర్గః.

ఇది పురవర్గము.

శైల స్థావర ధాతుభృద్ధర
కుకలో వ్యంగకః సానుమా
న్, జీమూతః పృథుశేఖరశ్చ
కటకీ దంతీ నగో నిర్ఝరీ,
కుట్టారోఽథ

౧ శైలః (పు), ౨ స్థావరః, ౩ ధాతుభృత్ (త్), ౪ ధరః, ౫ కుకీలః, ౬ వ్యంగకః, ౭ సానుమాన్ (త్), ౮ జీమూతః, ౯ పృథుశేఖరః, ౧౦ కటకీ, ౧౧ దంతీ, ౧౨ నగః, ౧౩ నిర్ఝరీ, ౧౪ కుట్టారః. పర్వతము పేరులు.

హిమాలయో నగపతిర్మేనా
ధవోమాగురూ,

౧ హిమాలయః, ౨ నగపతిః, ౩ మేనాధవః, ౪ ఉమాగురుః. హిమాలయము పేరులు.

కైలాసో గణపర్వతశ్చ రజ
తప్రస్థః కుబేరాచలః. ౩౧

౧ కైలాసః, ౨ గణపర్వతః, ౩ రజతప్రస్థః, ౪ కుబేరాచలః. కైలాసపర్వతము పేరులు.

హిరణ్యనాభ మైనాక సునా
భాహిమవత్సుతే,

౧ హిరణ్యనాభః, ౨ మైనాకః, ౩ సునాభాః. మైనాకపర్వతము పేరులు.

శైలాగ్రే శిఖరం శృంగం దం
తః ప్రాగ్భార ఇత్యపి. ౩౨

౧ శైలాగ్రం, ౨ శిఖరం, ౩ శృంగం, ౪ దంతః, ౫ పాగ్భారః. శిఖరమునకు పేర్లు.

పూర్వాద్రిర్దినమూర్ధా స్యా

౧ పూర్వాద్రిః (పు), ౨ దినమూర్ధా (న్). ఉదయపర్వతము పేరులు.

దస్తాద్రి శ్చరమాచలః,

౧ అస్తాద్రిః, ౨ చరమాచలః. అస్తాద్రి పేరులు.

చందనాద్రిస్తు మలయః

౧ చందనాద్రిః, ౨ మలయః. మలయ పర్వతము పేరులు.

కౌంచః క్రౌంచశ్చ మాల్యవాన్. ౩౩

౧ కౌంచః, ౨ క్రౌంచః, ౩ మాల్యవాన్ (త్). మాల్యవత్పర్వతము పేరులు.

మహేంద్రో మలయస్సహ్యః శక్తిమాన్ గంధమాదనః, వింధ్యశ్చ పారియాత్రశ్చ సప్తైతే చ కులాచలాః.

౧ మహేంద్రః, ౨ మలయః, ౩ సహ్యః, ౪ శక్తిమాన్, ౫ గంధమాదనః, ౬ విధ్యః, ౭ పారియాత్రః. వరుసగా ఏడు కులపర్వతము పేరులు.

అశ్మాపవారుకః కాఠః పారటీటశ్చ మృన్మరుః,

౧ అశ్మా (న్-పు), ౨ అపవారుకః, ౩ కాఠః, ౪ పారటీటః, ౫ మృన్మరుః. పాషాణము పేరులు.

ఘర్షణాలః శిలాపుత్రో

౧ ఘర్షణాలః, ౨ శిలాపుత్రః. గుండ్రాయి పేరులు.

గృహాశ్మాగృహాకచ్ఛపః. ౩౫

౧ గృహాశ్మా (న్-పు), ౨ గృహాకచ్ఛపః. సన్నెకల్లు పేరులు

గైరికం తు వనాలక్తం రక్తధాతుగవేరుకం ప్రత్యశ్మాగిరిమృచ్చాథ

౧ గైరికం (న), ౨ వనాలక్తం, ౩ రక్తధాతుః, ౪ గవేరుకం, ౫ ప్రత్యశ్మా (న్-పు), ౬ గిరిమృత్ (ద్-స్త్రీ). గైరికాదిధాతువుకు పేర్లు. (జేగురు అని చెప్పుదురు.)

శిలాధాతు స్సితోపలః, మకోల్కలో

౧ శిలాధాతుః (పు-ఉ), ౨ సితోపలః, ౩ మకోల్కలః శిలాధాతువు పేరులు. (గైరికాదివిశేషము)

వర్ణలేఖా చ కఠినీ కక్ఖటీ ఖటీ. ౩౬

౧ ఏర్ణలేఖా, ౨ కఠినీ, ౩ కక్ఖటీ, ౪ ఖటీ. రంగులు వేయుకుంచె పేరులు.

ఇతి శైలవర్గః.

ఇది శైలవర్గము.

వార్క్షం వనం తలం తల్కం గుహీనం సమజం త్రసం,	౧ వార్క్షం (న), ౨ వనం, ౩ తలం, ౪ తల్కం, ౫ గుహీనం, ౬ సమజం, ౭ త్రసం. వనముపేరులు.
లీలోద్యానం దేవనం స్యా	౧ లీలోద్యానం, ౨ దేవనం. లీలోద్యానముపేరులు.
ద్వింజోలీ పఙ్క్తిరావలీ.	౧ వింజోలీ (స్త్రీ), ౨ పఙ్క్తిః, ౩ ఆవలిః. పంక్తిపేరులు.
వృక్షః కారస్కరో గచ్ఛః పలాశీ విష్ఠరః స్థిరః	౧ వృక్షః, ౨ కారస్కరః, ౩ గచ్ఛః, ౪ పలాశీ (న్), ౫ విష్ఠరః, ౬ స్థిరః. వృక్షముపేరులు
చైత్యో దేవతరుర్దేవావాసః కరిభకుంజరౌ. ౩౮	౧ చైత్యః, ౨ దేవతరుః (ఉ), ౩ దేవావాసః, ౪ కరిభః, ౫ కుంజరః. రచ్చచెట్టు. (రావిచెట్టుపేళ్లందురు)
ఛాయాతరుః స్థిరచ్ఛాయో	౧ ఛాయాతరుః(ఉ), ౨ స్థిరచ్ఛాయః. సురపొన్నపేరులు
వందా కాకరుహా స్మృతా,	౧ వందా (స్త్రీ), ౨ కాకరుహా. బదనికపేరులు
వనస్పతిర్నిర్ఘటః	౧ వనస్పతిః, ౨ నిర్ఘటః. మేడిచెట్టుపేరులు
స్యాత్ఫుల్లో న్నిద్రవికస్వరాః.౩౯. స్మితోన్ముద్రౌ	౧ ఫుల్లః, ౨ ఉన్నిద్రః, ౩ వికస్వరః, ౪ స్మితః, ౫ ఉన్ముద్రః. వికసించినపూలు మొదలగువాటిపేరులు.
కిలింజస్తు సూక్ష్మదార్వథ	౧ కిలింజః, ౨ సూక్ష్మదారుః(ఉ). సూక్ష్మదారువుకుపేరులు
పల్లవః, విసలం కిసలం చా	౧ పల్లవః, ౨ విసలం (న), ౩ కిసలం. చిగురుటాకుపేరులు.
థోత్కలికాంగారితే సమే.	౧ ఉత్కలికా, ౨ అంగారితం మోదుగుచెట్టుమొగ్గతొడగడము అంగారితమనుపదమునకు అర్థము. మొగ్గలపేర్లని కొందఱందురు.

గుచ్ఛో గులుచ్ఛః స్తబకః స్యా
ఛ్చమరీ మంజరంననా,
మంజిశ్చ

౧ గుచ్ఛః, ౨ గులుచ్ఛః, 3 స్తబకః. గుత్తుల పేరులు.
౧ చమరీ (స్త్రీ), ౨ మంజరం (స్త్రీ), 3 మంజిః. పూగుత్తుల పేరులు.

కంటకే పత్రసూచి ద్రునఖ
వంకిలాః ౪౧

౧ కంటకః (పు), ౨ పత్రసూచిః, 3 ద్రునఖః, ౪ వంకిలః. ముల్లు పేరులు.

పిప్పలా వాదరంగః స్యా
చ్చైత్యద్రుః కేశవాలయః,

౧ పిప్పలా (స్త్రీ), ౨ వాదరంగః, 3 చైత్యద్రుః, ౪ కేశవాలయః. రావి చెట్టు

యజ్ఞోదుంబరికం త్వస్య ఫ
లేఽ

౧ యజ్ఞోదుంబరికం (న). అస్య ఫలే= రావిచెట్టుపండు పేరు.

థ గ్రహనాశనః.౪౨. దేవ
వృక్షో దలేగంధిః సప్తపర్ణః
శిరోరుజా,

౧ గ్రహనాశనః, ౨ దేవవృక్షః, 3 దలేగంధిః, ౪ సప్తపర్ణః, ౫ శిరోరుజా. ఏడాకుల అరంటి పేరులు.

దంతహర్షణజంబీరౌ

౧ దంతహర్షణః, ౨ జంబీరః నిమ్మ చెట్టు పేరులు.

కతకోఽంబుప్రసాదనే ౪3

౧ కతకః, ౨ అంబుప్రసాదనః చిల్ల చెట్టు పేరులు

వరుణస్త్వశ్మరీఘ్నోఽ

౧ వరుణః, ౨ అశ్మరీఘ్నః. ఉలిమిడి చెట్టు పేరులు.

థాధ్వగభోగ్యో మధుద్రు
మః,కపచూతోఽమ్రాతకస్య
ఫలే

౧ అధ్వగభోగ్యః, ౨ మధుద్రుమః,3 కపచూతః. ఇప్పచెట్టు పేరులు.

పశుహారీతకీ. ౪౪

౧ పశుహారీతకీ. ఇప్పచెట్టు పండు పేరు.

పికబంధుస్తు చూతస్స్యా
త్స్త్రీప్రియః షట్పదాతిథిః,
మధుదూతో వసంతద్రు

౧ పికబంధుః (ఉ), ౨ చూతః, 3 స్త్రీప్రియః, ౪ షట్పదాతిథిః, ౫ మధుదూతః, ౬ వసంతద్రుః. మామిడి పేరులు.

ర్మహాకాలోరుకాలికా.౪౫

౧ మహాకాలః, ౨ ఉరుకాలికః. విషముష్టి చెట్టు పేరులు.

శోభాంజనస్తు స్త్రీచిత్తహారీ విద్రధినాశనః, ప్రభాంజనోఽథ

౧ శోభాంజనః, ౨ స్త్రీచిత్తహారీ (న్), ౩ విద్రధినాశనః, ౪ ప్రభాంజనః. మునగచెట్టు పేరులు.

ప్రాచీనపనసో గోహరీతకీ. ౪౬. మహాకపిత్థో బిల్వశ్చ

౧ ప్రాచీనపనసః, ౨ గోహరీతకీ, ౩ మహాకపిత్థః, ౪ బిల్వః. మారేడుచెట్టు పేరులు.

కోలిర్గృధ్రనఖిస్మృతా, స్యాత్పిచ్ఛలదలా స్వాదుఫలాథో

౧ కోలిః (స్త్రీ), ౨ గృధ్రనఖీ, ౩ పిచ్ఛలదలా, ౪ స్వాదుఫలా. రేగుచెట్టు.

నాగరంగకే. ౪౭. చక్రాధివాసీ నారంగః కిమీరస్త్వక్సుగంధకః, స్యాద్ధర్మణః పిచ్ఛిలత్వక్

౧ నాగరంగకః (పు), ౨ చక్రాధివాసీ ( ), ౩ నాగరంగః, ౪ కిమీరః, ౫ త్వక్సుగంధకః, ౬ ధర్మణః, ౭ పిచ్ఛిలత్వక్ (చ్) నారింజచెట్టు పేరులు.

ధవస్తు మధురత్వచః. ౪౮. పిశాచద్రుః పీతఫలః

౧ ధవః, ౨ మధురత్వచః, ౩ పిశాచద్రుః, ౪ పీతఫలః. నారింజ విశేషము పేరులు

శాకోటః కర్కశచ్ఛదః,

౧ శాకోటః, ౨ కర్కశచ్ఛదః. పెద్దటేకుచెట్టు పేరులు.

అరుష్కోహితస్తు రక్షోఘ్నో భల్లాతక్యథ

౧ అరుష్కోహితః, ౨ రక్షోఘ్నః, ౩ భల్లాతకీ. జీడిచెట్టు పేరులు.

శాల్మలీ. ౪౯. దురారోహా స్మృతా

౧ శాల్మలీ (స్త్రీ), ౨ దురారోహా. బూరుగచెట్టు పేరులు.

పిండీతగరః కఫవర్ధనః,

౧ పిండీతగరః, ౨ కఫవర్ధనః. పిండీతగర వృక్షము పేరులు.

కాకచించీ తులాబీజం

౧ కాకచించీ (స్త్రీ), ౨ తులాబీజం. గురివెందతీగె పేరులు.

ఖదిరో బాలపత్రకః. ౫౦. యూపద్రుః కుష్ఠహృచ్చాథ

౧ ఖదిరః, ౨ బాలపత్రకః, ౩ యూపద్రుః (ఉ), ౪ కుష్ఠహృత్ (ద్). చండ్రచెట్టు పేరులు.

కరంజో ధృతపూర్ణకః,

౧ కరంజః, ౨ ధృతపూర్ణకః. కానుగచెట్టు పేరులు.

రసాయనఫలాపథ్యా శక్ర
సృష్టాసుధోద్భవా. ॥౧

౧ రసాయనఫలా, ౨ పథ్యా, 3 శక్రసృష్టా, ౪ సుధోద్భవా. కరక్కాయచెట్టు పేరులు.

సరలో ధూపవృక్షః స్యాత్

౧ సరలః, ౨ ధూపవృక్షః దేవదారు వృక్షముపేరులు.

శోణకో న్యంకుమూరుహః,

౧ శోణకః, ౨ న్యంకుమూరుహః. దుందిలపుచెట్టుపేరులు

చంపకోల్వస్తు మురజఫల
స్స్యాత్పనసశ్చ సః. ॥౨

౧ చంపకోల్వః, ౨ మురజఫలః, 3 పనసః పనసపేరులు.

డహుః క్షుద్రాంబుపనసో

౧ డహుః, ౨ క్షుద్రాంబుపనసః, 3 క్షుద్రామ్లపనసః. (పాఠాన్తరం) నిమ్మచెట్టు పేరులు

నిచులో రక్తమంజరః,

౧ నిచులః, ౨ రక్తమంజరః. నీటి ప్రబ్బలిచెట్టు పేరులు. నీటి గన్నేరుపేరని చెప్పుదురు.

నింబోఽర్కపాదపః

౧ నింబః, ౨ అర్కపాదపః. వేపచెట్టు పేరులు. (నిచుళశబ్దము మొదలు నాల్గున్ను వేపకు పేరులు అని టిప్పణియందున్నది.)

పుణ్యగంధస్తు కుసుమాధి
రాట్. ॥3. చంపకో వరలబ్ధశ్చ

౧ పుణ్యగంధః, ౨ కుసుమాధిరాట్, 3 (జ్) చంపకః, ౪ వరలబ్ధః చంపక వృక్షముపేరులు.

వకులః సింహకేసరః, శీధు
గంధోఽథ

౧ వకులః, ౨ సింహకేసరః, 3 శీధుగంధః. బొగడచెట్టుపేరులు.

కంకోళిర్నటః కాంతాంఘ్రి
దోహదః. ॥౪. అశోకః

౧ కంకోళిః, ౨ నటః, 3 కాంతాంఘ్రిదోహదః, ౪ అశోకః. అశోకవృక్షము పేరులు.

పిండపుష్పస్తు దాడిమః ఫల
శాడబః, దాడింబః పర్వారుట్చ
స్యాత్స్వాద్వమ్లః శుకవల్లభః.
॥౫. పిండీరోఽథ

౧ పిండపుష్పః, ౨ దాడిమః, 3 ఫలశాడబః, ౪ దాడింబః, ౫ పర్వారుట్ (హ్రా), ౬ స్వాద్వమ్లః, ౭ శుకవల్లభః, ౮ పిండీరః. దానిమ్మపేరులు.

సుపర్ణేభనాగాఖ్యో నాగకేసరః, స్యాత్పుష్పరోచనశ్చాపి,	౧ సుపర్ణాఖ్యః, ౨ ఇభాఖ్యః, 3 నాగాఖ్యః, ౪ నాగకేసరః, ౫ పుష్పరోచనః. నాగకేసరవృక్షముపేరులు.
చూర్ణం తస్య హారిద్రవః	౧ హారిద్రవః. తస్యచూర్ణం=నాగకేసరచూర్ణముపేరు.
నిశిపుష్పా తు శేఫాలీ	౧ నిశిపుష్పా, ౨ శేఫాలీ. నల్లవావిలిపేరులు.
కుటజః పాండురద్రుమః,	౧ కుటజః, పాండురద్రుమః. కొడిసెచెట్టుపేరులు.
లతాశంకుతరుః సాలో	౧ లతాశంకుతరుః, ౨ సాలః. ఏపెచెట్టుపేరులు
నీపో ధారాకదంబకః. ౫౭	౧ నీపః, ౨ ధారాకదంబకః. మొగులుకడిమిచెట్టు.
కటంకటేరీ హారిద్రా	౧ కటంకటేరీ (సీ), ౨ హారిద్రా. మ్రానిపసుపుపేరులు.
శింశపాగురుపత్రికా,	౧ శింశపా (సీ), ౨ అగురుపత్రికా. ఇరుగుడుచెట్టుపేర్లు
పాటలం స్యాద్రాజఫలం	౧ పాటలం (న), ౨ రాజఫలం. పొట్లపేరులు.
తస్యమూలేతు రమ్యకం.	౧ రమ్యకం (న) తస్యమూలే=ఆపొట్లవేరుపేరు.
సూత్రపుష్పస్తు కార్పాసే	౧ సూత్రపుష్పః, ౨ కార్పాసః. ప్రత్తిచెట్టుపేరులు.
జీర్ణపర్ణం కదంబకం,	౧ జీర్ణపర్ణం, ౨ కదంబకం. కడిమిచెట్టుపేరులు.
ప్రహాసంతీ నియూథీ స్యా	౧ ప్రహాసంతీ, ౨ నియూథీ. అడవిమొల్ల [పేరులు.
ద్దమనః పుష్పచామరః. ౫౮	౧ దమనః, ౨ పుష్పచామరః. దవనముపేరులు.
మాలతీపుష్పకలికాం సౌమనస్యాయనీం విదుః,	౧ సౌమనస్యాయనీ (సీ). మాలతీపుష్పకలికాం=సన్నజాజుల మొగ్గపేరు.

కుందే స్యాద్వోరటః పుంసి	౧ కుందః, ౨ వోరటః. మొల్లపేరులు.
గ్రైష్మీ తు నవమాలికా.	౧ గ్రైష్మీ (స్త్రీ), ౨ నవమాలికా. విరజాజి పేరులు.
రక్తపిండస్త్వోఢ్రపుష్పం స్యా	౧ రక్తపిండః, ౨ ఓఢ్రపుష్పం (న). దాసనపువ్వు పేరులు.
దమ్లానః కురంటకః. ౬౦	౧ అమ్లానః, ౨ కురంటకః గోరంట.
కందళశిలీంధ్రపుష్పే	౧ కందళం, ౨ శిలీంధ్రపుష్పం కుక్కగొడుగు పేరులు
శ్లేష్మఘ్నా త్రిపుర మల్లికా ప్రోక్తా,	౧ శ్లేష్మఘ్నా, ౨ త్రిపురమల్లికా త్రిపురమల్లికయను మల్లికా విశేషము.
ఏరండహస్తికర్ణౌ	౧ ఏరండః, ౨ హస్తికర్ణః. ఏరండ వృక్షము పేరులు
ప్రాచీనామలక వారిబదరే ద్వే. ౬౧	౧ ప్రాచీనామలకం, ౨ వారిబదరా. రాచఉసిరిక పేరులు.
బృహత్పాటలిధూస్తూరౌ	౧ బృహత్పాటలిః, ౨ ధూస్తురః. ఉమ్మెత్త పేరులు
కదలీత్వాయతచ్ఛదా, స్యాత్తంతువిగ్రహా మంజిఫలా వారణవల్లభా,	కదళ (స్త్రీ), ౨ ఆయతఛదా, ౩ తంతువిగ్రహా, ౪ మంజిఫలా, ౫ వారణవల్లభా. అరటి పేరులు.
వాతింగణస్తు వార్తాకుర్వాతుకిః శాకబిందకః. ౬౩ క్లీబే వంగం చ వార్తాకీ స్యాన్మహాబృహతీత్యపి,	౧ వాతింగణః, ౨ వార్తాకుః (ఉ), ౩ వాతుకిః, ౪ శాకబిందకః, ౫ వంగం (న), ౬ వార్తాకీ ౭ మహాబృహతీ. వంగచెట్టు పేరులు
కుష్ఠం గదాహ్వయం మూలం త్వస్య	౧ కుష్ఠం (న), ౨ గదాహ్వయం. చెంగల్వకోష్టు పేరులు.
పుష్కరమూలకమ్ ౬౪	౧ పుష్కరమూలకం (న), ౨ అస్య మూలం. చెంగల్వకోష్టు వేరు.
వంకసేనస్త్వగస్తిద్రుః శుకనాసో మునిద్రుమః, అనలిః కునలీ	౧ వంకసేనః, ౨ అగస్తిద్రుః, ౩ శుకనాసః, ౪ మునిద్రుమః, ౫ అనలిః, ౬ కునలీ (న్), అగిసెచెట్టు పేర్లు.

పుత్రంజీవస్తుశ్లీపదాపహః.	౧ పుత్రంజీవః, ౨ శ్లీపదాపహః. పుత్రజీవకవృక్షము.
ఛత్రకో మల్లిపత్రం స్యా	౧ ఛత్రకః, ౨ మల్లిపత్రం (న). గొడుగుగడ్డిపేరులు.
త్కుబ్జకో వారికంటకః,	౧ కుబ్జకః, ౨ వారికంటకః. నెమ్మిచెట్టుపేరులు.
వాస్తూకష్టక్కదేశీయః	౧ వాస్తూకః, ౨ టక్కదేశీయః. శాకవిశేషము (అగబచ్చలి)
శాకవీరో ఘనామలః. ౬౬. శోథజి	౧ శాకవీరః, ౨ ఘనామలః, 3 శోథజిత్ (త్). తెల్లగజ్జేరు.
ద్గరహా కాలశాకోఽప్యథ	౧ గరహా (న్), ౨ కాలశాకః. కరివేపచెట్టు.
మహౌషధీ, మహావిషఘ్నీ చక్రాంగీ	౧ మహౌషధీ (స్త్రీ), ౨ మహావిషఘ్నీ, 3 చక్రాంగీ. కటకరోహిణి.
మత్స్యాక్షీ హిలమోచికా. ౬౭. జలబ్రహ్మీ చ	౧ మత్స్యాక్షీ, ౨ హిలమోచికా, 3 జలబ్రహ్మీ. పొన్నగంటికూర.
శాలించః పత్తూరో లోహమారకః,	౧ శాలించః, ౨ పత్తూరః, 3 లోహమారకః. మయూరబర్హిచెట్టు
కేచుకం పేచులీ పేచుర్నాడీచో విశ్వరోచనః. ౬౮	౧ కేచుకం (న), ౨ పేచుల (స్త్రీ), 3 పేచుః, (ఉ), ౪ నాడీచః, ౫ విశ్వరోచనః. నాడీచశాకవిశేషము. (దీనినే పేచుకశాకమందురు).
కేశరాజో నాగమారః వపరః భృంగసోదరః,	౧ కేశరాజః, ౨ నాగమారః, 3 వపరః, ౪ భృంగసోదరః. కేశరాజిశాకము.
సునిషణ్ణం చుచుః పుంసి	౧ సునిషణ్ణం (న), ౨ చుచుః (పు) సునిషణ్ణశాకము.
ఛత్రపత్రం తమాలకమ్. ౬౯. స్థలపద్మమథో	౧ ఛత్రపత్రం, (న), ౨ తమాలకం, 3 స్థలపద్మం. మెట్టదామర.
దేవఫలీ మధ్వాలుకం విదుః,	౧ దేవఫలీ (స్త్రీ), ౨ మధ్వాలుకం. కందవిశేషము.

ఫలపుచ్ఛో వరండాలుః స్యా	౧ ఫలపుచ్ఛః, ౨ వరండాలుః. ఏరండ వృక్షవిశేషము.
ద్రంగేష్టాలుకం తు యత్. శ్రీమస్తకః స్వస్తికస్స్యాత్	౧ రంగేష్టాలుకం, ౨ శ్రీమస్తకః, ౩ స్వస్తికః. చెంచలికూర పేరులు.
రాహూచ్ఛిష్టో రసోనకః,	౧ రాహూచ్ఛిష్టః, ౨ రసోనకః. తెల్ల ఉల్లి.
కూష్మాండ స్తు ఘృణావాస స్తిమిషో గ్రామ్యకర్కటీ. ౭౧	౧ కూష్మాండః, ౨ ఘృణావాసః, ౩ తిమిషః, ౪ గ్రామ్యకర్కటీ. గుమ్మడి పేరులు.
వాలుకీ కర్కటీర్వారు ర్మూత్రలా రోమశాచసా,	౧ వాలుకీ (స్త్రీ), ౨ కర్కటీ, 3 ఇర్వారుః (ఉ), మూత్రలా, ౫ రోమశా. దోస పేరులు.
స్యాచ్చేలాలః చిత్రఫలఃసుఖాశో రాజతేమిషః. ౭౨ లతాపనసనాటామ్రౌ సేదు	౧ చేలాలః, ౨ చిత్రఫలః, 3 సుఖాశః, ౪ రాజతేమిషః, ౫ లతాపనసః, ౬ నాటామ్రః, ౭ సేదుః ఉలిమిడిచెట్టు.
రూర్ధ్వాసితస్తు యః, పవారుః కారవేల్లోఽసౌ	౧ ఊర్ధ్వాసితః, ౨ పవారుః, 3 కారవేల్లః. కాకరచెట్టుపేరులు.
గోడుంబా గజచిర్భటః. ౭౩	౧ గోడుంబా (స్త్రీ), ౨ గజచిర్భటః. పెద్దపాపరచెట్టు.
మృత్యుబీజస్తు వంశః స్యా	౧ మృత్యుబీజః, ౨ వంశః. వెదురు.
త్కేతకః క్రకచచ్ఛదః,	౧ కేతకః, ౨ క్రకచచ్ఛదః మొగలి.
దృక్కటో బహుమూల స్స్యాత్	౧ దృక్కటః, బహుమూలః.
కరీరే వేణుకర్కరః. ౭౪	౧ కరీరం, ౨ వేణుకర్కరః. వెదురు మొలక. (వెలుతురు చెట్టని కొంద అందురు)
కాశోఽశ్వవాలః కాకేక్షు ర్వనహాసశ్చ జంతులా,	౧ కాశః, ౨ అశ్వవాలః, 3 కాకేక్షుః (ఉ), ౪ వనహాసః, ౫ జంతులా. రెల్లుపేరులు.

గుడదారు ర్మధుతృణంస్యా
దిక్షురసిపత్రకః. ౭౫

౧ గుడదారుః (ఉ), ౨ మధుతృణం, ౩ ఇక్షుః, ౩ అసిపత్రకః. చెఱకుపేర్లు.

ఖానోదకో నారికేలః కర
కాంభః శిరఃఫలః,

౧ ఖానోదకః, ౨ నారికేలః, ౩ కరకాంభః, ౪ శిరఃఫలః. కొబ్బరిచెట్టు.

సురంజనో గోపదలో రా
జతాలచ్ఛటాఫలః. ౭౬.
కరమట్టస్తంతుసారో గువా
కో కోట ఇత్యపి,

౧ సురంజనః, ౨ గోపదలః, ౩ రాజతాలః, ౪ ఛటాఫలః, ౫ కరమట్టః, ౬ తంతుసారః, ౭ గువాకః, ౮ కోటః. పోఁకచెట్టు.

రామపూగస్తు కామీనో
మునిపూగస్తు రేవటః. ౭౭

౧ రామపూగః, ౨ కామీనః, ౩ మునిపూగః, ౪ రేవటః పోఁకచెట్టు విశేషము.

పూగవోటస్తు హింతాలః
క్లీబం
కిరిటితత్ఫలం,

౧ పూగవోటః, ౨ హింతాలః, హింతాలవృక్షము.

౧ కిరిటి (ఇ-న). హింతాలఫలము.

ఘనామయఃస్యా త్ఖర్జూరో
ద్వౌతు
కాచిమభంజరౌ ౭౮. త
రౌ దేవకులోద్భూతే

౧ ఘనామయః, ౨ ఖర్జూరః. ఖర్జూరవృక్షము

౧ కాచిమః (పు), ౨ భంజరః (ఉ). దేవకులోద్భూతే తరౌ= దేవకులమందు పుట్టిన తరువుపేరు.

దూర్వాతు హరితాలికా.
ఇతి వనౌషధివర్గః.

౧ దూర్వా, ౨ హరితాలికా. గఱిక
ఇది వనౌషధివర్గము

సింహః కంఠీరవో భీమ వి
క్రాంతః కరిమాచలః, పంచ
శిఖశ్చ శైలాటః పారీంద్రః
శ్వేతపింగళః. ౮౦. మరుత్ప్ల
వశ్చ నాదోఽస్య

౧ సింహః, ౨ కంఠీరవః, ౩ భీమవిక్రాంతః, ౪ కరిమాచలః, ౫ పంచశిఖః, ౬ శైలాటః, ౭ పారీంద్రః, ౮ శ్వేతపింగళః, ౯ మరుత్ప్లవః. సింహముపేరులు.

చుక్కారః క్ష్వేడితం చ
తత్,

౧ చుక్కారః, ౨ క్ష్వేడితం (న). సింహనాదము.

ఉత్పాదకస్తు శరభః శా
ర్దూలోఽష్టాపదశ్చ సః ౮౧

౧ ఉత్పాదకః, ౨ శరభః ౩ శార్దూలః, ౪ అష్టాపదః. శరభమృగము.

అథ హింస్రపశుర్వ్యాడః
శ్వాపదః శిబి రిత్యపి,

౧ హింస్రపశుః, ౨ వ్యాడః, ౩ శ్వాపదః, ౪ శిబిః. క్రూరపశువు.

బాధీనసస్త్వేకచరో గణ్డో
త్సాహశ్చ గండకః. ౮౨

౧ బాధీనసః, ౨ ఏకచరః, ౩ గణ్డోత్సాహః, ౪ గండకః. గండకమృగము.

హింసారుః శ్వాపదో వ్యా
ఘ్రో

౧ హింసారుః, ౨ శ్వాపదః, ౩ వ్యాఘ్రః వ్యాఘ్రము.

మహిషస్తు రజస్వలః, దం
శభీరు ర్జరంతశ్చ నాలికో య
మవాహనః. ౮౩. అథ

౧ మహిషః, ౨ రజస్వలః, ౩ దంశభీరుః (ఉ), ౪ జరంతః, ౫ నాలికః, ౬ యమవాహనః దున్నపోతు.

శూకర వనాహిర దంతా
యుధ చక్రవజ్ర దీర్ఘరదాః,
సూచీరోమా బహుసూ రాఖ
నిక స్థూలనాసికో భూతిక్షిత్.

౧ శూకరః, ౨ వనాహిరః, ౩ దంతాయుధః, ౪ చక్రవజ్రః, ౫ దీర్ఘరదః, ౬ సూచీరోమా (న్), ౭ బహుసూః (ఊ), ౮ ఆఖనికః, ౯ స్థూలనాసికః, ౧౦ భూతిక్షిత్. పంది పేరులు.

ఏణః కురంగమో రిశ్యః సా
దృశ్య శ్చారులోచనః,

౧ ఏణః, ౨ కురంగమః, ౩ రిశ్యః, ౪ సాదృశ్యః, ౫ చారులోచనః. లేడి పేరులు.

గోలాంగులే కపిత్థాస్య దధి
శోణ నగాటనాః ౮౫. కిఖిశ్చ

౧ గోలాంగూలః, ౨ కపిత్థాస్యః, ౩ దధిశోణః, ౪ నగాటనః, ౫ కిఖిః. కోఁతి పేరులు.

హూరవస్తు స్యాత్ శృగా
లో ఘోరరాసనః, లోపా
కో మృతమత్తశ్చ వనశ్వాథ

౧ హూరవః, ౨ శృగాలః, ౩ ఘోరరాసనః, ౪ లోపాకః, ౫ మృతమత్తః, ౬ వనశ్వా. నక్క పేరులు.

సృగాలికా. ౮౬. లోమా
శికా దీప్తజిహ్వా కిఖిరుల్కా
ముఖీ చ సా,

౧ సృగాలికా, ౨ లోమాశికా, ౩ దీప్తజిహ్వా, ౪ కిఖిః, ౫ ఉల్కాముఖీ. ఆఁడునక్క.

బిడాలః కుందమో నక్తచా
రీ దీప్తాక్ష జాహకౌ ౮౭

౧ బిడాలః, ౨ కుందమః, ౩ నక్తచారీ (న్), దీప్తాక్షః, ౫ జాహకః. పిల్లి పేరులు.

శశకస్తు వనాఖుః స్యాత్

౧ శశకః, ౨ వనాఖుః. కుందేలు.

ఖట్టాశ పూతిశారిజా,

౧ ఖట్టాశీ, ౨ పూతిశారిజా. ఆడవనజంతువిశేషము.

గవయస్తు గవాలూక	౧ గవయః, ౨ గవాలూకః. గవయ మృగము.
ఏడకః శిశువాహ్యకః. ౮౮. వనఛాగోఽథ	౧ ఏడకః, ౨ శిశువాహ్యకః, 3 వనఛాగః. పొట్టేలు.
గంధోతుః ఖట్వాశో వనవాసనః,	౧ గంధోతుః (ఉ. పు), ౨ ఖట్వాశః, 3 వనవాసనః ఖట్వాశమను మగవన జంతువు (దీనినే పునుగుపిల్లి అందురు)
ఉందురు స్తుటుమో రంధ్రబభ్రు	౧ ఉందురుః (ఉ. పు), ౨ తుటుమః, 3 రంధ్రబభ్రుః. మగయెలుక పేరులు.
ర్దీనాతు మూషికా. ౮౯	౧ దీనా, ౨ మూషికా. అడవియెలుక పేరులు.
స్యా చ్చికో వేశ్మనకులః పుంవృషో గంధమూషికః, స్యా	౧ చికః, ౨ వేశ్మనకులః, 3 పుంవృషః, ౪ గంధమూషికః. చుంచు ఎలుక పేరులు
ద్వేదారః క్రకచపా త్కృకలాశ స్తృణాంజనః ౯౦. ప్రతిసూర్యోఽ	౧ వేదారః, ౨ క్రకచపాత్ (ద్), 3 కృకలాశః, ౪ తృణాంజనః, ౫ ప్రతిసూర్యః. తొండ పేరులు.
ప్యంజనస్తు చిత్రకో లోహలాహలః,	౧ అంజనః, ౨ చిత్రకః, 3 లోహలాహలః. (కొండఊసరవెల్లి అనుతొండ పేర్లందురు.)
కారస్కరాటికా కర్ణజలౌకా స్యాదథో	౧ కారస్కరాటికా, ౨ కర్ణజలౌకా. నల్లజెఱ్ఱి.
వటిః ౯౧. ఉపాదికో దేహికా స్యా	౧ వటిః (ఇ స్త్రీ), ౨ ఉపాదికః, 3 దేహికా. చెట్టున తెట్టెబెట్టు నల్లచీమలు.
దష్టపాద స్తు కింతనుః	౧ అష్టపాదః, ౨ కింతనుః. (అనఁగా శరభమందురు) ఎనిమిది పాదములుగల మెకము.)
ప్రసాదకుక్కుటో ఝిల్లీకంఠో గృహకపోతకః ౯౨. పారావతోఽథ	౧ ప్రసాదకుక్కుటః, ౨ ఝిల్లీకంఠః, 3 గృహకపోతకః, ౪ పారావతః. పావురము పేరులు.

శక్రాఖ్యో దివాంధో వక్రనాసికః, హారినేత్రో దివాభీతో నఖాశీ పేయు ఘుర్ఘురౌ. ౯3. కాకభీరు ర్నక్తచారీ,

౧ శక్రాఖ్యః, ౨ దివాంధః, 3 వక్రనాసికః, ౪ హారినేత్రః, ౫ దివాభీతః, ౬ నఖాశీ (న్), ౭ పేయుః, ౮ ఘుర్ఘురః, ౯ కాకభీరుః, ౧౦ నక్తచారీ. గుడ్లగూబ.

కణాటీనస్తు ఖంజనః, కాకఛదిః స్వంజఖేలస్తాతనో మునిపుత్రకః. ౯౪ భద్రనామా రతనిధిః

౧ కణాటీనః, ౨ ఖంజనః, 3 కాకఛదిః, ౪ స్వంజఖేలః, ౫ తాతనః, ౬ మునిపుత్రకః, ౭ భద్రనామా (న్), ౮ రతనిధిః. కాటుకపిట్ట.

కాష్ఠకుట్టః శతచ్ఛదే, దీర్ఘపాదస్తు కంకః స్యాత్

౧ కాష్ఠకుట్టః, ౨ శతఛదః, 3 దీర్ఘపాదః, ౪ కంకః. (ముక్కుతో చెట్లను తొఱ్ఱజేయు పక్షివిశేషము)

గలేగండస్తు మర్కటః. ౯౫

౧ గలేగండః, ౨ మర్కటః, గలగండపక్షి.

చాతకే బభ్రువాపీహ ఘనతోల త్రిశంకవః, వర్షప్రియోఽథ

౧ చాతకః, ౨ బభ్రుః (ఉ), 3 వాపీహః, ౪ ఘనతోలః, ౫ త్రిశంకుః, ౬ వర్షప్రియః. చాతకపక్షి

మేధావీ చిరిః కీరః ఫలాశనః.

౧ మేధావీ (న్), ౨ చిరిః, 3 కీరః, ౪ ఫలాశనః, ౫ చిలుకపేరులు

కుక్కుటస్తు వివృత్తాక్షో రాత్రివేదీ కలావికః, ఉపాకలోఽథ

౧ కుక్కుటః, ౨ వివృత్తాక్షః, 3 రాత్రివేదీ (న్), ౪ కలావికః, ౫ ఉపాకలః. కోడిపేరులు.

తామ్రాక్షః కాకపుష్టః కుహూముఖః. ౯౭ మధుకంఠో ఘోషయిత్నుః కామతాలః సుతర్దనః,

౧ తామ్రాక్షః, ౨ కాకపుష్టః, 3 కుహూముఖః, ౪ మధుకంఠః, ౫ ఘోషయిత్నుః, ౬ కామతాలః, ౭ సుతర్దనః. కోకిలపేరులు.

కాకో రతజ్వరః సూత్రీ శ్రావకో గూఢమైథునః. ౯౮. కారవః పరమృత్యుశ్చ లుంటాకో మౌద్గలిర్ద్వికః, శక్ర

౧ కాకః, ౨ రతజ్వరః, 3 సూత్రీ (న్), ౪ శ్రావకః, ౫ గూఢమైథునః, ౬ కారవః, ౭ పరమృత్యుః, ౮ లుంటాకః, ౯ మౌద్గలిః, ౧౦ ద్వికః, ౧౧ శక్రజః,

జః సత్యవాక్కాణో ఽపకృ
ష్టో నగరీబకః. ౯౯. ఐంద్రిశ్చ
నాడీజంఘోఽథ

౧౨ సత్యవాక్ (చ్), ౧౩ కాణః, ౧౪ అపకృష్టః, ౧౫ నగరీబకః, ౧౬ ఐంద్రిః, ౧౭ నాడీజంఘః. కాకిపేరులు.

గృధ్రః స్యాద్దూరదర్శిని,

౧ గృధ్రః, ౨ దూరదర్శీ (న్) గద్ద పేరులు.

శితికంఠస్తు దాత్యూహః
కాకమద్గుః కచాటురః ౧౦౦

౧ శితికఠః, ౨ దాత్యూహః, ౩ కాకమద్గుః, ౪ కచాటురః. మాలకాకి.

చిరంభణస్తు చిల్లఃస్యాత్
ఖాభ్రాంతిః కంఠనీడకః,

౧ చిరంభణః, ౨ చిల్లః, ౩ ఖభ్రాంతిః, ౪ కంఠనీడకః చిందపిట్ట.

సూక్తా మదనశలాకా చి
త్రాక్షీ శారికా వచండా చ,

౧ సూక్తా, ౨ మదనశలాకా, ౩ చిత్రాక్షీ, ౪ శారికా, ౫ వచండా. గోరువంకపక్షి.

శకునజ్ఞా తు జ్యేష్ఠా గృ
హోలికాటట్టనీ మూలీ

౧ శకునజ్ఞా (స్త్రీ), ౨ జ్యేష్ఠా, ౩ గృహోలికా, ౪ టట్టనీమూలీ. బల్లి పేరులు.

దీర్ఘజంఘో నిశ్శైతః స్యా
ద్బకోటః శుక్లవాయసః
౧౦౨. కంకేరుడ్ద్వారవలిభుక్
శిఖీ చంద్రవిహంగమః

౧ దీర్ఘజంఘః, ౨ నిశ్శైతః, ౩ బకోటః, ౪ శుక్లవాయసః, ౫ కంకేరుట్ (హ్), ౬ ద్వారబలిభుక్ (జ్), ౭ శిఖీ (న్), ౮ చంద్రవిహంగమః. కొంగపేళ్లు.

బకేరుకా బలాకా స్యాత్

౧ బకేరుకా (స్త్రీ), ౨ బలాకా తెల్లకొక్కెర పేరులు

కురరో మత్స్యనాశనః.

౧ కురరః, ౨ మత్స్యనాశనః. పెన్నుడపులుగు పేరులు.

ద్వంద్వచారీ చక్రవాకః

౧ ద్వంద్వచారీ, ౨ (న్. పు) చక్రవాకః. చక్రవాకముపేరులు

సారసస్తు కలాంకురః,గోమ
ర్దః

౧ సారసః, ౨ కలాంకురః, ౩ గోమర్దః. బెగ్గురుపక్షి పేరులు.

శ్చిత్రపక్షస్తు తిత్తిరిః స్యా
త్కపింజలః. ౧౦౪ లఘు
మాంసో

౧ చిత్రపక్షః, ౨ తిత్తిరిః, ౩ కపింజలః,౪ లఘుమాంసః తిత్తిరపక్షి పేరులు. (తీతువు)

మయూరస్తు చంద్రకీ చిత్ర మేఖలః, ప్రచలాకీ సితాపాంగశిఖాచల గలవ్రతాః ౧౦౫ మార్జారకశ్చాఽథ

౧ మయూరః, ౨ చంద్రకీ. (న్-పు), 3 చిత్రమేఖలః, ౪ ప్రచలాకీ (న్), ౫ సితాపాంగః, ౬ శిఖాచలః, ౭ గలవ్రతః, ౮ మార్జారకః. నెమలిపేరులు.

తిలమయూరః స్యాద్గురుంటకః,

౧ తిలమయూరః, ౨ గురుంటకః. తిలమయూరము పేరులు.

మత్స్యాశనో మీనరంకో

౨ మత్స్యాశనః, ౨ మీనరంకః. మత్స్యరంగపక్షి పేరులు.

నాసాచ్ఛిన్నీ తు పూర్ణికా.

౧ నాసాచ్ఛిన్నీ, ౨ పూర్ణికా. ఈ రెండు ముక్కుపుటకు పేరులు.

పిపీలికా తు హోరా స్యా

౧ పిపీలికా, ౨ హోరా. చీమల పేర్లు.

ద్యమకీటస్తు ఘుర్ఘురః,

౧ యమకీటః, ౨ ఘుర్ఘురః. ఘుర్ఘురము పుర్వు.

స్యాన్మర్కటస్తు శలక

౧ మర్కటః, ౨ శలకః. సాలెపురుగు పేరులు.

ఆశాబంధోఽస్య జాలకే

౧ ఆశాబంధః, సాలెపురుగు అల్లువల లేక సాలెపట్టు.

ఫాలఖేలా గరుద్వ్యోధీ భారతీ వ్యోమనాసికా,

౧ పాలఖేలా, ౨ గరుద్వ్యోధీ, 3 భారతీ, ౪ వ్యోమనాసికా. భారతపక్షి పేర్లు.

చంచిసూచిస్తు సుగృహాః పీతతుండోఽథ.

౧ చంచిసూచిః, ౨ సుగృహాః, 3 పీతమండః. కారండవపక్షి లేక కన్నె లేడిపక్షి పేరులు.

సర్షపీ. ౧౦౬. హాపుత్రికా ఖంజనికా తులికా స్ఫోటికే సమే,

౧ సర్షపీ, ౨ హాపుత్రికా, 3 ఖంజనికా, ౪ తులికా, ౫ స్ఫోటికా, ౬ హాపుత్రికా అనేపక్షి పేరులు.

కరేటవ్యా ధనచ్ఛూఃకః స్యాత్

౧ కరేటవ్యా, ౨ ధనచ్ఛూః,(ఊ-స్త్రీ), కరేటుపక్షి పేరులు.

త్తరుకూణిస్తు వాగ్గుదః.

౧ తరుకూణిః, ౨ వాగ్గుదః వాగ్గుదపక్షి పేరులు.

వర్తికా విష్ణులింగీ స్యా
౧ వర్తికా (స్త్రీ), ౨ విష్ణులింగీ (స్త్రీ). మీాలవల్లకిపిట్టపేరులు.

ల్లావకో లఘుజంగలః,
౧ లావకః, ౨ లఘుజంగలః. లావుకపిట్టపేరులు.

సరఃకాకస్తు హంసః స్యాత్
జాలపా త్పురదంశకః. ౧౧౦
౧ సరఃకాకః ౨ హంసః, 3 జాలపాత్ (ద), ౪ పురుదంశకః హంసపేరులు.

గోభండీరః పంకకీరః కోయష్టి ర్జలకుక్కుభః,
౧ గోభండీరః, ౨ పంకకీరః 3 కోయష్టిః, ౪ జలకుక్కుభః. నీటిలోనుండు బెళగువ్వపక్షి, గుడ్డికొంగఅనియందురు.

జీవంజీవో విషమృత్యు ర్జీవజీవో
౧ జీవంజీవః, ౨ విషమృత్యుః, 3 జీవజీవః. చకోరపక్షి.

ఽథమక్షికా. ౧౧౧. మాచికా భంమరాలీ చ
౧ మక్షికా, ౨ మాచికా, 3 భంమరాళీ. ఈఁగపేరులు.

దంశః స్యా ద్భంమ్మరాలికా, భంకారీ
౧ దంశః, ౨ భంమరాళికా (స్త్రీ), 3 భంకారీ. అడవియీాఁగ.

చర్మచట్యాంతు జతునీ గృహమాచికా. ౧౧౨
౧ చర్మచటీ, (స్త్రీ), ౨ జతునీ, 3 గృహమాచికా. రాత్రితిరుగుపక్షివిశేషము.

విషస్పృక్కా-భృంగరోలో వరోల స్తృణషట్పదః,
౧ విషస్పృక్కా (స్త్రీ), ౨ భృంగరోలః (పు), 3 వరోలః, ౪ తృణషట్పదః. కందురీఁగపేరులు.

వరటీ తు వరాలీ స్యాత్ బ్రాహ్మణ్యథ
౧ వరటీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ వరాళీ, 3 బ్రాహ్మణీ. ఇవి ఆఁడుహంసపేరులు.

తమోమణిః. ౧౧3. ధ్వాంతో న్మేషశ్చ ఖద్యోతో జ్యోతిర్బీజం నిమేషరుక్,
౧ తమోమణిః, ౨ ధ్వాంతోన్మేషః, 3 ఖద్యోతః, ౪ జ్యోతిర్బీజం, ౫ నిమేషరుక్, (చ్). ఇవి మిణుఁగురుపురుగు పేరు.

భ్రమరశ్చంచరీకః స్యాత్ రోలంబో మధుసూదనః. ౧౧౪.
ఇందిందిరః పుష్పకీటో మధుద్రో మధుకేశటః, రేణువాసోఽథ
౧ భ్రమరః, ౨ చంచరీకః, 3 రోలంబః, ౪ మధుసూదనః, ౫ ఇందిందిరః, ౬ పుష్పకీటః, ౭ మధుద్రః, ౮ మధుకేశటః, ౯ రేణువాసః. ఇవి తుమ్మెద పేరులు.

మశకో ఘోషో రణరణశ్చ సః. ౧౧౫	౧ మశకః, ౨ ఘోషః, ౩ రణరణః. ఇవి దోమపేరులు.
పతత్రీతు నాడీచరణః స్యా చ్చంచుభృదనేకజః, స్యుః ఖగో త్పతవారంక కంఠాగ్ని ర్వ్యోమచారిణః. ౧౧౬	౧ పతత్రీ (న్), ౨ నాడీచరణః, ౩ చంచుభృత్ (త్), ౪ అనేకజః, ౫ ఖగః, ౬ ఉత్పతః, ౭ వారంకః, ౮ కంఠాగ్నిః, ౯ వ్యోమచారి (న్), ఇవి పక్షి పేరులు.
యుగల ద్వంద్వ యుగ్మాని యుగం యమలయామలే.	౧ యుగలం (న), ౨ ద్వంద్వం, ౩ యుగ్మం, ౪ యుగం, ౫ యమలం, ౬ యామలం ఇవి జంట పేరులు.
ఇతి సింహాదివర్గః	ఇది సింహాదివర్గము.
స్త్రీ వధూ ర్యోషితా రామా మండయంతివధూజనః,	౧ స్త్రీ (ఈ-సీ), ౨ వధూః ౩ యోషితా, ౪ రామా, ౫ మండయంతీ, ౬ వధూజనః. ఇవి స్త్రీపేరులు.
కన్యకాలకనందా సా	౧ కన్యకా, ౨ అలకనందా. ఇవికన్యక పేరులు
భూషితాధర్మకారిణీ. ౧౧౭ సస్వేదా చాథ	౧ భూషితా, ౨ ధర్మకారిణీ, ౩ సస్వేదా. ఇవి దోషరహితురాలగు స్త్రీపేరులు.
తరుణీ దిక్కరీధనికాచసా,	౧ తరుణీ (ఈ-సీ), ౨ దిక్కరీ, ౩ ధనికా. ఇవి యువతికి పేరులు.
మరుండోచ్ఛలలాటా స్యా	౧ మరుండా, ౨ ఉచ్ఛలలాటా ఎత్తైన నొసలుకలదాని పేరులు.
త్సశ్మశ్రు ర్నరమానినీ.	౧ సశ్మశ్రుః, ౨ నరమానినీ. ఇవి గడ్డము మీసముగల స్త్రీపేరులు.
స్నుషా వధూటీ	౧ స్నుషా, ౨ వధూటీ. ఇవి కోడలి పేరులు.
మధురనిస్వనాహంసగద్గదా,	౧ మధురనిస్వనా, ౨ హంసగద్గదా. మధురస్వరముగల స్త్రీపేరులు.
క్రోధనా భామినీ చండీ	౧ క్రోధనా, ౨ భామినీ, ౩ చండీ (ఈ-సీ). కోపవతి పేరులు.

దారుస్త్రీ సాలభంజికా.

౧ దారుస్త్రీ, ౨ సాలభంజికా. కొయ్య బొమ్మ పేరులు.

విరక్తా దుర్భగా

౧ విరక్తా, ౨ దుర్భగా. దౌర్భాగ్య స్త్రీ పేరులు.

సప్తపుత్రసూః సుతవస్కరా

౧ సప్తపుత్రసూః, ౧ సుతవస్కరా. ఏడుగురుకొడుకులతల్లి పేరులు.

పతివ్రతైకపత్నీ స్యా

౧ పతివ్రతా, ౨ ఏకపత్నీ. పతివ్రత పేర్లు.

ద్విధవా జాలికా మతా. ౧౨౦. విశ్వస్తా

౧ విధవా, ౨ జాలికా, 3 విశ్వస్తా. వితంతువు పేరులు.

వాంఛినీ తు స్యా ల్లంజికా కలతూలికా,

౧ వాంఛినీ (ఈ-సీ), ౨ లంజికా, 3 కలతూలికా. వ్యభిచారిణి పేరులు.

వేశ్యా శూలా వారవాణి ర్ఝర్ఝురా ప్యథ

౧ వేశ్యా, ౨ శూలా, 3 వారవాణిః, ౪ ఝర్ఝురా. ఇవి వేశ్య పేరులు.

కుట్టనీ ౧౨౧. ఇజ్యా స్యా ద్రతతాలీ చ ఘటదాసీ గణేరుకా,

౧ కుట్టనీ, ౨ ఇజ్యా, ౩ రతతాలీ, ౪ ఘటదాసీ, ౫ గణేరుకా. తార్పుకత్తె పేరులు.

మలిష్ఠా సరజాః

౧ మలిష్ఠా, ౨ సరజా. రజస్వలయైన స్త్రీ పేరులు.

షాణ్మాతురద్వైమాతురౌ సమౌ. ౧౨౨

౧ షాణ్మాతురః, ౨ ద్వైమాతురః. ఇద్దఱుతల్లులుగలవాఁడు

సమదు ర్దుహితా

౧ సమదుః (ఉ-సీ), ౨ దుహితా (ఋ) కూఁతురి పేరులు

పుత్రో ద్వితీయః కులధారకః,

౧ పుత్రః, ౨ ద్వితీయః, 3 కులధారకః. ఇవి కొడుకు పేరులు.

పితా జనయితా వప్తా

౧ పితా (ఋ-పు), ౨ జనయితా 3 వప్తా తండ్రి పేరులు.

శిశుకః క్షీరకంఠకః. ౧౨౩. బాలో ముష్టింధయ శ్శ్యాథ

౧ శిశుకః, ౨ క్షీరకంఠకః, 3 బాలః, ౪ ముష్టింధయః. ఇవి బాలుని పేరులు.

శ్యాలికా కేలికుంచికా,

౧ శ్యాలికా, ౨ కేలికుంచికా. భార్య తోఁబుట్టువు పేరులు.

నాగరో దేవరః	౧ నాగరః, ౨ దేవరః. మఱఁది పేరులు.
శ్యాలో వారకీరోఽథ	౧ శ్యాలః, ౨ వారకీరః. భార్యతోఁ బుట్టువుపేరు.
సాశ్రుధీః. ౧౨౪. శ్వశ్రూ	౧ సాశ్రుధీః, ౨ శ్వశ్రూః. అత్త పేరులు
ర్వృద్ధః శతానీకో జరంతః స్యా	౧ వృద్ధః, ౨ శతానీకః, 3 జరంతః. వృద్ధునిపేళ్లు.
దథాంశకః, సగంధజ్ఞాతిదాయాదా	౧ అంశకః, ౨ సగంధః, 3 జ్ఞాతిః, ౪ దాయాదః. ఇవి దాయాదిపేరులు.
మాతులో మాతృకేశటః.	౧ మాతులః, ౨ మాతృకేశటః మేనమామపేళ్లు.
భర్తా భరుర్నర్మకీలః ప్రాణనాథస్సుఖోత్సవః, హృదయేశో రతగురు	౧ భర్తా (ఋ. పు), ౨ భరుః, 3 నర్మకీలః, ౪ ప్రాణనాథః, ౫ సుఖోత్సవః, ౬ హృదయేశః, ౭ రతగురుః. ఇవి భర్త పేరులు.
ర్జారః పాపపతిః సమౌ.	౧ జారః, ౨ పాపపతిః. మిండమగని పేళ్లు.
కుమారభృత్యా స్యాద్బాలతంత్రం గర్భిణ్యవేక్షణం,	౧ కుమారభృత్యా, ౨ బాలతంత్రం, 3 గర్భిణ్యవేక్షణం. గర్భిణీస్త్రీచర్య పేరులు.
గర్భాష్టమో దేవమాసో	౧ గర్భాష్టమః, ౨ దేవమాసః. ఎనిమిదవనెలలోఁ బుట్టినబాలునిపేళ్లు.
నాభినాలామలా స్మృతా.	౧ నాభినాలా, ౨ మలా. బొడ్డు పేరులు.
ఆధానికం పుంసవనం సీమంతోన్నయనం చ తత్,	౧ ఆధానికం, ౨ పుంసవనం, 3 సీమంతోన్నయనం. ఇవి ఆయాపేరులుగల ఉత్సవముల పేరులు.
ఖల్లీధః ఖలితిః	౧ ఖల్లీధః, ౨ ఖలితిః. బట్టతలవాని పేరులు.

కల్లో బధిరః	౧ కల్లః, ౨ బధిరః చెవిటివానిపేరులు.
ఖోరఖంజకౌ. ౧౨౮	౧ ఖోరః, ౨ ఖంజకః. కుంటివాని పేరులు.
దోర్గడుర్బాహుకుంఠః స్యా	౧ దోర్గడుః, ౨ బాహుకంఠః. మొండిచేతివాని పేరులు.
దౌషధం తు భిషగ్జితం,	౧ ఔషధం, ౨ భిషగ్జితం. ఔషధము పేరులు.
త్వక్పుష్పికా కిలాసం స్యాత్	౧ త్వక్పుష్పికా (ఆ. సీ), ౨ కిలాసం. శోభిపేరులు.
శ్లీపదం పాదగండిరః. ౧౨౯	౧ శ్లీపదం, ౨ పాదగండిరః. ఏనుఁగుకాలు పేరులు
యోన్యర్శః కందసంజ్ఞం స్యా త్కిణ శ్శుష్కవ్రణోఽపి చ,	౧ యోన్యర్శః ౨ కందసంజ్ఞః, ౩ కిణః, ౪ శుష్కవ్రణః. ఇవి యోన్యర్శమను మూలవ్యాధిపేరులు.
అజీర్ణో వాయుగండోఽంతర్వ మిశ్చపలతాశయః. ౧౩౦	౧ అజీర్ణః, ౨ వాయుగండః, ౩ అంతర్వమిః, ౪ చపలతాశయః. అజీర్ణవ్యాధి పేరులు.
పాపరోగో రక్తవటీ మసూ ర్యథ	౧ పాపరోగః, ౨ రక్తవటీ, ౩ మసూరీ ఇవి స్ఫోటకవ్యాధిపేరు (వసంతరోగమని కొందరు.)
తమోవ్రణః, వల్మీకోఽథా	౧ తమోవ్రణః, ౨ వల్మీకః. మాదరోగముపేళ్లు.
తిసారోఽన్నగంధిస్స్యా దుదరామయః. ౧౩౧	౧ అతిసారః, ౨ అన్నగంధిః, ౩ ఉదరామయః. అతిసారవ్యాధిపేరులు.
కురండవృద్ధాసింఘాణశేటౌ	(?)
స్కందనరేచనే,	౧ స్కందనం, ౨ రేచనం. విరేచనము పేరులు.
గర్భండో నాభిగుడకోఽ	౧ గర్భండః, ౨ నాభిగుడకః. కాయబొడ్డు పేరులు.

భిమంథో లోచనామయే.	౧ అభిమంథః, ౨ లోచనామయః. నేత్రరోగము పేరు.
యువగండో ఽవగండః స్యా	౧ యువగండః, ౨ అవగండః. మొటిమల పేరులు.
త్పిత్తం మాయుః ఫలంకరః,	౧ పిత్తం, ౨ మాయుః, 3 పలంకరః పైత్యరోగము పేరులు.
శ్లేష్మావలాశో	౧ శ్లేష్మా (న్-పు), ౨ అవలాశః. శ్లేష్మవ్యాధి పేరులు.
మాంసం తు జరూథమథ	౧ మాంసం, ౨ జరూథం. మాంసము పేళ్లు.
శోణితమ్. ౧33. పలశా రోఽథ	౧ శోణితం, ౨ పలశారః. రక్తము పేరులు.
మస్తిష్కం మస్తులింగో ఽప్యథ	౧ మస్తిష్కః, ౨ మస్తులింగః. మెదడు పేరులు.
స్నసా వస్నసా థో ఽ	౧ స్నసా, ౨ వస్నసా. నరము పేరులు.
ధరమధు క్లీబే వక్త్రాసవః పుమాన్. ౧3౪	౧ అధరమధు (న), ౨ వక్త్రాసవః. మోవి తేనె పేరులు
జిహ్వామలం తు కులుకం	౧ జిహ్వామలం, ౨ కులుకం నాలుకపై నిపాచి పేరులు.
పిప్పికా దంతజే మలే,	౧ పిప్పికా, ౨ పండ్లపాచి పేరు. (దంతమాలిన్యము)
పిండో ఽస్త్రియాం కులం క్షేత్రం శరీరం స్కందపంజరౌ. ౧3౫. శస్తం వపుః	౧ పిండః (పు), ౨ కులం, 3 క్షేత్రం ౪ శరీరం, ౫ స్కందః, ౬ పంజరః. సామాన్యదేహము పేరులు.
పుద్గలం స్యా	౧ పుద్గలం ప్రశస్తదేహము పేరులు.
దాంగమంగం తు కోమలం,	౧ అంగం. కోమలమగు అంగము పేరు.
పాయుస్తనుహ్రాదో మార్గ	౧ పాయుః, ౨ తనుహ్రాదః, 3 మార్గః. గుదస్థానము పేరులు.
ఉచ్చారస్తు పురీషణః. ౧3౬	౧ ఉచ్చారః, ౨ పురీషణః. అమేధ్యము పేళ్లు.

భగం గుహ్యం వరాంగం చ కళత్రం జన్మవర్త్మ చ, స్మరాగారం రతిగృహం అధో ధస్తాదిమావ్యయే. ౧౩౭. నాసంధిరధరోఽవాచ్యదేశశ్చ స్మరకూపకః, సంసారమార్గశ్చ రతికుహరః ప్రకృతిః స్త్రియామ్. ౧౩౮. పుష్పాపత్యపథౌ చాథ	౧ భగం, ౨ గుహ్యం, ౩ వరాంగం, ౪ కళత్రం, ౫ జన్మవర్త్మ (న్-న), ౬ స్మరాగారం, ౭ రతిగృహం, ౮ అధః (అవ్య), ౯ అధస్తాత్ (అవ్య), ౧౦ నాసంధిః, ౧౧ అధరః, ౧౨ అవాచ్యదేశః, ౧౩ స్మరకూపకః, ౧౪ సంసారమార్గః, ౧౫ ప్రకృతిః, (ఇ. స్త్రీ), ౧౬ పుష్పపథః, ౧౭ అపత్యపథః. ఇవి భగము పేరులు.
నితంబః స్యాత్కటీరకః	౧ నితంబః, ౨ కటీరకః. పిరుదుల పేరులు.
లింగం తు లాంగలం శేఫః సాధనం మదనాంకుశః. ౧౩౯ స్మరస్తంభశ్చ కందర్పముసలో ధ్వజ ఇత్యపి, స్త్రియాం నాగలతా	౧ లింగం, ౨ లాంగలం, ౩ శేఫః, ౪ సాధనం, ౫ మదనాంకుశః, ౬ స్మరస్తంభః, ౭ కందర్పముసలః, ౮ ధ్వజః, ౯ నాగలతా (స్త్రీ). ఇవి శిశ్నము పేరులు.
చాండకోశస్తు ఫలకోశకః.	౧ అండకోశః, ౨ ఫలకోశకః. వృషణముల పేరులు.
నాభిర్ద్వయో స్తుందకూపీ తుందిస్తుందికరః పుమాన్,	౧ నాభిః (ప్స), ౨ తుందకూపీ (ఈ. స్త్రీ), ౩ తుందిః, ౪ తుందికరః. ఇవి బొడ్డు పేరులు.
అధోమర్మ శకృద్ద్వారమూ	౧ అధోమర్మ (న్-న), ౨ శకృద్ద్వారం. ఇవి మలద్వారము పేరులు.
రుసక్థి చ జాఘనీ. ౧౪౧	౧ ఊరుః (పు), ౨ సక్థి (ఇ. న), ౩ జాఘనీ (ఈ. స్త్రీ). తొడ పేరులు.
భుజా బాహా చ బాహాస్యా	౧ భుజా (ఆ. స్త్రీ), ౨ బాహా, ౩ బాహుః. ఇవి భుజముల పేరులు.
త్కులిర్హస్తో భుజాదలః,	౧ కులిః, ౨ హస్తః, ౩ భుజాదలః. చేయి పేరులు.
కుచౌ వక్షోరుహౌ ప్రోక్తౌ	౧ కుచః, ౨ వక్షోరుహః. స్తనముల పేరులు.

హస్తపుచ్ఛం తు కల్మషమ్.

౧ హస్తపుచ్ఛం, ౨ కల్మషం. చేతికొన పేరులు.

నఖః పునర్భవః కామాంకుశః స్యాత్కరకంటకః, కరేటుః కరశూకశ్చ

౧ నఖః, ౨ పునర్భవః, ౩ కామాంకుశః, ౪ కరకంటకః, ౫ కరేటుః, ౬ కరశూకః. ఇవి గోళ్ల పేరులు.

పుచ్ఛట్యంగుళిమోటనమ్.

౧ పుచ్ఛటిః, ౨ అంగుళిమోటనం. మెటికలు విఱుచుట పేరులు.

స్యాత్కాకలం కంఠమణి

౧ కాకలం, ౨ కంఠమణిః మెడపీక పేరు.

ర్నసా నస్యా చ నాసికా, గంధనాలీ చ నాసిక్యం

౧ నసా, ౨ నస్యా, ౩ నాసికా, ౪ గంధనాల (ఈ-సీ), ౫ నాసిక్యం. నాసిక పేరులు.

వాగ్దలం దంతవాససి. ౧౪౪

౧ వాగ్దలం, ౨ దంతవాసః (స-న). పెదవి పేరులు.

దంతః ఖరుర్వక్త్రఖురో జంభో హానుర్ద్విజస్తథా,

౧ దంతః, ౨ ఖరుః, ౩ వక్త్రఖురః, ౪ జంభః, ౫ హానుః, ౬ ద్విజః. ఇది దంతముల పేరులు.

రాజదంతాస్తు చత్వారో దశనానాం పురస్థితాః. ౧౪౫

౧ రాజదంతాః. ముందటినాల్గుపండ్ల పేరులు.

గోధిభాలౌ మహాశంఖం

౧ గోధిః, ౨ భాలః, ౩ మహాశంఖం. నొసలు పేరులు.

ద్వైపదీపస్తు లోచనం, అంబకం చాథ

౧ ద్వైపదీపః, ౨ లోచనం, ౩ అంబకం. ఇవి నేత్రము పేరులు.

నేత్రాంబుబాష్పౌ నాలేతమస్త్రియామ్.

౧ నేత్రాంబు, ౨ బాష్పః, నాలేతం (ప్లు). కన్నీరు పేరులు.

కటాక్షకాక్షౌ

౧ కటాక్షః, ౨ కాక్షః. ఇవి కడకంటి చూపు పేరులు.

కాకుస్తు జిహ్వా స్యాత్ప్రతిజిహ్వికా. ౧౪౬. సుధాస్రవా చ

౧ కాకుః, ౨ జిహ్వా, ౩ ప్రతిజిహ్వికా, ౪ సుధాస్రవా (ఆ-సీ). నాలుక పేరులు.

కర్ణస్తు శ్రోతః క్లీబేధ్వని గ్రహః, స్యాచ్ఛబ్దాధిష్ఠానమథ	౧ కర్ణః. ౨ శ్రోతః (న-స్), 3 ధ్వనిగ్రహః, ౪ శబ్దాధిష్ఠానం. చెవుల పేరులు.
కబరః కేశగర్భకః. ౧౪౭. కబరీ కూటశ్చాథ	౧ కబరః, ౨ కేశగర్భకః, 3 కబరీ (-ఈ-స్త్రీ), ౪ కూటకః. ఇవి కొప్పుపేరులు.
కోటీరః స్యాజ్జటా సటా,	౧ కోటీరః, ౨ జటా, 3 సటా ఇవి జడలపేరులు.
కరారోటో౽ంగులీటః	౧ కరారోటః, ౨ అంగులీటః. ఉంగరము పేరులు.
స్యాత్తాడంకః కర్ణదర్పణః	౧ తాడంకః, ౨ కర్ణదర్పణః. కమ్మల పేరులు.
అందుకః పాదకటకో	౧ అందుకః, ౨ పాదకటకః. కాలికడియముల పేరులు.
౽భిషేకస్నానమిత్యపి,	౧ అభిషేకః, ౨ స్నానం. స్నానము పేరులు.
పటచ్చరం జీర్ణవస్త్రం	పటచ్చరం, ౨ జీర్ణవస్త్రం. చినిగినగుడ్డ పేరులు.
సిచయ ప్రోథ శాటకాః.	౧ సిచయః, ౨ ప్రోథః, 3 శాటకః. వస్త్రముపేరులు.
పటవాసః పటమయం దూష్యం వస్త్రగృహం స్థలం.	౧ పటవాసః, ౧ పటమయం, 3 దూష్యం, ౪ వస్త్రగృహం, ౫ స్థలం. డేరా పేరులు.
ఖరగ్రహః ఖరగృహం	౧ ఖరగ్రహః, ౨ ఖరగృహం. మంగలి ఇల్లుపేరు.
కుంబాతు స్థూలశాటకః.	౧ కుంబా, ౨ స్థూలశాటకః దుప్పటి పేరులు.
చోలోండుకః శిరోవేష్టే	౧ చోలోండకః, ౨ శిరోవేష్టః. తలపాగ పేర్లు
విరింగిన్యపగుంఠికా, పాటీ యవనికా	౧ విరింగిణి, ౨ అపగుంఠికా, 3 పాటీ, ౪ యవనికా. తెఱ పేరులు.

సూర్యరక్తసంజ్ఞం తు కుం
కుమమ్. ౧౫౧. జాగుడం
దీపనం ఘుస్రం సౌరభం ఘుసృ
ణం చ తత్,

౧ సూర్యరక్తసంజ్ఞం, ౨ కుంకుమం, ౩ జాగుడం, ౪ దీపనం, ౫ ఘుస్రం, ౬ సౌరభం, ౭ ఘుసృణం. కుంకుమ పేరులు.

స్యాద్రంగమాతృకా లా
క్షా

౧ రంగమాతృకా, ౨ లాక్షా. లత్తుక పేరు

గంధకాష్ఠం తు జోంగకమ్.

౧ గంధకాష్ఠం, ౨ జోంగకం. అగరు కడ్డీ పేరులు.

కపిచంచలత్తైలాఖ్యః సిల్హో

౧ కపచం, ౨ చలత్తైలాఖ్యః, ౩ సిల్హాః. ఇవి ధూపద్రవ్యము పేరులు.

అథ సరలద్రవః, దధిక్షీర
ఘృతాహ్వ-స్స్యాత్

౧ సరలద్రవః, ౨ దధ్యంకః, ౩ క్షీరాంకః, ౪ ఘృతాంకః పాలమడ్డి పేరులు

ధూనకో వహ్నివల్లభః.

౧ ధూనకః, ౨ వహ్నివల్లభః. వేగిస బంక పేరులు

శాలవేష్టః సర్జమణిః

౧ శాలవేష్టః, ౨ సర్జమణిః. అందుగ బంక పేరు.

కస్తూరీ గంధచేలికా, మదా
హ్వాశ్చాథ

౧ కస్తూరీ, ౨ గంధచేలికా, ౩ మదాహ్వాః. కస్తూరి పేరులు.

సంచారీ ధూపో గంధపిశా
చికా ౧౫౪

౧ సంచారీ (న్-నీ), ౨ ధూపః, ౩ గంధపిశాచికా. ధూపము పేరులు.

రేణుసారస్తు కర్పూరశ్చం
ద్రభస్మహిమాహ్వయః, వేధ
కో

౧ రేణుసారః, ౨ కర్పూరః, ౩ చంద్రభస్మ (న్-న), ౪ హిమాహ్వయః, ౫ వేధకః. కర్పూరము పేరులు

మాలయస్తు స్యాచ్ఛ్రీఖం
డో రౌహిణశ్చ సః. ౧౫౫

౧ మాలయః, ౨ శ్రీఖండః, ౩ రౌహిణః. ఇవి మంచిగంధము పేరులు.

విచ్ఛిత్తిస్తు కషాయః స్యా
త్సమాలంభనమిత్యపి,

౧ విచ్ఛిత్తిః, ౨ కషాయః, ౩ సమాలంభనం. కుంకుమాదివిలేపనము పేర్లు.

లలాటికా శంఖచరీ

౧ లలాటికా, ౨ శంఖచరీ. పాపట బొట్టు పేరులు.

విష్టరః పీఠమస్త్రియాం.	౧ విష్టరః, ౨ పీఠం (న్న). పీఠము పేరు.
నిషద్యా ఖట్వికా సందీ	౧ నిషద్యా, ౨ ఖట్వికా, 3 సందీ. మంచముపేరులు.
చాతురస్తు మసూరకః,	౧ చాతురః, ౨ మసూరకః. దిండు పేరులు.
ప్రతియత్నస్తు రచనా	౧ ప్రతియత్నః, ౨ రచనా. అలంకారాదిరచనము పేరులు.
కటకోలః పతద్గ్రహః. ౧౫౭ పూగపీఠం చ	౧ కటకోలః, ౨ పతద్గ్రహః, 3 పూగపీఠం. తమ్మపడియ పేరులు.
దీపస్తు స్నేహాశః కజ్జలధ్వజః, దశేంధనో గృహమణిర్దోషాతిలక ఇత్యపి. ౧౫౮	౧ దీపః, ౨ స్నేహాశః, 3 కజ్జలధ్వజః, ౪ దశేంధనః, ౫ గృహమణిః. ౬ దోషాతిలకః ఇవి దీపముపేయలు.
శిఖాతరుర్దీపవృక్షో జ్యోత్స్నావృక్షోఽథ లోచకః,	౧ శిఖాతరుః, ౨ దీపవృక్షః, 3 జ్యోత్స్నావృక్షః, ౪ లోచకః. దీపస్తంభము పేరులు
కజ్జలే స్యాదిరిపకే కందుకశ్చోదనాగుడః. ౧౫౯	౧ కజ్జలః, ౨ ఇరిపకః, 3 కందుకః ౪ చోదనాగుడః. బంతిపేరులు.
నిశ్చుక్వణం దంతశాణం	౧ నిశ్చుక్వణం, ౨ దంతశాణం. పండ్లపొడి పేరులు
పిష్టాంతో ధూళిగుచ్ఛకః.	౧ పిష్టాతః, ౨ ధూళిగుచ్ఛః బుకాౣ పేరులు.
ఇతి మనుష్యవర్గః.	ఇది మనుష్యవర్గము
వంశ్యః కుల్యశ్చ బీజ్యః స్యాత్	౧ వంశ్యః, ౨ కుల్యః, 3 బీజ్యః. వంశమందుపుట్టినవాఁడు.
బ్రహ్మచారీ వటుః సమౌ,	౧ బ్రహ్మచారీ (పు-న్), ౨ వటుః. బ్రహ్మచారి పేరులు.
స్యాద్బటూకరణం తూపనయనం	౧ బటూకరణం; ౨ ఉపనయనం. ఉపనయనముపేర్లు.

గృహమేధిని. ౧౬౧. జ్యేష్ఠాశ్రమీ గృహీ

౧ గృహమేధీ, (న్-పు). ౨ జ్యేష్ఠాశ్రమీ, 3 గృహీ (న్-పు), గృహస్థుని పేర్లు.

వానప్రస్థో వైఖానసో౽గ్రహః,

౧ వానప్రస్థః, (అ-పు), ౨ వైఖానసః, 3 అగ్రహః వానప్రస్థుని పేళ్లు.

వక్త్రజస్త్వనమో విప్రో వర్ణజ్యేష్ఠః కఠో ద్విజః. ౧౬౨ మైత్రః పునరుక్తజన్మా స్యాదథ

౧ వక్త్రజః (అ. పు), ౨ అనమః, 3 విప్రః, ౪ వర్ణజ్యేష్ఠః, ౫ కఠః, ౬ ద్విజః, ౭ మైత్రః, ౮ పునరుక్తజన్మా (న్-పు). బ్రాహ్మణుని పేరులు.

బ్రాహ్మణాయనః, శుద్ధసంతానజో విప్రః

౧ బ్రాహ్మణాయనః (అ. పు). పరిశుద్ధ వంశమునందుఁ బుట్టినబ్రాహ్మణుని పేరు.

శ్రౌత్రం శ్రోత్రియతాం విదుః

౧ శ్రౌత్రం (అ. న), ౨ శ్రోత్రియతా (ఆ స్త్రీ). శ్రోత్రియత్వము పేరులు.

స్యాదక్షరముఖః కాలాక్షరికః శిక్షితాక్షరః, కావ్యస్య కర్తా

౧ అక్షరముఖః (అ. పు), ౨ కాలాక్షరికః (అ. పు), 3 శిక్షితాక్షరః (అ. పు), ౪ కావ్యకర్తా కావ్యకర్తపేరులు.

భవినీ గుణనీ శీలనం స్మృతమ్.

౧ భవినీ (ఈ స్త్రీ), ౨ గుణనీ (ఈ. స్త్రీ), 3 శీలనం (అ న). పాఠనిశ్చయము పేరులు.

క్రియాకారో నవచ్ఛాత్రః

౧ క్రియాకారః (అ పు), ౨ నవచ్ఛాత్రః (అ. పు). నవీనవిద్యార్థి పేరులు.

కార్పటికః స మర్మవిత్,

౧ కార్పటికః (అ. పు). మర్మవేత్తయయిన నవీనశిష్యుని పేరు.

పార్షత్పరిషదో గోష్ఠీ

౧ పార్షత్ (త్-స్త్రీ). సభాగోష్ఠి పేరు.

రాజసూయో నృపాధ్వరః. ౧౬౫. క్రతూత్తమశ్చాథ

౧ రాజసూయః (అ. పు), ౨ నృపాధ్వరః (అ. పు), 3 క్రతూత్తమః (అ. పు). రాజసూయము పేరులు.

చాంద్రాయణమిందువ్రతం స్మృతం,

౧ చంద్రాయణం (అ. న), ౨ ఇందువ్రతం (అ. న) చాంద్రాయణమను పేరుగల వ్రతము పేరులు.

హావనీ హోమకుండం స్యా	౧ హావనీ. (ఈ-స్త్రీ), ౨ హోమకుండం (అ. న). హోమముచేయు గుండము పేరులు.
న్మహావీరో మఖానలః ౧౬౬	౧ మహావీరః (అ. పు), ౨ మఖానిలః (అ. పు) యజ్ఞాగ్ని పేరులు.
హోమధూమస్తు నిగణో	౧ హోమధూమః (అ. పు), ౨ నిగణః, (అ పు). హోమసంబంధమయిన పొగ పేరులు
హోమభస్మతు వైష్ఠుభం,	౧ హోమభస్మ (న్-న), ౨ వైష్ఠుభం (అ న). హోమభస్మము పేరులు
ఆర్వ్యకం పిండపాత్రాదిపితృ కార్యమథో	౧ ఆర్వ్యకం (అ. న). పిండపాత్రాది రూపమైన పితృకార్యము పేరు.
హవిః. ౧౬౭ హోత్రం హవిష్యం సాన్నాయ్యం	౧ హవిః (స-న), ౨ హోత్రం (అ. న), ౩ హవిష్యం (అ. న), ౪ సాన్నాయ్యం (అ. న). హవిస్సు పేరులు.
పాఠకో ధర్మభాణకః,	౧ పాఠకః (అ. పు), ౨ ధర్మభాణకః (అ. పు) పాఠకుని పేరులు.
సభ్యాస్తు ప్రాశ్నికా	౧ సభ్యః (అ. పు). ౨ ప్రాశ్నికః (అ. పు). సభ్యుల పేరులు
దేవద్రోణీ యాత్రా దివౌకసామ్ ౧౬౮	౧ దేవద్రోణీ (ఈ-స్త్రీ) దేవతలయొక్క గమనము పేరు.
ఇష్టాపూర్తం తదేకోక్త్యా యాగఖాతాదికర్మయత్,	౧ ఇష్టాపూర్తం (అ. న). యజ్ఞము కూపతటాకాదుల నిర్మాణముల పేరులు.
యజ్ఞద్రవ్యంతుపాత్రీయం	౧ యజ్ఞద్రవ్యం (అ. న), ౨ పాత్రీయం (అ. న) యజ్ఞద్రవ్యము పేరులు.
ప్రాఘుణి స్త్వతిథిర్ద్వయోః	౧ ప్రాఘుణిః (ఇ. పు), ౨ అతిథిః (ఇ. పు). అతిథి పేరులు.
కౌశలీ కుశలప్రశ్నః	౧ కౌశలీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ కుశలప్రశ్నః (అ. పు). కుశలప్రశ్న పేరులు.

సమీచీ వందనా మతా,	౧ సమీచీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ వందనా ఆ. స్త్రీ) నమస్కారము పేరులు.
ఉపోషణం తూపవాసో రోగాద్యైస్తు	౧ ఉపోషణం (అ. న), ౨ ఉపవాసః అ పు) ఉపవాసము పేరులు
ర్లంఘనం చ తత్ ౧౭౦.	౧ లంఘనం (అ న) రోగాదులచే చేయఁబడిన ఉపవాసము పేరు
ద్విత్రిరాత్ర్యంతరే భుక్తమాహుః	
షష్ఠాలుకాలకం, రాద్ధం సిద్ధమథో	౧ షష్ఠాలుకాలకం (అ న), ౨ రాద్ధం (అ న), ౩ సిద్ధం (అ. న) రెండుమూఁడు రోజులతర్వాత చేయఁబడిన భోజనము పేరులు.
చారువ్రతామాసోపవాసినీ	౧ చారువ్రతా (ఆ స్త్రీ), ౨ మాసోపవాసినీ (ఈ. స్త్రీ) మాసపర్యంతము ఉపవసించు స్త్రీ పేరులు.
స్యాద్గాయత్రీ తు సావిత్రీ	౧ గాయత్రీ (ఈ స్త్రీ), ౨ సావిత్రీ (ఈ స్త్రీ). గాయత్రి పేరులు.
బ్రహ్మారణ్యం తు పాఠభూః,	౧ బ్రహ్మారణ్యం (అ. న), ౨ పాఠభూః (ఊ. స్త్రీ). వేదపాఠముజరుగుచోటు పేరులు
పవిత్రం యజ్ఞోపవీతం బ్రహ్మసూత్రం ద్విజాయనీ	౧ పవిత్రం (అ న), ౨ యజ్ఞోపవీతం (అ న), ౩ బ్రహ్మసూత్రం (అ న), ౪ ద్విజాయనీ (ఈ స్త్రీ). యజ్ఞోపవీతము పేరులు.
కచ్ఛా కచ్ఛటికా కక్షా ధటీ కౌపీనమిత్యపి,	౧ కచ్ఛా (ఆ స్త్రీ), ౨ కచ్ఛటికా (ఆ. స్త్రీ), ౩ కక్షా (ఆ, స్త్రీ), ౪ ధటీ (ఈ. స్త్రీ), ౫ కౌపీనం (అ న) గోఁచి పేరులు.
బైడాలవ్రతికః సర్వాభిసంధీ ధర్మతాపసః. ౧౭౩	౧ బైడాలవ్రతికః (అ. పు), ౨ సర్వాభిసంధీ (న్-పు), ౩ ధర్మతాపసః (అ. పు) కపటతపస్వి పేరులు.
కమండలుశ్చైత్యముఖో	౧ కమండలుః (ఉ. పు), ౨ చైత్యముఖః (అ. పు). కమండలు పేరులు,

జోటింగస్తు మహావ్రతీ, ఉరస్కటః పంచవటో బాలయజ్ఞోపవీతకం. ౧౭౪	౧ జోటింగః (అ. పు), ౨ మహావ్రతీ (న్-పు), 3 ఉరస్కటః (అ. పు), ౪ పంచవటః (అ పు), ౫ బాలయజ్ఞోపవీతకః. మహావ్రతిపేరులు.
భాలే తిస్రో భస్మరేఖా త్రిపుండ్రకమథ	౧ త్రిపుండ్రకం (అ. న). ఫాలప్రదేశమందుండు మూఁడు భస్మరేఖల పేరు.
ర్షయః, శాపాస్త్రాః సత్యవచసో	౧ ఋషిః, ౨ శాపాస్త్రః, 3 సత్యవచాః (స్-పు) ఇవి ఋషులకు పేరులు.
వ్యాసాద్యాస్తుమహర్షయః	౧ మహర్షిః. వ్యాసాదిమహర్షులపేరు.
పరమర్షయస్తు భేలాద్యా	౧ పరమర్షిః. భేలుఁడు మొదలగు పరమర్షులపేరు.
దేవర్షయః కణాదయః,	౧ దేవర్షిః. కణుఁడు మొదలగు దేవర్షులపేరు
బ్రహ్మర్షయో వసిష్ఠాద్యా	౧ బ్రహ్మర్షిః వసిష్ఠాదిఋషులపేరులు.
సుశ్రుతాద్యా శ్రుతర్షయః	౧ శ్రుతర్షిః. సుశ్రుతాదులపేరు.
ఋతుపర్ణాదయో రాజర్షయః	౧ రాజర్షిః. ఋతుపర్ణుఁడు మొదలగు వారిపేరు.
కాండర్షయస్త్వమీ, జైమిన్యాద్యా	౧ కాండర్షిః జైమిని మొదలగు ఋషులపేరు
నారదస్తు కపివక్త్రో విధాతృభూః. ౧౭౫	౧ నారదః, ౨ కపివక్త్రః, 3 విధాతృభూః (ఊ. పు) నారదముని పేరులు.
దేవబ్రహ్మా దేవలశ్చ	౧ దేవబ్రహ్మా (న్-పు), ౨ దేవలః. దేవలముని పేరు.
దుర్వాసాస్తు కుశారణిః,	౧ దుర్వాసాః (స్-పు), ౨ కుశారణిః (ఇ. పు). దుర్వాసమహర్షి పేరు.
ప్రాచేతసస్తు వాల్మీకిః కవిజ్యేష్ఠః కుశీవశః. ౧౭౬. అపి వల్మీకవాల్మీకౌ	౧ ప్రాచేతసః, ౨ వాల్మీకిః, 3 కవిజ్యేష్ఠః, ౪ కుశీవశః, ౫ వల్మీకః, ౬ వాల్మీకః. ఇవి వాల్మీకిపేరులు.

కృతకోటిస్తు కాశ్యపః,

౧ కృతకోటిః, ౨ కాశ్యపః. కాశ్యపముని పేళ్లు.

కృష్ణద్వైపాయనో వేదవ్యాసః స్యాత్సత్యభారతః. ౧౭౯. పారాశరిః సాత్యవతో మాఠరో బాదరాయణః,

౧ కృష్ణద్వైపాయనః, ౨ వేదవ్యాసః, 3 సత్యభారతః, ౪ పారాశరిః, ౫ సాత్యవతః, ౬ మాఠరః, ౭ బాదరాయణః. వ్యాసమహర్షి పేళ్లు.

వసిష్ఠో ఽరుంధతీనాథో

౧ వసిష్ఠః, ౨ అరుంధతీనాథః. వసిష్ఠుని పేళ్లు.

విశ్వామిత్రస్తు గాధిజః.

౧ విశ్వామిత్రః, ౨ గాధిజః. విశ్వామిత్రుని పేళ్లు.

గౌతమస్తు శతానందః

౧ గౌతమః, ౨ శతానందః. గౌతముని పేళ్లు.

కణాదః కాశ్యపః సమౌ,

౧ కణాదః, ౨ కాశ్యపః, కణాదుని పేళ్లు.

ధన్వంతరి ర్దివోదాసః

౧ ధన్వంతరిః, ౨ దివోదాసః. ధన్వంతరి పేళ్లు.

కాశిరాజః సుధోద్భవః.

౧ కాశిరాజః, ౨ సుధోద్భవః కాశిరాజను ఋషిపేర్లు.

పాలకాఖ్యా గణవతీ

౧ పాలకాఖ్యా, ౨ గణవతీ (ఈ-స్త్రీ), ధన్వంతరి తల్లిపేరు.

కరేణూ రుచిరాసుతః,

౧ కరేణుః, ౨ రుచిరాసుతః. కరేణు మహర్షి పేళ్లు.

విష్ణుగుప్త స్తు కౌండిన్య

౧ విష్ణుగుప్తః, ౨ కౌండిన్యః. కౌండిన్యముని పేరులు.

శ్చాణక్యో ద్రోమిణో ఽంశులః. ౧౮౨. వాత్స్యాయనో మందనాగః పక్షిలస్స్వామినావపి

౧ చాణక్యః, ౨ ద్రోమిణః, 3 అంశులః, ౪ వాత్స్యాయనః, ౫ మందనాగః, ౬ పక్షిలః, ౭ స్వామీ (న్. పు) చాణక్యునకు పేరులు.

ఉపవర్షో హలభృతిః కృతకోటి రయాచితః. ౧౮౩

౧ ఉపవర్షః, ౨ హలభృతః, 3 కృతకోటిః. ఉపవర్షమహాముని పేరులు.

పాణినిస్త్వాహికే దాక్షీపుత్రః శాలంకిపాణినౌ, శాణోత్తరీయోఽథ	౧ పాణినిః, ౨ ఆహికః, ౩ దాక్షీపుత్రః, ౪ శాలంకిః, ౫ పాణినః, ౬ శాణోత్తరీయః. ఇవి పాణినిపేర్లు.
వ్యాడిర్విన్ధ్యస్థో నందినీసుతః. మేధావీ	౧ వ్యాడిః, ౨ వింధ్యస్థః, ౩ నందినీసుతః, ౪ మేధావీ (న్-పు). వ్యాడిమహర్షి పేరులు.
చాథ మేధాజిత్ కాత్యః కాత్యాయనశ్చ సః, పునర్వసుర్వరరుచి	౧ మేధాజిత్ (త్-పు), ౨ కాత్యః, ౩ కాత్యాయనః, ౪ పునర్వసుః, ౫ వరరుచిః. వరరుచిమహర్షి పేరులు.
ర్గోనర్దీయః పతంజలిః, చూర్ణికృద్భాష్యకారశ్చ	౧ గోనర్దీయః, ౨ పతంజలిః, ౩ చూర్ణికృత్ (త్-పు), ౪ భాష్యకారః. పతంజలిపేరులు
హరిర్భర్తృహరిః స్మృతః,	౧ హరిః, ౨ భర్తృహరిః. భర్తృహరి పేరులు.
రఘుకారః కాళిదాసో మేధారుద్రశ్చ కోటిజిత్. ౧౮౬	౧ రఘుకారః, ౨ కాళిదాసః, ౩ మేధారుద్రః, ౪ కోటిజిత్ (త్-పు). కాళిదాసకవిపేరులు.
భారవిః శతపుష్పః స్యా	౧ భారవిః, ౨ శతపుష్పః. భారవికవి పేరులు.
ద్భవభూతిస్తు విస్మృతః, భూగర్భోఽప్యథయః	౧ భవభూతిః, ౨ విస్మృతః ౩ భూగర్భః. భవభూతికవిపేరులు.
ప్రాతః స్మర్యతే శుభకామ్యయా. ౧౮౭. స్వస్వగృహీతనామా స్యా	౧ స్వస్వగృహీతనామా (న్-పు), ప్రాతఃకాలమున శుభార్థమై స్మరింపబడు మునీంద్రుని పేరు.
త్పైండిన్యం భైక్షజీవికా	౧ పైండిన్యం, ౨ భైక్షజీవికా. బిచ్చమెత్తుకొని బ్రదుకుట పేరులు
పాషండ కౌలికో	౧ పాంషడః ౨ కౌలికః. పాషండుని పేరులు
ఖంజనరతం యతిమైథునే,	౧ ఖంజనతరం, ౨ యతిమైథునం. మునులు చేయుసంభోగము పేరులు.

అభావాదంగనాత్యాగస్తు రగబ్రహ్మచర్యకం,	౧ తురగబ్రహ్మచర్యకం. అభావముచే బ్రహ్మచర్యము వహించుటపేరు.
ముఖఘంటా హులహులీ	౧ ముఖఘంటా (ఆ. స్త్రీ), ౨ హులహులీ. స్త్రీలచేఁ జెప్పఁబడుమంగళశబ్దములపేరులు.
నాగవీటస్తుటాంకరః. ౧౮౯. ఖటకస్త్ర్యక్షురశ్చాథ	౧ నాగవీటః, ౨ టాంకరః, ౩ ఖటకః ౪ త్ర్యక్షురః. మనువుకుదుర్చువానిపేరులు.
దారకర్మగ్రహఃవాధుక్యం చ వివాహే స్యా	౧ దారకర్మ (న్ - న), ౨ కరగ్రహః, ౩ వాధుక్యం, ౪ వివాహః. పెండ్లిపేరులు.
తుకుహాలిః పూగపుష్పికా	౧ కుహాలిః, ౨ పూగపుష్పికా. వివాహ సంబంధమగు పుష్ప తాంబూలము పేరులు.
నాందీస్తోరణస్తంభ	౧ నాందీకః, ౨ తోరణస్తంభః. తోరణముకట్టుస్తంభముపేరులు.
స్సురతంత్వభిభానితం ధర్షితం సంప్రయోగో నారతం చాబ్రహ్మచర్యకం ౧౯౧ ఉపసృష్టం త్రిభద్రం చ క్రీడారత్నం మహాసుఖం	౧ సురతం, ౨ అభిభానితం, ౩ ధర్షితం, ౪ సంప్రయోగః, ౫ రతం, ౬ అబ్రహ్మచర్యకం, ౭ ఉపసృష్టం, ౮ త్రిభద్రం, ౯ క్రీడారత్నం. మహాసుఖంగా సంభోగముపేరులు.
ఇతి బ్రహ్మవర్గః.	ఇది బ్రహ్మవర్గము.
ద్విజలింగీ నృపః క్షత్రః క్షత్రియోఽథ	౧ ద్విజలింగ (న్-పు), ౨ నృపః, ౩ క్షత్రః, ౪ క్షత్రియః. ఇవి క్షత్రియుని పేరులు.
ప్రజేశ్వరః, రాజాధిపో	౧ ప్రజేశ్వరః, ౨ రాజా (న్-పు), ౩ అధిపః. రాజుపేరులు.
మండలేశ ఏకజన్మా భయాపహః. ౧౯౨	౧ మండలేశః, ౨ ఏకజన్మా (న్-పు), ౩ భయాపహః. ఇవి మండలేశ్వరుని పేరులు.

స్కంధావారః స్యాత్కటకః — ౧ స్కంధావారః, ౨ కటకః. సేన పేరులు.

శిబిరంతు బలస్థితిః, — ౧ శిబిరం, ౨ బలస్థితిః. సేనాస్థానము పేరులు.

ఆదిరాజః పృథుర్వైన్యః — ౧ ఆదిరాజః, ౨ పృథుః, 3 వైన్యః. పృథుచక్రవర్తి పేరులు

కాకుత్స్థ స్తు పురంజయః — ౧ కాకుత్స్థః ౨ పురంజయః కాకుత్స్థుని పేరు.

యౌవనాశ్వ స్తు మాంధాతా — ౧ యౌవనాశ్వః, ౨ మాంధాతా (ఋ-పు) మాంధాత పేరులు.

ఖట్వాంగ స్తు దిలీపరాట్ — ౧ ఖట్వాంగః, ౨ దిలీపరాట్ (జ-పు) దిలీపుని పేరులు

రామోదాశరథిః కౌసల్యాజనిర్దశకంఠజిత్. ౧౯౪ — ౧ రామః, ౨ దాశరథిః, 3 కౌసల్యాజనిః, ౪ దశకంఠజిత్ (త్-పు) రాముని పేరులు

మైథిలీ జానకీ సీతా వైదేహీ భూమిజా చ సా, — ౧ మైథిలీ (ఈ-స్త్రీ), ౨ జానకీ, ౩ సీతా, ౪ వైదేహీ, ౫ భూమిజా సీతాదేవి పేరులు

రామపుత్రౌ కుశలవా వేకయోక్త్యా కుశీలవౌ. ౧౯౫ — ౧ రామపుత్రౌ, ౨ కుశలవౌ, 3 కుశీలవౌ ఏకోక్తిచే కుశలవుల పేరులు.

సౌమిత్రి ర్లక్ష్మణో మేఘనాదజిచ్చాథ — ౧ సౌమిత్రిః, ౨ లక్ష్మణః, 3 మేఘనాదజిత్ (త్-పు). లక్ష్మణుని పేరులు

రావణః, రాక్షసేంద్రో దశముఖో లంకేశో ధనదానుజః. ౧౯౬. మందోదరీశః పౌలస్త్యో — ౧ రావణః, ౨ రాక్షసేంద్రః, 3 దశముఖః, ౪ లంకేశః, ౫ ధనదానుజః ౬ మందోదరీశః, ౭ పౌలస్త్యః. రావణుని పేరులు.

మేఘనాద స్తు శక్రజిత్ — ౧ మేఘనాదః, ౨ శక్రజిత్ (త్-పు). ఇంద్రజిత్తు పేరులు.

హనూమాన్హనుమా నాంజనేయో యోగచరానిలీ. — ౧ హనూమాన్ (త్-పు), ౨ హనుమాన్, 3 ఆంజనేయః, ౪ యోగచరః,

౧౯౭. హిడింబా రమణో రామదూతశ్చైవార్జునధ్వజః

౫ అనిలీ (న్-పు), ౬ హిడింబారమణః, ౭ రామదూతః, ౮ అర్జునధ్వజః. ఆంజనేయుని పేరులు.

ఐంద్రిస్తు వాలీ వాలిశ్చ

౧ ఐంద్రిః, ౨ వాలీ (న్-పు), 3 వాలిః (ఇ పు). వాలి పేరులు.

సుగ్రీవో రవినందనః.

౧ సుగ్రీవః, ౨ రవినందనః సుగ్రీవుని పేరులు

ఐలః పురూరవా బౌధి రూర్వశీవల్లభశ్చ సః,

౧ ఐలః, ౨ పురూరవాః (స్-పు), 3 బౌధిః, ౪ ఊర్వశీవలభః. పురూరవుని పేరులు.

యయాతి ర్నాహుషి

౧ యయాతిః, ౨ నాహుషిః యయాతి పేరులు.

శాకుంతలేయో భరతః స్మృతః. ౧౯౯. దౌష్యంతిః సర్వదమనో

౧ శాకుంతలేయః, ౨ భరతః, 3 దౌష్యంతిః, ౪ సర్వదమనః భరతుని పేళ్లు.

ఽర్జునో బాహుసహస్రభృత్, హైహయః కార్తవీర్యశ్చ

౧ అర్జునః, ౨ బాహుసహస్రభృత్ (త్-పు), 3 హైహయః, ౪ కార్తవీర్యః. కార్తవీర్యార్జునుని పేరులు.

పుణ్యశ్లోక స్తు బాహుకః ౨౦౦ నలోఽశ్వవిన్నైషధశ్చ

౧ పుణ్యశ్లోకః, ౨ బాహుకః, ౩ నలః, ౪ అశ్వవిత్ (ద్), ౫ నైషధః. నలుని పేరులు

మహాభిష్మ స్సశంతనుః ప్రతీపో స్య ప్రియా

౧ మహాభిష్మః, ౨ శంతనుః (ఉ-పు), 3 ప్రతీపః శంతనుని పేరులు.

కాలీ దాసేయీ చ ఝషోదరీ. ౨౦౧. విచిత్రవీర్య చిత్రాంగద సూర్యోజనగంధికా, వ్యాసమాతా సత్యవతీ

౧ కాలీ, ౨ దాసేయీ, 3 ఝషోదరీ, ౪ విచిత్రవీర్యసూః, ౫ చిత్రాంగదసూః, ౬ యోజనగంధికా, ౭ వ్యాసమాతా (ఋ. స్త్రీ), ౮ సత్యవతీ (ఈ. స్త్రీ). శంతను భార్య పేరులు

గాంగేయో గాందినీ సుతః. ౨౦౨. దేవవ్రతః శాంతనవో గాంగో గాంగాయనిశ్చ సః,

౧ గాంగేయః, ౨ గాందినీసుతః, 3 దేవవ్రతః, ౪ శాంతనవః, ౫ గాంగః, ౬ గాంగాయనిః, ౭ భీష్మః, ౮ కౌణపదం

భీష్మః కౌణపదంతశ్చ స్వేచ్ఛామృత్యుః పురావసుః.

తః, ౯ స్వేచ్ఛామృత్యుః, ౧౦ పురావసుః. భీష్ముని పేరులు.

ధృతరాష్ట్ర స్త్వాంబికేయః

౧ ధృతరాష్ట్రః, ౨ ఆంబికేయః. ధృతరాష్ట్రుని పేరులు.

పాండుర్మాద్రీపృథాపతిః,

౧ పాండుః, ౨ మాద్రీపతిః, ౩ పృథాపతిః. పాండురాజు పేరులు.

దుర్యోధన స్తు కురురాడ్గాంధారేయః సుయోధనః.

౧ దుర్యోధనః, ౨ కురురాట్ (జ్-పు), ౩ గాంధారేయః, ౪ సుయోధనః. దుర్యోధనుని పేరులు.

ధర్మపుత్రో౽జమీఢ స్స్యాత్ కర్ణానుజ యుధిష్ఠిరౌ, అజాతశత్రుః కంకో౽థ

౧ ధర్మపుత్రః, ౨ అజమీఢః, ౩ కర్ణానుజః, ౪ యుధిష్ఠిరః, ౫ అజాతశత్రుః, ౬ కంకః ధర్మరాజు పేరులు.

భీమసేనః కటవ్రణః. ౨౦౫. వీరరేణు ర్నాగబలో గుణకారో వృకోదరః, బక కీచక కిర్మీరజరాసంధ హిడింబజిత్.

౧ భీమసేనః, ౨ కటవ్రణః, ౩ వీరరేణుః, ౪ నాగబలః, ౫ గుణకారః, ౬ వృకోదరః, ౭ బకజిత్ (త్-పు), ౮ కీచకజిత్, ౯ కిర్మీరజిత్, ౧౦ జరాసంధజిత్, ౧౧ హిడింబజిత్ భీమసేనుని పేరులు

పార్థః కిరీటీ గాండీవీ గుడాకేశో బృహన్నలః, అర్జునః ఫాల్గునో జిష్ణు ర్విజయశ్చ ధనంజయః. ౨౦౭. సవ్యసాచీ సుభద్రేశః శబ్దభేదీ కపిధ్వజః, వార్త్రఘ్నశ్చాపి బీభత్సుః

౧ పార్థః, ౨ కిరీటీ (న్-పు), ౩ గాండీవీ (న్-పు), ౪ గుడాకేశః, ౫ బృహన్నలః, ౬ అర్జునః, ౭ ఫాల్గునః, ౮ జిష్ణుః, ౯ విజయః, ౧౦ ధనంజయః, ౧౧ సవ్యసాచీ (న్-పు), ౧౨ సుభద్రేశః, ౧౩ శబ్దభేదీ (న్-పు), ౧౪ కపిధ్వజః, ౧౫ వార్త్రఘ్నః, ౧౬ బీభత్సుః అర్జునుని పేరులు.

ద్రౌపదీ పాండుశర్మిలా. ౨౦౮. పాంచాలీ పార్షతీ కృష్ణా వేదిజా నిత్యయౌవనా, యాజ్ఞసేన్యథ

౧ ద్రౌపదీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ పాండుశర్మిలా, ౩ పాంచాలీ, ౪ పార్షతీ, ౫ కృష్ణా, ౬ వేదిజా, ౭ నిత్యయౌవనా, ౮ యాజ్ఞసేనీ. ద్రౌపది పేరులు

రాధేయో వసుషేణో౽ర్కనందనః. ౨౦౯. ఘటోత్క-

౧ రాధేయః, ౨ వసుషేణః, ౩ అర్కనందనః, ౪ ఘటోత్కచాంతకః, ౫ కర్ణః,

చాంతకః కర్ణః చంపేశః సూతపుత్రకః,	౬ చంపేశః, ౭ సూతపుత్రకః. కర్ణుని పేరులు
ద్రోణ స్తు గురు రాచార్యో	౧ ద్రోణః, ౨ గురుః, 3 ఆచార్యః. ద్రోణాచార్యుని పేరులు.
అశ్వత్థామా తు కృపీసుతః. ౨౧౦. ద్రౌణాయనో౽థ	౧ అశ్వత్థామా (న్-పు), ౨ కృపీసుతః, 3 ద్రౌణాయనః అశ్వత్థామ పేరులు.
రాజర్షి ర్జనమేజయసంజ్ఞకః, పారిక్షితో౽ప్యథ	౧ రాజర్షిః, ౨ జనమేజయసంజ్ఞకః, 3 పారిక్షితః జనమేజయుని పేరులు.
జరత్కారు ర్యాయావరో మతః ౨౧౧	౧ జరత్కారుః, ౨ యాయావరః జరత్కారుడను రాజు పేరులు.
ప్రియాస్య మనసా దేవీ జరత్కారు ద్వితయోః,	౧ మనసా దేవీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ జరత్కారుః (ఉ. స్త్రీ). జరత్కారుని భార్య పేరులు.
ఆస్తీక నామా తనయో	౧ ఆస్తీకనామా (న్-స్త్రీ) జరత్కారు పుత్రి పేరు.
విరోచనసుతో బలిః ౨౧౨	౧ విరోచనసుతః, ౨ బలిః బలిచక్రవర్తి పేరులు.
బాణో వింధ్యావలీపుత్ర	౧ బాణః, ౨ వింధ్యావళీపుత్రః. బాణుని పేరులు
స్త్వాష్ట్రో వృత్రో౽ప్యహిశ్చ సః,	౧ త్వాష్ట్రః, ౨ వృత్రః, 3 అహిః. వృత్రాసురుని పేరులు.
దమఘోషసుత శ్చైద్య శ్చేదిరాట్ శిశుపాలకః.	౧ దమఘోషసుతః, ౨ చైద్యః, 3 చేదిరాట్ (జ్-పు), ౪ శిశుపాలకః. శిశుపాలుని పేరులు
బార్హద్రథి ర్జరాసంధః	౧ బార్హద్రథిః, ౨ జరాసంధః. జరాసంధుని పేరులు
కంస స్స్యా దుగ్రసేనజః, కర్ణిసుతో మూలదేవో మూలభద్రః కలాంకురః. ౨౧౪	౧ కంసః, ౨ ఉగ్రసేనః, 3 కర్ణిసుతః, ౪ మూలదేవః, ౫ మూలభద్రః, ౬ కలాంకురః. కంసుని పేరులు.

మంత్రీ గ్రంథిహారో౽మాత్యో	౧ మంత్రీ (న్-పు), ౨ గ్రంథిహారః, ౩ అమాత్యః. మంత్రిపేరులు.
ద్వాఃస్థితో వేత్రధారకః, దౌస్సాధికో వర్త్తరూకో గర్వాటో దండవాసిని ౨౧౫	౧ ద్వాఃస్థితః, ౨ వేత్రధారకః, ౩ దౌస్సాధికః, ౪ వర్త్తరూకః, ౫ గర్వాటః, ౬ దండవాసీ (న్-పు) ద్వారపాలకునిపేరులు
సహపాంశుకిలః స్నేహీ వయస్యో౽	౧ సహపాంశుకిలః, ౨ స్నేహీ (న్-పు), ౩ వయస్యః. స్నేహితునిపేరులు.
వ్యథవార్త్తికః, వార్త్తాయనః ప్రవృత్తజ్ఞో	౧ వార్త్తికః, ౨ వార్త్తాయనః, ౩ ప్రవృత్తజ్ఞః. దూతునిపేరులు.
మౌహూర్త్తో దైవలేఖకః	౧ మౌహూర్త్తః, ౨ దైవలేఖకః జ్యోతిష్కునిపేరులు.
చిత్తోక్తిః పుష్పశకటీ దైవప్రశ్న ఉపశ్రుతిః,	౧ చిత్తోక్తిః (స్త్రీ), ౨ పుష్పశకటీ (-ఈ. స్త్రీ), ౩ దైవప్రశ్నః, ౪ ఉపశ్రుతిః (ఇ స్త్రీ). ఉపశ్రుతిపేరులు.
లేఖకో మసిపణ్యః స్యాద్ఘోరకః కిరికో౽పి సః. ౨౧౬	౧ లేఖకః, ౨ మసిపణ్యః, ౩ ఘోరకః, ౪ కిరికః లేఖకునిపేరులు
మాసీధానీ మసిమణి మేలాంధు ర్వర్ణకూపికా,	౧ మాసీధానీ (-ఈ. స్త్రీ), ౨ మసిమణిః, ౩ మేలాంధుః, ౪ వర్ణకూపికా. సిరాబుడ్డిపేరులు.
మసీజలం తు మేలా స్యా	౧ మసీజలం, ౨ మేలా (ఆ స్త్రీ). సిరాపేరులు.
త్పరాంజన మసి ర్ద్వయోః.	౧ పరాంజనం, ౨ అసిః (పు). కాటుకపేరులు.
లేఖనీ వర్ణతూలి స్యా	౧ లేఖనీ (-ఈ-స్త్రీ), ౨ వర్ణతూలీ (-ఈ-స్త్రీ). కలముపేరులు.
ల్లేఖో వాచికహారకః, వర్ణదూతః స్వస్తిముఖః	౧ లేఖః, ౨ వాచికహారకః, ౩ వర్ణదూతః, ౪ స్వస్తిముఖః. జాబుపేరులు.
కచేలం తన్ని బంధనం. ౨౧౭	౧ కచేలం. జాబుపెట్టుసంచిపేరు.
లేఖ్యస్థానం గ్రంథకూటౌ	౧ లేఖ్యస్థానం, ౨ గ్రంథకూటః. టప్పాకచ్చేరిపేరులు.

ముద్రా ప్రత్యయకారిణీ,	౧ ముద్రా, ౨ ప్రత్యయకారిణీ. మొహరు పేరులు
యాతుర్గంతుశ్చ పథికో	౧ యాతుః, ౨ గంతుః, 3 పథికః. బాటసారి పేరులు
హారిః పథికసంతతిః ౨౨౦	౧ హారిః, ౨ పథికసంతతిః. బాటసారుల గుంపు పేరులు.
సందేశః ప్రాభృతం కౌశ	౧ సందేశః, ౨ ప్రాభృతం, 3 కౌశలీ (ఈ-సీ) వర్తమానము పేరులు.
ల్యుత్కోచ స్తూపదానకం,	౧ ఉత్కోచః, ౨ ఉపదానకం. కానుక పేరులు.
జనాంతికం త్వప్రకాశో	౧ జనాంతికం, ౨ అప్రకాశః. చాటుగా మాటలాడుట పేరులు.
లుండీ స్యాన్న్యాయసారిణీ.	౧ లుండీ (ఈ-సీ), ౨ న్యాయసారిణీ. యుక్తిగాఁ బని చేయునట్టి స్త్రీ పేరులు.
తాంబూలదో వాగ్గులికో	౧ తాంబూలదః, ౨ వాగ్గులికః. తాంబూలమిచ్చువాని పేరులు.
సంవాహకో ఽంగమర్దకః,	౧ సంవాహకః, ౨ అంగమర్దకః. దేహము పిసుకువాని పేరులు.
చామరం రోమగుచ్ఛం చ కేశరంచాపచూలకమ్ ౨౨౨	౧ చామరం, ౨ రోమగుచ్ఛం, 3 కేశరం, ౪ అపచూలకం. చామరము పేరులు.
కుశేరు మంధరు	౧ కశేరుః, ౨ మంధరుః చామరపు గాలి పేరులు
ప్రోతోత్సాదనం వస్త్రకుట్టిమం, ఛత్రం పుటోటజం	౧ ప్రోతోత్సాదనం, ౨ వస్త్రకుట్టిమం, 3 ఛత్రం, ౪ పుటోటజం. గొడుగు పేరులు
రాజశృంగం కనకదండకే	౧ రాజశృంగం, ౨ కనకదండకం. బంగారు కట్టులుగల గొడుగు పేరులు.
హస్తీ మహామృగః పీలుః సింధురో దీర్ఘమారుతః, రాజీవో జలకాంక్షశ్చ నిర్ఝరః	౧ హస్తీ (న్-పు), ౨ మహామృగః, 3 పీలుః, ౪ సింధురః, ౫ దీర్ఘమారుతః, ౬ రాజీవః, ౭ జలకాంక్షః, ౮ నిర్ఝరః,

కరటీ కటీ. ౨౨౪. విలోమ జిహ్వాంతఃస్స్వేద పిండపాదల తాలకాః, వరాంగః పుష్కరీ శూర్పకర్ణ సామజ పేచిలః.	౯ కరటీ (న్-పు), ౧౦ కటీ, ౧౧ విలోమ జిహ్వః, ౧౨ అంతస్స్వేదః, ౧౩ పిండ పాదః, ౧౪ లతాలకః, ౧౫ వరాంగః, ౧౬ పుష్కరీ (న్. పు), ౧౭ శూర్పకర్ణః ౧౮ సామజః, ౧౯ పేచిలః ఏనుఁగు పేరులు.
కరిణీ వాసితా	౧ కరిణీ, (ఈ-స్త్రీ), ౨ వాసితా. ఆఁడు ఏనుఁగు పేరులు.
గంభీరవే ద్యంకుశదుర్ధరః, చాలకో వ్యాలకో	౧ గంభీరవేదీ (న్-పు), ౨ అంకుశదుర్ధరః, ౩ చాలకః, ౪ వ్యాలకః. మదపు టేనుఁగు పేర్లు.
రాజవాహ్యో విజయకుంజరః. ౨౨౬	౧ రాజవాహ్యః, ౨ విజయకుంజరః. పట్టపుగజము పేరులు.
ఈశాదంతో మహాదంతః	౧ ఈశాదంతః, ౨ మహాదంతః. ఏనుఁగు దంతము పేరులు.
కర్ణాస్ఫాలే ఝులఝ్ఝులా,	౧ కర్ణాస్ఫాలః, ౨ ఝులఝ్ఝులా. ఏనుఁగు చెవికొట్టుట పేరులు.
మదప్రయోగో వ్యస్తార	౧ మదప్రయోగః, ౨ వ్యస్తారః ఏనుఁగునకు మదము కలిగించుట పేరులు.
విక్కస్తు కరిశాబకః. ౨౨౭	౧ విక్కః, ౨ కరిశాబకః. ఏనుఁగు గున్న పేరులు.
ఆరతుః కుంభసంధిః స్యా	౧ ఆరతుః, ౨ కుంభసంధిః. కుంభస్థలముల సంధిప్రదేశము పేర్లు.
త్సందానోఽష్ఠీవతోఽధరః,	౧ సందానః ఏనుఁగు మోకాలు క్రింది చోటు పేరు.
నాసాపూర్వం స్థూలహస్తం	౧ నాసాపూర్వం, ౨ స్థూలహస్తం. తుండము మొగటి పేరులు.
దంతమూలే కరీరికా ౨౨౮	౧ దంతమూలం, ౨ కరీరికా (ఆ. స్త్రీ). ఏనుఁగు దంతముల మొదలు పేరులు.
శంఖకటౌ దంతమధ్యః	౧ శంఖః, ౨ కటః, ౩ దంతమధ్యః. దంతముల మధ్యభాగము పేరులు.

ప్రవేష్టః పృష్టతల్పనే,

౧ ప్రవేష్టః,౨ పృష్టతల్పనం. ఏనుఁగు వెన్నెముకయందలి మాంసముపేరులు.

ఆయస్కారః ప్రజంఘాగ్రే

౧ ఆయస్కారః, ౨ ప్రజంఘాగ్రం. మోఁకాలిమొదలిపేరులు.

ప్రోహ శ్చరణపర్వణి. ౨౯

౧ ప్రోహః, ౨ చరణపర్వ (న్-న). ఏనుఁగు కాలికణుపులపేరులు

నవా గాత్రా వరే

౧ గాత్రం (స్న), ౨ అవరం.(ఏనుఁగు యొక్క ముందరకాళ్లు మొదలుగాఁగల భాగముగాత్రము వెనుకటికాళ్లు మొదలగుగాఁగలభాగము అవరమని క్రమముగా జెప్పఁబడును). ముందటివెనుకటి ఏనుఁగు కాళ్లు పక్కలకు పేరులు.

నీలీ కర్ణారా కర్ణవేధనీ,

౧ నీల (స్రీ), ౨ కర్ణారా, 3 కర్ణవేధనీ. ఏనుఁగు చెవుకుట్టు కఠాణి పేరులు.

ఆలానం శంకురష్ఠోభః ప్రారబ్ధి ర్గజబంధనీ. ౩౦

౧ ఆలానం (న), ౨ శంకుః (పు), 3 అష్ఠోభః, ౪ ప్రారబ్ధిః (స్రీ), ౫ గజబంధనీ, ౬ ఏనుఁగును కట్టుకొయ్య (స్తంభము) పేరులు

వారీతు శృంఖలా హింజీరోఽస్త్రీస్యా

౧ వారీ (స్రీ), ౨ శృంఖలా, 3 హింజీరః, ఏనుఁగుకట్టు గొలుసుపేరులు.

దంకుశశ్సృసః,

౧ అంకుశః,(ప్న) అంకుశమునకు పేర్లు.

పిత్తజ్వరః పాకలోఽస్య కూటపూర్వ స్త్రిదోషజః

౧ పిత్తజ్వరః, ౨ పాకలః, 3 కూటపూర్వః, ౪ త్రిదోషజః. ఏనుఁగుల యొక్క త్రిదోషజనిత జ్వరముపేరులు.

అశ్వఃకిల్కి హరిక్రాంతః శాలిహోత్రశ్చ ముద్గభుక్, శ్రీపుత్ర శ్చామరీ హేష్టీ రాజస్కంధో మరుద్రథః ౩౧.
వాతాయనశ్చైకశఫోయస్తు

౧ అశ్వః, ౨ కల్కిః (ఇ-పు) 3 హరిక్రాంతః, ౪ శాలిహోత్రః, ౫ ముద్గభుక్ (జ్), ౬ శ్రీపుత్రః, ౭ చామరీ, ౮ హేష్టీ, ౯ రాజస్కంధః, ౧౦ మరుద్రథః. ౧౧ వాతాయనః, ౧౨ ఏకశఫః.గుఱ్ఱము పేరులు.

పంచాంగపుష్పితః,స పంచ భద్రః సూర్యాశ్వ	౧ పంచాంగపుష్పితః, ౨ పంచభద్రః. పంచకళ్యాణిగుఱ్ఱము పేరులు.
వాతాట హరితౌ సమౌ.	౧ వాతాటః, ౨ హరితః. సూర్యుని గుఱ్ఱముపేరులు.
యాయాయావరోఽశ్వమేధీయః	౧ యాయాయావరః, ౨ అశ్వమేధీయః. అశ్వమేధముకు ఉపయోగించు గుఱ్ఱము పేరులు.
పారసీకః పరాదనః, ఆవట్ట జశ్చ	౧ పారసీకః, ౨ పరాదనః, ౩ ఆవట్టజః పారసీకాశ్వముపేరులు.
చోస్కస్తు సింధువారోహ యోత్తమః ౨౩౪	౧ చోస్కః, ౨ సింధువారః. సింధు దేశాశ్వము పేరులు.
వాతాశ్వజాత్యాజానేయా	౧ వాతాశ్వః, ౨ జాత్యః, ౩ ఆజానేయః ఉత్తమాశ్వము పేరులు.
వేశరోఽశ్వతరః ఖరః,	౧ వేశరః, ౨ అశ్వతరః, ౩ ఖరః. కంచరగాడిదపేరులు.
శ్రీవృక్షకో హ్యాదావర్తో	౧ శ్రీవృక్షకః, ౨ హ్యాదావర్తః శ్రీవృక్షమను సుడిపేరులు
రోచమానో గళోద్భవః.	౧ రోచమానః, ౨ గళోద్భవః. గుఱ్ఱము మెడమీఁది సుడిపేరులు
ఊర్ధ్వస్థితిః పురుషికం	౧ ఊర్ధ్వస్థితిః, ౨ పురుషికం. మెడకు పైనుండు సుడిపేరులు
విక్రాంతిస్తు పలాయితం,	౧ విక్రాంతిః, ౨ పలాయితం. అశ్వగతి పేరులు.
పులాసన్నాహప్రఖరా	౧ పులా (ఆ-స్త్రీ), ౨ సన్నాహః, ౩ ప్రఖరః. గుఱ్ఱపుకవచముపేరులు.
కవియంకవికోచ్యతే. ౨౩౬	౧ కవియం, ౨ కవికః కళ్లెముపేళ్లు.
గ్రీవాఘంటాఘుర్ఘురా స్యా	౧ గ్రీవాఘంటా, ౨ ఘుర్ఘురా గుఱ్ఱపు మెడగంటపేరులు
ద్రశ్మిః ప్రవయణంచ తత్, ప్రతోదోఽథ	౧ రశ్మిః (ఇ-పు), ౨ ప్రవయణః, ౩ ప్రతోదః. కొరడాపేరులు.

ఖురో వింఖః పుటో

౧ ఖురః, ౨ వింఖః, ౩ పుటః. గుఱ్ఱపు డెక్కలపేరులు.

లుఠనవేల్లనే. ౨౩౭

౧ లుఠనం, ౨ వేల్లనం. గుఱ్ఱము పొర్లుటపేరు.

వల్గా దంతాలికా

౧ వల్గా, ౨ దంతాలికా. గుఱ్ఱపుకళ్లెపువాగెపేరు.

పల్యయనం పర్యాణమస్య
తు, వంకాగ్రభాగః స్యా

౧ పల్యయనం, ౨ పర్యాణం, ౩ వంకాగ్రభాగం. గుఱ్ఱము పల్లముపేరు.

దశ్వవారో వల్లభపాలకః

౧ అశ్వవారః, ౨ వల్లభపాలకః. గుఱ్ఱపుఁగాపువానిపేరు.

నందిఘోషోఽర్జునరథో

౧ నందిఘోషః. అర్జునరథముపేరు.

నీతిఘోషస్తు గీష్పతేః,

౧ నీతిఘోషః బృహస్పతిరథముపేరు.

చంకురం ధోరణం యాన
మాత్రే

౧ చంకురం, ౨ ధోరణం. గుఱ్ఱపు నడకపేరు.

చక్రం త్వరిస్స్మృతం. ౨౩౮

౧ చక్రం, ౨ అరి (న) చక్రముపేరులు.

లఘ్వీ త్వాష్ట్రీ రథీ

౧ లఘ్వీ, ౨ త్వాష్ట్రీ, ౩ రథీ. తేలికగాఁబోవు రథముపేరులు.

కాలవలనం త్వంకవర్మణీ,

౧ కాలవలనం, ౨ అంకం, ౩ వర్మ (న్-న) కవచముపేరు.

మేఠో మేండో హస్తిపకే

౧ మేఠః, ౨ మేండః. ఏనుఁగును కాయువానిపేరు.

జంఘాత్రాణంతుమంఖుణం

౧ జంఘాత్రాణం, ౨ మంఖుణం ఏనుఁగుపిక్కవెంట నుండువానిపేరు.

స్యాన్నాయకాగ్రేసరకౌనా
సీరం

౧ నాసీరం (న) నాయకునిముందు నడచు సేనపేరు

దర్ప ఊష్మణి,

౧ దర్పః, ౨ ఊష్మ (న్-న) గర్వముపేరులు.

శస్త్రమాయుధముద్ఘాతః

౧ శస్త్రం, ౨ ఆయుధం, ౩ ఉద్ఘాతః. శస్త్రముపేరులు.

స్థావరం తు ధనుర్గుణీ. ౨౪౧ శరావాపో ధనుస్త్రీ స్యాత్తృణతా త్రిణతాపి చ,	౧ స్థావరం, ౨ ధనుః (న్-న), 3 గుణీ (న్-పు), ౪ శరావాపః, ౫ ధనుః (స్-స్త్రీ), ౬ తృణతా, ౭ త్రిణతా. ధనుస్సు పేరులు.
వ్యథ్యస్తు ప్రతికాయఃస్యాజ్జీవాస్యా భారవం గుణః.	౧ వ్యథ్యః, ౨ ప్రతికాయః, 3 జీవా, ౪ ఆస్యా, ౫ భారవం, ౬ గుణః. అల్లెత్రాటి పేరులు.
శస్త్రాభ్యాసశ్చ ఖురలీ	౧ ఖురలి. శస్త్రాభ్యాసము పేరు.
బాణస్స్యాదస్త్రకంటకః, స్థూలక్ష్వేడో విపాఠశ్చ చిత్రపుంఖః శరస్సరః ౨౪౩. పత్రవాహో వికర్షోఽథ	౧ బాణః, ౨ అస్త్రకంటకః, 3 స్థూలక్ష్వేడః, ౪ విపాఠః, ౫ చిత్రపుంఖః, ౬ శరః, ౭ సరః, ౮ పత్రవాహః, ౯ వికర్షః. బాణము పేరులు.
తీరం విజ్జలశాయకే	౧ తీరం, ౨ విజ్జలం, 3 శాయకం. బాణవిశేషము పేరులు.
లోహనాళస్తు నారాచః ప్రసరః కాండగోచరః. ౨౪౪	౧ లోహనాళః, ౨ నారాచః, 3 ప్రసరః, ౪ కాండగోచరః. ఇనుపచువ్వగల బాణము పేరులు
ఋష్టిః ఖడ్గః తరవారిః శస్త్రో భద్రాత్మజశ్చ సః, ధారావిషో విశసనో	౧ ఋష్టిః, ౨ ఖడ్గః, 3 తరవారిః, ౪ శస్త్రః, ౫ భద్రాత్మజః, ౬ ధారావిషః, ౭ విశసనః. ఇవి ఖడ్గము పేరులు.
న్యుబ్జఖడ్గః కటీతలః. ౨౪౫	౧ న్యుబ్జఖడ్గః, ౨ కటీతలః బాకు పేరులు.
స్యాదట్టనం చక్రఫలం	౧ అట్టనం, ౨ చక్రఫలం బాణవిశేషము పేరులు.
పర్శుః పరశురిత్యపి,	౧ పర్శుః, ౨ పరశుః గండ్రగొడ్డలి పేరులు.
దీర్ఘాయుధః శలః కుంతః శల్యః శంకుర్విషాంకురః ౨౪౬	౧ దీర్ఘాయుధః, ౨ శలః, 3 కుంతః, 3 శల్యః, ౫ శంకుః, ౬ విషాంకురః. ఇవి బల్లెము పేరులు
శ్రీలోఽథ స్త్రీ సీసకం	౧ శ్రీలః (పు), ౨ సీసకం. సీసము పేరులు.

లగ్నాః ప్రాతర్గేయా స్తుతి ప్రతాః,	౧ లగ్నః, ౨ ప్రాతర్గేయః, 3 స్తుతివ్రతః స్తుతిపాఠకుల పేరులు.
భోగావలీ వందిపాఠో	౧ భోగావలి (ఈ. స్త్రీ), ౨ వందిపాఠః. స్తోత్రగ్రంథము పేరులు.
వసుకీటస్తు యాచితః. ౨౪౭	౧ వసుకీటః, ౨ యాచితః యాచకుని పేరులు.
వాతకేతుః క్షితికణః స్యా త్పాంశుర్మేదినీద్రవః,	౧ వాతకేతుః, ౨ క్షితికణః, 3 పాంశుః, ౪ మేదినీద్రవః. దుమ్ము పేరులు.
సంభారస్సర్వపూర్ణత్వం	౧ సంభారః, ౨ సర్వపూర్ణత్వం. అన్నియు నిండియుండుట పేరు
పతాకావ్యోమమంజర మ్. ౨౪౮. కదళీ కందళీ చీన	౧ పతాకా, ౨ వ్యోమమంజరం, 3 కదళీ, ౪ కందళీ, ౫ చీనం. జెండా పేరులు.
మక్షవాటస్తు మల్లభూః,	౧ అక్షవాటః, ౨ మల్లభూః మల్లయుద్ధస్థలము పేరు.
భీరుస్తు భేలో హారిణహృద యం స్యాత్పలంకటః ౨౪౯	౧ భీరుః, ౨ భేలః, 3 హారిణహృదయః, ౪ పలంకటః భయపడువాని పేరులు
విద్రవస్తు శృగాలీ స్యా	౧ విద్రవః, ౨ శృగాలీ. పారిపోవుట పేరులు.
దాఘాతస్తు వధస్థలీ,	౧ ఆఘాతః, ౨ వధస్థలీ. వధ్యభూమి పేరులు.
కదనం మారణం మంథః	౧ కదనం, ౨ మారణః, 3 మంథః. చంపుట పేరులు.
సౌప్తికం రాత్రిమారణం.	౧ సౌప్తికం, ౨ రాత్రిమారణం. రాత్రులలోఁ జంపుట పేరు
నిపాతో భూమిలాభశ్చ మృత్యురప్యథ	౧ నిపాతః, ౨ భూమిలాభః, 3 మృత్యుః మరణము పేరులు
మారకః, మరణో మారిరు త్పాతః	౧ మారకః, ౨ మరణః, 3 మారిః, ౪ ఉత్పాతః. మారణము గావించుదాని పేరులు.

శవస్తు క్షితివర్ధనః ౨౫౧.
పంచావస్థః కటః స్థాగః

౧ శవః, ౨ క్షితివర్ధనః, ౩ పంచావస్థః, ౪ కటః, ౫ స్థాగః. శవము పేరులు.

శ్మశానం తు శతానకం, రు
ద్రాక్రీడో దాహసరః

౧ శ్మశానం, ౨ శతానకం, ౩ రుద్రాక్రీడః, ౪ దాహసరః. శ్మశానవాటిక పేరు.

సంస్క్రియా సత్క్రియా
సమే. ౨౫౨

౧ సంస్క్రియా, ౨ సత్క్రియా. శవ సంస్కారము పేరులు.

చితా కాష్ఠమఠీ చైత్యం
చితాచూడకమిష్యతే, చిత్తం
చా

౧ చితా, ౨ కాష్ఠమఠీ, ౩ చైత్యం, ౪ చితాచూడకం, ౫ చిత్తం కాష్ఠము పేరులు.

థాంతశయ్యాయాం ఖట్విః
ర్వారుక ఇత్యపి. ౨౫౩

౧ అంతశయ్యా, ౨ ఖట్విః, ౩ వారుకః. పాడె పేరులు.

ఉపగ్రహస్తు గ్రాహః స్యా
ద్బందీ కరమరీత్యపి ౨౫౪

౧ ఉపగ్రహః, ౨ గ్రాహః, ౩ బందీ, ౪ కరమరీ (న్-పు) కైదుచేయుట పేరులు. (చెఱసాలయని కొందఱు)

ఇతి క్షత్రియవర్గః.

ఇది క్షత్రియవర్గము.

తృష్ణా ధనపిశాచీ స్యా

౧ తృష్ణా (స్త్రీ), ౨ ధనపిశాచీ (ఈ). ఆశ పేరులు.

ద్వార్ధుష్యం ధాన్యవర్ధనీ,

౧ వార్ధుష్యం (న), ౨ ధాన్యవర్ధనీ నాగులు పెచ్చులు మొదలగు వడ్డీవర్తకము పేరులు.

ప్రామిత్య మృణమర్థానాం
ప్రయోగస్స్యా
త్కలాంబికా. ౨౫౫

౧ ప్రామిత్యం, ౨ ఋణం. ఋణము పేరులు

౧ కలాంబికా, ౨ (అర్థానాం ప్రయోగః=ద్రవ్యము పెట్టుబడి మొదలగు వడ్డీ వర్తకము పేరులు.

ఋణముక్తిర్విగణనం

౧ ఋణముక్తిః (స్త్రీ), ౨ విగణనం. ఋణముదీర్చుట పేరులు.

క్షేత్రే వారటముచ్యతే,

౧ క్షేత్రం, ౨ వారటం. వ్యవసాయ భూమి పేరులు.

హలిర్బృహద్ధలే	౧ హలిః (స్త్రీ), ౨ బృహద్ధలం. గొర్తి నాఁగలి పేరులు.
ముద్గో హరినామా వనాఖుకః. ౨౫౬. వాసంతశ్చాథ	౧ ముద్గః (పు), ౨ హరినామా (న్), 3 వనాఖుకః, ౪ వాసంతః ముద్గములకు పేర్లు. (పెసలు)
మధురో మసూరో వ్రీహి కాంచనః,	౧ మధురః, ౨ మసూరః, 3 వ్రీహి కాంచనః. చిఱుసెనగలు.
సర్షపః స్యాత్సరిషపః కటుస్నేహ చ తంతుభః. ౨౫౭	౧ సర్షపః, ౨ సరిషపః, 3 కటుస్నేహః, ౪ తంతుభః. ఆవాల పేరులు.
ప్రవేటః శితశూకః స్యా	౧ ప్రవేటః, ౨ శితశూకః. యవధాన్యము పేరులు.
ద్గోధూమో మ్లేచ్ఛభోజనః,	౧ గోధూమః, ౨ మ్లేచ్ఛభోజనః. గోధుమ పేరులు.
తామ్రవృత్తః కులత్థః స్యా	౧ తామ్రవృత్తః, ౨ కులత్థః. ఉలవల పేరులు.
న్నిస్స్నేహాశ్చండికాతసీ	౧ నిస్స్నేహాః, ౨ చండికా (స్త్రీ), 3 అతసీ. అగిసెల పేరులు.
మూర్ఖః పురీషమో మాషో	౧ మూర్ఖః, ౨ పురీషమః, 3 మాషః. మినుముల పేరులు.
రాజమాషస్తు బర్బటః,	౧ రాజమాషః, ౨ బర్బటః. అలచందల పేరులు.
ఫుల్లఫాలః శూర్పవాతే న స్త్రీ	౧ ఫుల్లఫాలః, ౨ శూర్పవాతః. చాటగాలి పేర్లు.
తితఉ చాలనీ. ౨౫౮	౧ తితఉః (పు ఉ), ౨ చాలనీ (స్త్రీ). జల్లెడ పేరులు
కండన్యుదూఖలం	౧ కండనీ (స్త్రీ), ౨ ఉదూఖలం. రోలు పేరులు
ప్రస్థః పాలిః సూదః ప్రచేలుకః,	౧ ప్రస్థః, ౨ పాలిః (స్త్రీ), 3 సూదః, ౪ ప్రచేలుకః కుంచెడు మొదలగు (కొలత) మానవిశేషము పేరులు.

కుసూలో వ్రీహ్యాగారం స్యా	౧ కుసూలః, ౨ వ్రీహ్యాగారం. ధాన్యముంచుగరిసె పాణక మొదలగునవి.
త్కందురగ్నిష్ఠ ఉచ్యతే.	౧ కందుః, (ఉ. పు). ౨ అగ్నిష్ఠః పెనము పేరులు.
అలింజరో నానందా స్త్రీ	౧ అలింజరః, ౨ నందా. బానపేర్లు.
మృత్స్నాభాండకముష్ట్రికా,	౧ మృత్స్నాభాండం (న), ౨ ఉష్ట్రికా. కుండ మొదలగు మృద్భాండవిశేషము.
వారాసనం వాఃసదనం	౧ వారాసనం (న), ౨ వాస్సదనం. నీళ్ల తొట్టి పేరులు.
క్వణనో హండికాసుతః.	౧ క్వణనః, ౨ హండికాసుతః. చిన్న కుండ పేరులు అటిక అని యందురు.
కలసీ గర్గరీ తుల్యా స్యా	౧ కలసీ (స్త్రీ), ౨ గర్గరీ. పెరుగుచిలికెడుకుండ.
చ్ఛరావస్తు మార్త్తికః, శాలాజిరః పార్థివశ్చ మృత్కాంశ్యమథ	౧ శరావః, ౨ మార్త్తికః, 3 శాలాజిరః, ౪ పార్థివః, ౫ మృత్కాంశ్యం. మట్టిమూఁకుడు పేరులు.
లోహికా. ౨౬౨ ఖరసోందః ఖరపాత్రం	౧ లోహికా, ౨ ఖరసోందః, 3 ఖరపాత్రం. లోహపాత్రము పేరులు.
శింఘాణం కాచభాజనం,	౧ శింఘాణం (న), ౨ కాచభాజనం గాజుపాత్ర పేరులు
కాష్ఠలోహీ తు వాతర్థి	౧ కాష్ఠలోహీ (స్), ౨ వాతర్థిః లోహము కూడుకున్న ముద్గరము (అనఁగా కురచయినపదుద్దు అందురు)
జీరకో దీప్యకః స్మృతః.	౧ జీరకః, ౨ దీప్యకః. జీలకఱ్ఱ పేరు.
కటభంగస్తు శుంఠీ స్యా	౧ కటభంగః, ౨ శుంఠీ(స్త్రీ) శుంఠి పేరు
త్కాంజికం తు తుషోదకం, గృహామ్లం సిద్ధసలిలం రక్షోఘ్నం ధాతు నాశనం ౨౬౪. గృహిణీ మధురా	౧ కాంజికం (న), ౨ తుషోదకం, 3 గృహామ్లం, ౪ సిద్ధసలిలం, ౫ రక్షోఘ్నం, ౬ ధాతునాశనం, ౭ గృహిణీ, ౮ మధురా (తండులోదకము) అనఁగా పులిగడుగు పేరులు.

హింగుశూలహృత్సూపధూపనం,

౧ హింగు (న), ౨ శూలహృత్ (త్), 3 సూపధూపనం. ఇంగువపేరులు.

ఘర్షణీ హేమరాగిణ్యాం హరిద్రా పీతవాలుకా. ౨౬౫

౧ ఘర్షణీ (స్త్రీ) ౨ హేమరాగిణీ, 3 హరిద్రా, ౪ పీతవాలుకా. పసుపుపేరులు.

గండోలం స్యాద్గుడః స్వాదుః

౧ గండోలం (న), ౨ గుడః (పు), 3 స్వాదుః (ఉ). బెల్లముపేరులు.

పిప్పటా గుడశర్కరా,

౧ పిప్పటా, ౨ గుడశర్కరా. బెల్లముతో నిర్మించిన చక్కెర.

మహాశ్వేతా తు మధుజా

౧ మహాశ్వేతా, ౨ మధుజా. తెల్లచక్కెరపేరులు

ప్రయస్తం స్యాత్సుసంస్కృతమ్. ౨౬౬

౧ ప్రయస్తం (న), ౨ సుసంస్కృతం. తైలాభిఘారాదులచే సంస్కరింపఁబడిన శాకాదులపేరులు

చిపిటో ధాన్యచమస

౧ చిపిటః, ౨ ధాన్యచమసః. అటుకులపేరులు.

శ్చిత్రాపూపశ్చరువ్రణః,

౧ చిత్రాపూపః, ౨ చరువ్రణః చిత్రమగు అపూపవిశేషముపేరులు.

ఆలింపనాతర్పణా

౧ ఆలింపనా (స్త్రీ) ౨ తర్పణా. తృప్తిపేరులు.

దీపనంమండోదకం చతత్.

౧ దీపనం (న), ౨ మండోదకం. కుంకుమాదిచిత్రరాగము.

వటకః పిష్టపూరస్స్యా

౧ వటకః, ౨ పిష్టపూరః వడియముపేరులు.

ద్వ్రతోపాయన వాయనే, ప్రహేణకం చాథ

౧ వ్రతోపాయనం (న), ౨ వాయనం, 3 ప్రహేణకం (న). వాయనముకొరకు ఈయఁబడు పిష్టాదులపేరులు.

పోలీ పూపాలీ చర్పటీ చ సా. ౨౬౭

౧ పోలీ (స్త్రీ), ౨ పూపాలీ, 3 చర్పటీ పోలీలను పిండివంటకముపేరులు.

సక్తుశ్చూర్ణక

౧ సక్తుః (ఉ. పు), ౨ చూర్ణకః. పేలపిండి (సత్తుపిండి).

ఆపూపో్య భక్తం క్రూరః ప్రసాదనః,	౧ ఆపూప్యః, ౨ భక్తం, ౩ క్రూరః, ౪ ప్రసాదనః అన్నముపేరులు.
మండో జ్యేష్ఠాంబు	౧ మండః, ౨ జ్యేష్ఠాంబు (ఉ. న) గంజిపేరులు.
ఖదికా లాజాః	౧ ఖదికా (స్త్రీ), ౨ లాజాః. (పు-బ). పేలాలపేరులు.
పారీతు దోహనీ. ౨౬౯. నిపానం స్త్రీ గవీ తుంబా నిలింపా రోహిణీ చ సా,	౧ పారీ (స్త్రీ), ౨ దోహనీ, ౩ నిపానం, (న), ౪ గవీ (స్త్రీ), ౫ తుంబా, ౬ నిలింపా, ౭ రోహిణి పాలుపితుకుచెంబు.
గవ్యం శ్రేష్ఠం పుంసవనం స్యాద్దోహాపనయః పుమాన్	౧ గవ్యం, ౨ శ్రేష్ఠం, ౩ పుంసవనం, ౪ దోహాపనయః క్షీరాదిగోజన్యవస్తువుల పేరులు.
అపదోహః పయః క్షీరం	౧ అపదోహః, ౨ పయః (స-న), ౩ క్షీరం. పాలపేరులు.
ప్రాగాటం చాఘనం దధి,	౧ ప్రాగాటం చిక్కగా పేరుకొనిన పెరుగు.
కద్వరం తు దధిస్నేహో	౧ కద్వరం, ౨ దధిస్నేహః. పెరుగు పైనుండుచమురు పేరు
జగ్ధిర్భోజనభక్షణే ౨౭౧ దేహయాత్రా విష్వాణనం భుక్తం ప్రత్యవసానవత్.	౧ జగ్ధిః, ౨ భోజనం, ౩ భక్షణం, ౪ దేహయాత్రా, ౫ విష్వాణనం, ౬ భుక్తం, ౭ ప్రత్యవసానం. భోజనముపేరులు.
కల్యవర్తః ప్రాతరాశో ప్రాతర్భోజనమిత్యపి. ౨౭౨	౧ కల్యవర్తః, ౨ ప్రాతరాశః, ౩ ప్రాతర్భోజనం చద్దిఅన్నముపేరులు
అనడ్వాన్ శాంకరో గంధమైథునఃశక్కరిర్వృషః, కకుద్వాన్పుంగవశ్చాథ	౧ అనడ్వాన్ (హ. పు) ౨ శాంకరః, ౩ గంధమైథునః, ౪ శక్కరిః (ఇ-పు), ౫ వృషః, ౬ కకుద్వాన్ (త్-పు), ౭ పుంగవః. ఇవి వృషభముపేరులు.
కంఠాలా జాలగోణికా.	౧ కంఠాలా, ౨ జాలగోణికా. పెరుగు తఱచుభాండముపేరు.

దోగ్ధా శకృత్కరి ర్వత్స స్తేషా
౧ దోగ్ధా, ౨ శకృత్కరిః, ౩ వత్సః లేగ పేరులు.

మాటీకనం క్రమః, గవాదికం
౧ ఆటీకనం. లేగలగమనము పేరు.

జీవధనం
౧ జీవధనం గోధనము పేరు.

పలిక్నీ బాలగర్భిణీ. ౨౭౪
౧ పలిక్నీ (ఈ-స్త్రీ), ౨ బాలగర్భిణీ తొలిచూలి ఆవు పెయ్య పేరు.

కరకం గోమయఛత్రే
౧ కరకం, ౨ గోమయచ్ఛత్రం కుక్కగొడుగు పేరులు

గోగ్రంథిః శుష్కగోమయం
౧ గోగ్రంథిః, ౨ శుష్కగోమయం. ఎండిన ఆవు పేడ పేరు.

కరీషశ్ఛగణో
౧ కరీషః, ౨ ఛగణః. పిడకల పేరులు.

హంభా రభణం చ గవాం ధ్వనౌ ౨౭౫
౧ హంభా, ౨ రభణం. ఆవుల అఱపు పేరులు.

నైచికం గోః శిరోదేశే
౧ నైచికం. గోవుల శిరఃప్రదేశము పేరు.

వందనీయా తు రోచనా,
౧ వందనీయా, ౨ రోచనా. గోరోజనము పేరులు.

మంథాన మంథతక్రాటా స్స్యు
౧ మంథానః, ౨ మంథః, ౩ తక్రాటః. కవ్వము పేరులు.

దుష్ట్రః కంఠకాశనః. ౨౭౬. లంబోష్ఠాధ్వగవాసంతకులనాశమధుద్విపాః, భోలిర్బహుకరో వక్రగ్రీవా
౧ ఉష్ట్రః, ౨ కంఠకాశనః, ౩ లంబోష్ఠః, ౪ అధ్వగః, ౫ వాసంతః, ౬ కులనాశః, ౭ మరుద్విపః, ౮ భోలిః, ౯ బహుకరః, ౧౦. వక్రగ్రీవః. ఒంటె పేరులు.

మేషస్తు రోమశః. ౨౭౭. సంస్ఫాలహుడుభేడ్రాశ్చ
౧ మేషః, ౨ రోమశః, ౩ సంస్ఫాలః, ౪ హుడుః, ౫ భేడ్రః మగగొఱ్ఱె పేరులు.

మేషీ స్యాజ్జాలకిన్యవిః,
౧ మేషీ (ఈ స్త్రీ), ౨ జాలకినీ, ౩ అవిః. ఆడుగొఱ్ఱె పేరులు

వర్కరస్తు లంబకర్ణశ్ఛాగో బస్తః శివాప్రియః. ౨౭౮.
౧ వర్కరః, ౨ లంబకర్ణః, ౩ ఛాగః, ౪ బస్తః, ౫ శివాప్రియః, ౬ అల్పాయుః,

అల్పాయుర్లఘుకాయశ్చ మేనాదః పర్ణభోజనః, పరిక్రమసహో బుక్కో దేవానాంప్రియ ఇత్యపి ౨౭౯

౭ లఘుకాయః, ౮ మేనాదః, ౯ పర్ణభోజనః, ౧౦ పరిక్రమసహః, ౧౧ బుక్కః, ౧౨ దేవానాంప్రియః. మేఁకపోతు పేరులు.

ఛాగీ సంజా చులుంపా

౨ ఛాగీ (ఈ. స్త్రీ), ౨ సంజాచులుంపా (ఆ స్త్రీ) ఆఁడుమేఁక పేరులు.

స్యాచ్ఛంకుకర్ణస్తు గర్దభః, స్మరస్మర్యశ్చిరమేహీ గ్రామ్యాశ్వో రేణురూషితః. ౨౮౦ పశుశ్చరిః శుద్ధజంఘో

౧ శంకుకర్ణః, ౨ గర్దభః, ౩ స్మరస్మర్యః, ౪ చిరమేహి (న్-పు), ౫ గ్రామ్యాశ్వః, ౬ రేణురూషితః, ౭ పశుః, ౮ చరిః, ౯ శుద్ధజంఘః ఇవి గాడిద పేరులు.

రత్నం చాపుశిలా మణిః

౧ రత్నం, ౨ చాపుశిలా, ౩ మణిః. రత్నము పేరులు.

స్వాధ్యాయీ పత్తనవణి

౧ స్వాధ్యాయీ (న్-పు), ౨ పత్తనవణిక్ (జ్-పు). నగరములోని వర్తకుల పేరులు.

ఘోడావుకోఽశ్వవిక్రయీ. ౨౮౧

౧ ఘోడావుకః, ౨ అశ్వవిక్రయీ (న్-పు) గుఱ్ఱములను విక్రయించువాని పేరులు.

సర్వమూల్యం ద్యూతబీజం హిరణ్యం చ కపర్దకే, వరాటకః ఫణాస్థి స్యా

౧ సర్వమూల్యం, ౨ ద్యూతబీజం, ౩ హిరణ్యం, ౪ కపర్దకః, ౫ వరాటకః, ౬ ఫణాస్థి (న్-న). గవ్వల పేరులు.

ద్భాసురః స్ఫాటికోపలః ౨౮౨ శాలిపిష్టం ధౌతశిలం

౧ భాసురః, ౨ స్ఫాటికోపలః, ౩ శాలిపిష్టం, ౪ ధౌతశిలం. స్ఫటికము పేరులు.

గల్వర్కశ్చ సుసారవత్, అశ్మసారస్త్వింద్రనీలో

౧ గల్వర్కః, ౨ సుసారః, ౩ అశ్మసారః, ౪ ఇంద్రనీలః. ఇంద్రనీలము పేరులు.

వైదూర్యం బాలవాయజం. ౨౮౩. బాలసూర్యమథో

౧ వైదూర్యం, ౨ బాలవాయజం, ౩ బాలసూర్యం. వైదూర్యమణి పేరులు.

రక్తకందలో విద్రుమశ్చ స్యాల్లతామణిః ప్రవాళః స్యాత్

౧ రక్తకందలః, ౨ విద్రుమః, ౩ లతామణిః, ౪ ప్రవాళః. పగడము పేరులు.

రాజపట్టో విరాటజః ౨౮౪	౧ రాజపట్టః, ౨ విరాటజః రాజపట్ట మను మణివిశేషము.
కురువిల్లః పద్మరాగో	౧ కురువిల్లః, ౨ పద్మరాగః. పద్మరాగము పేరులు.
దధీచ్యస్థి తు హీరకమ్,	౧ దధీచ్యస్థి (న్-న), ౨ హీరకమ్. వజ్రము పేరులు.
స్వర్ణం లోహవరం చాగ్ని బీజం చాంపేయమిత్యపి.	౧ స్వర్ణం, ౨ లోహవరం, 3 అగ్నిబీజం, ౪ చాంపేయం బంగారము పేరులు.
రూప్యే శ్వేతం రంగబీజ	౧ రూప్యం, ౨ శ్వేతం, 3 రంగబీజం వెండిపేరులు.
మిందుకాంతే మణీచకం,	౧ ఇందుకాంతం, ౨ మణీచకం. చంద్రవర్ణమగు (చాందినీ) వెండిపేరు.
తామ్రకం తు లోహితాయ స్సూర్యాహ్వం మునిపిత్తలమ్.	౧ తామ్రకం, ౨ లోహితాయః, 3 సూర్యాహ్వం, ౪ మునిపిత్తలం. రాగి పేరులు.
కంసేతు కాంస్యకంసాస్థి తామ్రార్థ	౧ కంసః, ౨ కాంస్యం, 3 కంసాస్థి (న్-న), ౪ తామ్రార్థం. కంచుపేరులు.
మథ మౌక్తికం, రసోపలం శుక్తిబీజం	౧ మౌక్తికం, ౨ రసోపలం, 3 శుక్తిబీజం ముత్యాలపేరులు
సిందూరం రక్తవాలుకం.	౧ సిందూరం, ౨ రక్తవాలుకం. సిందూరము పేరులు
పారదః సిద్ధధాతుః స్యాద్ధర బీజం చ సూతకం,	౧ పారదః, ౨ సిద్ధధాతుః, 3 హరబీజం, ౪ సూతకం పాదరసము పేరులు.
రంగం సురేఫం మృద్వంగం	౧ రంగం, ౨ సురేఫం, 3 మృద్వంగం. ఇవి తగరము పేరులు.
కుసుంభం గ్రామ్యకుంకుమమ్. ౨౮౫	౧ కుసుంభం, ౨ గ్రామ్యకుంకుమం. కుసుంబాపూవురంగు పేరు
హరితాలే తు కర్బూరం	౧ హరితాలం, ౨ కర్బూరం. అరదళము పేరులు.

గోదంతో నటసంజ్ఞకః,

౧ గోదంతః, ౨ నటసంజ్ఞకః. హరితాళభేదము.

దారదం తు హింగుళః స్యా ద్ధింగుళం రక్తపారదం ౨౮౯

౧ దారదం, ౨ హింగుళః, 3 హింగుళం, ౪ రక్తపారదం. ఇంగిలీకము పేరులు.

రసగంధో గంధరసో గాంధారం మసివర్ధనం

౧ రసగంధః, ౨ గంధరసః, 3 గాంధారం, ౪ మసివర్ధనం బాలింతబోలు పేరులు.

క్షారం తు స్యా ద్యవక్షారో యవశూకశ్చ రేచకః ౨౯౦

౧ క్షారం, ౨ యవక్షారః, 3 యవశూకః, ౪ రేచకః. యవక్షారము పేరులు.

శిలాజతు శిలావ్యాధిః

౧ శిలాజితుః, ౨ శిలావ్యాధిః. శిలాజిత్తు పేరులు.

తృఫలా త్రిఫలాపి చ,

౧ తృఫలా, ౨ త్రిఫలా, కరక, తాడి, ఉసిరికలను త్రిఫలముల పేరులు.

ఇతి వైశ్యవర్గః.

ఇది వైశ్యవర్గము.

శూద్రః స్యాత్పాదజో దాసో

౧ శూద్రః, ౨ పాదజః, 3 దాసః శూద్రుని పేరులు.

గ్రామకూటో మహత్తరః,

౧ గ్రామకూటః, ౨ మహత్తరః. పెద్దకాపువాని పేరు

మాలికః పుష్పలావః స్యా

౧ మాలికః, ౨ పుష్పలావః. పూలదండలమ్మువాని పేరు.

త్కుంభకారస్తుమృత్కరః దండభృ

౧ కుంభకారః, ౨ మృత్కరః, 3 దండభృత్ (త్-పు). కుమ్మరవాని పేరులు.

త్పలగండస్తు సుధాజీవీ చ లేపకః,

౧ పలగండః, ౨ సుధాజీవీ (న్-పు), 3 లేపకః. సున్నము మొదలగు రంగులు వేయువాఁడు

కాయస్థే కూటకృత్పంజీకరా

౧ కాయస్థః, ౨ కూటకృత్ (త్-పు), 3 పంజీకరః. లెక్కలువ్రాయు (కరణము) పేరు.

చిత్రకరే కృణుః. ౨౯౨

చిత్రకరః, ౨ కృణుః. చిత్రకారుని పేరులు.

చర్మరుః కురటః పాదుకృ

౧ చర్మరుః, ౨ కురటః, 3 పాదుకృత్ (త్-పు). చెప్పులుకుట్టువానిపేరులు.

త్కలాదస్తు గౌంజికః, నా
డింధమః స్వర్ణకారో

౧ కలాదః, ౨ గౌంజికః, 3 నాడింధమః, ౪ స్వర్ణకారః కంసాలిపేర్లు.

వాత్సీపుత్రస్తు నాపితః.
౨౯3 చండిలో నఖకుట్టశ్చ

౧ వాత్సీపుత్రః, ౨ నాపితః, 3 చండిలః, ౪ నఖకుట్టః. మంగలిపేరులు.

రజకః కర్మకీలకః,

౧ రజకః, ౨ కర్మకీలకః. చాఁకలిపేరులు.

కన్యాపాలః పాలవణి

కన్యాపాలః, ౨ పాలవణిక్ (జ్-పు). శూద్రజాతివిశేషముపేరులు.

గ్దేవలస్త్వమరద్విజః. ౨౯౪

౧ దేవలః, ౨ అమరద్విజః. పూజారిపేరులు.

అజాజీవస్తు జాబాలో

౧ అజాజీవః, ౨ జాబాలః. కురమగొల్లవాఁడుపేరులు. [పేరులు.

నిష్కః చండాల ఉచ్యతే,

౧ నిష్కః, ౨ చండాలః. చండాలుని

కుక్కురే దీర్ఘసురతవాం
తాదో రసనాలిహః. ౨౯౫.
రతవ్రణో గ్రామమృగస్తథేం
ద్రమహాకాముకః, కపిలో
వక్రపుచ్ఛశ్చ శయాలురరత
త్రపః. ౨౯౬

౧ కుక్కురః, ౨ దీర్ఘసురతః, 3 వాంతాదః, ౪ రసనాలిట్ ((హ-పు), ౫ రతవ్రణః, ౬ గ్రామమృగః, ౭ ఇంద్రమహాకాముకః, ౮ కపిలః, ౯ వక్రపుచ్ఛః, ౧౦ శయాలుః, ౧౧ అరతత్రపః. ఇవి కుక్కకుపేరులు.

శున్యా శున్యం శునీరం స్యా

౧ శున్యా, ౨ శున్యం, 3 శునీరం. కుక్కలగుంపునకుపేరులు.

చ్చౌరః శంకితవర్ణకః, స్యా
త్కుంభిలశ్చ ప్రచురపురుషో
ఽథ

౧ చౌరః, ౨ శంకితవర్ణకః, 3 కుంభిలః, ౪ ప్రచురపురుషః. దొంగపేరులు.

కుజంభిరః. ౨౯౭. సురంగా
హివధశ్చౌరే

౧ కుజంభిరః, ౨ సురంగాహిః, 3 వధచౌరః. కన్నపుదొంగపేరు.

బందీకాలస్తు మాచలః, ప్రసహ్య చౌరశ్చిల్లాభః	౧ బందీకాలః, ౨ మాచలః, ౩ ప్రసహ్యచౌరః, ౪ చిల్లాభః. బలాత్కృతిగ దొంగలించువాని పేరులు.
స్త్రీచోరో రతహిండకః.	౧ స్త్రీచోరః, ౨ రతహిండకః. స్త్రీలను రతార్థము దొంగలించువాని పేరు.
కావ్యచౌరశ్చంద్రరేణుః	౧ కావ్యచౌరః, ౨ చంద్రరేణుః. కావ్యచోరుని పేరులు.
కుడ్యచ్ఛేద్యంతు ఖానికం,	౧ కుడ్యచ్ఛేద్యం, ౨ ఖానికం. కన్నపుకత్తి పేరులు.
సంధిస్సురంగాతద్భేదాః	౧ సంధిః, ౨ సురంగా (ఆ. సీ) కన్నము పేరులు.
శ్రీవత్సో గోముఖాదయః	౧ శ్రీవత్సః, ౨ గోముఖః కన్నములోని భేదముల పేరులు.
కపాలనాలికా తర్కు	౧ కపాలనాలికా, ౨ తర్కుః. కదురు పేరులు.
స్తర్కుశాణస్తు సామకః,	౧ తర్కుశాణః, ౨ సామకః. కదురునూరేసాన పేరులు.
వర్తనీ తర్కుపీఠీ స్యా	౧ వర్తనీ, ౨ తర్కుపీఠీ. రాటపుచెవుల పేరులు.
త్పింజనం తూలకార్ముకమ్.	౧ పింజనం, ౨ తూలకార్ముకం. దూదియేకువిల్లు పేరు.
తూలః పిచుః పిచుతూలం	౧ తూలః, ౨ పిచుః, ౩ పిచుతూలం. దూది పేరులు.
పింజికా తూలనాసికా,	౧ పింజికా, ౨ తూలనాసికా. ఏకుపేర్లు.
తంత్రకాష్ఠం తురీ స్త్రీ స్యా	౧ తంత్రకాష్ఠం, ౨ తురీ (ఈ-సీ). నేయునట్టినాడి పేరు.
ద్గ్రీష్మహాసేంద్రతూలికే.	౧ గ్రీష్మహాసం, ౨ ఇంద్రతూలికా. దూదిప్రోగు పేరు.
పన్నంధ్రీ పాదుకాప్రాణిహితా పదరథీత్యపి,	౧ పన్నంధ్రి, ౨ పాదుకా, ౩ ప్రాణిహితా, ౪ పాదరథీ. పాదుకల పేరులు.

కావారీ జంగమకుటీ భ్రమత్కుట్యథ	౧ కావారీ (ఈ. సీ), ౨ జంగమకుటీ, ౩ భ్రమత్కుటీ. ఆకులగొడుగు పేరులు.
ఖర్పరః ౩౦౨. వారిత్రా మూర్ధఖోలశ్చ సైవ పత్రపిశాచికా,	౧ ఖర్పరః, ౨ వారిత్రా, ౩ మూర్ధఖోలః, ౪ పత్రపిశాచికా. గొడుగు పేరులు
వాసీ తు తక్షణీ న స్త్రీ	౧ వాసీ (ఈ-సీ), ౨ తక్షణీ. బాడిసె పేళ్లు.
క్రకచః పత్రదారకః. ౩౦౩	౧ క్రకచః (పు), ౨ పత్రదారకః. అంపము పేరులు.
మద్యంత్వరిష్టం మైరేయం కత్తోయం కాపిశాయనం, మాధ్వీ చ మధు మాధ్వీకం కపిశీకాచమాలికా. ౩౦౪. వీరాదైత్యా ప్రసన్నా చ మాధవీ గంధమాదనీ,	౧ మద్యం, ౨ అరిష్టం, ౩ మైరేయం, ౪ కత్తోయం, ౫ కాపిశాయనం, ౬ మాధ్వీ (ఈ-సీ), ౭ మధు (ఉ-న), ౮ మాధ్వీకం, ౯ కపిశీకా, ౧౦ మాలికా, ౧౧ వీరా, ౧౨ దైత్యా, ౧౩ ప్రసన్నా, ౧౪ మాధవీ. ౧౫ గంధమాదనీ. కల్లు పేరులు.
గౌడీ చ వాల్కలీ	౧ గౌడీ, ౨ వాల్కల. ఆరపూవు సారాయి పేరు.
మధ్వాసవయక్షురసౌనరి.	౧ మధ్వాసవః, ౨ యక్షురసః. పుష్పరసపు సారాయి పేరులు.
నలినీ నారికేళస్యసురా	౧ నలినీ. కొబ్బరిచెట్టుకల్లు పేరు.
తాలస్య తాలతీ,స్మరాసవో ముఖసురం	౧ తాలతీ, ౨ స్మరాసవః, ౩ ముఖసురం. తాటిచెట్టుకల్లు పేరులు.
పారిః స్యాత్పానభాజనమ్.	౧ పారిః, ౨ పానభాజనం. కల్లుముంత పేరులు.
శుండాపానం మదస్థానం	౧ శుండాపానం, ౨ మదస్థానం. కల్లుత్రాగుతావుచోటు.
ద్యూతకృత్కృష్ణకోహళః,	౧ ద్యూతకృత్ (త్-పు), ౨ కృష్ణకోహళః. జూదమాడువాండ్రు
దేవసభ్యస్తు సభికో	౧ దేవసభ్యః, ౨ సభికః. జూదమాడించువాని పేరులు.

లగ్నకస్తృణమత్కుణః.	౧ లగ్నకః, ౨ తృణమత్కుణః. జూదములో జమానతు ఇచ్చువాని పేరులు.
చుంచురీ తింతిడీ ద్యూతే	౧ చుంచురీ, ౨ తింతిడీ (ఈ-సీ), 3 ద్యూతః. ద్యూతము పేరులు.
పంచాలీ శారిశృంఖలా	౧ పంచాలీ (ఈ సీ), ౨ శారిశృంఖలా. పాచికల పేరులు.
అష్టకాంగం నయపీఠి	౧ అష్టకాంగం, ౨ నయపీఠీ. జూదపు పలక పేరు.
నయస్తు జతుపుత్రకః.	౧ నయః, ౨ జతుపుత్రకః. పాచికల ఆటలో జూదపుపలకపయి పెట్టు ఆటవస్తువుల పేరులు. (సొగటాలు)
ఇతి శూద్రవర్గః.	ఇది శూద్రవర్గము.

త్రికాండశేషము-ద్వితీయకాండము,

సంపూర్ణము

శ్రీరస్తు.

త్రికాండశేషము

సటీకము.

తృతీయకాండము.

క్షేమంకరోఽరిష్టతాతిః స్యా న్మంద్రంకర శంకరౌ,	౧ క్షేమంకరః, ౨ అరిష్టతాతిః, 3 మంద్రంకరః, ౪ శంకరః క్షేమముజేయువాఁడు.
ఆముష్యాయణ విజ్ఞాతౌ	౧ ఆముష్యాయణః, ౨ విజ్ఞాతః. సత్కులజునిపేరులు.
పుత్రాన్నాదః కుటీచకః. ౧	౧ పుత్రాన్నాదః, ౨ కుటీచకః. పుత్రాన్నముచే జీవించువాఁడు.
స్థపుటో విషమసంచారజీవీ	౧ స్థపుటః విషమసంచారముచే జీవించువానిపేరు.
శరణార్పకః, అభిపన్నః శరణార్థీ	౧ శరణార్పకః, ౨ అభిపన్నః, 3 శరణార్థీ (న్-పు) శరణార్థిపేరులు
పాండుపృష్ఠ స్త్వలక్షణః ౨	౧ పాండుపృష్ఠః, ౨ అలక్షణః. దుర్లక్షణములు గలవానిపేరులు.
ఉద్భటోడ్డామరోత్తాల	౧ ఉద్భటః, ౨ ఉడ్డామరః, 3 ఉత్తాలః పనియందు నేర్పరిపేరులు
మావిష్టః ప్రేతవాహితః,	౧ ఆవిష్టః, ౨ ప్రేతవాహితః. ఇవి భూతావిష్టునిపేరులు
ప్రేంఖోలిత స్తరలిత	౧ ప్రేంఖోలితః, ౨ తరలితః. ఊగింపఁబడినది.
స్తృషిత స్తర్షితః సతృట్. 3	౧ తృషితః, ౨ తర్షితః, 3 సతృట్ (ష-పు). దప్పిగొన్నవాఁడు.

ఊర్ధ్వస్థో ర్ధ్వంధమౌతుల్యౌ	౧ ఊర్ధ్వస్థః, ౨ ఊర్ధ్వంధమః. నిలుచున్నవాఁడు.
గ్రామ్యో గ్రామేయకః స్మృతః,	౧ గ్రామ్యః, ౨ గ్రామేయకః. పల్లెటూరివానిపేరు.
పరాచీనం ప్రతీపం స్యా	౧ పరాచీనం, ౨ ప్రతీపం. ప్రతికూలమైనదానిపేరులు.
త్సమీచీనం సమంజసమ్ ౪	౧ సమీచీనం, ౨ సమంజసం. యుక్తమైన పనిపేరులు.
స్వస్థానస్థః పరాన్ ద్వేష్టియః స గోష్ఠశ్వ ఉచ్యతే,	౧ గోష్ఠశ్వః. స్వస్థానమునందుండి పరులను ద్వేషించువానిపేరు.
దాతాతు దారుర్ముచిరః స్యా	౧ దాతా (ఋ-పు), ౨ దారుః, 3 ముచిరః. దాతపేరులు
ద్విదగ్ధస్తు నాగరః. ౫	౧ విదగ్ధః, ౨ నాగరః. నేర్పరిపేరులు.
షిడ్గో వ్యలీకః పట్ప్రజ్ఞః కామకేలి ర్విదూషకః, పీఠకేలిః పీఠమర్దో భవిలః ఛిదురో విటః. ౬	౧ షిడ్గః, ౨ వ్యలీకః, 3 పట్ప్రజ్ఞః, ౪ కామకేలిః, ౫ విదూషకః, ౬ పీఠకేలిః, ౭ పీఠమర్దః, ౮ భవిలః, ౯ ఛిదురః, ౧౦ విటః విటునిపేరులు.
ప్రఘుటావిచ్ఛాస్త్రగండో	౧ ప్రఘుటావిత్ (ద్-పు), ౨ శాస్త్రగండః. శాస్త్రమునందు నేర్పరిపేరులు.
మేధావీ మేధిరః సమౌ,	౧ మేధావీ (న్-పు), ౨ మేధిరః. బుద్ధిశాలిపేరులు.
యుక్తం పరిమితే	౧ యుక్తం, ౨ పరిమితం. పరిమితపేరులు
భీమం త్వాఘీలే	౧ భీమం, ౨ ఆఘీలం. భయంకరమైనది.
ప్రశ్లథః శ్లథః ౭. శిథిలో	౧ ప్రశ్లథః, ౨ శ్లథః, 3 శిథిలః శిథిలమైనదానిపేరులు.
వోఁద ఆర్ద్రః స్యా	౧ వోఁదః, ౨ ఆర్ద్రః. తడిసినదానిపేరులు.

చ్చిరస్థో నాయకః స్మృతః,

౧ చిరస్థః, ౨ నాయకః. నాయకుని పేరులు.

స్యాదాయశ్శూలికం తీక్ష్ణ కర్మా

౧ ఆయశ్శూలికః, ౨ తీక్ష్ణకర్మా (న్-పు) తీక్ష్ణమగు కర్మగలవాని పేరులు.

శౌచోఽనహంకృతిః. ౮

౧ శౌచః, ౨ అనహంకృతిః. అహంకారరహితుని పేరులు.

కుసృత్యావిభవాన్వేషీ
పార్శ్వకః సంధిజీవకః,

౧ పార్శ్వకః, ౨ సంధిజీవకః. దుష్టవృత్తిచే సంపద నార్జించువాఁడు

వాక్యాభిధాయీ పురుషః పృష్ఠమాంసాద ఉచ్యతే. ౯

౧ పృష్ఠమాంసాదః మాటలు చెప్పువాని పేరు.

భార్యాటః స్వస్త్రియో దాతా అన్నార్థం

౧ భార్యాటః. తనస్త్రీని అన్నము కొఱకు పరులకు ఇచ్చువాని పేరులు.

దూషకహింసనౌ,

౧ దూషకః, ౨ హింసనః. నిందించువాని పేరులు.

ధృష్ణుః ధృష్ణగ్దధృగ్ధృష్టో

౧ ధృష్ణుః, ౨ ధృష్ణక్ (జ్-పు), 3 దధృక్ (శ్-పు), ౪ ధృష్టః లజ్జావిహీనుని పేరులు (శృంగారనాయకుఁడు)

దశేరః సత్త్వఘాతకః. ౧౦

౧ దశేరః, ౨ సత్త్వఘాతకః. హింసకుని పేరులు.

దేశకః శాసితా శాస్తా శిక్షు రవ్యవసాయవాన్,

౧ దేశకః, ౨ శాసితా (ఋ. పు), 3 శాస్తా (ఋ పు), ౪ శిక్షుః, ౫ అవ్యవసాయవాన్ (త్-పు) ప్రయత్నము చేయనివాని పేరులు.

చకితః శంకితో భీతః

౧ చకితః, ౨ శంకితః, 3 భీతః. భయపడినవాని పేరులు.

ప్రతియత్నః ప్రయత్నవాన్,

౧ ప్రతియత్నః, ౨ ప్రయత్నవాన్ (త్-పు). ప్రయత్నముగలవాని పేరు.

ఆధార్మికోఽధార్మికః స్యాత్

౧ ఆధార్మికః, ౨ అధార్మికః. ధర్మబుద్ధిలేనివాని పేరులు.

ప్రమృతాంతరితౌ సమౌ	౧ ప్రమృతః, ౨ అంతరితః. నశించిన దానిపేరులు.
కృపణో దృఢముష్టిః స్యా	౧కృపణః,౨దృఢముష్టిః. లోభిపేరులు.
ద్దేవయు ర్ధార్మికః సుకృత్.	౧ దేవాయుః (ష్-పు), ౨ ధార్మికః, ౩ సుకృత్ (త్-పు). సత్కార్యములను జేయువాఁడు.
మన ఆపో మనోజ్ఞస్స్యా	౧ మనఆపః, ౨ మనోజ్ఞః. మనోహరమైనదాని పేరులు.
చ్చక్షుష్యః ప్రియదర్శనః,	౧ చక్షుష్యః, ౨ ప్రియదర్శనః. కంటికింపైనదానిపేరులు.
లఖండం భద్రకం న్యంఖం లడహం చారుబంధురః. ౧౩	౧ లఖండం, ౨ భద్రకం, 3 న్యంఖం, ౪ లడహం, ౫ చారు (ఉ-న), ౬ బంధురః. ఇంపతమైన దానిపేరులు
భట్టారో భగవాన్పూజ్యః	౧ భట్టారః, ౨ భగవాన్ (త్-పు), 3 పూజ్యః. పూజింపఁదగినవానిపేరులు.
శక్త ప్రతిబలౌ సమౌ,	౧ శక్తః, ౨ ప్రతిబలః. సమానబలశాలిపేరులు.
పటుః పాటవికోధూర్తస్థగ	౧ పటుః, ౨ పాటవికః, 3 ధూర్తః, ౪ స్థగః. వంచకునిపేరులు.
స్తీక్ష్ణస్తు రాజఘః. ౧౪	౧ తీక్ష్ణః, ౨ రాజగః తీవ్రభావునిపేరులు
సంబంధీ గుణవాన్ సంయు జ్మిత్రయు ర్మిత్రవత్సలః,	౧ సంబంధీ (న్-పు), ౨ గుణవాన్ (త్-పు), 3 సంయుక్ (జ్-పు), ౪ మిత్రయుః, ౫ మిత్రవత్సలః మిత్రులయెడఁ బ్రీతిగలవానిపేరులు.
ధర్మార్థ కామమోక్షేషులో కతత్త్వార్థయోరపి.౧౫.షట్సు ప్రజ్ఞాస్తియస్యాసౌచైః షట్ప్రి జ్ఞ ఇతి సః స్మృతః,	౧ షట్ప్రజ్ఞః. ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షము, లోకము, తత్త్వార్థములలోఁ బ్రజ్ఞకలవానిపేరులు.
మధ్యస్థస్తు నిసృష్టః స్యా	౧ మధ్యస్థః,౨నిసృష్టః.మధ్యవర్తిపేర్లు.

ద్భగ్నపృష్ఠ స్తు సంముఖః.	౧ భగ్నపృష్ఠః, ౨ సమ్ముఖః. ఎదురైన వానిపేరులు.
స్యా త్కథంకథికః ప్రష్టా	౧ కథంకథికః, ౨ ప్రష్టా (ఋ-పు). అడిగెడువానిపేరులు.
విచక్షు ర్విమనాః స్మృతః,	౧ విచక్షుః, ౨ విమనః (స్-పు) విమనస్కునిపేరులు.
ప్రతారితో వ్యంసితః స్యా	౧ ప్రతారితః, ౨ వ్యంసితః. వంచింపఁబడినవానిపేరులు.
త్ప్రోథస్తు ప్రథితో మతః. ౧౭	౧ ప్రోథః, ౨ ప్రథితః. ప్రసిద్ధునిపేరులు.
మాశబ్దికః ప్రతిషేద్ధా	౧ మాశబ్దికః, ౨ ప్రతిషేద్ధా (ఋ-పు) ఆటంకపఱచువానిపేరులు.
జడమాతృముఖౌ సమౌ,	౧ జడః, ౨ మాతృముఖః. మందమతిపేరులు.
ప్రీణం పురాణం	౧ ప్రీణం, ౨ పురాణం. ప్రాఁతదానిపేరులు.
భిన్నం స్యాత్ వ్యవచ్ఛిన్న విశేషితం. ౧౮. వినాకృతం విరహితం	౧ భిన్నం, ౨ వ్యవచ్ఛిన్నం, 3 విశేషితం, ౪ వినాకృతం ౫ విరహితం. విరహమునొందినదానిపేరు
త్యక్తే నిర్వ్యూఢ ఉచ్యతే,	౧ త్యక్తః, ౨ నిర్వ్యూఢః. విడువఁబడినదానిపేరులు.
తిక్తః కషాయస్సురభిః	౧ తిక్తః, ౨ కషాయః, 3 సురభిః. సుగంధముగలదానిపేరులు.
కక్ఖటో నిర్వ్యూహో దృఢః ౧౯ నిస్సంధిశ్చ నివాతశ్చ	౧ కక్ఖటః, ౨ నిర్వ్యూహః, 3 దృఢః, ౪ నిస్సంధిః, ౫ నివాతః. దృఢమైనదానిపేరులు.
సమూఢం శోధితం సమే,	౧ సమూఢం, ౨ శోధితం. శోధింపఁబడినది. (ప్రోగుచేయఁబడినదానిపేరులు.)
స్యాదాగంతుక మాహార్యం సమే	౧ ఆగంతుకం, ౨ ఆహార్యం. ఆగంతుకముగ (హఠాత్తుగ) వచ్చినదానిపేరులు.

పక్త్రిమపాకిమే. ౨౦	౧ పక్త్రిమం, ౨ పాకిమం. పండినదాని పేరులు.
కోమలం పేలవం	౧ కోమలం, ౨ పేలవం. మృదువైన దానిపేరులు.
పాపే త్వధమాపస దధ్రువాః,	౧ పాపః, ౨ అధమః, 3 అపసత్, ౪ అధ్రువః. పాపాత్ముని పేరులు.
రోమాంచితో హృషరోమా	౧ రోమాంచితః, ౨ హృష్టరోమః. గగుర్పాటుగలవాని పేరులు.
అజానేయాస్తు నిర్భయః.	౧ అజానేయః, ౨ నిర్భయః. భయరహితుని పేరులు.
అన్యాసాధారణం త్వావేశికం ప్రాతిష్ఠితం చ తత్,	౧ అన్యాసాధారణం, ౨ ఆవేశికం, 3 ప్రాతిష్ఠితం. సాధారణమైనదాని పేరులు.
భిన్నకః క్షపణోఽహ్రీకో బౌద్ధోవైనాయికస్స్మృతః. ౨౨	౧ భిన్నకః, ౨ క్షపణః, 3 అహ్రీకః, ౪ బౌద్ధః, ౫ వైనాయికః. బౌద్ధుల పేరులు.
ఔర్ధ్వః స్రోతసికో శైవః	౧ ఔర్ధ్వః, ౨ స్రోతసికః, 3 శైవః. శైవమతస్థుని పేరులు.
కౌల ఆన్వయికః స్మృతః,	౧ కౌలః, ౨ ఆన్వయికః. కౌలమతస్థుని పేరులు.
పాంచార్థికః పాశుపత శ్చిద్రూపః స్ఫూర్తిమార్గమతః.	౧ పాంచార్థికః, ౨ పాశుపతః, 3 చిద్రూపః, ౪ స్ఫూర్తిమార్గ పాశుపతమతస్థుని పేరులు.
ప్రజ్ఞా ఉద్ఘాటితజ్ఞా స్యా	౧ ప్రజ్ఞా, ౨ ఉద్ఘాటితజ్ఞా. ప్రజ్ఞ పేరులు.
చ్ఛయుఃశంబఃశుభంయవః,	౧ శయుః, ౨ శంబః, 3 శుభం, ౪ యవః. శుభాన్వితుని పేరులు.
గౌరవితస్త్వార్యమిశ్రా	౧ గౌరవితః (అ-పు), ౨ ఆర్యమిశ్రః. గౌరవింపఁబడువారి పేరులు.
శ్లాఘ్యాస్తత్రభవన్ముఖాః.	౧ శ్లాఘ్యః, ౨ తత్రభవాన్ (త్-పు) శ్లాఘ్యుల పేరులు.

స్యాద్దేవానాంప్రియః క్షేపే	౧ దేవానాంప్రియః. ఆక్షేపోక్తి పేరు.
హతకో బంధుదగ్ధవత్,	౧ హతకః, ౨ బంధుదగ్ధవత్ (త్-పు)
అణుః కనీయా నల్పిష్ఠః	౧ అణుః, ౨ కనీయాన్ (స్-పు), 3 అల్పిష్ఠః. అల్పమైనదాని పేరు.
పిండితం గుణితం హితమ్	౧ పిండితం, ౨ గుణితం, 3 హితం. రెట్టింపుగాఁజేయఁబడినది
ఖట్వారూఢో వినీతః స్యా	౧ ఖట్వారూఢః, ౨ వినీతః. అవినీతుని పేరులు.
న్మరాల మసృణే సమే,	౧ మరాళం, ౨ మసృణం. నునుపైన దాని పేరులు.
ప్రాంజలః ప్రగుణో జిహ్మః	౧ ప్రాంజలః, ౨ ప్రగుణః, 3 జిహ్మః కుటిలమైనదాని పేరులు.
ప్రాణాయ్యః సాధ్వనిందితః	౧ ప్రాణాయ్యః, ౨ సాధు (ఉ-న), 3 అనిందితః. సాధువునకు పేరులు.
త్వ స్త్వద్భిన్నం చాన్యతర దపష్ఠుల మపష్ఠు చ,	౧ త్వం, ౨ త్వత్, 3 భిన్నం, ౪ అన్యతరం, ౫ అపష్ఠులం, ౬ అపష్ఠు వేఱుగనున్న దాని పేరులు.
కరంబితంచఖచితం రుషితం గురుగుండితమ్. ౨౭	౧ కరంబితం, ౨ ఖచితం, 3 రుషితం, ౪ గురుగుండితం. చెక్కఁగూర్పఁబడినదాని పేరు.
సపాత్రసమితో౽న్యత్ర భోజనాన్మిలితో౽నయః	౧ ప్రాతసమితః. భోజనములకు అన్యత్ర కలియనివాఁడు.
ఇతి విశేష్యనిఘ్నవర్గః.	ఇది విశేష్యనిఘ్నవర్గము.

విధి ర్విధానం కర్మాస్త్రీ క్రియా కృత్యా విధాకృతిః,	౧ విధిః (పు), ౨ విధానం (న), 3 కర్మ (న్-స), ౪ క్రియా, ౫ కృత్యా, ౬ విధా, ౭ కృతిః. కర్మ పేరులు.
వ్యాప్యం తు సాధనం	౧ వ్యాప్యం (న), ౨ సాధనం. సాధనము పేరులు.

కర్మయుతాజియ్యేతు సంగతమ్. ౨౭	౧ సంగతం (న), ౨ కర్మయుతాజియ్యే (కార్మికులచే జయించుటకు నశక్యమైనది) (యుక్తియుక్తవాక్యము స్నేహమ నిన్ని) చెప్పుదురు.
అంగారితం పలాశానాం కలికోద్గమనే స్మృతం,	౧ అంగారితం (న), పలాశానాం కలికోద్గమనే = మోదుగమొగ్గలవికాసము పేరులు.
జలయంత్రగృహం ధీరైః సముద్రగృహముచ్యతే ౨౮	౧ జలయంత్రగృహం, ౨ సముద్రగృహం. జలమధ్యభాగమున నేర్పాటు జేయఁబడిన గృహముపేరులు
జలహం తు విదుః స్వల్పే	౧ జలహం (న), స్వల్పే విదుః=స్వల్పజలయంత్రగృహమునుగాఁ జెప్పుదురు.
సమాలీ కుసుమాకరః,	౧ సమాలీ (ఈ-స్త్రీ), ౨ కుసుమాకరః. పూఖమాసము
స్తనాభోగ స్తనభరః	౧ స్తనాభోగః, ౨ స్తనభరః. స్తనభారము పేరులు.
పరభాగ స్తుసంపది. ౩౦	౧ పరభాగః, ౨ సంపత్ (ద్-స్త్రీ), సంపత్తునకు పేరులు.
ఆలింగనంత్వంగపాలిః శ్లేషా	౧ ఆలింగనం, ౨ అంగపాలిః (స్త్రీ), ౩ శ్లేషా. ఆలింగనము.
ఖట్టిస్త్వసద్గ్రహః,	౧ ఖట్టిః (పు), ౨ అసద్గ్రహః. (పాడె) లేదా అసద్గ్రహము.
స్యాదంధో నేంద్వకం	౧ అంధః (స్-న), ౨ నేంద్వకం. అన్నము పేరులు
సగ్ధిః సహభోజన మిత్యపి	౧ సగ్ధిః, (స్త్రీ), ౨ సహభోజనం సహభోజనముపేరులు
ధార్మికాణాం తు సంభూయ భోజనే గణచక్రకం,	౧ గణచక్రకం (న), ధార్మికాణాం సంభూయభోజనే=ధార్మికులుకలసి భోజనము చేయుటకుపేరు.

క్రీడాక్రీడకయోర్ధోస్థః సేవాయాం సేచకేచ సః ౩౨	౧ దోస్థః (పు). క్రీడా క్రీడకయోః సేవా సేవకయోః = క్రీడకు క్రీడించువానికి, సేవను సేవించువానికి పేరు.
దానం దాయోఽథ	౧ దానం, ౨ దాయః. దానముపేర్లు.
దుర్జాతం దుఃసమంచ సమంజసం,	౧ దుర్జాతం, ౨ దుస్సమం, ౩ అసమంజసం. అసమంజమునకు పేరులు.
కలంజోఽతా విషాస్త్రేణ హతా యా మృగపక్షిణా. ౩౩	౧ కలంజః. (యా మృగపక్షిణా. విషాస్త్రేణ హతా తా కలంజః) ఏమృగపక్షులు విషదిగ్ధాస్త్రముచేఁ జంపఁబడెనో ఆమృగపక్షులకు పేరు.
ఛేదోక్తి ర్వక్రభణితం	౧ ఛేదోక్తిః (స్త్రీ), ౨ వక్రభణితం. వక్రోక్తి పేరులు
గోముఖం తూపలేపనం,	౧ గోముఖం (న), ౨ ఉపలేపనం. అలుకుటకు పూయుటకు పేరులు.
వార్ధాయనార్థం యత్పూర్ణపాత్రం పూర్ణాలకంచతత్	౧ పూర్ణపాత్రం, ౨ పూర్ణాలకం. వార్ధాయనాయ యత్, ఆర్థం, తత్=కట్నమివ్వడమునకు సిద్ధముగానుంచిన పళ్లెరము-అనఁగా కట్నముకొఱకు పండ్లు పసుపుబట్టలు మొదలైనవియుంచిన పళ్లెరమని భావము.
బుద్ధద్రవ్యం స్తూపకం స్యా	౧ బుద్ధద్రవ్యం (న), ౨ స్తూపికం. బుద్ధద్రవ్యము పేరులు
త్సత్వం ద్రవ్యంచ వస్తుచ,	౧ సత్వం, ౨ ద్రవ్యం, ౩ వస్తు ద్రవ్యము పేరులు.
లేశం స్తూపపదం గంధోఽనుబంధఈషత్కరం వప. ౩౪	౧ లేశం, ౨ స్తూపపదం, ౩ గంధః. ౪ అనుబంధః, ౫ ఈషత్కరః లేశముపేరులు.
ఛేదః ఖండోఽస్త్రియాం	౧ ఛేదః, ౨ ఖండః (పు). ఖండము పేరులు
గాలిః శపనం	౧ గాలిః (పు), ౨ శపనం (న) శాపము పేరులు.

శమనం శమః,	౧ శమనం (న), ౨ శమః (పు). శాన్తి పేరులు.
వప్రస్తు ధూలికేదారః	౧ వప్రః, ౨ ధూళికేదారః. పొలము పేరులు.
ప్సానీతిర్భక్షణంచ సా. ౩౬	౧ ప్సాః (స్త్రీ), ౨ వీతిః, 3 భక్షణం (న) భక్షణము పేరులు.
మైత్రేయికా మిత్రయుద్ధం	౧ మైత్రేయికా, ౨ మిత్రయుద్ధం (న). మిత్రయుద్ధము.
పర్యంకస్త్వవసక్థికా, అథ	౧ పర్యంకః, ౨ అవసక్థికా (స్త్రీ) మంచము పేరులు.
హేతు రుపాదానం	౧ హేతుః, ౨ ఉపాదానం (న). హేతువు పేరులు.
ప్రత్యయాః సహకారిణః.	౧ ప్రత్యయః, ౨ సహకారీ (న్-పు). సహకారి పేరులు.
అనుమా త్వనుమానంస్యా	౧ అనుమా (స్త్రీ), ౨ అనుమానం (న). అనుమానము పేరులు.
ద్వ్యాప్యంలింగంచసాధనం,	౧ వ్యాప్యం (న), ౨ లింగం. 3 సాధనం. వ్యాప్యమగు హేతువు
ప్రత్యక్షోపాక్షమధ్యక్షం	౧ ప్రత్యక్షం, ౨ ఉపాక్షం, 3 అధ్యక్షం. ప్రత్యక్షము పేరులు.
ధన్ధంధాంధ్య మపాటవమ్.	౧ ధన్ధం (న), ౨ ధాన్ధ్యం, 3 అపాటవం. (ధంధాయాః. (శిశుత్వము) (ధాన్ధా. పృథ్వీకాశిశుః) తద్భావః.
బోధో బోధిః	౧ బోధః, ౨ బోధిః (స్త్రీ) బోధ పేరులు.
సమంతాత్తు జ్ఞానం స్యాత్స ముదాగమః,	౧ సముదాగమః సమంతాత్తు జ్ఞానం స్యాత్ =అంతటజ్ఞానము.
ఋషిః శాస్త్రకృదాచార్యః	౧ ఋషిః, ౨ శాస్త్రకృత్ (త్), 3 ఆచార్యః. ఋషి పేరులు.
శాస్త్రంతు స్మృతిరాగమః.	౧ శాస్త్రం, ౨ స్మృతిః, 3 ఆగమః. శాస్త్రము పేరులు

సాఖ్యం సమీక్షం స్యా	౧ సాంఖ్యం (న), సమీక్షం. సాంఖ్యముపేరులు.
ద్దివ్యదోహదం తూపయాచితం,	౧ దివ్యదోహదం (న), ౨ ఉపయాచితం. ముడుపు (దేవుడికిచ్చు మ్రొక్కుబడి సొమ్ము)
కరిణో రూపమిచ్ఛంతి కర్ణాస్ఫాలే ఝులఝ్ఝులా. ౪౦	౧ ఝులఝ్ఝులా (స్త్రీ). కరిణః కర్ణాస్ఫాలే రూపం ఇచ్ఛంతి = ఏనుఁగయొక్క, కర్ణాస్ఫాలమునకు పేరు.
రామేణ రావణవధో రామాయణ ప	౧ రామాయణం (న). రామేణ రావణవధః. రామాయణముపేరులు.
థోచ్ఛ్రయః, వస్త్రగ్రంథిశ్చ నీవీ స్యా	౧ ఉచ్ఛ్రయః, ౨ వస్త్రగ్రంథిః (స్త్రీ), 3 నీవీ. కోకముడిపేరులు.
న్మణితం రతికూజితమ్. ౪౧	౧ మణితం, ౨ రతికూజితం. రతికూజితము.
శ్వభ్రో ఽవపాతో	౧ శ్వభ్రః, ౨ అవపాతః. గర్తము పేరులు.
హ్యాల్లేఖ స్తర్క	౧ హ్యాల్లేఖః, ౨ తర్కః తర్కము పేరులు.
శ్చీర్ణంతు శీలితం,	౧ చీర్ణం (న), ౨ శీలితం. (శీలితస్య), పరిశీలన జేయఁబడినది.
ఏకీయా ఏకపక్షాః స్యుః సహాయాః సహభావినః. ౪౨	౧ ఏకీయాః (బ-పు), ౨ ఏకపక్షాః, 3 సహాయాః, ౪ సహభావినః (న్-పు) సహాయుల పేరులు.
కులీరా త్స్యేగ	౧ స్యేగవిః. ఎండ్రకాయ శిశువు పేరు.
విర్జానపదా రాష్ట్రనివాసినః,	౧ జానపదాః, ౨ రాష్ట్రనివాసినః (బ). రాష్ట్రమున నివసించువారిపేరులు
ప్రత్యక్షీ వ్యక్తదృష్టార్థ శ్చాథ	౧ ప్రత్యక్షీ (న్-పు), ౨ వ్యక్తదృష్టార్థః. సాక్షిపేరులు.
కర్తనతర్కుటే. ౪3	౧ కర్తనం, ౨ తర్కుటం. నూలువడుకుట పేరులు.

చిరకాలం దీర్ఘ రాత్ర	౧ చిరకాలం, ౨ దీర్ఘరాత్రం. చిర కాలము పేరులు.
మామిక్షా మస్తువాజినం,	౧ ఆమిక్షా, ౨ మస్తు, 3 వాజినం. జున్ను పేరులు.
తదాత్వం ప్రముఖం	౧ తదాత్వం, ౨ ప్రముఖం. తత్కాలము పేరులు.
రాజ మల్లఉత్సి_క్త ఉద్ధతః	౧ రాజమల్లః, ౨ ఉత్సిక్తః, 3 ఉద్ధతః. ఉద్ధతుని పేరులు.
ద్వైధం వివాదే	౧ ద్వైధం, ౨ వివాదః. వివాదము పేరులు.
ఆరంభ ఆదర ఆడంబరార్థకః,	౧ ఆరంభః, ౨ ఆదరః, 3 ఆడంబరః. ప్రారంభము పేరులు.
రభసో గమకారిత్వం	౧ రభసః, ౨ గమకారిత్వం వేగము పేరులు.
కౌముదీ కార్తికోత్సవే ౮౬	౧ కౌముదీ (ఈ-సీ). కార్తికోత్సవము పేరు.
ఆవేశాటోప సంరంభాః	౧ ఆవేశః, ౨ ఆటోపః, 3 సంరంభః. ప్రయత్నాతిశయము పేరులు
ప్రియావాక్చటుచాటునీ,	౧ ప్రియావాక్ (చ్-పు), ౨ చటు చాటునీ. ప్రియవాక్యము పేరులు
ప్రీతిరూపం ప్రతిచ్ఛందం	౧ ప్రీతిరూపం, ౨ ప్రతిచ్ఛందం. ప్రతిమ పేరులు
సంవేశన రతిక్రియే ౮౭	౧ సంవేశనం, ౨ రతిక్రియా. సంభోగము పేరులు.
అభ్యాసః ఖురళీయోగ్యా	౧ అభ్యాసః, ౨ ఖురళీ, 3 యోగ్యా. శాస్త్రాభ్యాసము పేరులు
నిర్వర్ణన నిభాలనే	౧ నిర్వర్ణనం, ౨ నిభాలనం. పరిశీలనము పేరులు.
శాలినీ కరణం న్యగ్భావనం	౧ శాలినీకరణం, ౨ న్యగ్భావనం. తిరస్కారము పేరులు.

గంధన సూచనే. ౪౭	౧ గంధనం, ౨ సూచనం. సూచించుట పేర్లు.
భావః పదార్థో ధర్మః స్యాత్సత్త్వం తత్త్వం చ వస్తు చ,	౧ భావః, ౨ పదార్థః, 3 ధర్మః, ౪ సత్త్వం, ౫ తత్త్వం ౬ వస్తు (ఉ-న). వస్తువు పేరులు.
సందర్భస్తు ప్రబంధఃస్యాత్	౧ సందర్భః, ౨ ప్రబంధః. సందర్భము పేర్లు.
గ్రంథో ద్వాత్రింశదక్షరీ.	౧ గ్రంథః, ౨ ద్వాత్రింశదక్షరీ. అనుష్టుప్ శ్లోకము పేరులు. (గ్రంథమని కొందఱు.)
సర్గబంధో మహాకావ్యం	౧ సర్గబంధః, ౨ మహాకావ్యం. మహాకావ్యము పేరులు.
మహారూపక నాటకే	౧ మహారూపకం, ౨ నాటకం. నాటకము పేరులు.
అథ వాఙ్మయభేదాస్స్యుశ్చంపూః ఖండకథాకథా ఆఖ్యాయికా పరికథా	౧ చంపూః, ౨ ఖండకథా, 3 కథా, ౪ ఆఖ్యాయికా, ౫ పరికథా. ఇవి కావ్యభేదముల పేరులు. (వాఙ్మయభేదమని కొందఱు)
కలాపక విశేషకౌ,	౧ కలాపకం, ౨ విశేషకః. తిలకము పేరులు [పేర్లు.
సందానమనిరుద్ధం చ	౧ సందానం, ౨ అనిరుద్ధం. పగ్గము
ప్రకీర్ణం సత్సకాదిషు. ౫౦	౧ ప్రకీర్ణం, ౨ గుత్సకః. చామరము పేరులు.
సర్గో వర్గ పరిచ్ఛేదోద్ఘాతాధ్యాయాంకసంగ్రహాః, ఉచ్ఛ్వాసః పరివర్తశ్చ	౧ సర్గః, ౨ వర్గః, 3 పరిచ్ఛేదః, ౪ ఉద్ఘాతః, ౫ అధ్యాయః, ౬ అంకః, ౭ సంగ్రహః, ౮ ఉచ్ఛ్వాసః, ౯ పరివర్తః. కథావిభాగముల పేరులు.
పటలఃకాండమస్త్రియామ్. ౫౧ స్థానం ప్రకరణం పర్వాహ్నికంచ గ్రంథసంధయః,	౧ పటలః, ౨ కాండః, (పు) 3 స్థానం, ౪ ప్రకరణం, ౫ పర్వ, (న్-న) ౬ ఆహ్నికం, ౭ గ్రంథసంధిః. గ్రంథముల సంధుల పేరులు.

ప్రజ్ఞప్తిః పరిభాషా శైలీ సంకేతసమయకారాశ్చ,	౧ ప్రజ్ఞప్తిః, ౨ పరిభాషా, ౩ శైలీ, ౪ సంకేతః, ౫ సమయకారః. సంకేతము పేరులు.
ప్రతివాణిః ప్రతివచనం	౧ ప్రతివాణిః, ౨ ప్రతివచనం. బదులుమాట పేరులు.
సముదాచారా స్త్వభిప్రాయాః. ౫౩. అప్రతిరూప	౧ సముదాచారాః, (బ) ౨ అభిప్రాయాః. అభిప్రాయముల పేరులు.
కథా స్యాత్సంగణికా	౧ సంగణికా. (స్త్రీ). అప్రతిరూపమగు (అసమానమగు) కథ పేరు.
చ్ఛోరణం పరిత్యాగః,	౧ ఛోరణం, ౨ పరిత్యాగః. విడిచిపెట్టుట పేరులు.
స్యాదుద్వర్ధనమంతర్హాసస్త్రిషు	౧ ఉద్వర్ధనం, ౨ అంతర్హాసః. లోలోన నవ్వుకొనుట పేరులు.
పిండమాహారః. ౫౪	౧ పిండం, (త్రి) ౨ ఆహారః. ఆహారము పేరులు.
అవసర్గః ప్రాకామ్యం స్వాచ్ఛంద్యానుమననమిత్యపిచ,	౧ అవసర్గః, ౨ ప్రాకామ్యం, ౩ స్వాచ్ఛంద్యం, ౪ అనుమననం. అష్టవిభూతులలో నొకటియగు ప్రాకామ్యము పేరు.
ఆకల్పక ఉత్కంఠా చింతాకర్మణ్యథా	౧ ఆకల్పకః, ౨ ఉత్కంఠా, ౩ చింతాకర్మ. చింతాకర్మకు పేరులు.
స్త్యానం. ౫౫. ఆక్షేపోఽత్యాకారః	౧ స్త్యానం, ౨ ఆక్షేపః, ౩ అత్యాకారః. ఆక్షేపణ పేరులు.
స్వాధ్యాయః స్యాన్నిరంతరాభ్యాసః,	౧ స్వాధ్యాయః, ౨ నిరంతరాభ్యాసః. వేదాధ్యయనము పేరులు
హర్షస్వనః కిలకిలా	౧ హర్షస్వనః, ౨ కిలకిలా. సంతోషధ్వని పేరులు.
సదృశస్పందనంతు నిస్పందః. ౫౬.	౧ సదృశస్పందనః, ౨ నిస్పంధః. కదలకుండుట పేరులు.
అవసానం తు విరామో మధ్య మథో	౧ అవసానం, ౨ విరామః, ౩ మధ్యం. అవసానము పేరులు.

మండలం చక్రం, స్యా
దారంభః ప్రస్తావనాతదా
ముఖమపి జ్ఞేయం. ౫౭
ఇతి సంకీర్ణవర్గః.

౧మండలం, ౨చక్రం. చక్రముపేరులు.
౧ ఆరంభః, ౨ ప్రస్తావనా, 3 ఆముఖం. ప్రస్తావనపేరులు.
ఇది సంకీర్ణవర్గము.

స్వరకాద్యాది కాద్యంత
క్రమా న్నానార్థసంగ్రహం
విహాయామరకోశోక్తమకా
ర్షీత్పురుషోత్తమః. ౫౮.

పురుషోత్తమః = పురుషోత్తమకవి, అమరకోశోక్తం = అమరకోశమందుఁ జెప్పఁబడిన నానార్థసంగ్రహమును, విహాయ= వదలి,స్వరకాద్యాది కాద్యంత క్రమాత్ = అకారాది హకారాంతవర్ణము లాదియున్ను, కకారాది హకారాంతవర్ణము లంతమునను్ను గల పద్ధతివల్ల (క్రమమువల్ల) నానార్థసంగ్రహం=నానార్థసంగ్రహమును, అకార్షీత్ = చేసెను.

శక్రార్కపర్ణయోశ్చారో

అర్కః, (పు), శక్రః. దేవేంద్రుఁడు. అర్కపర్ణయోః=జిల్లేడుచెట్టు.

భీక స్త్వభయకామినోః,

అభీకః (పు), అభయ = భయములేనివాఁడు. కామినోః=కాముకుఁడు

రూప కాంతికయో శ్చాం
కో

అంకః. రూపక = రూపకవిశేషము. అంతికయోః=సమీపము.

లిమకో భేకకోకిలా. ౫౯

అలిమకః భేక = కప్ప, కోకిలా = కోకిలము.

అంతికం నికటం చుల్లి

అంతికం (న). నికటం = సమీపము, చుల్లిః=పొయ్యి.

ర్నాట్యోక్తౌ చాగ్రజాంతి
కా,

అంతికా (స్త్రీ). నాట్యోక్తౌఅగ్రజా= నాట్యోక్తియందప్ప.

అనీకోఽ స్త్రీ రణే సైన్యే
గౌర్యాం మాతరి

అనీకః (పు). రణే = యుద్ధము, సైన్యే=సైన్యము.

చాంబికా. ౬౦. స్యా

అంబికా (స్త్రీ). గౌర్యాం=పార్వతి, మాతరి=తల్లి.

దశ్మంతక ముత్థానే మల్లి
కాఛదనేఽపి చ,

అశ్మన్తకం (న). ఉత్థానే = లేవడము, మల్లికాఛదనే=మల్లెఆకు.

ఆహ్నికం దిననిర్వర్త్యం త
త్కిల్బిషం నిత్యకర్మణి ౬౧.

ఆహ్నికం (న) దిననిర్వర్త్యం=ఒకరోజు నిర్వర్తించతగినకర్మ, నిత్యకర్మణి = నిత్యమును జేయఁదగినకర్మ.

స్యాదాచ్ఛురితకం హాసవి
శేషే చ నఖక్షతే,

ఆచ్ఛురితకం (న). హాసవిశేషే = హాసవిశేషము, నఖక్షతే=నఖక్షతము.

ఉదర్కః ఏష్యత్కాలీయ
ఫలే మదనకంటకే. స్త్రియా

ఉదర్కః. ఏష్యత్కాలీయఫలే = భవిష్యత్కాలఫలము. మదనకంటకే = ఉన్మెత్తముల్లు

ముత్కలికా హేలోత్కం
ఠాసలిలవీచిషు,

ఉత్కలికా (స్త్రీ). హేల = విలాసము, ఉత్కంఠా = ఇష్టమైనవస్తుప్రాప్తియందు త్వర, సలిలవీచిషు=తరంగములు.

కోశాంగేకౌశికోవిశ్వామిత్రే

కౌశికః. కోశాంగే=ఖజాంజిమొదలగు బొక్కసమునకు అంగము, విశ్వామిత్రే=విశ్వామిత్రుఁడు.

గౌర్యాం చ కౌశికీ ౬౩.

కౌశికీ (స్త్రీ). గౌర్యాం=పార్వతి

కృష్ణత్వే చ హిమాన్యాం
చ గౌరికాల్యోశ్చ కాలికా,

కాలికా (స్త్రీ). కృష్ణత్వే = నలుపు, హిమాన్యాం = హిమసంహతి, గౌరి = పార్వతి, కాల్యోః=కాలికా దేవి.

వర్షోపలేఽస్త్రీకరకా కరంకే
కరఽకేస్త్రియామ్. ౬౪
కుసుంభే దాడిమేపక్షిభేదే
చ కరకః పుమాన్,

కరకా (స్త్రీ). వర్షోపలే=వడగండ్లు, కరంకే = పక్కటెముకలగుంపు.

కరకః (పు) కుసుంభే = కుసుంబాపువ్వు, దాడిమే=దానిమ్మచెట్టు, పక్షిభేదే=పక్షివిశేషము కరకః (పు)

కరమధ్యాంగుళౌ చ స్యా
త్కర్ణికాథ ద్రుమాంతరే

కర్ణికా(స్త్రీ) కరమధ్యాంగులౌ = హస్తమధ్యాంగులి (చేతి నడిమివ్రేలు) ద్రుమాంతరే=పన్నగోరింట.

ధ్వాంక్షే ధృష్టే చ కాకస్స్యా

కాకః (పు) ధ్వాంక్షే=కాకము, ధృష్టే =నిర్లజ్జుఁడు.

కౌతుకం మంగళేచ్ఛయోః, భోగ్యేఽప్యథ స్యా త్కులకం శ్లోకైకార్థపటోలయోః. ౯౯.	కౌతుకం (న) మంగళ = మంగళము. ఇచ్ఛయోః=ఇచ్ఛ. కులకం (న) భోగ్యే = భోగము, శ్లోకైకార్థ = ఏకార్థశ్లోక సమూహము, పటోలయోః=చేదుపొట్లచెట్టు.
కులకో నాక కాకేందూ	కులకః (పు) నాక = స్వర్గము, కాకేందూ=చిట్టి తుమికిచెట్టు.
క ఆత్మా చ సుఖం చ కం,	కః (పు), ఆత్మా = ఆత్మ, సుఖం= సుఖము. (కం. న)
పేచక స్త్రీజితౌ కాకరుకౌ	కాకరుకః (పు) పేచక=గుడ్లగూబ, స్త్రీజితౌ = స్త్రీజితుఁడు
కౌలేయకః శునిః. ౧౦౦. కులీనే	కౌలేయకః. శునిః=కుక్క. కులీనే= సత్కులీనుఁడు.
చాథ కనకం ధుస్తూరే నాగకేసరే, చంపకే కింశుకే హేమ్ని	కనకం (న) ధుస్తూరే = ఉమ్మెత్త, నాగకేసరే = నాగకేసరవృక్షము, చంపకే= చంపకవృక్షము, కింశుకే = మోదుగ, హేమ్ని = బంగారు.
కృషకౌ ఫాలకర్షకౌ ౧౦౧	కృషకః. ఫాల = నాఁగేటికఱ్ఱు, కర్షకౌ=దున్నేవాఁడు.
రోమాంచే క్షుద్రశత్రౌ చ ద్రుమాంగేకంటకో స్త్రియాం,	కంటకః రోమాంచే=గగుర్పాటు, క్షుద్రశత్రౌ=నీచశత్రువు. ద్రుమాంగే=ముల్లు.
రాజధాన్యాం నితంబేఽద్రేర్వలయే కటకోఽస్త్రియామ్.	కటకః(పు). రాజధాన్యాం=రాజధాని, అద్రేఃనితంబే=కొండచరియ, వలయే= వలయము.
వేణౌ నా కార్ముకం చాపే	కార్ముకం. వేణౌ = వెదురు, (పు). చాపే = ధనువు
గుణవృక్షేఽపి కూపకః,	కూపకః (పు). గుణవృక్షే = ఓడ నడిమికొయ్య.
కల్కో విభీతకే తైలవిశేషే చాథ	కల్కః. విభీతకే = తాఁడిచెట్టు. తైలాదివిశేషే = తైలవిశేషము.

కంచుకః. ౭౦. నిర్మోకే చోలకే వారవాణేఽథ	కంచుకః (పు). నిర్మోకేః = పాము కుబుసము, చోలకే = కవచము, వారవాణే=కవచము.
కుశికో మునౌ, శాలే	కుశికః. మునౌ = మునివిశేషము, శాలే = ఏపెచెట్టు.
కిష్కుః ప్రకోష్ఠేఽపి	కిష్కుః. (పు). ప్రకోష్ఠే = నలువది రెండంగుళముల ప్రమాణము. అపిశబ్దముచే కుత్సితుఁడు.
వ్యాఖ్యాశ్లోకేఽప కారికా.	కారికా (స్త్రీ). వ్యాఖ్యాశ్లోకే = వ్యాఖ్యానవిశిష్టమగు శ్లోకము. అపిశబ్దముచే నటునిభార్య.
ఖగే యమే ఛద్మవిప్రే కంకః	కంకః (పు). ఖగే = రాబందు, యమే=యముఁడు. ఛద్మవిప్రే = కపటబ్రాహ్మణుఁడు
సూచ్యాం చ కుర్చికా,	కుర్చికా (స్త్రీ). సూచ్యాం = సూది.
క్రముకో భద్రముస్తేఽపి	క్రముకః. భద్రముస్తే = నాగముస్తలు. అపిశబ్దముచే పోఁకచెట్టు.
కోకశ్చక్రే వృకేఽపి చ	కోకః చక్రే = చక్రవాకపక్షి, వృకే = తోఁడేలు.
పునర్నవా కారవేల్ల పర్ణాశేషు కఠిల్లకః,	కఠిల్లకః. పునర్నవా = ఎఱ్ఱగలిజేరు. కారవేల్ల = కాకరచెట్టు.
కృకవాకుర్మయూరేఽపి	కృకవాకు. మయూరే = నెమిలి, అపిశబ్దముచే కోడి.
వంశే దైత్యే చ కీచకః	కీచకః. దైత్యే = రాక్షసుఁడు. వంశే = వెదురు.
నీచేఽపి క్షుల్లకో	క్షుల్లకః. నీచః = నీచుఁడు, అపిశబ్దముచే దరిద్రుఁడు
మూర్ధాత్రాణే నాకే చ ఖోలకః,	ఖోలకః. మూర్ధాత్రాణే= తలపాగ, నాకే=స్వర్గము.

చౌరో దుంరూచ ఖనకో
గోలకో మణిజారజౌ. ౭౫.

ఖనకః, ౨ చోర=దొంగ. గోలకః. మణి=రత్నము, జారజౌ=జారస్త్రీకొడుకు

ఖగే లగ్నేచ గోరంకుః

గోరంకుః. ఖగే = గోరంకిపిట్ట, లగ్నే= పూటకాఁపు.

సంఖ్యాభేదేఽపి గండకః,

గండకః. సంఖ్యాభేదే = సంఖ్యాభేదము అపిశబ్దముచే ఖడ్గమృగము.

శృంగ్యాం చ గ్రామయుద్ధే
చ గ్రామమద్గురికా స్త్రియాం.

గ్రామమద్గురికా శృంగ్యాం=బొమ్మడాయి అను చేఁప, గ్రామయుద్ధే=గ్రామయుద్ధము.

గాంధికో లేఖకేఽపి స్యా

గాంధికః. లేఖకే = వ్రాయువాఁడు, అపిశబ్దముచే సుగంధవ్యవహారి.

ద్గుహ్యకశ్ఛేక నిఘ్నయోః,

గుహ్యకః. ఛేక = పెంపుడుపక్షి., నిఘ్నయోః = పరాధీనుఁడు.

వేశ్యాయూథ్యోశ్చ గణికా

గణికా. వేశ్యా = బోగముది, యూథ్యోః=అడవిమొల్ల.

చషకం సరకేఽపి చ. ౭౬.

చషకం. సరకే = మద్యము, అపి శబ్దముచే పానపాత్రము.

గ్రంథికో పార్థ దైవజ్ఞే
గ్రంథిపర్ణే చ నద్వయోః,

గ్రంథికం (న) పార్థ = అర్జునుఁడు, దైవజ్ఞే=దైవజ్ఞుఁడు, గ్రంథిపర్ణే=సుగంధద్రవ్యము.

కంఠాలంకార ఖద్యోత వి
ద్యుత్సు చిలిమోలికా. ౭౭

చిలిమోలికా కంఠాలంకార=కంఠభూషణము, ఖద్యోత = మెఱుగుడు పురుగు, విద్యుత్=మెఱుపు.

చారకో భోజకే బంధే

చారకః. భోజకే= భుజించువాఁడు, బంధే=బంధవిశేషము.

నాటకాంగేఽపి చూలికా,

చూలికా నాటకాంగే=నాటకమునందలి అంగవిశేషము, అపిశబ్దముచే పిలకజుట్టు,

చిత్రకం చిత్రకే క్లీబం

చిత్రకం. చిత్రకే = బొట్టు.

వ్యాఘ్రైరండౌ చ చిత్రకః. ౭౮
చిత్రకః. వ్యాఘ్రః=పెద్దపులి, ఏరండౌ = ఆముదపుచెట్టు.

గృహాసక్తే పక్షిమృగే ఛేకో నాగరికే త్రిషు,
ఛేకః, ౨ గృహాసక్తేపక్షిమృగే = ఇంటిలోఁ బెంచఁబడిన పక్షులు జంతువులు, నాగరికే=పనులలో నేర్పరి (త్రి)

కంబౌ జలకరంకస్స్యా న్నారికేలఫలేఽపి చ. ౭౯
జలకరంకః. కంబౌ=శంఖము, నారికేలఫలే = కొబ్బరికాయ, అపిశబ్దముచే మేఘము.

జైవాతృకః కృశే చంద్రే దీర్ఘాయుషి చ సత్రిషు,
జైవాతృకః (త్రి). కృశే = చిక్కినవాఁడు, చంద్రే=చంద్రుఁడు, దీర్ఘాయుషి= దీర్ఘాయుస్సుగలవాఁడు

జాలికా వస్త్రభి
జాలికా (స్త్రీ). వస్త్రభిత్ = వస్త్రవిశేషము (దోమతెర.)

త్కూటకృత్కైవర్తౌ చ **జాలికౌ**. ౮౦.
జాలికః. కూటకృత్ = కపటవర్తనుఁడు, కైవర్తః=జాలరివాఁడు.

జంఘాయా మద్రిభిత్తౌ చ ఖనిత్రే గ్రావదారణే, కపిత్థే చాస్త్రియాం టంక
టంకః (పు) జంఘాయాం=పిక్క, అద్రిభిత్తౌ = కొండచరియ, ఖనిత్రే = త్రవ్వుగోల, గ్రావదారణే = రాళ్లుచెక్కుఉలి, కపిత్థే=వెలగచెట్టు.

ష్టుంటుకా వల్పశోణకౌ.
టుంటుకః. అల్ప = స్వల్పము, శోణకౌ=దుండిగపుచెట్టు.

తిలకం చిత్రకే క్లోమ్ని నా తరౌ తిలకాలకే,
తిలకం చిత్రకే= బొట్టు, క్లోమ్ని= మాంసము, తిలకాలకేతరౌ=తిలకవృక్షము (పు.)

గృహదారౌ తండకోఽస్త్రీ **సమాసప్రాయవాచి** చ ౮౧.
తండకః (పు). గృహదారౌ = గృహమందలి దారువు. సమాసప్రాయవాచి=సమాసవాక్యము.

తురుష్కః సిల్హకే దేశే ప్రాణ్యంగే త్రితయే త్రికం కూపాంగేఽస్త్రీ
తురుష్కః. సిల్హకే=గంధద్రవ్యము, దేశే = దేశము, ప్రాణ్యంగం=ముడ్డిపూస, త్రితయే = మూఁడు, కూపాంగే = గిలక

తిక్తశాకః ఖదిరే వరుణ ద్రుమే. ౮౩

తిక్తశాకః. ఖదిరే=చండ్రచెట్టు, వరుణద్రుమే=ఉలిమిరిచెట్టు.

దైత్యే నా కర్ణధారేచ తారకం దృశిభే నసా,

తారకం. దైత్యే (పు)=రాక్షసుఁడు, కర్ణధారే=నావికుఁడు, దృశి=కంటిగ్రుడ్డు, భే (స్న)=నక్షత్రము.

ద్వికౌ కాక చక్రవాకౌ

ద్వికః. కాకః=కాకి, చక్రవాకః=చక్రవాకపక్షి.

పృశ్న్యాం కుందే దలాఢకః.

దలాఢకః. పృశ్న్యాం = పృశ్నియనుచెట్టు, కుందే=మొల్లచెట్టు.

నరకో నిరయే దైత్యే

నరకః. నిరయే=నరకము, దైత్యే = రాక్షసుఁడు.

నౌవాహే స్యాన్నియామకః, సభ్యే గురౌ చ

నియామకః. నౌవాహే=పడవలాగువాఁడు, సభ్యే = యోగ్యుఁడు, గురౌ=గురువు.

నవఫలికా నవరజస్యపి. ౮౪

నవఫలికా. నవరజసి = క్రొత్తగ రజస్వలయైనది, అపి శబ్దముచే క్రొత్తది.

నాళీకా పద్మనారాచౌ ద్వంద్వేఽపి పేటకోఽస్త్రియామ్,

నాళీకః (పు) పద్మ = తామరపూవు, నారాచౌ = బాణము, పేటకః = (స్న), ద్వంద్వే=సముదాయము.

సౌభాగ్యేఽపి పతాకాస్యా

పతాకా. సౌభాగ్యే=అదృష్టము, అపిశబ్దముచేత జెండా.

త్వంకోఽస్త్రీ కర్దమాంహసోః ౮౬

పంకః (స్న కర్దమ=బురద, అంహసోః =పాపము.

పంచాలికా వస్త్రకృతపుత్రికా గీతభేదయోః,

పంచాలికా (స్త్రీ) వస్త్రకృత పుత్రికా = గుడ్డబొమ్మ, గీతభేదే = గీతవిశేషము.

మణిదోషే శిలాభేదే పులకో లోమహర్షణే. ౮౭

పులకః. మణిదోషే = మణిదోషము, శిలాభేదే = శిలాభేదము, లోమహర్షణే=గగుర్పాటు.

పర్యస్త్యామపి పల్యంకః

పల్యంకః. పర్యస్త్యాం = యత్యాదుల ఆసనము. అపిశబ్దముచే మంచము.

ప్రియకో మృగనీపయోః,

ప్రియకః. మృగ = జింక, నీప=కడిమిచెట్టు.

పుష్పకం కంకణేఽపి స్యా

పుష్పకం కంకణే = కడియము, అపిశబ్దముచే విమానవిశేషము.

త్పరాకో వ్రతఖడ్గయోః.

పరాకః. వ్రత = వ్రతవిశేషము, ఖడ్గయోః=కత్తి.

చామరే గ్రంథభేదే చ
విస్తారేఽపి ప్రకీర్ణకం,

ప్రకీర్ణకం. చామరే = వింజామర, గ్రంథభేదే = గ్రంథభాగము, విస్తారే = అతిశయము. అపిశబ్దముచే గుచ్ఛము.

సితచ్ఛత్రాబ్జయోః పుండ
రీకం పుంసితు దిగ్గజే. ౮౯.
వ్యాఘ్రే చ కోశకారే చ

పుండరీకం. సితచ్ఛత్ర = తెల్లని గొడుగు, అబ్జయోః = తెల్లతామరపూవు, దిగ్గజే (పు) = ఒక్కదిగ్గజము, వ్యాఘ్రే = పెద్దపులి, కోశకారే = పట్టుపురుగు.

పాకౌ పచన శాబకౌ,

పాకః. పచన = వంట, శాబకౌ = బాలుఁడు.

పుష్కలకో గంధమృగే కీల
కే క్షపణేఽపి చ. ౯౦

పుష్కలకః. గంధమృగే = కస్తూరిమృగము, కీలకః = ఆవునుకట్టుకొయ్య, క్షపణే=బౌద్ధభిక్షుఁడు.

కపర్ద రజ్జు రాజీవ బీజకోశే
వరాటకః,

వరాటకః, కపర్ద=గవ్వ, రజ్జు=త్రాఁడు, రాజీవ=తామరపూవు, బీజకోశే=తామరలోనిగద్దె.

బృందారకౌ సుర శ్రేష్ఠౌ

బృందారకః. సురౌ=దేవతలు, శ్రేష్ఠౌ =శ్రేష్ఠులు.

గిరిమేఘౌ బలాహకౌ. ౯౧

బలాహకౌ. గిరి = కొండ, మేఘౌ= మేఘము.

పింజే నా సికతాకర్ణభూషా
కన్యా చ బాలికా

బాలికా (వాలికా). పింజే (పు) = దూదిపింజె, సికతా=ఇసుక, కర్ణభూషా= చెవికమ్మ, కన్యా=కన్యక.

శివమల్ల్యాం బకః కహ్వే

బకః. శివమల్ల్యాం=వృక్షము, కహ్వే =కొంగ.

రాజ్ఞి భట్టారకః సురే. ౯౨

భట్టారకః. రాజ్ఞి=రాజు, సురే=దేవతలు.

భూమికా రచనాయాం చ
మూర్త్యంతరపరిగ్రహే

భూమికా (స్త్రీ). రచనాయాం = అలంకారము, మూర్త్యంతరపరిగ్రహే=వేషమును వేసికొనుట

మధుకా వల్లిభేదే చ
బర్హిచంద్రే చ మేచకః. ౯౩

మధుకా వల్లిభేదే=తిప్పతీఁగె.
మేచకః బర్హిచంద్రే = నెమిలికన్ను.

హారభేదే మాణవకో బాలే
కుపురుషే వటౌ

మాణవకః. హారభేదే = ఇరువదిపేటల దండ, బాలే=బాలుఁడు, కుపురుషే=కుత్సితుఁడు, వటౌ=బ్రహ్మచారి

మయూరకోఽపామార్గే చ

మయూరకః. అపామార్గే = ఉత్తరేణుచెట్టు

హంసభేదేఽపి మల్లికః. ౯౪

మల్లికః హంసభేదే = హంసభేదము. అపి శబ్దముచే మల్లెచెట్టు.

యూతకం వస్త్రభేదే చ
యాతుకే సంశయేఽపి చ,

యూతకం వస్త్రభేదే = కట్నము, యాతుకే=అల్లునకిచ్చు కట్నము, సంశయే =సందేహము.

యమకం సంయమే శబ్దాలం
కారే యమజే త్రిషు. ౯౫

యమకం (త్రి). సంయమే = నియతి, శబ్దాలంకారే=శబ్దాలంకారము, యమజే=కవలపిల్లలు.

యాజ్ఞికో యాచకే దర్భే

యాజ్ఞికః యాజకే = యాచకుఁడు, దర్భే=దర్భ.

బిలే రోకం రుచౌ పుమాన్,

రోకం. బిలే=బిలము, రుచౌ = కాంతి (పు).

రాకా దృష్టరజఃకన్యా క
చ్ఛపూర్ణేందుపూర్ణిమా. ౯౬

రాకా (స్త్రీ). దృష్టరజఃకన్యా = సమర్తాడిన స్త్రీ, కచ్ఛపూర్ణేందు పూర్ణిమా = పూర్ణచంద్రుఁడుగల పూర్ణిమా దినము.

నీలవస్త్రేఽతితారాయాం
లోచకో నిర్మితే త్రిషు,

లోచకః. నిలవస్త్రే = నీలవస్త్రము, అతితారా=కనుగ్రుడ్డు, నిర్మితే (త్రి) =నిర్మాణము.

నగరీ శాఖయో ర్లంకా

లంకా. నగరీ = నగరవిశేషము, శాఖయోః=వృక్షశాఖ.

కరిణ్యామపి బంధకీ. ౯౭

బంధకీ (ఈ-స్త్రీ). కరిణ్యాం=ఆఁడేనుగు, అపిశబ్దముచే ఱంకుటాలు.

గురావనాథే గరుడే జినే
విఘ్నే వినాయకః,

వినాయకః గురౌ=దేశికుఁడు, అనాథః = దిక్కులేనివాఁడు, గరుడే = గరుత్మంతుఁడు, జినే=జైనుఁడు,విఘ్నే=ఆటంకము.

వృషాంకో శివ భల్లాతౌ

వృషాంకః. శివౌ=శివుఁడు, భల్లాతౌ= జీడిచెట్టు.

పంచకో ధూర్తఫేరవౌ.

పంచకః. ధూర్త=దుండగుఁడు, ఫేరవౌ=నక్క.

వైదేహకో వాణిజకే వై
శ్యాయా మపి శూద్రజే,

వైదేహకః (పు). వాణిజకే = క్రయవిక్రయకారుఁడు=వైశ్యాయాం శూద్రజేఽపి = శూద్రునివల్లపుట్టిన వైశ్యస్త్రీసుతుఁడు.

వైలక్ష్యాకార్యయోః క్లీ
బం వ్యలీకం త్రిషు నాగరే.

వ్యలీకం (న) వైలక్ష్య=సిగ్గు, అకార్యయోః=చేయతగనపని, నాగరే=నేర్పరి (త్రి).

బాహ్లీకం బాహ్లికం ధీరహిం
గునో ర్నాశ్వదేశయోః,

బాహ్లీకం - బాహ్లికం (న) ధీర= కుంకుమ, హింగునోః = ఇంగువ, అశ్వ= గుఱ్ఱము, దేశయోః=దేశవిశేషము.

విపాకః పరిణామేఽపి

విపాకః పరిణామేఽపి=పరిణమించుట, అపిశబ్దముచే=పండుట.

తిలకేఽపి విశేషకః. ౧౦౦

విశేషకః. తిలకేఽపి=బొట్టు, అపిశబ్దమువల్ల అలంకారవిశేషము.

శంఖః కీలక సంఖ్యాస్త్ర జలజంతుషు దృశ్యతే,

శంఖః (పు). కీలక=మేకు, సంఖ్యా=సంఖ్య, అస్త్ర=ఆయుధము, జలజంతుషు=జలజంతువులు

శిశుకః శిశుమారేఽపి

శిశుకః. శిశుమారే=పిడకమొసలి. అపిశబ్దముచే శిశువు.

శుకం గ్రంథి శిరీషయోః. ౧౦౧. క్లీబే రావణ పాత్రే

శుకం (న). గ్రంథి = స్థౌణేయమను గంధద్రవ్యము, శిరీషయోః = దిరిశనపుష్పము, రావణపాత్రే = రావణమంత్రి (పు)

నావచాపి శతపర్వికా

శతపర్వికా (స్త్రీ). వచాఽపి = నల్లవస. అపిశబ్దముచే గఱిక.

శల్కశ్చూర్ణేఽపి

శల్కః. చూర్ణేఽపి = పొడి. అపిశబ్దముచే పట్టపేరు.

శూకస్తు స్యాదనుక్రోశ శృంగయోః. ౧౦౨

శూకః. అనుక్రోశ=దయ, శృంగయోః=శిఖరము.

శిలాటకో విలేపేఽట్టే

శిలాటకః. విలేపే=విలేపనము, అట్టే=బురుజు.

శుల్కో యాతుక దానయోః,

శుల్కః. యాతక = కట్నము, దానయోః=ఈవి.

శ్వావిదృక్షౌ చ శల్లక్యా

శల్లకీ (స్త్రీ).శ్వావిత్=ఏదుపంది,ఋక్షౌ=ఎలుగుబంటి

మణౌ ఖడ్గే చ సస్యకః.౧౦౩

సస్యకః. మణౌ = మణి, ఖడ్గేచ, ఖడ్గము.

శీధౌ చ శీధుపానే చ సరకోఽ

సరకః. శీధౌ = మద్యము, శీధుపానే=మద్యపానము,

స్త్వథ జన్మని సూతకం పారదేఽప్యస్త్రీ

సూతకం (న). జన్మని = పుట్టుక, పారదే=పాదరసము (పు). అపిశబ్దమువలన మృతాశౌచము.

సూచకే ఖల కుక్కురౌ. — సూచకః. ఖల=దుష్టుడు, కుక్కురౌ=కుక్క.

యుగ్మే సంఘాటికా కుట్టినాం చ — సంఘాటికా. యుగ్మే=జంట, కుట్టిన్యాం=తార్పుడుకత్తె.

గద్యేఽపి హారకః, — హారకః. గద్యే=గద్యము, అపిశబ్దము వలన చోరుడు.

వాద్యభేదే హుడుక్కః స్యా దాత్యూహే చ మదోత్కటే — హుడుక్కః. వాద్యభేదే = వాద్య విశేషము, దాత్యూహే = భరతపక్షి కూకురుగుడ్డంగిపిట్ట, మదోత్కటే=మనోద్రేకముగలది.

ఇతి కాంతాః. — కకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

ఇందులేఖా గుడూచ్యాం చ పూః — ఇందులేఖా (స్త్రీ) గుడూచ్యాం = తిప్పతీగె, పూః=పురము

సుఖం స్వర్నభశ్చ ఖం, — ఖం (న). సుఖం = సుఖము, స్వః = స్వర్గము, నభః=ఆకాశము

గోముఖం లేపనం వాద్య భాండే — గోముఖం. లేపనం = పూయడము, వాద్యభాండే = వాయిద్య భాండము, పూరకవాద్యవిశేషము

సర్పేఽపి దుర్ముఖః. ౧౦౮ — దుర్ముఖః. సర్పే = సర్పవిశేషము, అపిశబ్దమువలన కానిమాటలు పదురువాడు.

త్రిశిఖం స్యా త్త్రిశూలేఽపి — త్రిశిఖం, త్రిశూలే=త్రిశూలము, అపిశబ్దమువలన శిఖరము.

న్యుంఖః సామ్ని మనోరమే, — న్యుంఖః సామ్ని = సామవేదమందలి ప్రణవషట్కము, మనోరమే = మనోహరమైనది.

నఖం భుక్తౌ కరరుహే — నఖం (న) భుక్తౌ=భుక్తి, కరరుహే=గోరు.

కూర్మే పంచనఖో గజే.౧౦౯ — పంచనఖః. కూర్మే = కూర్మము, గజే=గజము.

ఆదౌ ప్రధానే ప్రముఖం	ప్రముఖం (న) ఆదౌ = మొదలు, ప్రధానే=ప్రధానమైనది.
వైశాఖో మంథమాసయోః,	వైశాఖః.మంథ=కవ్వము, మాసయోః=వైశాఖము.
కాండే నా విశిఖా రథ్యా	విశిఖా. కాండే=బాణము(పు), రథ్యా=వీధి.
విశాఖో భేగుహే పుమాన్.	విశాఖః. భే = నక్షత్రము, గుహే = కుమారస్వామి.
లేఖో దేవేఽపి పంక్తౌ స్త్రీ	లేఖః దేవే = దేవుఁడు, పంక్తౌ = పంక్తి, (స్త్రీ). అపిశబ్దమువలనఁ జాబు.
శిఖా చూడాగ్రయోరపి,	శిఖా. చూడ = మగవానిజుట్టు, అగ్రయోః=కొమ్మచివర.
శాఖా వేదవిభాగేఽపి	శాఖా. వేదవిభాగే = వేదవిభాగము, అపిశబ్దమువలన కొమ్మ.
సఖా మిత్రసహాయయోః.	సఖా (ఇ-పు). మిత్ర=స్నేహితుఁడు, సహాయయోః=సహాయము.
సుముఖ స్తార్క్ష్యపుత్రే	సుముఖః (పు). తార్క్ష్యపుత్రే = గరుత్మంతుఁడు.
ఇతి ఖాంతాః.	ఖకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

చాపవర్గ స్త్యాగ మోక్ష యోః,	అపవర్గః. త్యాగ=త్యాగము, మోక్షయోః=మోక్షము.
శరీరోపాయా ప్రధానేష్వం గంపుంభూమ్ని నీవృతి. ౧౧౦	అంగం (న) శరీర=శరీరము, ఉపాయ=ఉపాయము, అప్రధానేషు = అప్రధానము, నీవృతి= దేశము (పు-బహు.)
సంబోధనేంగా వ్యయం స్యా	అంగ (అ-వ్య). సంబోధనే = సంబోధనము.
దయోగో విధురేఽపి చ,	అయోగః. విధురే = భార్యపోయినవాఁడు. అపిశబ్దమువలన వియోగము.

శపథేఽప్యభిషంగ స్స్యా

అభిషంగః. శపథే-ప్రతిజ్ఞ, అపిశబ్దము వలన పరాభవము.

దనంగః స్వే స్మరే పుమాన్.

అనంగః. స్వే=స్వకీయుఁడు, స్మరే=మదనుఁడు.

పూర్ణత్వయత్నా వాభోగా

ఆభోగః. పూర్ణత్వ = పూర్ణత్వము, యత్నౌ=ప్రయత్నము.

వాయోగో వ్యాపృతా వపి,

ఆయోగః. వ్యాపృతౌ=వ్యాపించుట, అపిశబ్దమువలన రోగము.

జంగమేంగితయో రింగో

ఇంగః. జంగమ=నడచేది, ఇంగితయోః =అభిప్రాయము.

నాట్య ఈహామృగో వృకే.

ఈహామృగః. నాట్యే = నాట్యము, వృకే=తోడేలు.

ఫలం పూగస్య చోద్వేగ

ఉద్వేగః. పూగస్యఫలం = పోఁకబొండము.

ముత్సర్గో న్యాయదానయోః, సామాన్యేఽ

ఉత్సర్గః న్యాయ = న్యాయము, దానయోః = ఇచ్చుట, సామాన్యే = సాధారణము, అపిశబ్దమువలన విడుచుట.

ప్యుపరాగస్తు గ్రస్తార్కేందోశ్చ దుర్నయే. ౧౧౩

ఉపరాగః. గ్రస్తార్కేంద్వోః = సూర్యచంద్రగ్రహణము, దుర్నయే = దుర్నీతి.

హస్తచ్ఛేదేతు సస్యానాం కటభంగో నృపాత్యయే,

కటభంగః. సస్యానాం హస్తచ్ఛేదే = పైర్లను చేతులతో కోయడము, నృపాత్యయే=రాజనాశనము

కథాప్రసంగో వాతూలే విషవైద్యేఽపి వాచ్యవత్

కథాప్రసంగః వాతూలే = సుడిగాలి, విషవైద్యే = విషవైద్యుఁడు, అపిశబ్దము వలన చండాలుఁడు, (విశేష్యనిఘ్నము).

దేశే కలింగో ధూమ్యాటే

కలింగః. దేశే = దేశవిశేషము, ధూమ్యాటే = కూఁకటిమూఁగపిట్ట.

కలింగం కౌటజే ఫలే, త్రిషు దక్షే విదగ్ధే చ

కలింగం (న). కౌటజే ఫలే=కొడిశకాయ, దక్షే=సమర్థుఁడు, విదగ్ధే=నేర్పరి

ఖడ్గౌ నిస్త్రింశ గండకౌ.

ఖడ్గః. నిస్త్రింశే = ఖడ్గము, గండకౌ= మత్స్యశిశువు.

స్వర్గే వజ్రే చరశ్మౌ చ బలి
వర్ధచ గౌః పుమాన్,

గౌః (పు). స్వర్గే = స్వర్గము, వజ్రే= వజ్రాయుధము, రశ్మౌ=కిరణము, బలివర్ధే= ఎద్దు.

స్త్రీబాణరోహిణీ దృగ్ది గ్వా
గ్భూమిష్వప్సు భూమ్ని చ.

గౌః (స్త్రీ) బాణ=బాణము, రోహిణీ= రోహిణీనక్షత్రము, దృక్ = నేత్రము, దిక్=దిక్కు, భూమిషు=భూమి, అప్సు=ఉదకములు (స్త్రీ)

వైధవ్యే నృపనాశే చ ఛ
త్రభంగః ప్రకీర్తితః,

ఛత్రభంగః. వైధవ్యే = వైధవ్యము, నృపనాశే= రాజనాశనము.

అశ్వగంధాపి తురగీ

తురగీ (స్త్రీ) అశ్వగంధా= పెన్నేరుచెట్టు, అపిశబ్దమువలన ఆఁడుగుఱ్ఱము.

తుంగౌ పున్నాగసోచ్ఛ్రయౌ.

తుంగః. పున్నాగ=పున్నాగవృక్షము, సోచ్ఛ్రయౌ=ఉన్నతమైనది.

దీర్ఘాధ్వగః స్యాదుష్ట్రేఽపి

దీర్ఘాధ్వగః ఉష్ట్రే= ఒంటెపోతు...

నిషంగః సంగతూణయోః,

నిషంగః. సంగ = చేరిక, తూణయోః= అమ్ములపొది.

నాగః శ్రేష్ఠేభసర్పేషు క్లీ
బంసీసకరంగయోః. ౧౧౮

నాగః. శ్రేష్ఠ=శ్రేష్ఠమైనది, ఇభ=ఏనుఁగు, సర్పేషు=సర్పము, సీసక=సీసము (న), రంగయోః=తగరము.

వృక్షేస్యాత్పుంసపున్నాగః
పతంగః శలభే రవౌ, కాకో
దుంబరికాయాం స్త్రీ
ఫల్గుస్త్రిషు నిరర్థకే. ౧౧౯

పున్నాగః(పు). వృక్షే=సురపొన్నచెట్టు.

పతంగః. శలభే = పురుగు, రవౌ = సూర్యుఁడు.

ఫల్గుః కాకోదుంబరికాయాం (స్త్రీ)= బ్రహ్మమేడిచెట్టు, నిరర్థకే (త్రి) = పనికిమాలినది.

పాలనేఽభ్యవహారే చ నిర్వే
శే పణ్యయోషితాం భోగః

భోగః. పాలనే=పాలించుట, అభ్యవహారే = భోజనముచేయుట పణ్యయోషి

సుఖే ధనేచాహేః శరీర ఫణయోరపి. ౧౨౦

తాంనిర్వేశే = వేశ్యలయొక్క భోగము, సుఖే=సుఖము, ధనే=ధనము, అహేఃశరీర ఫణయోః=పాముపడగ పాము దేహము. అపి శబ్దముచే సంపద.

భగం వైరాగ్యయోనీచ్ఛా జ్ఞానైశ్వర్యేషు చేష్యతే,

భగం వైరాగ్య=విరాగము, యోని=మర్మదేశము, ఇచ్ఛా=కోరిక, జ్ఞానే=జ్ఞానం, ఐశ్వర్యేషు = ఐశ్వర్యము.

తరంగ భేదయో ర్భంగో

భంగః తరంగ=కెరటము, భేదయోః=విరుగుట

భంగా సస్యే శణాహ్వయే

భంగా. శణాహ్వయేసస్యే = పచ్చ జనుము

ఏకదేశాంశయోర్భాగో

భాగః. ఏకదేశ = ఏకాంశము, భాగయోః=పాలు

భృంగో ధూమ్యాటకేఽపి చ,

భృంగః. ధూమ్యాటకే=కూకటిమూంగ పక్షి, అపిశబ్దముచే తుమ్మెద.

భుజంగో భుజగే షిద్గే,

భుజంగః భుజగే=పాము, షిద్గే = విటుఁడు

జామదగ్న్యే తటౌ భృగూ.

భృగుః. జామదగ్న్యః=పరశురాముఁడు, తటౌ=ఒడ్డు.

మృగోఽన్విష్టౌ చ

మృగః అన్విష్టౌ=వెదకుట.

మార్గస్తు మాసాన్వేషణ వర్త్మసు,

మార్గః మాసః = మార్గశిరమాసము, అన్వేషణ = వెదకుట, వర్త్మసు = త్రోవ.

యోగ శ్చారే ఽపూర్వ లాభే సూత్రే విస్రబ్ధఘాతిని ౧౨౩. ఉపాయే సంగతౌ ధ్యానౌషధసన్నాహ యుక్తిషు,

యోగః చారే=చారుఁడు, అపూర్వలాభే=క్రొత్తలాభము, సూత్రే=త్రాడు, విస్రబ్ధఘాతిని = నమ్మించి చంపువాఁడు, ఉపాయే=ఉపాయము, సంగతౌ = కలసి ఉండుట, ధ్యాన = ధ్యానము, ఔషధ సన్నాహ=ఔషధయత్నము, యుక్తిషు=ఉపాయాదియుక్తి.

నృత్యే రణే ఖలే రాగే రంగః క్లీబే త్రపుణ్యపి. ౧౨౪	రంగః. నృత్యే=నాట్యము, రణే=సంగరము, ఖలే = దుష్టుఁడు, రాగే = అనురాగము, త్రపు(న)=సీసము. అపిశబ్దముచే రంగస్థలము.
రాగః క్లేశాదికే రక్తే మాత్సర్యే లోహితాదిషు,	రాగః. క్లేశాదికే = కష్టాదులు, రక్తే= అనురాగి, మాత్సర్యే = మచ్చరము, లోహితాదిషు = ఎఱుపు మొదలగురంగులు.
చక్రే రథాంగం కోకే నా	రథాంగం చక్రే = బండిగాలు, కోకే (పు) = చక్రవాకము.
రక్తాంగో మంగలేఽపి చ.	రక్తాంగః. మంగలే = అంగారకుఁడు, అపిశబ్దముచే పగడము.
వ్యక్తే సాంఖ్యాదితే లింగం స్థాణౌ శేఫసి లక్షణే, పుంస్త్వాదౌ చ	లింగం వ్యక్తే సాంఖ్యాదితే=ప్రకృతి, స్థాణౌ=శివుఁడు, శేఫసి=శిశ్నము, లక్షణే= చిహ్నము, పుంస్త్వాదౌ=పుంలింగాది లింగములు
వరాంగంతు గుడత్వచి గజే పుమాన్. ౧౨౫	వరాంగం గుడత్వచి = లవంగపుఁట్ట, గజే (పు)=ఏనుఁగు.
వల్గుశ్ఛాగేఽపి	వల్గుః. ఛాగే = మేఁక, అపిశబ్దముచే చక్కనిది.
వేగస్తు మహాకాల ఫలేఽపి చ,	వేగః. మహాకాలఫలే = విషముష్టిపండు, అపిశబ్దముచే వేగము.
జలోత్క్షేపే సముత్సర్గే శృంగముత్కర్షచిహ్నయోః	శృంగం. జలోత్క్షేపే = పిచికారి, సముత్సర్గే=ఇచ్చుట, ఉత్కర్షే = శ్రేష్ఠత్వము, చిహ్నయోః=గుర్తు
శార్ఙ్గం ధను ర్విష్ణుధనుః	శార్ఙ్గం. ధనుః = విల్లు, విష్ణుధనుః=విష్ణుమూర్తిధనువు.
సంభోగో రతభోగయోః,	సంభోగః. రత=రతము, భోగం=అనుభవము.
ఇతి గాంతావర్గః.	గకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

ఓఘః స్యాద్ద్రుతనృత్యే చ	ఓఘః. ద్రుతనృత్యే = నృత్యభేదము.
కాచిఘః కాంచనోందురౌ	కాచిఘః. కాంచన=బంగారము, ఉందురు=ఎలుక.
నిదాఘః స్వేదతాపౌ చ	నిదాఘః, స్వేద = చెమట, తాపౌ = తాపము.
ప్రతిఘో రోషఘాతయోః,	ప్రతిఘః రోష = రోషము, ఘాతయోః= దెబ్బ
పరిఘో యోగభేదేఽపి	పరిఘః. యోగభేదే = పంచాంగయోగభేదము అపిశబ్దముచే ఆయుధభేదము.
మేఘో వారిదముస్తయోః	మేఘః వారిద=మేఘము, ముస్తయోః =తుంగముస్తె
మహార్ఘస్తు మహామూల్యే పుంసి లావకపక్షిణి,	మహార్ఘః మహామూల్యే=మిక్కిలివెలగలది, లావకపక్షిణి=లావుకపిట్ట
పృక్కాయాం స్త్రీ లఘుః క్లీబం శీఘ్రే కృష్ణాగురుణ్యపి	లఘుః. పృక్కాయాం = పిక్క చెట్టు, శీఘ్రే (న) = [illegible]ంపర, కృష్ణాగురుణి = కృష్ణాగురు, అపిశబ్దముచే= తేలిక.
ఇతి ఘాన్తవర్గః.	ఘకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను

ప్రతిమా పూజయోరర్చా	అర్చా (స్త్రీ) ప్రతిమా = విగ్రహము, పూజయోః=పూజ.
క్రౌంచః పక్ష్యద్రిభేదయోః,	క్రౌంచః పక్షి = కొంచపిట్ట, అద్రిభేదయోః=క్రౌంచాద్రి
కూర్చమస్త్రీ భ్రువోర్మధ్యే శ్మశ్రుకైతవయోరపి	కూర్చం (పు) భ్రువోర్మధ్యే = కనుబొమ్మలమధ్య, శ్మశ్రు = గడ్డము, కైతవయోః = జూదము. అపిశబ్దముచే డంబము.
ఇభ్యాం స్త్రీ. గురుపుత్రేనా కేశే శుష్కవ్రణే కచః	కచః. ఇభ్యాం (స్త్రీ)=[illegible] డేనుఁగు, గురుపుత్రే (పు)=బృహస్పతి [illegible] కొడుకు కచుఁడు,

కేశే = వెండ్రుకలు, శుష్కవ్రణే=మానిన (ఎండిన) కురుపు.

దేశభేదేఽపి కాంచీస్యా

కాంచీ. దేశభేదే = ప్రదేశవిశేషము, అపిశబ్దముచే కాంచీనగరము

దథ స్థాసక తర్కయోః

చర్చా స్థాసక = గంధాదిలేపనము, తర్కయోః = చర్చచేయుట, చర్చికా = పార్వతీదేవి.

౧౩౨. చర్చికాయాం చ చర్చా స్యాత్

త్వక్ స్త్రీ చర్మగుడత్వచోః,

త్వక్ (స్త్రీ). చర్మ = మేనితోలు, గుడత్వచోః = లవంగపుపట్ట.

వామనే పామరే నీచో

నీచః. వామనే = పొట్టివాఁడు, పామరే = మూర్ఖుఁడు.

నముచి ర్దితిజే స్మరే ౧౩౩.

నముచి. దితిజే = రాక్షసుఁడు, స్మరే= మన్మథుఁడు.

మరీచి ర్మునిభేదేఽపి

మరీచిః. మునిభేదే = మరీచిముని, అపిశబ్దముచే మిరియము

చౌరవహ్నౌ మలిమ్లుచౌ,

మలిమ్లుచః. చౌర = దొంగ, వహ్నౌ = అగ్ని.

తక్కోలేఽపి చ మారీచో

మారీచః తక్కోలే=తక్కోలపుచెట్టు, అపిశబ్దముచే రాజహస్తి

మోచాశాల్మలి రంభయోః.

మోచా. శాల్మలి=బూరుగుచెట్టు, రంభయోః=అరఁటిచెట్టు

శుక్రే రతనారీచం

రతనారీచః.శుక్రే=శుక్ల, వరయోషితాంసీతాఽర్క=ఉత్తమకాంతసీత్కృతి.

సీత్కారే వరయోషితాం,

కేతుగ్రహే తు వికచో

వికచః. కేతుగ్రహే= కేతువు.

వీచిః సుఖతరంగయోః.

వీచిః సుఖ=సౌఖ్యము, తరంగయోః= తరంగము.

స్వల్పేఽప సారికాయాంచ వచా

వచా. స్వల్పే = స్వల్పము, సారికా = గోరువంక.

గ్రీష్మానలౌ శుచీ,

శుచీ. గ్రీష్మ=ఎండకాలము, అగ్నౌ= అగ్ని.

సూచీ నృత్యప్రభేదే చ
వ్యధనీ శిఖయోరపి. ౧౩౬.

సూచీ. నృత్యప్రభేదే = నాట్యవిశేషము, వ్యధనీ=సూది, శిఖయోః=అగ్రము, అపిశబ్దముచే దర్భ.

ఇతి చాంతాః.

చకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

వారాహీ చీరికా కచ్ఛా

కచ్ఛా. వారాహీ = సప్తమాతలలో నొకతె, చీరికా = లతావిశేషము.

కచ్ఛోఽనూపే ద్రుమాంతరే,

కచ్ఛః. అనూపే = జలప్రదేశము, ద్రుమాంతరే = నందివృక్షము.

పిచ్ఛాస్త్రీ భక్తమండేఽపి
లాంగూలేపిచ్ఛమస్త్రియామ్

పిచ్ఛా (స్త్రీ) భక్తమండే = అన్నముమీఁది గంజిపరక, లాంగూలే (పు)= తోఁక అపిశబ్దముచే బూరుగుబంక.

ఇతి ఛాంతాః.

ఛకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

పద్మ ధన్వంతరీ చాబ్జా

అబ్జః. పద్మ=తామరపూవు, ధన్వంతరి=ధన్వంతరి.

వండజః ఖగ మీనయోః,

అండజః ఖగ=పక్షి, మీనయోః= చేప.

నిచులేఽప్యంబుజో

అంబుజః. నిచులే = నీటిప్రబ్బలి, అపిశబ్దముచే తామరపూవు

ఽజస్తు బ్రహ్మవిష్ణుస్మరేష్వపి

అజః బ్రహ్మ, విష్ణు, స్మరే=మన్మథుఁడు, అపిశబ్దముచే= పుట్టుకలేనివాఁడు.

స్యా దంగజః స్మరే కేశే
పుత్రే రక్తే నపుంసకం,

అంగజః, స్మరే = మన్మథుఁడు, కేశే=వెండ్రుకలు, పుత్రే = కుమారుఁడు, రక్తే=(న) నెత్తురు.

ఉత్సాహ కార్తికా వూర్జా

ఊర్జః. ఉత్సాహ = ఉత్సాహము, కార్తికా=కార్తికమాసము.

కంబోజో దేశ శంఖయోః.
౧౩౮.

కంబోజః. దేశ = కాంభోజదేశము, శంఖయోః=శంఖము.

నఖే కరంజే కరజః

కరజః, నఖే=గోళ్లు, కరంజే=కానుగుచెట్టు.

కుబ్జో న్యుబ్జో ద్రుమాంతరే,	కుబ్జః. న్యుబ్జః=కుంటివాఁడు, ద్రుమాంతరే=ఉత్తరేణుచెట్టు
ఖనౌ సురాగృహే గంజా	గంజా. ఖనౌ=గని, సూరాగృహే = కల్లుపాక
గుంజే పటహాకృష్ణలే ౧౪౦	గుంజా. పటహా = తప్పెట, కృష్ణలే=పూసగురివిందచెట్టు
జఘన్యజోఽనుజే శూద్రే	జఘన్యజః. అనుజః=తమ్ముఁడు, శూద్రే=శూద్రుఁడు
జలజం శంఖ పద్మయోః,	జలజం. శంఖ = శంఖము, పద్మయోః=తామరపూవు
చిహ్నే శేఫః పతాకాసు ఖట్వాంగేఽపి ధ్వజోఽస్త్రియామ్. ౧౪౧	ధ్వజః (పు). చిహ్నే = గుర్తు, శేఫః=శిశ్నము, పతాకా = జెండా, ఖట్వాంగే=మంచముకోడు, అపిశబ్దముచే గర్వము
నీరజం కమలే కుష్ఠే	నీరజం. కమలే=తామరపూవు, కుష్ఠే = కుష్ఠు.
పింజా హింసా హరిద్రయోః,	పింజా హింసా=హింస, హరిద్రయోః =పసుపు.
భరద్వాజో గురోః పుత్రే వ్యాఘ్రాటాఖ్యే చ పక్షిణి.	భరద్వాజః గురోఃపుత్రః = అశ్వత్థామ, వ్యాఘ్రాటాఖ్యః పక్షిణి=ఏట్రింత పక్షి.
బుధైః ఖ్యాతో భారద్వాజో ద్రోణాచార్యమునావపి,	భారద్వాజః. ద్రోణాచార్యే = ద్రోణుఁడు, మునౌ=భారద్వాజముని
భృంగరాజః ఖగౌషధ్యోః	భృంగరాజః ఖగే = పక్షివిశేషము, ఓషధ్యోః=గుంటకలగరచెట్టు.
లంఘనే మునిభేషజమ్. ౧౪౩. అగస్త్యేచ హారీతక్యాం	మునిభేషజం. లంఘనే = లంకణము, అగస్త్యే=అవిసెచెట్టు, హారితకీ=పసుపు.
రుజాస్యాద్రోగ భంగయోః,	రుజా. రోగ=రోగము, భంగయోః=చెడుట.
గుల్మేఽపి వనజో	వనజః. గుల్మే = పొద, అపిశబ్దముచే పద్మము.

బీజం తీరే స్తత్వార్థ హే తుషు. ౧౪౪	బీజం. రేతః=ఇంద్రియము, తత్వార్థ = తత్త్వము, హేతుషు = కారణము.
వ్యాజః శాఠ్యేపదేశే చ	వ్యాజః శాఠ్యే = శఠత్వము, అపదేశే=నెపము.
స్వేద రక్తాత్మజాః స్వజాః,	స్వజాః స్వేద = చెమట, రక్త=నెత్తురు, ఆత్మజః=కొడుకు.
నిసర్గే సహజః పుంసి సహో ద్ధవాచ్యలింగకః. ౧౪౫	సహజః నిసర్గే = స్వభావము, సహోద్ధే=తనతోఁబుట్టినది (వి ని)
సన్నద్ధ సంభృతౌ సజ్జౌ	సజ్జః. సన్నద్ధము=సిద్ధము, సంభృతము=సర్వసామగ్రియుక్తము.
హిమజా పార్వతీ శచీ,	హిమజా. పార్వతీ = గౌరీదేవి, శచీ=శచీదేవి.
ఇతి జాంతాః.	జకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
అజ్ఞ స్త్రిషు జడే మూర్ఖే	అజ్ఞః (త్రి). జడే=మందమతి,మూర్ఖే=మూర్ఖుఁడు.
కృతజ్ఞః కుక్కు రేఽపి చ,	కృతజ్ఞః కుక్కురే=కుక్క, అపిశబ్దముచే కృతజ్ఞుఁడు.
సఞ్జ్ఞాసూర్యప్రియాయాంచ, సర్వజ్ఞః శంక రే జినే.	సంజ్ఞా. సూర్యప్రియా = ఛాయాదేవి. సర్వజ్ఞః. శంకరే=శివుఁడు, జినే = జినదేవుఁడు
ఇతి ఞాంతాః.	ఞకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
అరిష్టం సూతికాగారే త క్రేఽపి చ పుమాం స్త్వయం.	అరిష్టం (న). సూతికాగారే=పురిటిల్లు, తక్రే=మజ్జిగ. (పు)
కాకే నింబే చ లశునే గర్తే కూపే ఖలేఽవటః,	అవటః కాకే=కాకి, నింబే=వేపచెట్టు, లశునే=ఉల్లిగడ్డ, గర్తే=గొయ్యి, కూపే=బావి, ఖలే=దుర్మార్గుఁడు.
అత్యర్థ క్షౌమయోరట్టః	అట్టః. అత్యర్థ = మిక్కిలియనునర్థము, క్షౌమయోః=దుకూలము.

క్రతావిష్టం ప్రియే త్రిషు.

ఇష్టం. క్రతౌ=క్రతువు, ప్రియే=ప్రియమైనది. (త్రి)

కేశటః శోణకే విష్ణౌ

కేశటః. శోణకే = దుండిగపుచెట్టు, విష్ణౌ=విష్ణువు.

కృపీట ముదరే జలే,

కృపీటం (న). ఉదరే=పొట్ట, జలే = జలము

పుంశ్చలే కుండకీటస్స్యా
జ్జారాచ్చ బ్రాహ్మణీసుతే ౧౪౯

కుండకీటః పుంశ్చలే=వ్యభిచారివాఁడు, జారాచ్చ బ్రాహ్మణీసుతే = జారుఁడువల్ల పుట్టిన బ్రాహ్మణపుత్త్రుఁడు.

సపథేచ క్రియాకారే కిలిం
జశరయోః కటః,

కటః సపథే = ఒట్టు, క్రియాకారే = పనిజేయువాఁడు, కిలింజ=చాప, శరయోః =బాణము.

కోటిః సంఖ్యాపి

కోటిః (స్త్రీ) సంఖ్యా = సంఖ్యావిశేషము అపిశబ్దమువలన అంచు.

కరటో వాద్యభాండకువి
ప్రయోః. ౧౫౦

కరటః. వాద్యభాండ = వాయిద్యభాండము, కువిప్రయోః = కుత్సితబ్రాహ్మణుఁడు.

కులీరే కర్కటో రాశౌ

కర్కటః. కులీరే = ఎండ్రకాయ, రాశౌ=కర్కటకరాశి.

కృష్టిః కర్షే బుధే పుమాన్,

కృష్టిః (స్త్రీ) కర్షే=లాగడము, బుధే=విద్వాంసుఁడు (పు)

అప్రియేఽపి కటుః

కటుః. అప్రియే=ఇష్టముకానిది అపిశబ్దముచే కారము.

కుంభే కుటోనా భవనే ద్వ
యోః. ౧౫౧

కుటః కుంభే=కుండ, భవనే= గృహము (ద్వ)

సురాయాం స్త్రీ కీకటస్తు ని
స్స్వే దేశే మితంపచే,

కీకటః, సురాయాం (స్త్రీ)=కల్లు, నిస్స్వే దరిద్రుఁడు, దేశే=దేశవిశేషము, మితంపచే=లోభి.

ఖేటః సింఘాణకే హీనే

ఖేటః సింఘాణకే = చీమిడి, హీనే = హీనుఁడు.

గృష్టిర్ధేన్వౌషధీభిదోః.

గృష్టిః. ధేను = తొలియీంత ఆవు, ఔషధీభిదోః = ఓషధీభేదము.

సూకరేపుంసిఘృష్టిఃస్యాత్ స్పర్ధాఘర్షణయోః స్త్రియామ్, ఘోంటాతు బదరే పూగే

ఘృష్టిః. సూకరే (పు) = పంది, స్పర్ధా (స్త్రీ)=విరోధము, ఘర్షణయోః (స్త్రీ)=రాపిడి. ఘోంటా. బదరే=రేఁగుచెట్టు, పూగే =పోఁకచెట్టు.

దేహాంశే వర్ణనే చటుః.

చటుః దేహాంశే=ఉదరము, వర్ణనే = ప్రియవాక్యము.

నిఃశ్వాసో దశనోచ్ఛిష్టశ్చుంబే దంతచ్ఛిదేఽపి చ,

దశనోచ్ఛిష్టః నిశ్శ్వాసః = నిట్టూర్పు, చుంబే=చుంబనము, దంతచ్ఛిదే = దంతహీనుఁడు. అపిశబ్దముచే ఎంగిలి.

పరిమాణముదోర్దిష్టి

దిష్టిః. పరిమాణ=కొలత, ముదోః = సంతోషము.

ర్దిష్టః కామోపదిష్టయోః

దిష్టః కాల=కాలము, ఉపదిష్టయోః= ఉపదేశింపఁబడినది.

ధారాటౌ చాతకహయౌ

ధారాటః. చాతక = వానకోయిల, హయా=గుఱ్ఱము

కవాటేఽపి చ నిష్కుటః, కోటరేఽప్యథ

నిష్కుటః. కవాటే=తలుపు, అపిశబ్దముచే గృహోద్యానము. కోటరే=తొఱ్ఱ. అపిశబ్దముచే కేదారము.

పట్టః స్యాత్ ఫలకే నృపశాసనే. ౧౫౫

పట్టః. ఫలకే=పీఠము, నృపశాసనే = రాజశాసనము.

ప్రత్యాఖ్యాతే ప్రేషితే చ ప్రతిశిష్టం త్రిలింగకం,

ప్రతిశిష్టం త్రి. ప్రత్యాఖ్యాతే = తిరస్కరింపఁబడినది, ప్రేషితే=పంపఁబడినది.

పర్కటీ ప్లక్షవృక్షే చ పూగాదేశ్చ నవే ఫలే. ౧౫౬

పర్కటీ. ప్లక్షవృక్షే = జువ్విచెట్టు, పూగాదేశ్చ నవేఫలే = పోఁకమొదలగువాని క్రొత్తఫలము.

వటీ త్రిషు గుణే పుంసి న్యగ్రోధే చ కపర్దకే,

వటీ త్రి. గుణే (న్-త్రి.) = త్రాడు, న్యగ్రోధే (పు) = నల్లమఱ్ఱిచెట్టు, కపర్దకే= గవ్వ.

వర్వటౌ వ్రీహిభిద్ద్వేష్యౌ

వర్వటీ (బర్బటీ). వ్రీహిభిత్=వడ్లలో భేదము, ద్వేష్యా=విరోధి.

నటౌ భరతకాముకౌ. ౧౫౭

నటః. భరత=నాట్యాచార్యుఁడు, కాముకే=కాముకుఁడు.

మోరటం గోర్నవే క్షీరే కోటపుష్పేక్షుమూలయోః,

మోరటం. గోర్నవేక్షీరే = ఆవునుండి క్రొత్తగాఁ దీసినపాలు, కోటపుష్పే=ఊడుగుపూవు, ఇక్షుమూలయోః = చెఱకుగడ మొదలు.

మ్లిష్టం మ్లానే కువచనే

మ్లిష్టం. మ్లానే=వాడినది, కువచనే=అస్పష్టమగుమాట.

మర్కటీశూకశింబ్యపి.

మర్కటీ శూకశింబి = దూలగొండి చెట్టు, అపిశబ్దముచే ఆఁడుకోఁతి.

లాటోంశుకే చ దేశే చ

లాటః. అంశుకే=వస్త్రము, దేశే=దేశవిశేషము.

వ్యుష్టం కల్యే త్రిషూషితే,

వ్యుష్టం. కల్యే=వేఁకువజాము, ఉషితే=నివాసముపొందినది (త్రి)

పథి వాస్తుని వాటః స్యా

వాటః. పథి=మార్గము, వాస్తుని=గృహము.

ద్వికటం వికృతం బృహత్.

వికటం వికృతం=వికారము, బృహత్=గొప్పది.

వర్కరాటః కటాక్షే చ స్త్రీణాం స్తననఖక్షతే,

వర్కరాటః కటాక్షే=కడగంటిచూపు, స్త్రీణాం స్తననఖక్షతే=నఖక్షతములు.

భద్రప్రేంఖణయో ర్విష్టి

విష్టిః భద్ర=పంచాంగములోని భద్రకరణము, ప్రేంఖణయోః = ప్రేంకణపు చెట్టు.

ర్వర్ణాటౌ కామిగాయనౌ.

వర్ణాటః. కామి=కాముకుఁడు, గాయనౌ=గాయకుఁడు.

విటోఽద్రౌ లవణే షిద్గే మూషికే ఖదిరేఽపి చ,

విటః. అద్రౌ=కొండ, లవణే=లవణము షిద్గే=జారుఁడు, మూషికే=ఎలుక, ఖదిరే=చంద్రచెట్టు, అపిశబ్దముచే పాము.

ప్రాంచల్లోహే శ్రుతికటః ప్రాయశ్చిత్తభుజంగయోః.	శ్రుతికటః. ప్రాంచల్లోహః=లోహవిశేషము, ప్రాయశ్చిత్త=ప్రాయశ్చిత్తము, భుజంగయోః=పాము.
స్ఫుటిఃస్ఫోటే చ కర్కట్యాం	స్ఫుటిః బొబ్బలుపాకుకట
హృష్టః ప్రహసితేఽపి చ,	హృష్టః సంతోషించినవాఁడు.
ఇతి టాంతా	టకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
వైశ్యాద్విజన్మజే ఽంబష్ఠః పాఠాయూథికయోః స్త్రియామ్. ౧౬౨	అంబష్ఠః. వైశ్యాద్విజన్మజః = కోమటిస్త్రీకి బ్రాహ్మణునకుఁ బుట్టినవాఁడు, పాఠా (స్త్రీ)=పాటలిచెట్టు, యూథికయోః=అడవిమొల్ల.
కాష్ఠా కాలేఽపి	కాష్ఠా కాలే=పదునెనిమిది రెప్పపాట్ల కాలము, అపశబ్దముచే దిక్కు
కోష్ఠస్తు స్వకీయేఽ	కోష్ఠః. స్వకీయే = స్వీయుఁడు, అపశబ్దముచే కొట్టు
పృథ సుధ్వనౌ, గ్రీవా దేశే ఽపి కంఠః స్యాత్	కంఠః సుధ్వనౌ=మంచిస్వరము, గ్రీవా దేశః=కంఠస్థలము.
కుష్ఠం రోగౌషధీభిదోః ౧౬౩. దాత్యూహే	కుష్ఠం రోగ = కుష్ఠువ్యాధి = ఓషధిభిదోః=ఓషధీభేదము.
కాలకంఠ స్స్యాచ్ఛివఖంజనయోరపి,	కాలకంఠః దాత్యూహే = కూకురుగుడ్డంగిపిట్ట, శివ=శివుఁడు, ఖంజన=కాటుకపిట్ట, అపిచే=వానకోయిల.
జ్యేష్ఠో మాసి చ వృద్ధే చ	జ్యేష్ఠః. మాసి=నెల, వృద్ధే = ముదుసలి.
జ్యేష్ఠా చ గృహగోధికా.	జ్యేష్ఠా. గృహగోధికా=బల్లి.
అమ్లలోణ్యాం దంతశఠా నాజంభీరకపిత్థయోః,	దంతశఠా. అమ్లలోణి = పులిచింత, జంబీర = నిమ్మచెట్టు, కపిత్థయోః = వెలగచెట్టు
ప్రకోష్ఠో బాహుగేహాంసౌ	ప్రకోష్ఠః బాహుఅంసౌ = భుజముల కొనలు, గేహాంసౌ=ఇంటికొన.

వరిష్ఠం మరిచేఽపి చ. ౧౬౫ తామ్రే చారుతరే చాథ	వరిష్ఠం. మరిచే = మిర్యాలు, అపిచే శ్రేష్ఠుఁడు, తామ్రే = రాగి, చారుతరే = మనోహరమైనది.
మధ్యస్థఖలయోశ్శఠః,	శఠః మధ్యస్థః=మధ్యవర్తి, ఖలయోః =నీచుఁడు
శోఠోఽలసే చ మూర్ఖే చ	శోఠః అలసే = మందమతి, మూర్ఖే = మూర్ఖుఁడు.
సూత్రకంఠో ద్విజన్మని కపోతవిహగేఽపి స్యా	సూత్రకంఠః ద్విజన్మని=బ్రాహ్మణుఁడు, కపోత = పావురము, అపచే కాటుకపిట్ట.
త్పృశ్న్యాం చ ప్రసభే హఠః,	హఠః పృశ్న్యాం=జలతృణవిశేషము, ప్రసభే = బలాత్కారము.
ఇతి ఠాంతాః	ఠకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

ప్రాణ్యంగకోశయోరండం	అండం ప్రాణి అంగ=వృషణము, కోశయోః = భాండాగారము.
కూష్మాండౌ ఫలభిద్గణౌ	కూష్మాండః ఫలభిద్ = గుమ్మడిపండు, గణౌ = సమూహము.
కుండం ఖాతోఖయోర్జారజేనా	కుండం. ఖాతః=గొయ్యి, ఉఖం=కడవ, జారజే (పు)=జారిణికిఁ బుట్టినవాఁడు.
కుండీ కమండలౌ,	కుండి కమండలౌ = కమండలువు.
సింహోక్తౌ స్త్రీవిషే క్ష్వేడః	క్ష్వేడః. సింహోక్తౌ (స్త్రీ) = సింహగర్జనము, విషే (పు)=విషము.
పశౌ క్రోడోననోరసి. ౧౬౭	క్రోడః పశౌ = పశువు, ఉరసి (న) వక్షము
ఖండోఽస్త్రీ శకలే నేక్షువికారమణిదోషయోః,	ఖండః(పు) శకలే=ఖండము, ఇక్షువికార (న) కలకండ, మణిదోషయోః = రత్నదోషము.
గండః కపాలే పిటకే శ్రేష్ఠగండకయోః పుమాన్. ౧౬౮	గండః కపాలే = కపాలము, పిటకః= వ్రణము, శ్రేష్ఠః=శ్రేష్ఠుఁడు, గండకయోః =ఖడ్గమృగము

చండౌషధిః	చండా (స్త్రీ) ఓషధిః=లింగిదొండచెట్టు.
ఖరశ్చండో	చండః ఖరః = తీవ్రస్వభావుఁడు
దండౌ సైన్యార్కపార్శ్వగౌ,	దండః సైన్య=సేన, అర్కపార్శ్వగౌ= సూర్యునిపార్శ్వవర్తి.
వ్యథా కృపా చ పీడే ద్వే	పీడా. వ్యథా = చింత, కృపా=దయ.
పాండుః కుంతీపతౌ సితే.	పాండుః కుంతీపతౌ = పాండురాజు, సితే = తెల్లనిది.
పిండః సాంద్రే గృహాంశేఽంగే	పిండః సాంద్రే=దట్టమైనది, గృహాంశే =ఇంటికి ఉపయోగించుపనిముట్టు
పండః షండే మతౌ స్త్రియామ్,	పండః షండే = నపుంసకుఁడు, మతౌ (స్త్రీ) బుద్ధి.
స్తంబే శస్తే ప్రకాండోఽస్త్రీ	ప్రకాండః (పు). స్తంబే= కాడ, శస్తే =ప్రశస్తము.
బరండో వదనామయే	బరండః వదనామయే=ముఖరోగము,
౧౭౧. సమూహే చాంతరావేద్యాం	సమూహే = సమూహము, అంతరావేద్యాం = లోపలియరుగు.
మండస్స్యాత్సారపింఛయోః, ఏరండే మస్తుని క్లీబే	మండః సార=సారము, పింఛయోః= నెమలిపింఛము, ఏరండే = ఆముదపుచెట్టు (న), మస్తుని = మీఁగడ.
మార్తండౌ ఖగదంష్ట్రిణౌ.	మార్తండః. ఖగ=పక్షి, దంష్ట్రిణౌ = సింహము.
రాహౌ దైత్యాంతరే ముండో మూర్ధ్ని స్త్రీముండితే త్రిషు	ముండః. రాహౌ=రాహువు, దైత్యాంతరే = రాక్షసుఁడు, మూర్ధ్ని (స)=తల, ముండితె = గొరుగఁబడినవాఁడు (త్రి).
రండా స్యాద్విధవౌషధ్యో	రండా విధవా=వితంతువు, ఓషధ్యోః =ఎలుకచెవిచెట్టు
ర్వితండా శాకభిద్వ్యపి.	వితండా. శాకభిది = కచ్చీయను శాకము, అపశబ్దముచే తెద్దు
శిఖండౌ తు శిఖాబర్హౌ	శిఖండః. శిఖా=సిగ, బర్హౌ = నెమలిపింఛము.

శుండా కరికరః సురా,	శుండా. కరికరః = ఏనుగుతొండము, సురా=మద్యము.
ఇతి డాంతాః	డకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
ఆషాఢో వ్రతినాం దండే మానే మలయపర్వతే. ౧౭౪ విచేష్టబాలిశౌ మూఢౌ	ఆషాఢః వ్రతినాందండే = సన్యాసుల దండము, మానే=నెల, మలయపర్వతే = మలయగిరి, విచేష్టః = చేష్టారహితుఁడు, బాలిశౌ=మూర్ఖుఁడు
రాఢా స్యాద్దీప్తిదేశయోః,	రాఢా. దీప్తి=ప్రకాశము, దేశయోః=పురీవిశేషము
పండకంచుకినౌ షంఢౌ	షంఢః పండః=నపుంసకుఁడు, కంచుకి=అంతఃపురములోని కంచుకి
సమూఢః పుంజితే నవే ౧౭౫ భుగ్నే నుపప్లుతే ప్యేష వాచ్యలింగే ఉదీర్యతే,	సమూఢః పుంజితే = ప్రోగుచేయఁబడినది, నవే=క్రొత్తది, భుగ్నే = వక్రమైనది, (వి ని) అనుపప్లుతము = అపాయరహితమైనది (వి. శేషణనిఘ్నము)
ఇతి ఢాంతాః.	ఢకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
అరుణో భాస్కరేఽనూరౌ	అరుణః. భాస్కరే=సూర్యుఁడు, అనూరౌ=అనూరుఁడు.
మంజిష్ఠాఽతి విషాఽరుణా. ౧౭౬. త్రిష్వారక్తే వ్యాకులే	అరుణా మంజిష్ఠా = ఓషధీవిశేషము, అతివిషా=పస, ఆరక్తే = మిగుల నెఱ్ఱనిది, (త్రి) వ్యాకులే=కలతపొందినవాఁడు.
ఽథ సూక్ష్మే స్త్రీహ్యంతరే	అణుః. సూక్ష్మే = సూక్ష్మమైనది, స్త్రీహ్యంతరే=వడ్లలో భేదము.
ప్యణుః,కీల ప్రాగ్ర్యాశ్రిసీమాసు స్యాదాణిపదణిర్ద్వయోః	ఆణిః (రూ) (అణిః) కీల = బండి, ఇరుసుమేకు, ప్రాగ్ర్య = శ్రేష్ఠవస్తువు, అశ్రి = అంచు, (స్న) సీమా=పొలిమేర, (స్న)
అభీక్ష్ణం తు భృశే నిత్యే	అభీక్ష్ణం భృశే= మిక్కిలి, నిత్యే = నిత్యము.

స్యాదింద్రాణీంద్రయోషితి, స్త్రీబంధే సింధువారే చ	ఇంద్రాణీ. ఇంద్రయోషితి=శచీదేవి, స్త్రీబంధే = రతిబంధము, సింధువారే = వావిలిచెట్టు
చక్షుర్దర్శనమీక్షణం. ౧౭౮	ఈక్షణం. చక్షుః=కన్నులు, ఈక్షణం=చూచుట.
ఉన్మూలనేఽప్యుద్ధరణ	ఉద్ధరణం (న) ఉన్మూలనే = పెళ్లగించడము, అపిశబ్దమువలన-ఉద్ధరించడము.
ముష్ణం దక్షేపి నాఽఽతపే	ఉష్ణం. దక్షే=సమర్థుఁడు, (పు) ఆతపే=ఎండ. (న)
స్యాత్సాధనేగీతనృత్యభేదే కాయస్థకర్మణి. ౧౭౯. కరణం పుంసి సంకీర్ణే	కరణం. సాధనే=సాధనము, గీతనృత్యభేదే=గీతనృత్యభేదము, కాయస్థకర్మణి=కరణీకముపని, సంకీర్ణే - వైశ్యునివల్ల శూద్రస్త్రీయందుఁబుట్టిన సంకీర్ణుఁడు (పు).
కల్యాణం కాంచనే శుభే,	కల్యాణం. కాంచనే = బంగారము, శుభే=శుభము
కృష్ణో వర్ణే హరౌ వ్యాసే	కృష్ణః వర్ణే = నలుపురంగు, హరౌ = విష్ణుమూర్తి, వ్యాసే=వ్యాసమహర్షి.
కృష్ణం మరిచలోహయోః.	కృష్ణం. మరిచ = మిరియము, లోహయోః=ఇనుము.
పిప్పలీ ద్రౌపదీ కృష్ణా	కృష్ణా. పిప్పలీ=పిప్పలితీగ, ద్రౌపదీ = ద్రౌపదీదేవి.
హస్తసూత్రేఽపి కంకణమ్,	కంకణం. హస్తసూత్రేఽపి=(దీక్షాదులయందు కట్టఁబడినసూత్రము,)కంకణము=అపిశబ్దమువలన, హస్తాలంకారము
శ్రుతిరాధేయయోః కర్ణః	కర్ణః. శ్రుతి=చెవి, రాధేయయోః = కర్ణుఁడు.
పిప్పల్యాం జీరకే కణౌ.	కణౌ. పిప్పల్యాం=పిప్పలీతీఁగ, జీరకే=జీలకఱ్ఱ.
కోణోఽశ్రౌ వాద్యే లగుడే	కోణః అశ్రౌ=అంచు, వాద్యే=వాద్యము, లగుడే=దుడ్డు.

వధే హేతౌ చ కారణం,	కారణం. వధే=చంపడము, హేతౌ=హేతువు.
గ్రహణం స్వీకృతౌ హస్తే	గ్రహణం. స్వీకృతౌ = స్వీకారము, హస్తే=హస్తము.
గుణస్స్యాద్రజ్జుసూదయోః	గుణః. రజ్జు=త్రాడు, సూదయోః = పాచకుఁడు
అంగుష్ఠానామికోన్మానే గోకర్ణోఽహౌ మృగేఽపి చ	గోకర్ణః. అంగుష్ఠానామికోన్మానే = జానెడుమానమునకు కొంచెముహెచ్చు, అహౌ=సర్పము, మృగే=మృగము.
నాసికాఽఘ్రాతయోర్ఘ్రాణం	ఘ్రాణం (న). నాసికా=ముక్కు, ఘ్రాతయోః=వాసనజూడఁబడినది.
చూర్ణం గంధయుతావపి.	చూర్ణం గంధయుతే = బుక్కామొదలగు గందపొడి, అపిశబ్దమువలన పొడి.
వేదాంశే బహ్వృచాదౌ చ బ్రధ్నే పాదేఽపి చాస్త్రియాం, చరణ	చరణః (పు) వేదాంశే=వేదభాగము, బహ్వృచాదౌ = బహ్వృక్ శాఖాధ్యేత మొదలగువారు, బ్రధ్నే = సూర్యుఁడు, పాదే=పాదము. అపిశబ్దమువలన వేరు.
శ్చీర్ణపర్ణస్తు ఖర్జూరపిచుమందయోః. ౧౮౪	చీర్ణపర్ణః. ఖర్జూర = ఖర్జూరవృక్షము, పిచుమందయోః=వేపచెట్టు
జేతరీంద్రేఽర్జునే జిష్ణు	జిష్ణుః. జేతరి = జయశీలుఁడు ఇంద్రే= ఇంద్రుఁడు.
ర్ఝూణిః కఠినపూగయోః,	ఝూణిః. కఠిన=కఠినుఁడు, పూగయోః =పోక.
తరుణః కుబ్జపుష్పేఽపి,	తరుణః. కుబ్జపుష్పే=విరజాజి. అపిశబ్దమువలన, యౌవనవంతుఁడు.
త్రాణం రక్షితరక్షయోః.	త్రాణం (న). రక్షిత=రక్షింపఁబడినది, రక్షయోఽపి=రక్షణ.
దుర్వర్ణం రజతేఽపి స్యా	దుర్వర్ణం (న). రజతే=వెండి. అపిశబ్దమువలన దుష్టవర్ణముగలది.
ద్ద్రోణోఽలిః	ద్రోణః. అలి=వృశ్చికము.

కచ్ఛపీద్రుణీ,

ద్రుణీ. కచ్ఛపీ=ఆఁడు తాఁబేలు.

ద్యుమణౌ తరణిః పుంసి
కుమారీనౌకయోస్త్రియామ్.

తరణిః. ద్యుమణౌ=సూర్యుఁడు (పు), కుమారీ=కుమార్తె (స్త్రీ), నౌకయోః = వడవ.

కాష్ఠాగారేఽంబువాహి
న్యాం శైలసంధౌ చ యోషి
తి,

ద్రోణీ (స్త్రీ) కాష్ఠాగారే=కట్టెలయిల్లు, దారుగృహము, అంబువాహిన్యాం=దోనె, శైలసంధౌ=పర్వతములసంధి.

ద్రోణీ న స్త్రీ మానభేదే
ద్రోణః కాకే కృపీపతౌ. ౧౮౭

ద్రోణః (పు). మానభేదే=నలుతుము, కాకే = మాలకాకి, కృపీపతౌ = ద్రోణాచార్యుఁడు.

దక్షిణా దిశి దానే చ

దక్షిణా (స్త్రీ) దిశి=దక్షిణదిక్కు, దానే=దానదక్షిణ.

దక్షిణః సరలేఽపి చ,

దక్షిణః. సరలే=కుటిలముగాక చక్కనైన మనస్సుగలవాఁడు. అపిశబ్దమువలన కుడిది.

అసతీ స్యాద్ధర్షణీ చ
ధర్షణా నికృతౌ రతే. ౧౮౮

ధర్షణీ. అసతి=వ్యభిచారిణి.
ధర్షణా (స్త్రీ). నికృతౌ=కపటభేదము, రతే=రతము.

బుద్ధమంత్రే నాడికాయాం
ధారణ్యథ చ

ధారణీ (స్త్రీ). బుద్ధమంత్రే=బుద్ధమంత్రము, నాడికాయాం=గడియకాలము.

మజ్జనే,నిర్వాణం నిర్వృతౌ
మోక్షే

నిర్వాణం (న) మజ్జనే = మునుగుట, నిర్వృతౌ=సుఖము, మోక్షే=మోక్షము.

ప్రఘణోస్త్రగృహాంశయోః.

ప్రఘణః. అస్త్ర=బాణము, గృహాంశయోః=ద్వారమండపము.

బోలే వాతే బలే ప్రాణః
పూర్ణే పుంభూమ్ని చాసుషు,

ప్రాణః. బోలే=బాలింతబోలు, వాతే=వాయువు, బలే=బలము, పూర్ణే = పూర్ణమైనది (నింపఁబడినది), అసుషు = ప్రాణములు. (పుం-బ).

పర్ణం పక్షే చ పత్రే చ

పర్ణం (న). పక్షే = రెక్క, పత్రే = రెక్క.

ప్రోక్షణం సేచనే వధే. ౧౯౦

ప్రోక్షణం. సేచనే = తడుపుట, వధే= చంపుట.

గ్రంథే కార్షాపణే చాస్త్రీ పురాణమనవే త్రిషు,

పురాణం (పున). గ్రంథే = గ్రంథము, కార్షాపణే = కర్షప్రమాణ సువర్ణరజతాది నిర్మితముద్రిక, అనవే = పురాతనమైనది. (త్రి)

పార్ష్ణిః పాదే వ్యూహపృష్ఠే

పార్ష్ణిః. పాదే=పాదము వెనుకటిభాగము (మడమ), వ్యూహపృష్ఠే=సైన్యపృష్ఠభాగము.

వాణీవ్యూతిశ్చ భారతీ.

వాణీ. వ్యూతిః=నేయడము, భారతీ= వాక్కు.

మంత్రాఖ్యవేదే విప్రౌఘే క్లీబం నాబ్రాహ్మణోద్విజే,

బ్రాహ్మణం (న). మంత్రాఖ్యవేదే=మంత్రమను వేదభాగము (న), విప్రౌఘే = బ్రాహ్మణసముదాయము (న), ద్విజే = ద్విజుఁడు (పు.)

లింగాగ్రేఽలింజరే ముక్తికాదౌ స్త్రీపుంసయోర్మణిః. అజాగలస్తనే చాపి

మణిః (పు). లింగాగ్రే = శిశ్నాగ్రము (పోక), అలింజరే = పెద్దబాన, ముక్తికాదౌ = ముత్యము మొదలగు మణివిశేషము, అజాగలస్తనే = అజాగళస్తనము, అపిశబ్దమువలన సర్పవిశేషము.

మసృణౌ మృదుకర్కశౌ,

మసృణః. మృదు=నునుపైనది, కర్కశౌ=కఠినమైనది (చిక్కనిది.)

నిశ్మశ్రుపురుషోద్దంశౌ మత్కుణావథ

మత్కుణః నిశ్మశ్రుపురుషే = గడ్డము మొలువని యౌవనుఁడు, ఉద్దంశే=నల్లి.

రోహిణ. ౧౯౩. నక్షత్రే రోహితాయాం చ

రోహిణీ నక్షత్రే = నక్షత్రవిశేషము, రోహితాయాం=రక్తద్రవ్యము.

రణః క్వణనయుద్ధయోః,

రణః క్వణన=ధ్వనిపేరు, యుద్ధయోః= సంగ్రామముచేయుట.

లక్ష్మణా సారసీ

లక్ష్మణా (స్త్రీ). సారసీ = ఆఁడుబెగ్గురుపిట్ట.

దాశరథిః శ్రీమాంశ్చ లక్ష్మణః. ౧౯౪

లక్ష్మణః. దాశరథిశ్శ్రీమాన్ = లక్ష్మణస్వామి.

ఛాగేఽపి లంబకర్ణస్స్యాత్

లంబకర్ణః. ఛాగే= మేఁక, అపిశబ్దముచే వ్రేలుచెవులవాఁడు.

వేణుర్వంశే నృపాంతరే,

వేణుః. వంశే = వెదురు, నృపాంతరే= ఒకానొకరాజు.

వాణాఝింట్యాంశరే బాణే

వాణా. ఝింట్యాం=గోరంటమొక్క, శరే=దర్భ, బాణే=బాణాసురుఁడు.

వృష్ణిర్యాదవమేషయోః.

వృష్ణిః. యాదవ = యాదవులు, మేషయోః=మేఁక.

కర్ణే శ్రుతౌ చ శ్రవణం
శరణం మారణేఽపి చ,

శ్రవణం కర్ణే=చెవి, శ్రుతౌ=వినుట.
శరణం. మారణే=నాశనము, అపిశబ్దముచే రక్షణముగోరుట.

శ్రేణిః పంక్తౌ సేకపాత్రేన క్లీబం కారుసంహతౌ. ౧౯౫

శ్రేణిః. పంక్తౌ=పంక్తి, సేకపాత్రే=ఓడలోనినీరు వెళ్లజల్లుపాత్రము (పు), కారుసంహతౌ=వండ్రంగి, సాలె, చాఁకలి, మాదిచ, మంగల అనువాండ్రు.

కషే మాషచతుష్కే చ శాణః

శాణః. కషే=సాన, మాషచతుష్కే=నాలుగు మినుపగింజలయెత్తు.

శోణోనదేఽరుణే,

శోణః. నదే = నదీవిశేషము, అరుణే=ఎఱ్ఱనిది.

పక్వేశ్రాణం యవాగ్వాంస్త్రీ

శ్రాణం. పక్వే = పండినది, యవాగ్వాం (స్త్రీ)=గంజి

శ్రీపర్ణం గణికారి చ. ౧౯౬
పద్మం చ

శ్రీపర్ణం గణకారి=కూరనెల్లి, పద్మం= పద్మము

శ్రమణా భిక్షుక్యాం ముండిర్యాం చ దృశ్యతే,

శ్రమణా భిక్షుక్యాం=భిక్షుకురాలు, ముండీర్యాం=చిట్టికూర.

సువర్ణం మానభేదేఽపి

సువర్ణం మానభేదే=నాణకవిశేషము, అపిశబ్దముచే బంగారము.

స్థూణాశూర్మి చ దారు చ

స్థూణా.శూర్మి=ప్రతిమ,దారు=కొయ్య.

స్థాణూ శంకుశివౌ విష్ణౌ	స్థాణుః శంకు=మేకు, శివౌ=శివుఁడు, విష్ణుః=విష్ణువు.
సుషేణః కరమర్దకే, కపివైద్యే చాథ	సుషేణః. కరమర్దకే = ఒకచెట్టు, కపివైద్యే = కపివైద్యుఁడు అగు సుషేణుఁడు.
హృతౌ హరణం యౌతకే ఽపి చ. ౧౯౯.	హరణం. హృతౌ=హరించుట, యౌతకే=ఓలి (హరణము ఇచ్చుట.)
ఇతి ణాంతాః.	ణకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
మోక్షః సుధా యజ్ఞశేషో ఽయాచితం వారిచామృతం,	అమృతం. మోక్షః=మోక్షము, సుధా=అమృతము, యజ్ఞశేషః=యజ్ఞశేషమగు ఆహారము, అయాచితం = యాచింపక ఇచ్చినవస్తువు, వారి=జలము.
అమృతా తు గుడూచ్యాం స్యాద్ధరితక్యామలక్యపి.	అమృతా గుడూచ్యాం = తిప్పతీఁగ, హరీతకి = కరక్కాయ, ఆమలకి = ఉసిరికకాయ, అపిశబ్దముచేత బ్రహ్మిచెట్టు.
శేషే విష్ణావనంతో ఽనా గుడూచీదూర్వయోః స్త్రియామ్, క్లీబం ఖే త్రిష్వనవధౌ	అనంతః శేషః=శేషువు, విష్ణౌ=విష్ణువు (పు), గుడూచి (స్త్రీ) = తిప్పతీఁగె, దూర్వయోః (స్త్రీ) గఱిక, ఖే (న) = ఆకాశము, అనవధౌ (త్రి)=అంతము లేనిది.
పశ్మంతం మరణే ఽశుభే. ౨౦౧. చుల్ల్యాం చ	అశ్మంతం. మరణే = చావు, అశుభే = అశుభము, చుల్ల్యాం=ప్రొయ్యి.
పూర్ణిమాభేదే ఽనుమతిః సమ్మతావపి,	అనుమతిః పూర్ణిమాభేదే=పూర్ణిమావిశేషము, సమ్మతౌ=అనుకూలము, అపిచే అనుజ్ఞ.
స్వరూపే ఽంతం వినాశే నాన స్త్రీ శేషే ఽంతికే త్రిషు ౨౦౨	అంతం స్వరూపే = ఆకృతి, వినాశే=నాశనము (పు), శేషే = మిగిలినది (పు) అంతికే=చేరువ. (త్రి)
గతే జ్ఞాతే ఽప్యవసిత	అవసితం. గతే=గడచినది, జ్ఞాతే=తెలిసినది, అపిశబ్దముచే అవసానమొందినది.

మర్వంతావశ్వకుత్సితౌ,

అర్వంతః. అశ్వః=గుఱ్ఱము, కుత్సితః=కృత్రిముఁడు.

అర్వతీ కుంభదాస్యాంచా

అర్వతీ. కుంభదాస్యాం=కుంభదాసి.

ర్థార్దితం ప్రార్థితే హతే.

అర్దితం. ప్రార్థితే = ప్రార్థింపఁబడినది, హతే=చంపఁబడినది.

క్షిప్తాద్రిభేదయోరస్తః

అస్తః. క్షిప్త = చిమ్మఁబడినది, అద్రిభేదౌ=పడమటికొండ

స్యాల్లాజేష్వపి చాక్షతం,

అక్షతం. లాజే=పేలాలు, అపిశబ్దముచే నశింపనిది.

కృషావసత్యేప్యనృత

అనృతం. కృషౌ=కృషి, అసత్యే=అబద్ధము, అపిచే అయాచితజీవనము.

మాకృతిర్జాతిరూపయోః.

ఆకృతిః. జాతి=కులము, రూపయోః=ఆకారము.

ఆప్తౌ లబ్ధహితౌ

ఆప్తః లబ్ధః=లభించినది, హితౌ=ఇష్టమైనది.

దైర్ఘ్యే భావికాలేఽపి చాయతిః,

ఆయతిః దైర్ఘ్యే = పొడవైనది, భావికాలే = జరుగఁబోవు కాలము.

ఆచితః శాకటోనోఘే

ఆచితః. శాకటః = బండితోఁ దేఁదగినంత.

ప్యావర్తశ్చింతనేఽపి చ.

ఆవర్తః. చింతనే = పఠనము, అపిశబ్దముచే సుడి.

ఆయస్త స్తేజితే క్షిప్తే

ఆయస్తః తేజితే=సానపెట్టినది, క్షిప్తే=ఎగురఁగొట్టఁబడినది.

ఆఖ్యాతం తిజీ భాషితే,

ఆఖ్యాతం. (తిజంతము), భాషితే = మాట.

భ్రంశే తదాత్వే చాపాత

ఆపాతః భ్రంశే=జారుట, తదాత్వం=తత్కాలము (అప్పటికి)

ఆహతం గుణితే హతే

౨౦౬. మృషోక్తే చాథ

ఆహతం గుణితే=హెచ్చింపఁబడినది, హతే = కొట్టఁబడినది, మృషోక్తే = అనృతము.

దగ్ధేస్యాదుషితంస్థితవత్యపి,	ఉషితం. దగ్ధే=కాలినది, స్థితవతి=స్థిరముగానున్నది.
వ్యసనార్తే చోపరక్త	ఉపరక్తః. వ్యసనార్తే = వ్యసనముగలవాఁడై ఆర్తినొందువాఁడు
ఉదితం ప్రోక్త ఉద్గతే ౨౦౭	ఉదితం. ప్రోక్తం=చెప్పఁబడినది, ఉద్గతే=మొలచినది
స్యాద్ధుస్తూరేఽపిచోన్మత్తః	ఉన్మత్తః. ధుస్తూరే=ఉమ్మెత్త, అపిశబ్దముచే పిచ్చివాఁడు
క్షిప్తేమృష్టేఽపిచోద్ధృతం,	ఉద్ధృతం. క్షిప్తే = వెల్లగింపఁబడినది, మృష్టం=శుద్ధిచేయఁబడినది.
ఉత్తప్తం శుష్కమాంసే ఽపి	ఉత్తప్తం.శుష్కమాంసే=ఎండినమాంసము.అపిశబ్దముచేబాగుగాకాల్పఁబడినది.
వహ్న్యుత్పాతేఽప్యుపాహితః.	ఉపాహితః వహ్న్యుత్పాతే = అగ్నివలని అపాయము. (తోఁకచుక్క)
ఉదాస్థితశ్చరే ద్వాస్థే	ఉదాస్థితః. చరే=చారుఁడు, ద్వాస్థే=ద్వారమునందున్నవాఁడు.
స్యాదృతిస్స్మృతిరక్షయోః,	ఋతిః. స్మృతి=స్మృతులు, రక్షయోః=రక్షణము.
ఋతముంఛశిలే సత్యే	ఋతం ఉంఛశిలే = శిలోంఛవృత్తి, సత్యే=నిజము.
ఏతావాగతకర్బురౌ. ౨౦౮	ఏతః. ఆగతః=ఆగంతుకుఁడు, కర్బురౌ=రాక్షసుఁడు.
ఐరావతోనాగరంగేఽప్యథ	ఐరావతః. నాగరంగే = నారింజచెట్టు, అపిశబ్దముచే దిగ్గజము.
కాంతిద్యుతీచ్ఛయోః,	కాంతిః. ద్యుతి= కాంతి, ఇచ్ఛయోః=కోరిక.
కిరాతౌ మ్లేచ్ఛభూనింబౌ	కిరాతః. మ్లేచ్ఛ=మ్లేచ్ఛుఁడు, భూనింబౌ=నేలవేము.
కాంతస్తుప్రియరమ్యయోః.	కాంతః. ప్రియ=ప్రియమైనది, రమ్యయోః=రమ్యమైనది.

కేతుర్గ్రహోత్పాతచిహ్నే	కేతుః గ్రహే = గ్రహము, ఉత్పాత చిహ్నే=కీడుసూచించుట.
కలితం విదితాప్తయోః,	కలితం. విదిత = తెలియఁబడినది, ఆప్త యోః=పొందఁబడినది.
కపోతః పక్షిమాత్రేఽపి	కపోతః. పక్షిమాత్రే=పక్షిమాత్రము, అపిశబ్దముచే పావురము.
గుప్తం రక్షితగూఢయోః	గుప్తం. రక్షిత=రక్షింపఁబడినది, గూఢ యోః=మరుగుగానున్నది.
గతిర్యాత్రా దృశోపాయా	గతిః. యాత్రా = నడచుట, దృశోపా యః=దృగుపాయములు.
షండ సూర్యశ్చ గోపతిః,	గోపతిః. షండః=నపుంసకుఁడు, సూర్యః =సూర్యుఁడు
గృహీసత్రీ గృహపతి	గృహపతిః గృహీ=గృహస్థుఁడు,సత్రీ= దానముచేయువాఁడు.
గీతంశబ్దితగానయోః ౨౧౭	గీతం. శబ్దిత=ధ్వనిచేయఁబడినది, గాన యోః=సంగీతము.
గర్జితం స్తనితే నేభే	గర్జితం. స్తనితే=ఉరుము, ఇభే (పు) = ఏనుఁగు.
గ్రస్తంవాగ్భేదభుక్తయోః	గ్రస్తం. వాగ్భేద=లుప్తవర్ణపదము, భుక్తం=భుజింపఁబడినది.
చర్మణ్వత్యా నదీరంభే	చర్మణ్వతీ. నదీ=నదీవిశేషము, రంభే= అరఁటి.
జాతం వ్యక్త్యోఘజన్మసు.	జాతం. వ్యక్త్యోఘ=వ్యక్తిసమూహము, జన్మసు=జన్మములు.
సూర్యావర్తేఽపి జామాతా	జామాతా (ఋ-పు). సూర్యావర్తే = సూర్యమండలము, అపిచే అల్లుఁడు.
వాతేవిష్టపే జగత్,	జగత్. వాతే=గాలి, విష్టపే=లోకము.
జాతిచ్ఛందసి మాలత్యాం	జాతిః. ఛందసి=ఛందస్సు,మాలత్యాం =మొల్ల,
చుల్ల్యాంజాతీఫలేకులే. ౨౧౮	చుల్ల్యాం=ప్రొయ్యి, జాతీఫలే = జాజికాయ, కులే=కులము.

వ్యాప్తివిస్తృతవాద్యేషు తతం	తతం. వ్యాప్తి=వ్యాపకము, విస్తృత=విస్తారము, వాద్యేషు = వాద్యము.
తిక్తం సుగంధ్యపి,	తిక్తం. సుగంధి=సువాసనగలది, అపిచే చేదు.
చాపే తృణత్వే తృణతా	తృణతా. చాపే=ధనువు, తృణత్వే = తృణభావము.
తాతః పిత్రనుకంపయోః.	తాతః. పితృ=తండ్రి, అనుకంప=దయ.
దుర్గతిర్నరకే నైస్వే	దుర్గతిః. నరకే=నరకము, నైస్వే = ధనము లేనివాఁడు
దుర్జాతం వ్యసనేఽపి చ,	దుర్జాతం. వ్యసనే=చింత. అపిచే ధుష్కులము.
దివాభీత ఉలూకే స్యాత్కుంభిలే కుముదాకరే.	దివాభీతః ఉలూకే = గుడ్లగూబ, కుంభిలే=చోరుఁడుకుముదాకరే=కొలను.
విసృష్టే రక్షితే దత్తం	దత్తం. విసృష్టే = విడిచిపెట్టఁబడినది, రక్షితే=కాపాడఁబడినది.
ద్రుతం శీఘ్రవిలీనయోః,	ద్రుతం శీఘ్ర=తొందర, విలీనయోః=కలసియున్నది
దశనే శైలశృంగే చ దంతస్స్యాదోషధౌ స్త్రియామ్.	దంతః. దశనే = దంతములు, శైలశృంగే = కొండకొన, ఓషధౌ = ఓషధీవిశేషము
దితిఃఖండనదైత్యాంబే	దితిః ఖండన=ఖండములు, దైత్యాంబే=రాక్షసమాత.
ధృతిస్తుష్టౌ క్రతావపి	ధృతిః. తుష్టౌ=సంతోషము, క్రతౌ=యజ్ఞము, అపిచే ధైర్యము.
రాశౌ చ ధాతు	ధాతుః రాశౌ = రాశివిశేషము
నిర్వాణే సుస్థితత్వేచనిర్వృతిః ౨౧౮	నిర్వృతిః నిర్వాణే=మోక్షము, సుస్థితత్వే=సుఖము.
అస్వాధ్యాయే కురూపే చ ప్రత్యుక్తౌస్త్రీ నిరాకృతిః,	నిరాకృతిః (స్త్రీ) అస్వాధ్యాయే=స్వాధ్యాయము లేమి,కురూపే=వికారరూపము, ప్రత్యుక్తౌ=కాదనుట

జంబ్వాం స్త్రీ నానదీకాంతః
సింధువారే జలాబ్ధిషు. ౨౧౯

నదీకాంతః జంబ్వాం = నేరెడుచెట్టు (స్త్రీ), సింధువారే = వావిలిచెట్టు (పు)' జలాబ్ధిషు=సముద్రములు.

నిమిత్తం హేతుచిహ్నాగం
తుర్దేవాదేశపర్వసు,

నిమిత్తం. హేతు=కారణము. చిహ్న=గుర్తు, ఆగంతుః= (?) దేవాదేశము = దైవాజ్ఞ, పర్వసు=సర్వకాలము.

ప్రసృతః కుబ్జితే పాణౌ జం
ఘాయాం స్త్రీగతే త్రిషు.

ప్రసృతః. కుబ్జితేపాణౌ=ముడువఁబడిన చేయి, జంఘాయాం=పక్క (స్త్రీ), గతే = గడచినది (త్రి).

ప్రకృతిర్గుణసామ్యే స్యా
త్స్వభావామాత్యయోరపి,

ప్రకృతిః. గుణసామ్యే = త్రిగుణములసామ్యత, స్వభావ = స్వభావము, అమాత్యయోః = మంత్రి, అపిచే కారణము.

ప్రతీకారే ప్రతికృతిః ప్ర
తిబింబేఽథ

ప్రతికృతిః. ప్రతీకారే = బదులుచేత, ప్రతిబంధే=నిర్బంధము.

పద్ధతిః. ౨౨౧. పంక్త్యౌమార్గే
ఽపి

పద్ధతిః పంక్త్యౌ=వరుస, మార్గే=త్రోవ, అపిశబ్దముచే రీతి.

పూతం తు పవిత్రే బహు
లీకృతే,

పూతం. పవిత్రే=పవిత్రము, బహుళీకృతే=విస్తారముగా చేయఁబడినది.

శ్రేణిర్దశ చ పంక్తిః స్యా .
త్ప్రసూతిర్జన్మతోకయోః.

శ్రేణిః. దశ=పది, పంక్తిః=వరుస

ప్రసూతిః. జన్మ=పుట్టుక, తోకయోః=సంతానము.

ప్రతిపత్తిశ్చిత్ప్రవృత్తిః ప్రా
ప్తిః ప్రాగల్భ్యగౌరవే,

ప్రతిపత్తిః (స్త్రీ). చిత్ప్రవృత్తిః=జ్ఞానప్రవృత్తి, ప్రాప్తిః = ప్రాప్తి, ప్రాగల్భ్య=ప్రగల్భత్వము, గౌరవే=గౌరవము

పారావతీ గోపగీతిలవలీఫల
యోరపి. ౨౨౩

పారావతీ (స్త్రీ). గోపగీతి=గోపగీతము, లవలీఫలయోః=లవలీఫలము.

పలితం కర్దమేఽపి స్యా

పలితం. కర్దమే=బురద.

ద్విధా భూపే ప్రజాపతిః,

ప్రజాపతిః విధా = బ్రహ్మ, భూపే = రాజు.

శక్తే నివారణే తృప్తౌ పర్యాప్తం స్యాద్యథేప్సితే.	పర్యాప్తం (న). శక్తే=సమర్థుఁడు, నివారణే=నివారణము, తృప్తౌ=తృప్తి, యథేప్సితే=యథేప్సితము
ప్రేతో మృతే ప్రాణిభేదే	ప్రేతః. మృతే = చచ్చినవాఁడు, ప్రాణిభేదే=నరకమునందున్న ప్రాణి.
పిత్సన్పాతేచ్ఛుపక్షిణోః,	పిత్సన్ (త్-పు). పాతేచ్ఛుః = పడనెంచినవాఁడు, పక్షిణోః=పక్షి.
క్లీబం బిందౌ పృషన్నైణే	పృషత్ (న), బిందౌ=నీటిబొట్టు, ఏణే (పు) ఇఱ్ఱి.
పృషతోఽప్యనయోర్నరి.	పృషతః అనయోః = బిందువు ఇఱ్ఱి యను పదములలో, నరి=పుంలింగము.
ఖాతాదౌ పూరితే పూర్తం	పూర్తం ఖాతాదౌ = త్రవ్వించుట, పూరితే=నిండించుట.
పాతో భ్రంశే చ రక్షితే,	పాతః. భ్రంశే=జారుట, రక్షితే=కాపాడుట
ప్రేషితేఽపి ప్రతిక్షిప్తం	ప్రతిక్షిప్తం. ప్రేషితే = పంపఁబడినది, అపిశబ్దముచే ఆక్షేపింపఁబడినవాఁడు.
ప్రతీతస్సాదరేఽపి చ.	ప్రతీతః సాదరే = ఆదరము, అపిచే ప్రసిద్ధము
ప్లుతః స్వరే	ప్లుతః స్వరే=స్వరవిశేషము.
చాభియుక్తే పిహితౌ ప్రార్థితౌ సమౌ,	ప్రార్థితః అభియుక్తే = పూజ్యుఁడు, పిహితౌ=కప్పఁబడినది
ద్విష్టేఽపి చ ప్రతిహతః	ప్రతిహతః ద్విష్టే = ద్వేషింపఁబడినది, అపిచే అడ్డగింపఁబడినవాఁడు.
పిండితం గుణితే ఘనే ౨౨౭	పిండితం. గుణితే = గుణింపఁబడినది, ఘనే=ఘనమైనది.
ప్రాప్తే జ్ఞాతే పరిగతం	పరిగతం. ప్రాప్తే = పొందఁబడినది, జ్ఞాతే= తెలియఁబడినది.
ప్రపాతౌ భృగునిర్ఝరౌ	ప్రపాతః భృగు=గండశిల, నిర్ఝరౌ=సెలయేరు.

లోకాయతే కచ్ఛపేచ పంచగుప్తః స్మృతో బుధైః.

పంచగుప్తః. లోకాయతే=చార్వాకుఁడు, కచ్ఛపే=తాఁబేలు.

లబ్ధే సమంజసే ప్రాప్తం

ప్రాప్తం. లబ్ధే=లభించినది, సమంజసే = యోగ్యమైనది.

పంక్తిర్గౌరవపాకయోః,

పంక్తిః. గౌరవ=గౌరవము, పాకయోః =పాకము చేయుట.

పారిజాతో దేవతరౌ మందారే పారిజాతకే. ౨౨౯

పారిజాతః దేవతరౌ = కల్పవృక్షము, మందారే=మందారవృక్షము, పారిజాతకే =పారిజాతవృక్షము.

వృత్తి వార్తాప్రవాహేషు ప్రవృత్తిరథ

ప్రవృత్తిః వృత్తి=జీవనము, వార్తా= కబురు, ప్రవాహేషు = ప్రవాహము

ఘోటకే, పానే చ పీతిః

పీతిః. ఘోటకే=గుఱ్ఱము, పానే=త్రాగుట

సిక్తే తు ప్రోక్షితం నిహతే ఽపి చ. ౨౩౦

ప్రోక్షితం. సిక్తే=చల్లుట, (తడుపుట) నిహతే=చంపఁబడినది.

రామానుజే నాట్యశాస్త్రే దౌష్యంతౌ భరతో నటే,

భరతః రామానుజే=రాముని తమ్ముఁడు, నాట్యశాస్త్రే=నాట్యశాస్త్రము, దౌష్యంతౌ = దుష్యంతుని కొడుకు, నటౌ = నర్తకుఁడు.

జినే పూజ్యే చ భగవాన్

భగవాన్ (త్-పు). జినే = జినుఁడు, పూజ్యే=పూజింపఁదగినవాఁడు.

భోగవాన్నాట్యనాగయోః

భోగవాన్. నాట్య = నాట్యము, నాగయోః=పాము.

సేవావిభాగయోర్భక్తి

భక్తిః సేవా=సేవ, విభాగయోః=విభాగము.

ర్భవాన్యుష్మత్సదర్థయోః,

భవాన్ (త్-పు) యుష్మత్ = నీవు, సదర్థయోః=వర్తమానార్థము.

పక్షిణ్యాం వాచివృత్తౌ చ భారతీ భారతం పునః. ౨౩౨.

భారతీ పక్షిణ్యాం = ఆఁడుభరతపక్షి, వాచి = వాక్కు, వృత్తౌ = భారతియను వృత్తి.

జంబుద్వీపే వ్యాసకృతౌ

భారతం. జంబుద్వీపే = జంబూద్వీపము, వ్యాసకృతౌ = వ్యాసకృత భారతము.

భృతిర్భరణమూల్యయోః,

భృతిః. భరణము=భరించుట, మూల్యయోః=వెల

కుడ్యభేదనయోర్భిత్తి

భిత్తిః. కుడ్య = గోడ, భేదనయోః = భేదించుట.

భాస్వంతౌ సూర్యభాస్వరౌ.

భాస్వాన్ (త్-పు). సూర్య=సూర్యుఁడు, భాస్వరౌ=ప్రకాశించువాఁడు.

పృథివీ జననీ గావో బ్రహ్మాణ్యాద్యాశ్చ మాతరః,

మాతా (ఋ-స్త్రీ) పృథివీ=భూమి, జననీ=తల్లి, గావః=గోవు, బ్రహ్మాణ్యాద్యాశ్చ=బ్రాహ్మి మొదలగు సప్తమాతలు.

మూర్ధాభిషిక్తోఽమాత్యేఽపి

మూర్ధాభిషిక్తః. అమాత్యే = మంత్రి, అపిచే రాజు.

ముక్తో నిర్వృతమోచితౌ

ముక్తః నిర్వృత = మోక్షమొందినవాఁడు, మోచితః=విడువఁబడినవాఁడు.

మూర్తం స్యాత్త్రిషు మూర్ఛితౌ కఠినేమూర్తిమత్యపి

మూర్తః (త్రి) మూర్ఛితౌ=మూర్ఛనొందినవాఁడు, కఠినే=కఠినుఁడు, మూర్తిమతి=స్వరూపధారి.

మతిరిచ్ఛాపృథ

మతిః. ఇచ్ఛా=కోరిక, అపిచే మతి.

యతిః పాఠచ్ఛేదే మునౌ పుమాన్ ౨౩౫.

యతిః. పాఠచ్ఛేదే = విశ్రాంతిస్థానము (యతి), మునౌ = మునీశ్వరుఁడు.

న్యాయయోజనయోర్యుక్తిః

యుక్తిః. న్యాయ=న్యాయము, యోజనయోః=కూర్చుట.

పాశ్యబ్ధీ యాదసాంపతిః,

యాదసాంపతిః. పాశీ = వరుణుఁడు, అబ్ధీ=సముద్రుఁడు.

రేవతీహాలపత్న్యాం భే

రేవతీ. హాలిపత్న్యాం = బలరాముని భార్య, భే=నక్షత్రము.

స్మరపత్న్యాం చ రేవతిః.

రేవతిః స్మరపత్న్యాం = మన్మథుని భార్య.

రిక్తం వనేఽపి	రిక్తం వనే = వనము, అపిచే శూన్యము.
రీతిస్తు లోహకిట్టారకూటయోః,	రీతిః. లోహకిట్టం=ఇనుపచిట్టము, ఆరకూటయోః=ఇత్తడి.
రోహితమృజుశక్రాస్త్రే రక్తే నామృగమీనయోః ౨౩౮	రోహితం ఋజుశక్రాస్త్రే = బాగుగా కనిపించు ఇంద్రధనువు, రక్తే = నెత్తురు, మృగ=లేడి (పు), మీనయోః=చేప
శైలభేదే సువర్ణాలౌ శంకరేఽపి చ రైవతః,	రైవతః శైలభేదే = శైలవిశేషము, సువర్ణాలౌ=స్వర్ణాలువృక్షము, అపిచే ఒకరాజు.
స్వర్ణాభ్యక్తేఽపి రసితం	రసితం. స్వర్ణాభ్యక్తే = స్వర్ణఖచితము, అపిచే ధ్వని.
కస్తూరీస్పృక్కయోర్లతా.	లతా. కస్తూరీ=కస్తూరి, స్పృక్కయోః =గ్రంథ్యము.
వర్తులాధీతయోర్వృత్తం	వృత్తం. వర్తుల = గుండ్రనిది, అధీతయోః=చదువఁబడినది
వార్తం కుశలనీరుజోః,	వార్తం కుశల=క్షేమము, నీరుజోః=రోగములేనివాఁడు
వాసేఽపి వసతి	వసతిః వాసే = గృహము, అపిచే రాత్రి
ర్వృక్షమాత్రేఽపి చ వనస్పతిః. ౨౩౯.	వనస్పతిః వృక్షమాత్రము=చెట్టు, అపిచే మఱ్ఱిచెట్టు.
వర్తనే వివృతౌ వృత్తి	వృత్తిః. వర్తనే = జీవనము, వివృతౌ= వివరించుట.
ర్వర్తిర్దీపదశాస్వపి,	వర్తిః. దీపదశాసు=దీపపువత్తులు, అపిచే నయనాంజనము.
లాభసంబంధయో	వ్యాప్తిః. లాభ = లాభము, సంబంధయోః=సంబంధముకలిగి యుండుట.
ర్వ్యాప్తి ర్విశ్వస్తా విధవాపి చ. ౨౪౦	విశ్వస్తా. విధవా = వితంతువు, అపిచే విశ్వాసార్హము.

భేదే వినాశే విచ్ఛిత్తి

విచ్ఛిత్తిః. భేదే = నఱుకుట, వినాశే= నాశనము.

ర్విగతౌ వీతనిష్ప్రభౌ,

విగతః. వీత=పోయినది, నిష్ప్రభౌ = కాంతిలేనిది.

అసారాశ్వేభయోర్వీతం వీతమంకుశకర్మణి. ౨౮౧

వీతం అసారాశ్వే = పనికిమాలినగుఱ్ఱము, ఇభయోః= పనికిమాలిన యేనుఁగు, అంకుశకర్మణి=అంకుశముతో పొడుచుట.

అభ్యుద్యతే వికసితే చేష్టితే చ విజృంభితం,

విజృంభితం. అభ్యుద్యతే = ఉద్యుక్తమైనది, వికసితే = విచ్చినది, చేష్టితే=పనిచేయుట.

వికృతౌ రోగబీభత్సౌ

వికృతః. రోగ = రోగవంతుఁడు, బీభత్సౌ=భయంకరము.

విత్తం ఖ్యాతే ధనేఽపి చ.

విత్తం. ఖ్యాతే=ప్రసిద్ధము, ధనే=ధనము. అపిచే జ్ఞానము

దృఢేఽపి వ్యాయతం

వ్యాయతం దృఢే= దృఢమైనది. అపిచే దీర్ఘమైనది

శుక్తిర్ముక్తాస్ఫోటాశ్వలక్ష్మణోః,

శుక్తిః. ముక్తాస్ఫోట = ముత్తెపుచిప్ప, అశ్వలక్ష్మణోః=గుఱ్ఱపుసుడి

అస్త్రభేదేఽపి శక్తిః స్యా

శక్తిః అస్త్రభేదే=అస్త్రవిశేషము అపిచే సామర్థ్యము

చ్ఛాంతిస్స్యాన్మంగళే శమే.

శాంతిః. మంగళే=శుభము, శమే=శమగుణము.

వేతసేఽపి చ శీతో వా

శీతః. వేతసే = ప్రబ్బలిచెట్టు, అపిచే చల్లనిది.

శుక్తం పూతామ్లనిష్ఠురం,

శుక్తం. పూత=పవిత్రము, ఆమ్ల=పుల్లన, నిష్ఠురం=కఠినమైనది.

శితిర్భూర్జే సితే కృష్ణే

శితిః. భూర్జే=భూర్జవృక్షము, సితే = తెలుపు, కృష్ణే=నలుపు

శ్రీమంతే తిలకేశ్వరౌ.

శ్రీమాన్ (త్-పు). తిలకే = బొట్టుగుచెట్టు, ఈశ్వరే=శివుఁడు.

బ్రహ్మశక్రౌ శతధృతీ	శతధృతిః. బ్రహ్మా=నలువ, శక్రౌ = ఇంద్రుఁడు.
వార్తాయాం శ్రవణే శ్రుతిః,	శ్రుతిః. వార్తా=వృత్తాంతము, శ్రవణే=వినుట.
దుర్బలే నిశితే స్యాతాం శితశాతావథో వచః. ౨౮౫	శితః—శాతః. దుర్బలే=బలహీనుఁడు, నిశితే=వాఁడియైనది, వచః=సరస్వతి.
సరస్వతీ సరిద్గోశ్చ	సరస్వతీ. సరిత్ = నదివిశేషము, గౌః= గోవు.
సూతో వందిని పారదే,	సూతః. వందిని=స్తోత్రపాఠకుఁడు, పారదే=పాదరసము.
స్మృతిః స్యాద్ధర్మశాస్త్రేఽపి	స్మృతిః. ధర్మశాస్త్రే = ధర్మశాస్త్రము, అపిచే స్మరణము.
ప్రవాహేఽపి చ సంసృతిః.	సంసృతిః. ప్రవాహే = ప్రవాహము, అపిచే సంసారము.
రణే సభాయాం సమితి	సమితిః. రణే=యుద్ధము, సభాయాం=సభ.
స్తిమితౌ క్లిన్ననిశ్చలౌ,	స్తిమితః. క్లిన్న = తడిసినది, నిశ్చలౌ = కదలనిది.
స్థపతిః కంచుకీ కారుభేదే గీష్పతియాగకృత్.	స్థపతిః. కంచుకీ=అంతఃపురచారి, కారుభేదే=శిల్పిభేదము, గీష్పతియాగకృత్ = గీష్పతి యజ్ఞము చేయించువాఁడు.
సంబంధేఽపి చ సంవిత్తి	సంవిత్తిః. సంబంధే=సంబంధము, అపిచే జ్ఞానము.
ర్మర్యాదాయామపి స్థితిః,	స్థితిః. మర్యాదా=హద్దు, అపిచే నిలుకడ.
సీతాలాంగలరేఖా స్యా ద్వ్యోమగంగా చ జానకీ.	సీతా. లాంగలరేఖా=నాఁగేటిచాలు, వ్యోమగంగా=ఆకాశగంగ, జానకీ=సీతాదేవి.
సూనృతం కుశలే సత్యే	సూనృతం కుశలే=క్షేమము, సత్యే = నిశ్చయము.

సుదోహా గౌశ్చ సువ్రతా,	సువ్రతా. సుదోహాగౌః = బాగుగా పాలిచ్చు ఆవు.
శర్కరాపి సితాథోఽర్థే	సితా. శర్కరా=పంచదార. అపిచే తులసి.
సత్ప్రతిజ్ఞేఽపిచ స్థితః ౨౪౯	స్థితః. సత్ప్రతిజ్ఞార్థే = ప్రతిజ్ఞ. అపిచే ఉనికి.
సతీ కాత్యాయనీసాధ్వ్యోః	సతీ కాత్యాయనీ=పార్వతి,సాధ్వ్యోః =పతివ్రత
సంఘాతో నరకే చ యే	సంఘాతః. నరకే=నరకము, చయే = సమూహము
హరీతకీ హైమవతీ గౌరీ శుక్లవచాపి చ. ౨౫౦	హైమవతీ. హరీతకీ = కరక్కాయ, గౌరీ = పార్వతీదేవి, శుక్లవచా=తెల్లవస చెట్టు, అపిచే గంగాదేవి.
స్త్రీ హరిద్దిశి వర్ణే నా	హరిత్ (స్త్రీ). దిక్=దిశ, వర్ణే (పు)= పసుపురంగు.
దూర్వాపి హరితా మతా.	హరితా. దూర్వా = గరిక, అపిచే పసుపు.
ఇతి తాంతాః.	తకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
అతిథిః కుశపుత్రేఽపి	అతిథిః కుశపుత్రే=కుశునికొమారుఁడు, అపిచే=అతిథిగా వచ్చినవాఁడు.
హరితక్యపి చావ్యథా.	అవ్యథా. హరీతకీ=కరక్కాయ,అపిచే ముడుగుతామర
అపేక్షాలంబనం చాస్థా	ఆస్థా. అపేక్షా=కోరిక, ఆలంబనం = ఆధారము
స్యాదర్థో విషయేఽపి చ,	అర్థః. విషయే = విషయము, అపిచే ద్రవ్యము.
భటే పుంస్యప్రతిరథః యాత్రామంగళసామ్ని చ. ౨౫౨	అప్రతిరథః. భటే=భటుఁడు, యాత్రా మంగళసామ్ని=యాత్రకేగునపుడు మంగళార్థము చదువఁబడు సామవేదము.

ఉన్మాథః కూటయంత్రేఽపి

ఉన్మాథః. కూటయంత్రే = పులిబోను, అపిచే చంపుట.

కుథః కంబల బర్హిషోః,

కుథః కంబల= గొంగడి, బర్హిషోః= దర్భ.

కాసే క్షుధే చ క్షవథుః

క్షవథుః. కాసే=దగ్గు, క్షుథే=తుమ్ము విశేషము.

గ్రంథో ద్వాత్రింశదక్షరీ ధనం చ గ్రంథనా చాపి

గ్రంథః. ద్వాత్రింశదక్షరీ = ముప్పది రెండు వర్ణముల శ్లోకము, ధనం=ద్రవ్యము, గ్రంథనా = సమకూర్చుట, అపిచే కావ్యము.

తీర్థం తూపాయయోగ యోః,

తీర్థం ఉపాయ=ఉపాయము, యోగ యోః=యోగము.

కట్యంశఘోణయోః ప్రోథ

ప్రోథః. కట్యంశ = కటిప్రదేశము, ఘోణయోః=(గుఱ్ఱపు) ముక్కు.

వీథీపంక్తౌ గృహాంశకే.

వీథీ. పంక్తౌ = వరుస, గృహాంశకే = బజారు

వానప్రస్థో మధూకేఽపి

వానప్రస్థః మధూకే=ఇప్పచెట్టు,అపిచే తృతీయాశ్రమము.

స్యాత్తృతీయేఽపిచాశ్రమే, కాకోల్యామలకీ బ్రాహ్మీ వయస్థా తరుణే త్రిషు. ౨౫౫

వయస్థా. కాకోలీ = వృక్షవిశేషము, ఆమలకీ=ఉసరికచెట్టు, తరుణే = పడుచుతనము (త్రి).

సూర్యమంథానయోర్మంథ స్సాంతరేఽప్యథ

మంథః సూర్య=సూర్యుఁడు, మంథానయోః=కవ్వము, సాంతరే=విరళము.

మన్మథః, కపిత్థే కామదేవే ఽపి

మన్మథః. కపిత్థే = వెలగచెట్టు, కామదేవే = మన్మథుఁడు, అపిచే సంవత్సర విశేషము.

రథః పౌరుష దేహయోః, ౨౫౬. పుంసి స్త్రియాం చ

రథః. పౌరుష=పురుషయత్నము, దేహయోః= దేహము

షడ్గ్రంథః కరంజ వచయోః క్రమాత్,

షడ్గ్రంథః. కరంజ=కానుగుచెట్టు(పు) వచయోః=నల్లవస. (స్త్రీ).

సిద్ధార్థః సర్షపే వృద్ధే

సిద్ధార్థః. సర్షపే=ఆవాలు, వృద్ధే = ముదుసలి.

సంస్థా స్థితి వినాశయోః.
౨౫౭. సంస్థాసమాప్తిక్రతుషు వరూథో నిజరాష్ట్రికః,

సంస్థా. స్థితి=ఉనికి, వినాశయోః=నాశనము, సమాప్తి=పూర్తిచేయుట, క్రతు=యజ్ఞము, వరూథ = రథరక్షకవ్యాఘ్రచర్మాదులు, నిజరాష్ట్రికః = నిజరాష్ట్రము.

సిక్థో భక్తపులాకేనామధూచ్ఛిష్టే నపుంసకమ్. ౨౫౮
ఇతి థాంతాః.

సిక్థః. భక్తపులాకే = మెతుకు (పు), మధూచ్ఛిష్టే=ఎంగిలిమద్యము (న)
థకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

అష్టాపదం శారిఫలే సువర్ణే స్త్రీ పశౌ పుమాన్,

అష్టాపదం. శారిఫలే = సొగటాలపాళి సువర్ణే=బంగారము (సీ,) పశౌ=శరభమృగము (పు.)

వామనేభ్యాం స్త్రియాం క్లీబం కేయూరే నాంగదః కపౌ

అంగదః. వామనేభ్యాం = ఒక ఆడేనుగు (సీ) కేయూరః=భుజకీర్తులు, కపౌ=కోఁతి (పు.)

అర్బుదో రుజిసంఖ్యాయాం

అర్బుదః. రుజి = రోగము, సంఖ్యాయాం=సంఖ్యావాచకము

మామోదో గంధహర్షయోః,

ఆమోదః. గంధః=సుగంధము, హర్షయోః=సంతోషము

రహస్యే స్యాదుపనిషత్సమీపే సదనేఽపి చ ౨౫౯

ఉపనిషత్ (త్-పు) రహస్యే=రహస్యము, సమీపేసదనే=సమీపగృహము, అపిచే వేదములు.

కందోఽస్త్రీ శూరణేమూలే

కందః (ప్న.) శూరణే = కందశాకము, మూలే=కందమూలము.

రాజలింగవిషాణయోః,

కకుత్ (ద్-సీ) రాజలింగః = రాజచిహ్నము, విషాణయోః=కొమ్ము.

స్త్రీకకుత్కటుకందస్తు శృంగవేరరసోనయోః. ౨౬౦

కటుకందః. శృంగవేర=అల్లము, రసోనయోః=లశునము. (వెల్లుల్లి)

స్త్రీగంభార్యాం క్లీబమజ్జే దిఙ్నాగే కుముదః కపౌ,	కుముదః గంభార్యాం=గుమ్ముడు చెట్టు (స్త్రీ), అజ్జే=శంఖము, దిఙ్నాగే=దిగ్గజము, కపౌ=కోఁతి,
పుష్పే క్లీబం భ్రమౌ కుందః	కుందః. పుష్పే=పుష్పము (న), భ్రమౌ=భ్రమము.
క్షోదో రజసి పేషణే ౨౬౨	క్షోదః. రజసి = పొడి, పేషణే = నూరుట.
శివజూటే వరాటేఽపి కపర్దే	కపర్దః. శివజూటే=జటాజూటము, వరాటే=గవ్వ
ఆమయే గదః, విష్ణోర్భ్రాతరి చాస్త్రే స్త్రీ	గదః. ఆమయే=రోగము, విష్ణోర్భ్రాతరి=విష్ణుతమ్ముఁడు, అస్త్రే=గదాయుధము (స్త్రీ)
పలాశే గరుతిచ్ఛదః ౨౬౩	ఛదః. పలాశే=ఆకు, గరుతి=ఱెక్క.
దేశే జనే జనపదో	జనపదః దేశే= దేశము, జనే=జనము.
నిషాదౌ శ్వపచస్వరౌ,	నిషాదః శ్వపచ=పంచముఁడు, స్వరౌ=స్వరవిశేషము
వాక్యేశబ్దేప్రదేశేఽపి పదం	పదం (న) వాక్యే=వాక్యము, శబ్దే=శబ్దము, ప్రదేశే=ప్రదేశము, అపశబ్దము వలన రక్షణము.
పాదస్తు నద్వయోః ౨౬౪ మూలే ప్రత్యంతశైలే చ	పాదః (పు) మూలే=వేరు, ప్రత్యంతశైలే=ప్రత్యంతపర్వతము
ప్రసాదస్త్వనురోధనే, స్వచ్ఛే కావ్యగుణే చాథ	ప్రసాదః. అనురోధనే=అనుసరణ, స్వచ్ఛే=నైర్మల్యము, కావ్యగుణే = కావ్యగుణవిశేషము.
ప్రతిపత్తిథిసంవిదోః ౨౬౫	ప్రతిపత్ (ద్-స్త్రీ), తిథి=ప్రతిపత్తిథి, సంవిదోః=జ్ఞానము.
విప్రుడ్ జ్ఞాతా చ బిందుః	బిందుః. విప్రుట్ = ఉదకబిందువు, జ్ఞాతా=తెలుసుకొను జ్ఞాతయనుజీవుఁడు
స్యాన్మందా స్వైరశనైశ్చరౌ, హస్తిభేదశ్చాథ	మందః స్వైర=స్వేచ్ఛ, శనైశ్చరౌ=శని, హస్తిభేదః=గజభేదము.

మదః స్యాత్కస్తూరీభదా నయోః. ౨౬౬. గర్వే శుక్రే ౽థ	మదః కస్తూరీ=కస్తూరి, ఇభదానయోః =గజమదము, గర్వే = గర్వము, శుక్రే = రేతస్సు
మాకంద్యా మలక్యామామ్రపాదపే,	మాకందీ (స్త్రీ) ఆమలక్యాం = ఉశిరిక, ఆమ్రపాదపే=తియ్యమామిడి.
మర్యాదా ధారణా సీమ్నో	మర్యాదా (స్త్రీ) ధారణా = బుద్ధి, సీమ్నో=పొలిమేర.
ర్మహానాదో గజే౽పి చ	మహానాదః గజే=ఏనుఁగు, అపిశబ్దము వలన గొప్పధ్వని.
మేనాదాస్తు త్రయచ్ఛాగ మార్జారకశిఖండినః,	మేనాదః ఛాగ = మేక, మార్జారక= పిల్లి, శిఖండినః=నెమలి
విశదః పాండరే వ్యక్తే	విశదః పాండరే = తెల్లనిది, వ్యక్తే= వ్యక్తమైనది
శారదో జలదే౽పి చ	శారదః జలదే=మేఘము, అపిశబ్దము వలన శరత్కాలమందుఁ బుట్టినది.
స్త్రియాం చ శారదీతోయపిప్పలీసప్తపర్ణయోః,	శారదీ (స్త్రీ) తోయపిప్పలీ=నీరుపిప్పలి, సప్తపర్ణయోః=ఏడాకుల అరఁటిచెట్టు.
సంవిత్సంకేతకే౽పి స్యాత్స	సంవిత్ (స్త్రీ) సంకేతకే = సంకేతము, అపిశబ్దమువలన=జ్ఞానము.
మర్యాదో౽ంతికే స్థిరే.	మర్యాదః (స) అంతికే = సమీపము, స్థిరే=స్థిరమైనది
వ్యంజనే సూపకారే చ సూదస్స్యాదభిష్యతే,	సూదః వ్యంజనే = పప్పు, సూపకారే =వంటవాఁడు, (సూదః = ఈశబ్దమునకు అర్థముసూపశబ్దమువలెనే తెలియఁదగినది.
ఘర్మస్వేదనయోః స్వేదం	స్వేదః ఘర్మ=చెమట, స్వేదనయోః = స్వేదమనుసాత్త్వికభావభేదము.
సంపల్లక్ష్మ్యాం సముచ్చయే	సపత్ (ద్-స్త్రీ) లక్ష్మ్యాం = సంపత్తు, సముచ్చయే=సముచ్చయము
ఇతి దాంతాః.	దకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

ఖండే నాసమభాగేఽర్ధ

అర్ధం (న) ఖండే=ఖండము (పు), సమభాగే=సమభాగము.

మవధిః స్సీమకాలయోః,

అవధిః. సీమ=హద్దు, కాలయోః=కాలవిశేషము.

ఆవిద్ధం ప్రహతం వక్ర

ఆవిద్ధం (త్రి). ప్రహతం=కొట్టఁబడినది, వక్రం=వంకరయైనది.

మానద్ధం వాద్యబద్ధయోః.

ఆనద్ధం (న) వాద్య=మద్దెలమొదలగు వాద్యభేదము, బద్ధయోః=కట్టఁబడినది

అలంకారోఽపి చాబద్ధః

ఆబద్ధః. అలంకారే=అలంకారము,అపి శబ్దమువలన కట్టఁబడినది.

ప్రత్యాశాప్యాధిరుచ్యతే,

ఆధిః (స్త్రీ) ప్రత్యాశా=ప్రత్యాశ,అపి శబ్దమువలన మనోవ్యాధి.

కుటుంబవ్యాపృతే ధర్మచింతాయాం చ విశేషణే. ౨౭౨. ఉపాధి

ఉపాధిః (పు) కుటుంబవ్యాపృతే = కుటుంబరక్షణా వ్యాపారము చేయువాఁడు, ధర్మచింతాయాం = ధర్మచింతన, విశేషణే=విశేషణము.

రుగ్రగంధే తు వచా క్షేత్రయమానికే,

ఉగ్రగంధా (స్త్రీ). వచా=నల్లవస, క్షేత్రయమానికే = ఓమములో భేదము.

ఉపలబ్ధిర్మతిప్రాప్త్యో

ఉపలబ్ధిః (స్త్రీ) మతి=బుద్ధి, ప్రాప్త్యోః = ప్రాప్తి.

బుద్ధిః సంపది చౌషధే

బుద్ధిః (స్త్రీ). సంపది=సంపత్తు, ఔషధే=బుద్ధివృద్ధినామక ఔషధివిశేషము.

రాహౌ శిరః శూన్యకాయే కబంధః క్లీబమంబుని,

కబంధః రాహౌ=రాహువు, శిరశ్శూన్యకాయే = మొండెము, అంబుని = ఉదకము (న).

గోధాతలే నిహాకాయాం

గోధా (స్త్రీ) తలే = వింటినారిపరిపిడి నివారించు ఉడుముతోలు, నిహాకాయాం =నీరుడుము.

గంధో గర్వే బలేఽపి చ.

గంధః. గర్వే=గర్వము, బలే=బలము, అపిశబ్దమువలన=సుగంధము.

దోగ్ధా గోపే కవౌ వత్సే

దోగ్ధా (ఋ. పు). గోపే=గోపాలుఁడు, కవౌ=కవి, వత్సే=వత్స.

దుగ్ధం క్షీరే ప్రపూరితే,

దుగ్ధం (న) క్షీరే=పాలు, ప్రపూరితే=నింపఁబడినది.

దిగ్ధం లిప్తే విషాక్తే చ

దిగ్ధం (న) లిప్తే=పూయఁబడినది, విషాక్తే=విషముపూసినబాణము.

దుర్విధౌ ఖలదుర్గతౌ. ౧౭౫

దుర్విధః ఖల=దుర్మార్గుఁడు, దుర్గతః = దరిద్రుఁడు.

రోధో నిరోధే నాశే చ

రోధః నిరోధే=నిరోధము, నాశేచ = నాశనము.

బుద్ధో జ్ఞాతే జినే బుధే.

బుద్ధః జ్ఞాతే=తెలియఁబడినది, జినే=బుద్ధదేవుఁడు, బుధే=విద్వాంసుఁడు.

నిషేధబుద్ధయోర్బాధా

బాధః. నిషేధ=నిషేధము, బుద్ధయోః=తెలియఁబడినది

రౌహిణేయే కలౌ బుధః,

బుధః. రౌహిణేయే = బుధగ్రహము, కలౌ=విద్వాంసుఁడు.

దైత్యచైత్రవసంతేషు ద్రుమభేదే చ నామధుః,

మధుః (పు. ఉ.) దైత్య=అసురవిశేషము, చైత్ర = చైత్రమాసము, వసంతేషు = వసంతఋతువు, ద్రుమభేదే=ఇప్పచెట్టు

మిద్ధం చిత్తాభిసంక్షేపే నిద్రాయాం చాథ

మిద్ధం (న). చిత్తాభిసంక్షేపే = చిత్తసంకోచము, ముకుళించుకొనుట, నిద్రాయాం=నిద్ర.

మాగధీ ౧౭౭. పిప్పల్యాం యూథికాయాం నాలగ్నే మగధజే త్రిషు,

మాగధీ (స్త్రీ) పిప్పల్యాం=పిప్పలిచెట్టు, యూథికాయాం = అడవిమొల్ల, లగ్నే= లగ్నము, మగధజే = మగధదేశమునందు బుట్టినవాఁడు (త్రి)

లశునే ఽతివిషాయాం చ శుంఠ్యామపి మహౌషధమ్.

మహౌషధం (న) లశునే=వెల్లుల్లి, అతివిషాయామ్ = అతివస, శుంఠ్యాం=శుంఠి, అపిశబ్దముచే గొప్పఔషధము.

సీతాయోజనగంధా స్యా త్కస్తూరీ వ్యాససూరపి,	యోజనగంధా (స్త్రీ). సీతా=సీతాదేవి, కస్తూరి=కస్తూరి, వ్యాససూః=వ్యాసునితల్లి సత్యవతీదేవి.
విధిర్బ్రహ్మణి కాలే చ	విధిః. బ్రహ్మణి=బ్రహ్మదేవుఁడు, కాలే=కాలము
ప్రకారే వేధనేవిధా. ౨౬౯	విధా (స్త్రీ). ప్రకారే=రీతి, వేధనే = కుట్టుట.
పృక్కామహిలాచ వధూ	వధూః (స్త్రీ-ఊ). పృక్కా = పృక్క యను గంధద్రవ్యము, మహిలా=ఆఁడుది.
ర్విశ్వస్తోఽనుద్భటశ్చ విశ్రబ్ధం,	విశ్రబ్ధః. విశ్వస్తః=విశ్వసింపఁబడినవాఁడు, అనుద్భటః = శాంతుఁడు.
విశ్రబ్ధం బాఢార్థ	విశ్రబ్ధం (న) బాఢార్థం=మిక్కిలియను నర్థము
శుద్ధం త్రిషు పూతకేవల యోః ౨౭౦	శుద్ధం (త్రి) పూత = పవిత్రమైనది, కేవలయోః = ముఖ్యము కేవలము అనే అర్థము
శ్రాద్ధం నివాపే శ్రద్ధాలౌ త్రిషు	శ్రాద్ధం (న). నివాపే = తర్పణాదులు, (లోక) శ్రాద్ధకర్మ, శ్రద్ధాలౌ=శ్రద్ధాలువు. (త్రి).
సాధుర్ధనిన్యపి,	సాధుః (ఉ. పు). ధనిని=ధనవంతుఁడు, అపిశబ్దముచే = సజ్జనుఁడు.
స్కంధస్సంఘేఽపి	స్కంధః సంఘే=సముదాయము, అపి శబ్దమువలన భుజశిరస్సు.
సిద్ధస్తునిత్య నిష్పందనాదిషు.	సిద్ధః నిత్య=నిత్యమైనది, నిష్పందనాదిషు=నిశ్చలులులేక సిద్ధయోగులు.
సంధిః పుమాన్సురంగా యాం భేదే సంఘట్టనే భగే	సంధిః (పు). సురంగాయాం=కన్నము, భేదే=భేదము, సంఘట్టనే = సంఘట్టనము చేయుట, భగే=భగము.
ఇతి ధాంతాః	ధకారాంతశబ్దములు ముగిసెను

కులే ఖ్యాతే చాభిజనః

అభిజనః. కులే=కులము, ఖ్యాతే=ప్రసిద్ధమైనది.

స్యాదధ్వా కాలవర్త్మనోః.

అధ్వా (న్-పు). కాల = కాలము, వర్త్మనోః=మార్గము.

ఇతివృత్తేఽవదానం స్యాత్ కర్మఖండనయోరపి,

అవదానం. ఇతివృత్తే = పూర్వకథాంశము, కర్మ=అవదానకర్మ, ఖండనయోః= ఖండించుట, అపిచే దానము.

అగ్రజన్మాగ్రజే విప్రే

అగ్రజన్మా (న్-పు). అగ్రజే = అన్న, విప్రే=బ్రాహ్మణుఁడు.

స్యాదన్నం భక్తభుక్తయోః.

అన్నం. భక్త = అన్నము, భుక్తం = భుజింపఁబడినది.

వినీతే విప్రభేదే చానూచానో

అనూచానః. వినీతే=వినయయుక్తుఁడు, విప్రభేదే = సాంగాధ్యయనము చేసినవాఁడు.

ఽర్థీ వివాద్యపి,

అర్థీ (న్-పు). వివాది=వాదించువాఁడు, అపిచే కోరువాఁడు

అంతావసాయీ చాండాలే మునిభేదే చ నాపితే

అంతావసాయీ (న్ - పు). చండాలే = చండాలజాతివాఁడు, మునివిశేషే = ఒకమునివిశేషము, నాపితే=మంగలవాఁడు.

అశ్వకుత్సితయోరర్వా

అర్వా (న్-పు). అశ్వ=గుఱ్ఱము, కుత్సితయోః=మోసగాఁడు.

వజ్రే విద్యుతి చాశనిః,

అశనిః. వజ్రే=ఇంద్రాయుధము, విద్యుతి= మెఱుపు.

వర్ణమాత్రే విసర్గే చాభినిష్ఠానోఽథ

అభినిష్ఠానః. వర్ణమాత్రే = అక్షరము, విసర్గే=విసర్గము (రెండుసున్నలు)

హైహయే. ౨౮౫. పార్థద్రుమేమయూరేనా అర్జునస్త్రిషు పాండరే,

అర్జునః. హైహయే = కార్తవీర్యార్జునుఁడు, పార్థే=అర్జునుఁడు, ద్రుమే =ఏరుమద్దిచెట్టు, మయూరే=నెమిలి, పాండరే= తెల్లనిది. (త్రి)

అర్జునీగవ్యుపాయాం చ | అర్జునీ. గవి=ఆవు, ఉపాయాం=చేదు ఆనుగు చెట్టు.

భృంగవృశ్చికయోరలీ. | అలీ (న్-పు), భృంగ=తుమ్మెద, వృశ్చికయోః=తేలు.

ఆత్మా మనోఽ | ఆత్మా (న్-పు). మనః=మనస్సు అపిచే జీవాదులు.

ప్యాకలనం విబంధపరిసంఖ్యయోః, | ఆకలనం విబంధ=నిర్బంధము, పరిసంఖ్యయోః=లెక్కించుట.

ఆవేశనం శిల్పగేహే భూతావేశేఽథ | ఆవేశనం. శిల్పగేహే=శిల్పిగృహము, భూతావేశే=భూతావేశము

గేందుకే. ౧౮౭. విశేషే చోపధానం స్యాత్ | ఉపధానం గేందుకే=తలగడ, విశేషే=విశేషము

చులాంముత్థానముద్గమే, | ఉత్థానం చుల్యాం=పొయ్యి, ఉద్గమే=బయలుదేరుట.

అగంభీరేఽపి చోత్తానః | ఉత్తానః. అగంభీరే = మెరక, అపిచే వెల్లికిలపరున్న వాఁడు.

శరాభ్యాసేఽ ప్యుపాసనమ్. | ఉపాసనం. శరాభ్యాసే = బాణవిద్యాభ్యాసము, అపిచే సేవచేయుట.

స్యాత్కాత్యాయన్యర్ధ వృద్ధా గౌర్యోర్వరరుచౌ నరి, | కాత్యాయనీ. అర్ధవృద్ధా = సగము ముదుసలిస్త్రీ, గౌర్యోః=పార్వతి, వరరుచౌ (పు)=వరరుచి.

శిరీషామ్రాతకాశ్వత్థ గర్ద భాండే కపీతనః. ౧౮౯ | కపీతనః శిరీష=దిరిసెనచెట్టు, ఆమ్రాతక=ఇప్పచెట్టు, అశ్వత్థ=రావిచెట్టు, గర్దభాండే=కలుజువ్విచెట్టు.

చీరేఽపి కౌపీన | కౌపీనం. చీరే=పేలిక, అపిశబ్దముచే గోఁచి

మశ్వే పున్నాగేఽపి చ కేసరీ. | కేసరీ (న్-పు). అశ్వే=గుఱ్ఱము, పున్నాగే=పున్నాగవృక్షము, అపిచే సింహము.

కులీనత్వే చ గుహ్యే చ కౌలీనమథ | కౌలీనం. కులీనత్వే=సత్కులప్రసూతి, గుహ్యే=శిశ్నము.

కంచుకీ.౨౯౦ స్థాపత్యేవర్మితే సర్పే	కంచుకీ (న్-పు.) స్థాపత్యే=ద్వారపాలకత్వము, వర్మితే=కవచధారి, సర్పే=పాము.
క్లప్తౌ ఛ్ఛేదే చ కల్పనం,	కల్పనం. క్లప్తౌ=రచనము, ఛేదే=ఖండించుట
కామినో స్త్రైణచక్రౌ చ	కామినీ. స్త్రైణ=స్త్రీ, చక్రౌ = ఆఁడు చక్రవాకి.
కృతినో యోగ్యపండితౌ	కృతీ (న్-పు.) యోగ్య=యోగ్యుఁడు, పండితౌ=పండితుఁడు.
కాంచనం తు హేమ్ని నాగకేసరే	కాంచనం. హేమ్ని=బంగారు, నాగకేసరే=నాగకేసరములు
కాంచనీ నిశా	కాంచనీ. నిశా=పసుపు
ధాతువాదరతే కాంస్యకారే కారంధమీనరి. ౨౯౨	కారంధమీ (న్-పు.) ధాతువాదరతే=ధాతువాదవిద్యయం దాసక్తుఁడు, కాంస్యకారే=కంచరవాఁడు
చర్చికా చిల్లదయితే ఖకామిన్యో ప్రకీర్త్యతె,	ఖకామినీ చర్చికా=పార్వతీదేవి, చిల్లదయితే=పుసికన్నులస్త్రీ
విషదిగ్ధపశోర్మాంసే గృంజనం నా రసోనకే. ౨౯౩	గృంజనం. విషదిగ్ధపశోర్మాంసే=విషము పూసిన పశువుమాంసము, రసోనకే=వెల్లుల్లిగడ్డ (పు.)
గహనం గహ్వరే దుఃఖే వనే	గహనం. గహ్వరే=గండశిల, దుఃఖే=దుఃఖము, వనే=అరణ్యము.
ఘనాంబుదముస్తయోః,ఘనః పుంసి	ఘనః అంబుద=మేఘము, ముస్తయోః=తుంగముస్తె.
ఘనం వాద్యం	ఘనం. వాద్యం=వాద్యవిశేషము.
చర్మస్యాత్ఫలకత్వచోః,	చర్మ (న్-న.) ఫలక=డాలు, త్వచోః=చర్మము.
చీనో వస్త్రవ్రీహిభేదే	చీనః. వస్త్ర=పట్టువస్త్రము, వ్రీహిభేదే=వడ్లలోభేదము.
చిహ్నం లక్ష్మపతాకయోః,	చిహ్నం. లక్ష్మ=గుఱుతు, పతాకయోః=జెండా.

చక్రిణో విష్ణుభుజగకులాల గ్రామయాజినః. ౨౯౫	చక్రీ (న్-పు.) విష్ణు=విష్ణువు, భుజగ=పాము, కులాల=కుమ్మరి, గ్రామయాజినః = పురోహితుఁడు.
కంప్రేన్నా చలనం కంపే	చలనం. కంప్రే (పు) = వణకువాఁడు, కంపే=చలించుట.
చలనీ వస్త్రఘుర్ఘరీ	చలనీ. వస్త్రఘుర్ఘరీ=వస్త్రఘుర్ఘరము.
భూర్జే ఫలకపాణౌ చచర్మ్యథాలంబుషే పుమాన్. ౨౯౬	చర్మీ (న్-పు) భూర్జే=భూర్జవృక్షము, ఫలకపాణౌ = డాలుపట్టువాఁడు, అలంబుషే (పు) = అలంబుషుఁడను రాక్షసుఁడు.
నింబేఽపి ఛర్దనం వాంతే	ఛర్దనం నింబే= వేపచెట్టు, వాంతే = కక్కుట
జవనో దేశవేగినోః,	జవనః. దేశ=దేశవిశేషము, వేగినోః =వేగముగలవాఁడు,
బుద్ధే జినో జిత్వరే చ	జినః. బుద్ధే=బుద్ధుఁడు, జిత్వరే = జయశీలుఁడు.
జీవనం వర్తనాంభసోః.	జీవనం. వర్తనా=ప్రవర్తనము, అంభసోః=నీరు.
శూరే దాతరి చ త్యాగీ	త్యాగీ (న్-పు) శూరే = శూరుఁడు, దాతరి=దాత.
వ్రతిశోచ్యౌ తపస్వినౌ,	తపస్వీ (న్-పు) వ్రతి = వ్రతముగలవాఁడు, శోచ్యౌ=విచారపడఁదగినవాఁడు.
తపనో నరకే భానౌ	తపనః. నరకే = నరకము, భానౌ = సూర్యుఁడు.
విరలేఽల్పేకృశేతనుః ౨౯౭	తనుః. విరలే=ఎడమైనది, అల్పే=కొంచెముది, కృశే=చిక్కినది.
క్రీడాదౌ దేవనం నాక్షే	దేవనం. క్రీడాదౌ=ఆటమొదలగునవి, అక్షే (పు) = పాచికలు.
ద్విజన్మా దంతవిప్రయోః,	ద్విజన్మా (న్-పు) దంత = దంతములు, విప్రయోః=బ్రాహ్మణుఁడు

దానం గజమదే త్యాగే ఖండనే రక్షణేఽపి చ. ౨౯౯.

దానం. గజమదే=గజమదము, త్యాగే=త్యాగము, ఖండనే=ఖండించుట, రక్షణే=కాపాడుట.

దర్శనం వర్ణముకుర చక్షుశ్శాస్త్రోపలబ్ధిషు,

దర్శనం. వర్ణముకుర = కళాయిచేసిన అద్దము, చక్షుః=కనులు, శాస్త్ర=శాస్త్రము, ఉపలబ్ధి=సాక్షాత్కారము.

స్త్రీదీర్ఘకోష్ఠ్యాందుర్నామా అర్శసి

దుర్నామా (న్-న). దీర్ఘకోష్ఠీ (స్త్రీ) = ఏనుఁగుజెలగ, అర్శసి=రోగవిశేషము.

ద్యుమ్నం బలే ధనే. ౩౦౦

ద్యుమ్నం. బలే = బలము, ధనే = ధనము.

ధన్వా మరౌ ధన్వచాపే

ధన్వా (న్-పు). మరౌ = మరుభూమి, చాపే (న) విల్లు.

ధావనం గతి శౌచయోః,

ధావనం. గతి=గమనము, శౌచయోః=శుచి చేయుట.

నిర్భర్త్సనం ఖలీకారాలక్తయోః

నిర్భర్త్సనం. ఖలీకార=అదలింపు, అలక్తయోః=లత్తుక.

నందనం వనం ౩౦౧. దేవోద్యానే సుతే పుంసి

నందనం. దేవోద్యానే=ఇంద్రునితోఁట, సుతే (పు)=కొడుకు.

నగ్నః క్షపణవందినౌ,

నగ్నః క్షపణ=క్షపణకుఁడు, వందినౌ=స్తోత్రపాఠకుఁడు.

శ్రుతౌ దృష్ట్యాం నిశమనం

నిశమనం. శ్రుతౌ=వినుట, దృష్ట్యాం=చూచుట.

ఖగంగాపి నలిన్యథ. ౩౦౨.

నలినీ ఖగంగా=ఆకాశగంగ, అపిచే=తామరతూఁడు.

గ్రంథిప్రస్తావయోః పర్వ విషువత్ప్రభృతిష్వపి,

పర్వ (న్-న) గ్రంథి=కణుపు, ప్రస్తావయోః = అవసరము, విషువత్ప్రభృతిషు=విషువత్పుణ్యకాలాదులు, అపిచే పూర్ణిమ.

ప్రతిమానం ప్రతిచ్ఛాయా గజదంతాంతరాలయోః.

ప్రతిమానం. ప్రతిచ్ఛాయా = ప్రతిబింబము, గజదంతాంతరాలయోః=ఏనుఁగు దంతాంతరాళ భాగము.

పాకస్థానే కులాలస్య వాతే చ పవనః పుమాన్	పవనః. కులాలస్య పాకస్థానే = కుమ్మర ఆవము, వాతే=వాయువు.
హరీతకీ రాక్షసే చ పూతనాథ	పూతనా హరీతకీ=కరక్కాయ, రాక్షసీ=పూతనయను రాకాసి.
పదాలకే ౩౦౮. పాఠీనో గుగ్గులుద్రౌ చ	పాఠీనః. పదాలకే=కొఱమీను, గుగ్గులుద్రుః=గుగ్గిలపుచెట్టు
రక్షో వృక్షౌఽపలాశినౌ,	పలాశీ (న్-పు) రక్షః = రాక్షసుఁడు, వృక్షౌ = మోదుగుచెట్టు
ఫాల్గునో మాసి పార్థే చ	ఫాల్గునః మాసి = ఫాల్గునమాసము, పార్థే=అర్జునుఁడు.
స్త్రీవిదగ్ధా చ వాణినీ. ౩౦౯	వాణినీ (స్త్రీ) విదగ్ధా= నేర్పుగలస్త్రీ.
వర్ధమానః ప్రశ్నభేదశరావైరండవిష్ణుషు,	వర్ధమానః ప్రశ్నభేదే=ప్రశ్నభేదము, శరావ = మూఁకుడు, ఏరండ = ఆముదపుచెట్టు, విష్ణుషు=విష్ణుమూర్తి.
సేనా నదీ చ వాహిన్యౌ	వాహినీ సేనా=సైన్యము, నదీ=నది.
ఛేదే వృద్ధౌ చ వర్ధనమ్.	వర్ధనం. ఛేదే = ఛేదించుట, వృద్ధౌ= అభివృద్ధి.
భువనం విష్టపే తోయే	భువనం. విష్టపే = లోకము, తోయే= నీరు.
భిన్నం దీర్ణే విశేషితే	భిన్నం. దీర్ణే = బద్దలైనది, విశేషితే= వేఱుచేయఁబడినది
జన్మాశ్రయశ్చ భవనం	భవనం. జన్మాశ్రయః=గృహము.
భాజనం పాత్రయోగ్యయోః. ౩౧౦.	భాజనం. పాత్ర=పాత్రము, యోగ్యయోః=యోగ్యుఁడు.
భృతికాంచనయోర్భర్మ	భర్మ (న్-న) భృతి = జీతము, కాంచనయోః = బంగారము.
మలినం దూషితేఽసితే,	మలినం దూషితే = నిందింపఁబడినది, అసితే=నల్లనిది.
మానం ప్రమాణం తౌల్యే చ	మానం. ప్రమాణం=కొలత, తౌల్యే= తూచుట.

మీనో రాశ్యంతరే ఝషే

మీనః రాశ్యంతరే=మీనరాశి, ఝషే=చేప.

మదనాః సిక్థధూస్తూరతరుభేదే మనోభవాః,

మదనః సిక్థ = మెదుకు, ధూస్తూర=ఉమ్మెత్త, తరుభేద=వెలగచెట్టు, మనోభవః=మన్మథుఁడు

మునిర్వాచంయమే బుద్ధే

మునిః వాచంయమే = యతి, బుద్ధే=బుద్ధుఁడు

ఛందశ్చంపాచ మాలినీ

మాలినీ. ఛందః=పద్యవిశేషము, చంపా=చంపానగరము

మాతులానీతుభంగాయాం మాతృభ్రాతృస్త్రియామపి,

మాతులానీ భంగాయాం=జనపవిత్తులు, మాతృభ్రాతృస్త్రియాం= మేనమామభార్య, అపిచే=ప్రియంగువృక్షము.

రాశౌ యుగ్మే చ మిథున

మిథునం. రాశౌ=మిథునరాశి, యుగ్మే=జంట.

విష్ణ్వలీ మధుసూదనౌ

మధుసూదనః. విష్ణు=విష్ణువు, అలీ = తుమ్మెద.

యాపనం స్యాన్నిరసనే కాలక్షేపే చ వర్తనే,

యాపనం. నిరసనే = త్రోసివేయుట. కాలక్షేపే=కాలక్షేపము, వర్తనే=వర్తించుట.

చతుఃక్రోశ్యాం చ యోగే చ యోజనం

యోజనం. చతుఃక్రోశ్యాం=నాలుగుకోసులదూరము, యోగే=యోగవిశేషము.

స్యాత్తువాహనే ౩౦౦. గతౌ చ యానం

యానం వాహనే=వాహనము, గతౌ=నడచుట

యోనిస్తు ఉత్పత్తిస్థానేభగేఽపి చ,

యోనిః. ఉత్పత్తిస్థానే = పుట్టినతావు, భగే=ఉపస్థ, అపిచే=కారణము.

రసనం తు ధ్వనౌ స్వాదే రసజ్ఞా రాస్నయోః స్త్రియామ్. ౩౦౧

రసనం. ధ్వనౌ=ధ్వని, స్వాదౌ=తీయనిది, రసజ్ఞా (స్త్రీ)=నాలుక, రాస్నయోః = సన్నదుంపరాష్ట్రము.

యక్షే చంద్రే చ రాజా

రాజా (న్-పు). యక్షే = యక్షుఁడు, చంద్రే=చంద్రుఁడు.

స్యాద్రక్తః కామీ చ రాగిణౌ,	రాగీ (న్-పు), రక్తః = అనురక్తుఁడు, కామీ=కాముకుఁడు.
గోపిత్తే రోచనా	రోచనా గోపిత్తే=గోరోజనము.
కూటశాల్మలౌ రోచనః పుమాన్. ౩౧౩	రోచనః. కూటశాల్మలౌ=పిన్నబూరుగు చెట్టు
నిశాహరిద్రా రజనీ ఛేదే	రజనీ (స్త్రీ) నిశా=రాత్రి, హరిద్రా = పసుపు, ఛేదే=ఛేదనము.
భూర్జే చ లేఖనం,	లేఖనం (న). భూర్జే=భూర్జవృక్షము.
రాశీనాముదయో లగ్నం సక్తలజ్జితయోస్త్రిషు. ౩౧౪	లగ్నం (న) రాశీనాముదయః=రాసుల యొక్క ఉదయము, సక్త=తగులుకున్నది, (త్రి). లజ్జితయోః=లజ్జగలవాఁడు.
యోషిజ్జిహ్వే చ లలనా	లలనా (స్త్రీ). యోషిత్ = ఆఁడుది, జిహ్వేచ=నాలుక.
లక్షణం నామచిహ్నయోః,	లక్షణం (న). నామ=పేరు, చిహ్నయోః =గుఱుతు.
రిక్తే వితానముల్లోచే	వితానం (న). రిక్తే = శూన్యమైనది, ఉల్లోచే=చాందిని.
విలగ్నం మధ్యలగ్నయోః.	విలగ్నః (పు). మధ్య=నడుము, లగ్నయోః=తగులుకున్నది
దైవానిష్టఫలే సక్తౌ వ్యసనం నిష్ఫలోద్యమే,	వ్యసనం (న). దైవానిష్టఫలే = దైవ సంబంధ అనిష్టఫలము, సక్తౌ = ఆసక్తి, నిష్ఫలోద్యమే=నిష్ఫలోద్యమము.
స్వతంత్రతా చ వ్యుత్థానం	వ్యుత్థానం (న). స్వతంత్రతాచ=స్వాతంత్ర్యము
వామనో విష్ణుదిగ్గజౌ. ౩౧౫ ఖర్వశ్చాథ	వామనః (పు) విష్ణు=విష్ణుమూర్తి, దిగ్గజౌ=దిగ్గజము, ఖర్వః=పొట్టివాఁడు.
ఫలే శుష్కే వానం స్యూతే కటే గతౌ,	వానం (న) శుష్కే ఫలే= పండిన కాయ, స్యూతేకటే=నెయ్యఁబడిన (కుట్టఁబడిన) చాప, గతౌ = గమనము (మార్గము)

వృషపర్వా శివే దైత్యే

వృషపర్వా (న్) శివే=శివుఁడు, దైత్యే=దైత్యుఁడు.

వేష్టనం ముకుటే గతౌ. ౩౧౭. వేశకారేఽపి

వేష్టనం (న). ముకుటే = కిరీటము, గతౌ = ఉపాయము, వేశకారే = వేషకారుఁడు.

విషయీ కామిని క్లీబమింద్రియే,

విషయీ (న్) కామిని=కాముకుఁడు, ఇంద్రియే=ఇంద్రియములు (న)

వృక్షాదనీ స్యాద్వందాయాం స్త్రియాం కుఠారకే పుమాన్. ౩౧౮

వృక్షాదనీ (స్త్రీ) వందాయాం=బదనికె, కుఠారకే=గండ్రగొడ్డలి (పు).

సమాలబ్ధే విభక్తే చ విచ్ఛిన్నం వాచ్యలింగకం,

విచ్ఛిన్నం త్రి. సమాలబ్ధే=హింసింపఁబడినది. విభక్తే = విభజింపఁబడినది. (విశేష్యనిఘ్నము)

లబ్ధే జ్ఞాతే స్థితే విన్నం

విన్నః (పు). లబ్ధే=పొందఁబడినది, జ్ఞాతే=తెలియఁబడినది, స్థితే=ఉన్నది

వేదనా జ్ఞానపీడయోః

వేదనా (స్త్రీ). జ్ఞాన=జ్ఞానము, పీడయోః =బాధ.

వర్తనీ తర్కుపీఠేఽపి స్త్రియాం వర్తనవర్త్మనోః,

వర్తనీ (స్త్రీ). తర్కుపీఠే=దారమువడుకురాటము పీఠము, వర్తన = జీవనము, వర్త్మనోః=మార్గము.

వనశ్వా జంబుకే వ్యాఘ్రే

వనశ్వా (న్-పు). జంబుకే = నక్క, వ్యాఘ్రే=వ్యాఘ్రము.

విపన్నోఽహౌ విపద్గతే ౩౨౦

విపన్నః (పు). అహౌ=సర్పము, విపద్గతే=ఆపత్తునొందినవాఁడు

దైవశంసినిమిత్తేచ శకునం పుంసి పక్షిణి,

శకునం (న) దైవశంసినిమిత్తే=అదృష్టమును జెప్పు నిమిత్తము, పక్షిణి = పక్షి (పు).

చూడావాన్కుక్కుటశ్చాపి శిఖీ

శిఖీ (న్). చూడావాన్=శిఖగలవాఁడు, కుక్కుటః=కోడి. అపిశబ్దమువలన మయూరము.

శృంగారిణౌ త్విమౌ. 3౨౧ క్రముకశ్చ సువేశశ్చ — శృంగారి (న్). క్రముకః=పోఁక, సువేశః=మంచివేషము.

పార్థేందోస్స్వః శ్వేతవాహనః, — శ్వేతవాహనః (పు).పార్థే=అర్జునుఁడు, ఇందోస్స్వః=చంద్రుఁడు.

మయూరే భీష్మశత్రౌ చ శిఖండ్యథ — శిఖండీ (న్) మయూరే = నెమిలి, భీష్మశత్రౌ=శిఖండి.

విహేఠనమ్. 3౨౨. విహింసాయాం విడంబే చ — విహేఠనం (న). విహింసాయాం=హింస, విడంబే=అనుకరణము (వంచించుట).

యమేనా శమనం వధే, — శమనం. యమే (పు) = యముఁడు, వధే (న)=చంపుట.

శ్యేన శ్శుక్లే పక్షిభేదే — శ్యేనః. శుక్లే=తెలుపు, పక్షిభేదే=డేగ.

శకునిః సౌబలే ఖగే. 3౨3 — శకునిః. సౌబలే = దుర్యోధనునిమేనమామ, ఖలే=నీచుఁడు.

ధాన్యభేదే పుమాన్ షష్టిహాయనః కుంజరేఽపి చ, — షష్టిహాయనః. ధాన్యభేదే = ధాన్యభేదము, కుంజరే=ఏనుఁగు.

నాసాధౌ సజ్జనం క్లృప్తౌ — సజ్జనం. సాధౌ=(పు) సజ్జనుఁడు, క్లృప్తౌ=సిద్ధముచేయుట.

సాధనం సిద్ధిమేఢ్రయోః. — సాధనం. సిద్ధౌ = సిద్ధమైనది, మేఢ్రయోః=శిశ్నము

సమానో దేహవాయౌ చ — సమానః. దేహవాయౌ= దేహమందలి ఒకవాయువు.

సంస్థానం మృత్యు రూపయోః, — సంస్థానం. మృత్యు = చావు, రూపయోః=ఆకారము.

సంతానః సంతతౌ దేవవృక్షే చాపత్యగోత్రయోః. 3౨౪ — సంతానః. సంతతౌ=సంతతి, దేవతరౌ=కల్పవృక్షము, అపత్య=శిశువు, గోత్రయోః=వంశము

క్రతౌ స్నానే చ సవనం — సవనం. క్రతౌ=యజ్ఞము, స్నానే = స్నానము.

మరణేఽపి సమాపనం, — సమాపనం. మరణే = చావు, అపిచే సమాప్తి.

స్యందనం స్రవణే నాతు రథే తినిశపాదపే. ౩౨౮	స్యందనం. స్రవణే=జారుట, రథే(పు)=రథము, తినిశపాదపే=నెమ్మిచెట్టు.
సుప్తజ్ఞానే చ శయనే స్వప్నోఽథ	స్వప్నః. సుప్తజ్ఞానే=కల, శయనే=పరుండుట.
స్పర్శదానయోః, స్పర్శనం	స్పర్శనం. స్పర్శ=తాకుట, దానయోః=దానము.
స్పర్శనో వాతః	స్పర్శనః. వాతః=వాయువు.
సూనం పుష్పే ఫలేఽపి చ.	సూనం. పుష్పే=పూవు, ఫలే=పండు, అపిచే అయిదుపాపములు.
సేవనం సేవనోపాస్త్యో	సేవనం. సేవనః=కుట్టుట, ఉపాస్త్యోః = ఉపాసనచేయుట
శాశ్వతాజౌ సదాతనౌ,	సదాతనః. శాశ్వతౌ=స్థిరమైనది, అజౌ=బ్రహ్మదేవుఁడు.
పుత్రే రవౌ చ సూనుః స్యాత్ భ్రాతర్యపి కనీయసి	సూనుః. పుత్రే=కొడుకు, రవౌ = సూర్యుఁడు, కనీయసిభ్రాతరి=చిన్నఅన్న, అపిచే మనుమఁడు.
సీమా వాటే స్థితౌ క్షేత్రే	సీమా (న్-న) వాటే=వీథి, స్థితౌ=నిలుకడ (ఏర్పాటు), క్షేత్రే=పొలము.
స్వామీ భర్తరి షణ్ముఖే,	స్వామీ (న్-పు.) భర్తరి=యజమాని, షణ్ముఖే=కుమారస్వామి.
ధూమవంశశరామర్త్యాః సుపర్వాణః ప్రకీర్తితాః. ౩౨౯	సుపర్వాణః. ధూమ = పొగ, వంశ = వెదురు, శర = రెల్లు, మర్త్యాః = మనుష్యులు.
హనుర్హట్టవిలాసిన్యాం కపోలావయవేఽపి చ,	హనుః హట్టవిలాసిన్యాం = వీటిఱంకుకత్తె, కపోలే=దౌడ, అవయవే=కపాలము, అపిచే మృత్యువు.
ఇతి నాంతాః.	నకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.
సజలే మహిషేఽనూపో	అనూపః. సజలే=జలముగలతావు, మహిషే=దున్నపోతు.

అవలేపః సంగగర్వయోః.	అవలేపః. సంగ=కలియుట, గర్వయోః =గర్వము
ఆక్షేపో భర్త్సనాకృష్ట్యో	ఆక్షేపః భర్త్సన = బెదరించుట, ఆకృష్ట్యోః=లాగుట.
రాకల్పో వేశకల్పనే,	ఆకల్పః వేశ=వేషముధరించుట, కల్పనే=కల్పించుట.
తృణభి ద్గుల్మిన్యులుపం	ఉలుపం. తృణభిత్ = ఒకానొకగడ్డి, గుల్మి-ని=తీగెలగుంపుతోనున్న పొద.
చంద్రే నా స్త్యుడుపః ప్లవే.	ఉడుపః. చంద్రే=చంద్రుడు, ప్లవే=పడవతెప్పకొయ్య (ప్న)
కల్పశ్శాస్త్రే విధౌ న్యాయే సంవర్తే బ్రహ్మణోదినే	కల్పః. శాస్త్రే=శాస్త్రము, విధౌ=విధి, న్యాయే=న్యాయము, సంవర్తే=ప్రళయము బ్రహ్మణోదినే=బ్రహ్మదివసము
ధాన్యే కుశేఽష్టమాంశేఽహ్నః కుతపచ్ఛాగకంబలే	కుతపః ధాన్యే=నువ్వులు, కుశే=దర్భ, అహ్నఃఅష్టమాంశే = పగటిలో ఎనిమిదవపాలు, ఛాగకంబలే=గొంగడి.
గుణవృక్షేఽపి కూపో	కూపః గుణవృక్షే=ఓడకొయ్య, అపిచే బావి.
విట్సార్యాం స్త్రీకుణపశ్శవే,	కుణపః. విట్సార్యాం (స్త్రీ)=పెంటగోరుపంక, శవే=పీనుగు.
జిహ్వప శ్శునిమార్జారే త్రపుసీసకరంగయోః. 333	జిహ్వపః శుని=కుక్క, మార్జారే=పిల్లి త్రపు. సీసక=సీసము, రంగయోః=తగరము.
పాదుకాయాం త్రియాం వృక్షే పాదపీఠే చ పాదపః,	పాదపః. పాదుకాయాం (స్త్రీ)= పాదుకలు, వృక్షే = చెట్టు, పాదపీఠే = పాదపీఠము.
పిండపుష్పో జపాశోకౌ	పిండపుష్పః. జపా=దాసానిచెట్టు, అశోకౌ=అశోకవృక్షము.
పుష్పం కుసుమ ఆర్తవే.	పుష్పం. కుసుమ=పూవు, ఆర్తవే (స్త్రీ) =రజస్సు.

గ్రంథావృత్తౌ పశౌ శబ్దే స్వభావే నాటకాదిషు, రూపమాకారసౌందర్య నాణకేష్వపి దృశ్యతే. ౩౩౫.

రూపం గ్రంథావృత్తౌ = గ్రంథము ఆవృత్తిచేయుట, పశౌ = పశువు, శబ్దే = శబ్దము, స్వభావే = స్వభావము, నాటకాదిషు=నాటకములు మొదలగునవి, ఆకార =స్వరూపము, సౌందర్య=చక్కదనము, నాణకే=నాణ్యము (శిఖా), అపిచే వర్ణము.

శరరోపణయోరోపః

రోపః. శర=బాణము, రోపణయోః= ఎక్కుపెట్టుట.

లేపో లేపనజేమనే,

లేపః లేపన=మైపూత, జేమనే=భోజనము.

విటపః పల్లవే స్తంభే షిద్గే

విటపః పల్లవే = చిగురాకు, స్తంభే = స్తంభము, షిద్గే=విటుడు.

మేదో బిలం వపా. ౩౩౬.

వపా. మేదః=మాంసవిశేషము, బిలం= రంధ్రము.

ఆక్రోశే శపథే శాపః

శాపః ఆక్రోశే = తిట్టుట, శపథే = ప్రతిజ్ఞ

స్వాపః శయననిద్రయోః,

స్వాపః శయన=పరుండుట, నిద్రయోః =నిద్ర.

ఇతి పాంతాః

పకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

త్రిషు స్యాత్కుత్సితే రేఫో రవర్ణే తు పుమానయమ్.

రేఫః కుత్సితే (త్రి)= కృత్రిమమైనది, రవర్ణే (పు)=రయను అక్షరము.

ఇతి ఫాంతాః

ఫకారాంతనానార్థశబ్దము ముగిసెను.

గజే గ్రీవాబిలే కంబుః

కంబుః. గజే=ఏనుగు, గ్రీవాబిలే = కంఠముక్రిందిగుంట.

కలంబశ్శరనాలయోః

కలంబః శర = బాణము, నాలయోః= కాడ.

బృందే కదంబో నీపేవా

కదంబం. బృందే=సమూహము, నీపే= కడిమిచెట్టు (పు).

కాదంబౌ శరపక్షిణౌ.	కాదంబః. శర=బాణము, పక్షిణౌ=కలహంస
ప్లీహావిప్లవయోర్డింబః	డింబః. ప్లీహ=మాంసవిశేషము, విప్లవయోః=దేశోపద్రవము.
ప్రలంబో దైత్యశాఖయోః,	ప్రలంబః. దైత్య=రాక్షసుఁడు, శాఖయోః=కొమ్మ.
బింబం బింబఫలే రూపే	బింబం. బింబఫలే = దొండపండు, రూపే=ఆకారము
సంబస్తు ముసలానతే. ౩౩౮. కల్యాణవతి వజ్రే చ	సంబః ముసల = రోకలిబండ, ఆనతే= వంగినది, కల్యాణవతి = మంగళముగలది, వజ్రే=ఇంద్రుని ఆయుధము
హేరంబో మహిషేఽపి చ,	హేరంబః మహిషే = దున్న, అపిచే వినాయకుఁడు
ఇతి బాంతాః.	బకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

స్వర్ణారంభావవష్టంభౌ	అవష్టంభః. స్వర్ణ=బంగారు, ఆరంభౌ=ఆరంభము చేయుట
వాణీఛందోఽప్యనుష్టుభౌ	అనుష్టుప్ వాణీ = వాక్కు, ఛందః=శ్లోకవిశేషము.
ఆరంభ ఉద్యమే దర్పే	ఆరంభః ఉద్యమే = ప్రయత్నము, దర్పే=పొగరు.
కామే బ్రహ్మణి చాత్మభూః,	ఆత్మభూః. కామే=మన్మథుఁడు, బ్రహ్మణి=బ్రహ్మ
ఋషభౌ శ్రేష్ఠవృషభౌ	ఋషభః శ్రేష్ఠః=శ్రేష్ఠుఁడు, వృషభౌ=ఎద్దు
కరభో ఽధఃకరోష్ట్రయోః.	కరభః. అధఃకరః = హస్తముయొక్క క్రిందివైపు, ఉష్ట్రయోః=ఒంటె.
కుంభో వారస్త్రీయాః కాంతే రక్షో రాశిప్రభేదయోః,	కుంభః. వారస్త్రీయాః కాంతే = వారస్త్రీవల్లభుఁడు, రక్షః = రాక్షసుఁడు, రాశిప్రభేదయోః=కుంభరాశి.

వీణాప్రసేవే కుకుభో నగ
భేదేఽర్జునద్రుమే. ౩౪౨

కుకుభః వీణాప్రసేవే=వీణెకాయలు, నగభేదే=ఒకానొకశైలము, అర్జునద్రుమే=మద్దిచెట్టు.

గర్దభః శుక్లకుముదే ఖరే
పుం

గర్దభః శుక్లకుముదే = తెల్లకలువ, ఖరే=గాడిద (పు)

స్యథ దానవే, జంబీరేవ్యవ
హారే చ జంభో దంతేఽపి చే
ష్యతే. ౩౪౩

జంభః దానవే=రాక్షసుఁడు, జంబీరే=నిమ్మచెట్టు, దంతే=దంతములు, అపిచే = డంబము

దుందుభిర్దైత్యభేదేఽపి

దుందుభిః దైత్యభేదే = రాక్షసుఁడు, అపిచే=సంవత్సరము.

దంభః కైతవకల్క-యోః,

దంభః కైతవ = మోసము, కల్క-యోః=పాపము

దుర్లభః కచ్ఛురే కామ్యే

దుర్లభః. కచ్ఛురే = గజ్జిగలవాఁడు, కామ్యే=కోరఁదగినవాఁడు

సదృశవ్యాజయోర్నిభః.

నిభః. సదృశ = సమానము, వ్యాజయోః=నెపము.

ముఖ్యరాట్ క్షత్రయోః
పుంసి నాభిః ప్రాణ్యంగకే ద్వ
యోః, చక్రమధ్యే ప్రధానే
చ స్త్రియాం కస్తూరికామదే

నాభిః. ముఖ్యరాట్=నాభీమహారాజు, క్షత్రయోః=క్షత్రియుఁడు, నాభిః=బొడ్డు (ప్స),చక్రమధ్యే=గాలినడుము, ప్రధానే=ముఖ్యమైనది, కస్తూరికామదే = కస్తూరి.

భూర్భూమాస్థానమాత్రే చ

భూః. భూమౌ=భూమి, స్థానమాత్రే=ప్రదేశమాత్రము

భమృక్షే భృగుజేపుమాన్,

భం. ఋక్షే=నక్షత్రము, భృగుజే(పు) =శుక్రుఁడు

రంభాకదల్యప్సరసో

రంభా. కదలీ=అరఁటి, అప్సరసోః=రంభ.

ర్విభుస్స్యాత్స్వామిభృత్య
యోః. ౩౪౪

విభుః. స్వామి = యజమాని, భృత్యయోః=బంటు.

పునర్నవాయాం వర్షాభూః
స్త్రీనాకించులుకే ప్లవే,

వర్షభూః. పునర్నవాయాం = తెల్లగలిజేరు (స్త్రీ) కించులుకే=(పు) ఎఱ్ఱ (మహీలత) ప్లవే=తెప్పకొయ్య.

విస్రంభః కేళికలహే వి
శ్వాసే ప్రణయేఽపి చ ౩౮౨

విస్రంభః కేళికలహే=ప్రణయకోపము, విశ్వాసే=నమ్మకము, ప్రణయే=స్నేహము, అపిచే=హింసనము.

సురభిః స్యాద్వసంతేఽపి
సభాద్యూతాలయేఽపి చ,

సురభిః. వసంతే=వసంతుఁడు, సభా = రాజసభ, ద్యూతాలయే = జూదమాడు గృహము, అపిచే=కామధేనువు.

ఇతి భాంతాః

భకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

అభ్యాగమో విరోధే చ
శాస్త్ర
మాయాతమాగమః ౩౮౩

అభ్యాగమః విరోధే=విరోధము, శాస్త్రం=శాస్త్రము

ఆగమః ఆయాతం= రాకడ.

మఠాదౌ బ్రహ్మచర్యాది
చతుష్కే చాశ్రమోఽస్త్రి
యామ్,

ఆశ్రమః. మఠాదౌ = బ్రహ్మచర్యాద్యాశ్రమములు నాలుగు.

అంగీకృతావుపగమః సమీ
పగమనేఽపి చ. ౩౮౪

ఉపగమః అంగీకృతౌ=అంగీకారము, సమీపగమనే=చేరువగా పోవుట, అపిచే నడక.

ఉమా దుర్గాఽతసీ చాథ

ఉమా. దుర్గా=పార్వతి, అతసీ=అవిసెచెట్టు.

పీడాయాం వీచివేగయోః,
వస్త్రసూక్ష్మే చ రేఖాయాం
చోర్మిః స్త్రీపుంసయోర్మతః.

ఊర్మిః (స్త్రీ, పీడాయాం=పీడ, వీచి=తరంగము, వేగయోః = వేగము, వస్త్రసూక్ష్మే = సన్నని వస్త్రము, రేఖాయాం=పంక్తి.

కుసుమం స్త్రీరజః పుష్పం

కుసుమం స్త్రీరజః= స్త్రీలరజస్సు,పుష్పం =పూవు.

క్షేమం కల్యాణరక్షయోః,

క్షేమం కల్యాణ=శుభము,రక్షయోః =రక్షణ

క్షేమా చండాథ
కలమా లేఖనీచౌరశాలయః.

క్షేమా చండా = లింగిదొండచెట్టు.

కలమా. లేఖనీ=కలము,చౌర=దొంగ శాలయః=పైరులు.

రేతో నికామకామ్యేషు కామం పుంసి స్మరేచ్ఛయోః,

కామం. రేతః = రేతస్సు, నికామ = మిక్కిలి, కామ్యేషు = కోరికలు, స్మర (పు) = మన్మథుఁడు, ఇచ్ఛయోః = కోరిక.

క్షౌమమట్టే దుకూలే చ

క్షౌమం. అట్టే = బురుజుమీఁదియిల్లు, దుకూలే=పట్టుబట్ట.

గ్రామస్సంవసథే స్మరే. ౩౫౨

గ్రామః. సంవసథే=గ్రామము, స్మరే = మన్మథుఁడు.

గుల్మః స్తంభే ఘట్టభేదే

గుల్మః. స్తంభే=కాడ, ఘట్టభేదే=నగర సైన్యవిశేషము.

ఘర్మః స్వేదాతపోష్మసు,

ఘర్మః. స్వేద=చెమట, ఆతప=ఎండ, ఊష్మయోః=వేఁడిమి.

జిహ్మః స్యాత్కుటిలే మందే

జిహ్మః. కుటిలే = వక్రము, మందే = మందమతి

తలిమం తల్పకుట్టిమే. ౩౫౩

తలిమం. తల్ప=శయనీయము, కుట్టిమే =కట్టఁబడినప్రదేశము.

తోక్మం కర్ణమలే పుంసి హరితే చ హారిద్యవే,

తోక్మం. కర్ణమలే = గుబిలి, హరితే = పచ్చనిది, (పు). హారిద్యవే=పచ్చయవలు.

ద్రుమో యక్షేశ్వరే వృక్షే

ద్రుమః. యక్షేశ్వరే=కుబేరుఁడు, వృక్షే=వృక్షము.

దమో దమథుదండయోః

దమః. దమథు=ఇంద్రియనిగ్రహము, దండయోః=దండన, శిక్షణ.

ధర్మోఽహింసోపమాయోగోపనిషత్సు ధనుష్యపి,

ధర్మః. అహింసా=హింసచేయకుండుట, ఉపమా=సామ్యము, యోగ=యోగము, ఉపనిషత్సు = ఉపనిషత్తు, ధనుష్యపి = ధనుస్సు అపిశబ్దముచే యముఁడు.

కటే లుండ్యాం చ

నిగమః. కటే=చాప, (లేక నిశ్చయము) లుండ్యాం = యుక్తిపూర్వకముగా కర్మచేసేది.

నిగమో నియమే నిశ్చయే వ్రతే. ౩౫౫.: యంత్రణా బంధయోశ్చాథ	నిగమః. నియమే = నియమము, నిశ్చయే=నిశ్చయము, వ్రతే=వ్రతము, యన్త్రణా = గడ్డిలోనిభేదము, బంధయోః = బంధము.
పంచమః స్వరసంఖ్యయోః,	పంచమః స్వర=స్వరము, సంఖ్యయోః =సంఖ్యావిశేషము.
పద్మోఽస్త్రీ బిందుజాలేఽబ్జే వ్యూహే సంఖ్యాంతరే నిధౌ. ౩౫౬. గజానాం దంత బంధేఽపి	పద్మః (పు) బిందుజాలే=ఏనుఁగు దేహమునందలి తెల్లమచ్చలపొడ, అబ్జే= కమలము, వ్యూహే = పద్మవ్యూహము, సంఖ్యాంతరే = సంఖ్యావిశేషము, నిధౌ= నిధివిశేషము, గజానాందంతబంధేఽపి = ఏనుఁగుల దంతముల కట్లు, అపి శబ్దము వలన కమలజుఁడు.
ప్రతిమానుకృతావపి,	ప్రతిమం(సీ).అనుకృతౌ=అనుకరణము, అపిశబ్దమువలన ఏనుఁగుదంతముకట్లు
భూమిః స్థానేఽపి	భూమిః (సీ). స్థానే=స్థానము. అపిశబ్దమువలన భూమి.
కుండాంబునిర్గమ భ్రాంతిషు భ్రమః. ౩౫౭	భ్రమః (పు) కుండ = కుండాఖ్యశిల్పయంత్రము, అంబునిర్గమ = తూపురాసి (కాలువ), భ్రాంతిషు=భ్రాంతి
గాంగేయ భీషణౌ భీష్మః	భీష్మః. గాంగేయ = భీష్మాచార్యులు, భీషణౌ=భయంకరుఁడు.
భీమః శంభౌ చ పాండవే,	భీమః శంభౌ = శివుఁడు, పాండవే = భీముఁడు
నరకే మంగలే భౌమః	భౌమః. నరకే=నరకాసురుఁడు, భౌమః =కుజుఁడు.
స్వరే మధ్యే చ మధ్యమః	మధ్యమః స్వరే = మధ్యమస్వరము మధ్యమః=మధ్యవర్తి.
యమస్సంయమ కీనాశయుగ్మజేష్వథ	యమః సంయమ=నియమము, కీనాశ =యముఁడు, యుగ్మజే=కవలవాండ్రు,

రాఘవే, రామః పశౌ భార్గవే చ	రామః. రాఘవే=దాశరథి, పశౌ=మృగవిశేషము, భార్గవే=పరశురాముఁడు.
రుక్మం లోహసువర్ణయోః.	రుక్మం. లోహము = లోహము, సువర్ణయోః=బంగారము.
సంపత్కమలయోర్లక్ష్మీ	లక్ష్మీ. సంపత్=భాగ్యము, కమలయోః=లక్ష్మీదేవి.
విభ్రమో భ్రమహావయోః,	విభ్రమః. భ్రమ=భ్రాంతి, హావయోః=విలాసము.
శ్యామాగుంద్రా కోకిలా చ	శ్యామా. గుంద్రా=ప్రేంకణచెట్టు, కోకిలా=కోకిల.
శ్రామో మండపకాలయోః.	శ్రామః మండప=మండపము, కాలయోః=కాలవిశేషము.
సార్వభౌమో గజే రాజ్ఞి	సార్వభౌమః. గజే=దిగ్గజము, రాజ్ఞి=రాజు.
సంభ్రమః సాధ్వసాదరౌ,	సంభ్రమః. సాధ్వస = భయము, ఆదరౌ=ఆదరణము.
ఇతి మాంతాః	మకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను

భిన్నాఽసమానయోరన్యః	అన్యః. భిన్న=వేఱైనవాఁడు, అసమానయోః=సమానరహితుఁడు.
స్యాదభిఖ్యా యశస్యపి.	అభిఖ్యా. యశసి = కీర్తి అపిచే పేరు
ఆత్రేయీ పుష్పవత్యాం	ఆత్రేయీ. పుష్పవత్యాం = పుష్పవతి,
స్యాన్నదీభేదే చ నామునౌ,	నదీభేదే=నది, మునౌ = (పు) ముని.
ఆశ్రయః స్కంధ ఆధారే	ఆశ్రయః. స్కంధః = రాజుయొక్క షడ్గుణాశ్రయము, ఆధారే = ఆధారము.
ఆదిత్యో భాస్కరే సురే	ఆదిత్యః. భాస్కరే=సూర్యుఁడు, సురే = దేవతలు.
వేదోపదేశావామ్నాయౌ	ఆమ్నాయః. వేద=వేదము, ఉపదేశౌ=ఉపదేశము.

హృషీకే రేతసీంద్రియం,

ఇంద్రియం. హృషీకే = విషయేంద్రియము, రేతసి= రేతస్సు.

ఇజ్యా స్యాత్సంగమే దా నే యాగేఽర్చాయాం గురౌ పుమాన్. ౩౬౩

ఇజ్యా. సంగమే=కలసికొనుట, దానే =దానము, యాగే = యజ్ఞము, అర్చాయాం=పూజ, గురౌ (పు)=గురువు.

ఉదయోఽద్రావున్నతౌ చ కషాయః సురభౌ రసే,

ఉదయః. అద్రౌ = పొడుపుకొండ, ఉన్నతౌ = ఔన్నత్యము, సురభౌ = సుగంధము, రసే=వగరు.

కాయః స్వభావే లక్ష్యే చ సంఘే మూర్త్యేకదైవతే.

కాయః. స్వభావే=స్వభావము, లక్ష్యే = లక్ష్యము, సంఘే = సముదాయము, మూర్తౌ = శరీరము, ఏకదైవతే = ఒక్కదైవము.

కౌకృత్య మనుతాపే స్యా దయుక్తకరణేఽపి చ,

కౌకృత్యం. అనుతాపే = పశ్చాత్తాపము, అయుక్తకరణే = చెడ్డపనిచేయుట.

కశ్యం కశార్హే మద్యే చ

కశ్యం కశార్హే=కొరడాదెబ్బకు తగినది, మద్యే=మద్యము.

కాద్రవేయోఽహి రంగయోః.

కాద్రవేయః అహి = పాము, రంగయోః=సాము.

కావ్యం ప్రబంధే శుక్రేనా

కావ్యం ప్రబంధే=ప్రబంధము, శుక్రే (పు)=శుక్రుఁడు

కులాయ స్థాననీడయోః,

కులాయః. స్థానం=చోటు, నీడయోః =గూడు.

గవ్యం గోహితదుగ్ధాదౌ

గవ్యం. గోహిత=గోవులకు హితమైనది, దుగ్ధాదౌ=పాలు మొదలగునవి.

జ్యాయాం గవ్యా తు గోకులే

గవ్యా. జ్యాయాం=అల్లెత్రాడు, గోకులే=గోకులము.

భీష్మేనా హేమ్ని గాంగేయం

గాంగేయం. భీష్మే (పు) = భీష్ముఁడు, హేమ్ని=బంగారము.

గోప్యౌ గోప్తవ్యచేటకౌ,

గోప్యః. గోప్తవ్య=రక్షణీయుఁడు, చేటకౌ=దాసుఁడు.

గాతవ్యగాయనౌ గేయౌ

గేయః. గాతవ్య=పాడఁదగినది, గాయనౌ = పాడుట.

గృహ్యామస్వైరిపక్షయోః.

గృహ్యం. అస్వైరి = స్వేచ్ఛారహితుఁడు, పక్షయోః = గృహ్యకునిపక్షము.

చైత్యమాయతనే బుద్ధవిప్రోద్దేశకవృక్షయోః,

చైత్యం ఆయతనే = గృహము, బుద్ధవిప్ర = బౌద్ధబ్రాహ్మణుఁడు, ఉద్దేశకవృక్షయోః=రచ్చచెట్టులు.

చక్షుష్యం సుభగే చక్షుర్హితేస్త్రీ కేతకేఽపి చ. ౩౬౮

చక్షుష్యం సుభగే = సుందరమైనది, చక్షుర్హితే=కనులకింపైనది, కేతకా (స్త్రీ)= మొగలిచెట్టు, అపిచే చక్షుష్యమను గంధ్యము.

యుద్ధేహట్టే చ జన్యంస్యాత్

జన్యం. యుద్ధే=సంగ్రామము, హట్టే = అంగడి వీధి

జ్యా స్యాన్మౌర్వ్యాం క్షితావపి,

జ్యా. మౌర్వ్యాం=అల్లెత్రాడు, క్షితా=భూమి, అపిచే తల్లి.

కూటాయుర్గుగ్గులుర్ద్రౌ చ

కూటాయుః గుగ్గులుః = గుగ్గిలపు చెట్టు.

త్రివేద్యాం త్రితయే త్రయీ. ౩౬౯.

త్రయీ త్రివేద్యాం=మూఁడువేదములు, త్రితయే=మూఁడు.

నింద్యే వస్త్రగృహే దూష్యం

దూష్యం. నింద్యే = నిందింపఁదగినది, వస్త్రగృహే=డేరా.

దస్యూ తస్కరవైరిణౌ,

దస్యుః. తస్కర = దొంగ, వైరిణౌ = విరోధి.

భేషజే ద్రువికారే చ ద్రవ్యం భవ్యే చ పిత్తలే. ౩౭౦

ద్రవ్యం భేషజే = ఔషధము, ద్రువికారే=వృక్షవికారము, భవ్యే=శ్రేష్ఠము, పిత్తలే=ఇత్తడి.

ద్వితీయాంతిథిభిత్పత్న్యోః

ద్వితీయా. తిథిభిత్ = తిథిభేదము, పత్న్యోః=భార్య.

పార్థేఽగ్నౌ చ ధనంజయః,

ధనంజయః. పార్థా=అర్జునుఁడు, అగ్నౌ =అగ్నిహోత్రుఁడు

నికాయా సంఘనిలయో	నికాయః. సంఘ = సమూహము, నిలయే=గృహము.
నిత్యే సతతశాశ్వతే. ౩౭౧.	నిత్యం. సతత = ఎల్లప్పుడు, శాశ్వతే= శాశ్వతము.
పర్యాయస్స్యాత్ప్రకారేఽపి	పర్యాయః ప్రకారే = రీతి, అపిచే క్రమము.
ప్రాయో నాభూమతుల్యయోః,	ప్రాయః. భూమ = అతిశయము (పు), తుల్యయోః=సమానుఁడు.
పథ్యం హితేఽ	పథ్యం హితే = హితమైనది.
భయా పథ్యా	పథ్యా. అభయా=కరకచెట్టు.
పానీయం పేయనీరయోః.	పానీయం. పేయ = త్రాగఁదగినది, నీరయోః=జలము.
పౌలస్త్యో రావణశ్రీదౌ	పౌలస్త్యః. రావణ= రావణుఁడు, శ్రీదౌ =కుబేరుఁడు.
స్వర్గలాభౌ ఫలోదయా,	ఫలోదయః స్వర్గ = స్వర్గము, లాభౌ= లాభము
బ్రాహ్మణ్యం బ్రహ్మసంఘేఽపి	బ్రాహ్మణ్యం బ్రహ్మసంఘే= బ్రాహ్మణుల సంఘము, అపిచే బ్రాహ్మణధర్మము
బాలేయా మృదుగర్దభౌ.	బాలేయః. మృదు= మెత్తనిది, గర్దభౌ= గాడిదె.
వీర్యం ప్రధానధాతౌ చ	వీర్యం ప్రధానధాతౌ =ఇంద్రియము.
భయం భీకుబ్జపుష్పయోః,	భయం భీ=భయము,కుబ్జపుష్పయోః= చేదుపొట్ల పూవు
అనధీనే సహాయే చ భుజిష్యో హస్తసూత్రయోః	భుజిష్యః అనధీనే = అధీనముకాని వాఁడు (బంటు), హస్తసూత్రయోః = కంకణము
స్యాన్మాయా శాంబరీబుద్ధ్యో	మాయా. శాంబరీ=మోసము, బుద్ధ్యోః =బుద్ధి.
దైత్యశిల్ప్యుష్ట్రయోర్మయః	మయః. దైత్యశిల్పి= రాక్షసశిల్పి,ఉష్ట్రయోః=ఒంటె.

మయురశ్వే క్రతుహయే	మయుః. అశ్వే=గుఱ్ఱము, క్రతుహయే =యజ్ఞాశ్వము.
రూప్యం త్రిషు సురూపకే. ఆహతః స్వర్ణరజతే రజతే చ నపుంసకం,	రూప్యం సురూపకే (త్రి). చక్కని దనముగలది, ఆహతః స్వర్ణరజతే=అచ్చు వేయఁబడిన (శిఖావేసిన) నాణెములు (మాడ, రూక), రజతే (న)=వెండి.
వత్సే బలే బుధే రౌహిణేయోఽథ	రౌహిణేయః. వత్సే=బాలుఁడు, బలే= బలరాముఁడు, బుధే=బుధుఁడు
శ్లేషవాద్యయోః. 3 2౮	లయః. శ్లేష=ఆలింగనము,వాద్యయోః =వాద్యము
లయో యుక్తేచ లభ్యం స్యా	లభ్యం. యుక్తే=తగిలినది.
ద్విషయో దేశగోచరౌ,	విషయః దేశే=దేశము, గోచరౌ = ఇంద్రియగోచరుఁడు.
వర్గప్రస్థానయోర్వ్రజ్యా	వ్రజ్యా. వర్గ=సముదాయము, ప్రస్థాన=బయలుదేరుట.
వదాన్యస్త్యాగవాన్సువాక్	వదాన్యః. త్యాగవాక్=దాత, సువాక్ =మంచివాక్కుగలవాఁడు
స్త్రీనల్యాం నిర్జనే శూన్యం	శూన్యం నల్యాం (స్త్రీ)=మణిశిల, నిర్జనే=జనులు లేనితావు
శౌర్యం చారభటీబలం,	శౌర్యం. ఆరభటీబలం= దేహస్థబలము.
శాండిల్యో మునిమాలూరౌ	శాండిల్యః. మునిః = శాండిల్యముని, మాలూరౌ=మారేడుచెట్టు.
సౌరభ్యం చారుతాపి చ.	సౌరభ్యం. చారుతా = మనోహరత్వము, అపిచే=సుగంధము
సాధ్యా దేవా	సాధ్యాః. దేవాః= దేవతలు.
ఫలం సాధ్యం	సాధ్యం. ఫలం=ఫలము.
స్థేయో నేతృపురోహితౌ,	స్థేయః నేతృ = నాయకుఁడు, పురోహితౌ=పురోహితుఁడు.
నాశైలే సహ్యమారోగ్యే	సహ్యం. శైలే (పు). సహ్యాద్రి, ఆరోగ్యే=ఆరోగ్యము.

సామర్థ్యే శక్తియోగ్యతే.

సామర్థ్యం శక్తి=శక్తి, యోగ్యతే = మంచితనము.

ఏకత్వాదౌ విచారే చ సం
ఖ్యా క్లీబే చ సంయుగే,

సంఖ్యా. ఏకత్వాదౌ=ఒకటిమొదలు సంఖ్యలు, విచారే=ఆలోచనము, సంయుగే=(న) యుద్ధము.

హిరణ్యం రేతసి స్వర్ణే మా
నభేదవరాటయోః. ౩౮౦

హిరణ్యం. రేతసి=ఇంద్రియము, స్వర్ణే=బంగారము, మానభేదే=కొలతవిశేషము, వరాటయోః= గ్రుడ్డిగవ్వ.

ఉరస్యపి చ బుక్కాయాం
హృదయం మానసేఽపి చ,

హృదయం. ఉరసి=వక్షస్స్థలము, బుక్కాయాం = గుండె (హృదయము), మానసే=మనస్సు, అపిచే=రతి.

ఇతి యాంతాః.

యకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

అంకురో రోమ్ణి రుధిరే
వారిణ్యపి నవోద్భిది. ౩౮౧

అంకురః రోమ్ణి=రోమము, రుధిరే=రక్తము, వారిణి=నీరు, నవోద్భిది=క్రొత్తగా మొలచినమొక్క, అపిచే=మొలక.

అమరా నాభినాలాయాం
గుడూచ్యా

అమరా. నాభినాలా = నాభినాళము, గుడూచ్యాం=తిప్పతీఁగ, అపిచే ఇంద్రపురి.

మప్యథాంబరం నాగభిద్గం
ధద్రవ్యం చ

అంబరం. నాగభిత్=నాగభేదము, గంధద్రవ్యే=పరిమళద్రవ్యము

స్యాదస్రం రుధిరాశ్రుణోః

అస్రం. రుధిర=రక్తము, అశ్రుణోః = కన్నీరు

ప్రస్తావేవసరే వర్షే చోష్ఠే
నీచేఽపి చాధరః,

అధరః. ప్రస్తావే=ప్రస్తావన, అవసరే = అవసరము, వర్షే=వాన, ఓష్ఠే=పెదవి, నీచే =నీచుఁడు, అపచే పొట్టిది.

శ్రేష్ఠే ఽప్యగ్రో

అగ్రః. శ్రేష్ఠే = ఉత్తముఁడు, అపిచే చివరది.

ఽవతారస్తుతీర్థేఽవతరణేఽ
పి చ. ౩౮౩

అవతారః తీర్థే=రేవు, అవతరణే=అవతారము.

గలహస్తేఽప్యర్ధచంద్రో	అర్ధచంద్రః గలహస్తే = కుత్తుకపయి పెట్టిగెంటువిధము, అపిచే అష్టమీ చంద్రుఁడు.
ఽకూపారః కమఠేఽంబుధౌ,	అకూపారః. కామఠే = కోర్కెలిచ్చువాఁడు, అంబుధౌ=సముద్రము.
అలాతేఽస్త్రీ కుజేఽంగార	అంగారః. అలాతే(స్త్రీ) = కొఱవి, అంగారే=అంగారకుఁడు.
శ్శ్రేష్ఠావాచ్యావనుత్తరౌ.	అనుత్తరః శ్రేష్ఠౌ=శ్రేష్ఠుఁడు, అవాచ్యే=పంచముఁడు.
నక్రేచౌరే చాపహారఃస్యా	అపహారః. నక్రే = మొసలి, చౌరే= దొంగ.
దభ్రం వ్యోమమేఘయోః,	అభ్రం. వ్యోమ = ఆకాశము, మేఘయోః=మేఘము.
హవిర్వహ్న్యా చాగ్నిహోత్రో	అగ్నిహోత్రః హవిః = హవిస్సు, వహ్న్యా=అగ్నిహోత్రము,
వృక్షే లఘుని చాగరుః.	అగరుః. వృక్షే = విరుగుడు చెట్టు, లఘుని=అగరు అనుగంధద్రవ్యము.
శక్తోఽపి షండ శ్చాండీరో	అండీరః శక్త=సామర్థ్యశాలి, షండః =నపుంసకుఁడు.
ఽంఘ్రిః స్యాత్పాదమూలయోః,	అంఘ్రిః. పాద=పాదము, మూలయోః =వేరు
ఆసారః ప్రసరణేస్యా ద్వేగవృష్టౌ సుహృద్బలే. ౩౮౬	ఆసారః, ప్రసరణే=జారుట, వేగవృష్టౌ =జడివాన, సుహృద్బలౌ=మిత్రబలము.
ఆరః శనైశ్చరే భౌమ	ఆరః. శనైశ్చరే=శనిగ్రహము, భౌమే=అంగారకుఁడు.
ఇంద్ర ఆత్మని వాసవే	ఇంద్రః, ఆత్మని=ఆత్మ, వాసవే = ఇంద్రుఁడు
గౌరీశ్వరీ	ఈశ్వరీ గౌరీ=పార్వతి.
శివాస్వామి కందర్పేఽపీశ్వరః పుమాన్. ౩౮౭	ఈశ్వరః. శివాస్వామీ = శంకరుఁడు, కందర్పే=మన్మథుఁడు, అపిచే ప్రభువు.

ఉదారో దక్షిణస్థూలౌ

ఉదారః. దక్షిణ=దక్షిణనాయకుఁడు, స్థూలే=లావుమనుష్యుఁడు.

ద్రుమే మేఢ్రేప్యుదుంబరః,

ఉదుంబరః ద్రుమే = మేడిచెట్టు, మేఢ్రే = శిశ్నము, అపిచే మూఁడవ ఆశ్రమము.

ఉగ్రోఽంత్యజే శివేఽత్యుచ్చే

ఉగ్రః. అంత్యజే=అంత్యజుఁడు, శివే=శివుఁడు, అత్యుచ్చే = మిక్కిలి ఉన్నతమైనది.

ఉస్రోదీప్తౌ గవి స్త్రియామ్.

ఉస్రః. దీప్తౌ=కాంతి, గవి=గోవు.

సింహసటాసు పున్నాగే వకులే నాగకేసరే, కేసరః పుంసి కింజల్కే నస్త్రీ హింగుని నద్వయోః ౩౮౯

కేసరః. సింహసటాసు = సింహకేసరములు, పున్నాగే = పున్నాగవృక్షము, వకులే=పొగడచెట్టు, నాగకేసరే = నాగకేసరవృక్షము, కింజల్కః (పుం) = తామరపువ్వులోని కేసరములు, హింగుని = ఇంగువ (పుం)

మక్షికాయామపి క్షుద్రా

క్షుద్రా. మక్షికా = ఈఁగ, అపిచే వేశ్య.

క్షుద్రఃస్యాత్కృపణే త్రిషు

క్షుద్రః. కృపణే=లోభి (త్రి.)

కద్రుస్త్రిషుకడారే స్యాత్కద్రుస్త్రీ నాగమాతరి. ౩౯౦

కద్రుః. కడారే (త్రి) = పింగళవర్ణము, నాగమాతరి (స్త్రీ) = సర్పమాతయగు కద్రువ.

నాపితస్యోపకరణే కోకిలాక్షేపిచ క్షురః,

క్షురః. నాపితస్య ఉపకరణే = మంగలివానికత్తి, కోకిలాక్షే = గొలిమిడిచెట్టు, అపిచే ఏనుఁగుపల్లేరుచెట్టు.

భస్మకాచ రసా క్షారాః

క్షారః, భస్మ=బూడిదె, కాచ=గాజు, రసా=ఉప్పన.

కారుః కారక శిల్పినోః.

కారుః. కారక=చేయువాఁడు, శిల్పి=శిల్పముచేయువాఁడు.

కర్బురో రాక్షసే పాపే

కర్బురః. రాక్షసే=రాక్షసుఁడు, పాపే=పాపము.

కర్బురం శబలే జనే,

కర్బురం. శబలే = చిత్రమగుమిశ్రవర్ణము, జనే=జనము.

కారా పీడా బంధశాలే

కారా. పీడా=బాధ, బంధశాలే=బందిఖానాకొట్టు.

క్రూరౌ కఠినభీషణౌ. ౩౯౨

క్రూరః. కఠిన=కఠినమైనది, భీషణౌ = భయంకరమైనది.

జంబుద్వీపసహాకన్యాః కుమార్యోఽ

కుమారీ. జంబుద్వీప = జంబుద్వీపము, సహా=పిన్నగోరంటచెట్టు, కన్యాః = పెండ్లిగాని ఎనిమిదేండ్లచిన్నది.

థాశ్వవారకే, బాలకే కార్తికేయేచ కుమారో భర్తృదారకే. ౩౯౩

కుమారః. అశ్వవారకే = అశ్వపాలకుఁడు, బాలకే = బాలకుఁడు, కార్తికేయే = కుమారస్వామి, నాట్యపరిభాషయందు కొడుకు.

కలికారస్తు ధూమ్యాటే కరంజే పీతమస్తకే

కలికారః. ధూమ్యాటే=కూకటిమూగపిట్ట, కరంజే=క్రానుగచెట్టు, పీతమస్తకే=పీతమస్తకపక్షి.

సిద్ధస్థానేఽపిచ క్షేత్రం

క్షేత్రం. సిద్ధస్థానే=సిద్ధస్థానము, అపి శబ్దమువలన భార్య.

కర్కరౌ దృఢదర్పణౌ.

కర్కరః. దృఢ=దృఢమైనది, దర్పణౌ=అద్దము.

శింశపాయాం కృష్ణసారా స్నుహ్యాం

కృష్ణసారా. శింశపాయాం=ఇరుగుడుచెట్టు, స్నుహ్యాం=జెముడుచెట్టు.

చాథోత్పలేఽపి చ, కర్ణపూరః

కర్ణపూరః. ఉత్పలే = నల్లకలువ, అపి శబ్దమువలన=కర్ణాభరణము. (కమ్మ)

కుబేరస్తునందీవృక్షేఽకపింగయోః. ౩౯౪

కుబేరః. నందీవృక్షే = నందిచెట్టు, ఏకపింగయోః=కుబేరుఁడు.

కుశరీరేచ శఠ్యాంచ కచ్ఛురా పామరే త్రిషు,

కచ్ఛురా. కుశరీరే=దుష్టశరీరము, శఠ్యాం=శఠస్త్రీ, పామరే=పామరుఁడు (త్రి)

కందరస్స్యాద్గుహాసృణ్యోః

కందరః. గుహా=గుహ, సృణ్యోః=అంకుశము.

కోట్టారౌ కూపనాగరౌ.	కోట్టారః. కూప=కూపము, నాగరౌ=భద్రముస్తెలు.
కపోలేచ కటాహేచ శస్త్ర భేదే చ కర్పరః,	కర్పరః. కపోలే = గండస్థలము, కటాహే = గంగాళము, శస్త్రభేదే = ఆయుధభేదము.
భిక్షాపాత్రే కపాలేచ ఖర్ప రస్తస్కరేఽపి చ. 3౯2	ఖర్పరః భిక్షాపాత్రే=భిక్షాపాత్రము, కపాలే=తలచిప్పయెముక, తస్కరే=దొంగ, అపిశబ్దమువలన గొడుగు.
దేవతాడే ఖరా స్త్రీ స్యా	ఖరా. దేవతాడే=దేవతాళవృక్షము.
త్ఖరో గర్దభ తీక్ష్ణయోః,	ఖరః. గర్దభ=గాడిదె, తీక్ష్ణయోః=తీక్ష్ణమైనది.
భద్రముస్తే గువాకేచ ఖపు	ఖపురః భద్రముస్తే = తుంగముస్తె, గువాకే=పోఁకచెట్టు.
రోభద్రుమేపుమాన్ 3౯౮ రూప్యే ఖలే చ ఖర్జూరం	ఖర్జూరం. ద్రుమే = వృక్షము (పు) రూప్యే=వెండి, ఖలే=దుర్మార్గుఁడు.
ఖురః కోలదలే శఫే,	ఖురః కోలదలే=రేగాకు, శఫే=డెక్కపేరు.
ఖసురశ్వే హరే దర్పే దంతే శ్వేతే తు వాచ్యవత్.	ఖసుః. అశ్వే=అశ్వము, హరే = హరుఁడు, దర్పే = గర్వము, దంతే = దంతము, శ్వేతే=తెల్లనిది. (విశే. ఘ్నము)
గురు స్త్రీలింగ్యాం మహతి దుర్జరా లఘునోరపి,	గురుః (త్రి) మహతి=గొప్పది. దుర్జరా =ముసలితనములేనిది, (అనఁగానశించనిది) అలఘునోః = దుర్భరమైనది, ఆపిశబ్దము వలన బృహస్పతి.
గాయత్రీ ఖదిరే స్త్రీ స్యా చ్ఛందస్యపి షడక్షరే. ౪౦౧	గాయత్రీ. ఖదిరే = చండ్ర, ఛందసి= గాయత్రీఛందస్సు, షడక్షరే = షడక్షరీ మంత్రము, అపిశబ్దమువలన గాయత్రీ మంత్రము.
గుంద్ర స్తేజనకే	గుంద్రః. తేజనకే=కాకివెదురు.

గుంద్రా త్రిలింగ్యాం భద్ర ముస్తకే,	గుంద్రా (త్రి). భద్రముస్తకే = తుంగముస్తలు
గహ్వరే ద్వే గుహా గుంజే	గహ్వరం గుహా=గుహ, గుంజే=పూసలగురివెందచెట్టు
పూర్ద్వారి ద్వారి గోపురమ్	గోపురం (న) పూర్ద్వారి = పురద్వారము, ద్వారి=గృహద్వారము.
నగ్నకన్యోమయో ర్గౌరీ	గౌరీ నగ్నకన్యా = వస్త్రవిహీనకన్య, ఉమయోః=పార్వతీదేవి
గౌరస్స్యా దుజ్జ్వలేఽపి చ,	గౌరః. ఉజ్జ్వలే=ప్రకాశించుచున్నది, అపిశబ్దమువలన = గౌరవర్ణము.
గోత్రం నామ్ని కులే పుంసి శైలే భూగవ్యయో స్త్రియామ్.	గోత్రం (న) నామ్ని=పేరు, కులే=వంశము, శైలే=పర్వతము (పు), భూ=భూమి (సీ), గవ్యయోః=గోసమూహము
స్వరే రణే చ గాంధారో	గాంధారః. స్వరే=స్వరము, రణే=రణము(ధ్వని)
గృధ్రిస్స్యా ల్లోభిపక్షిణోః,	గృధ్రిః. లోభి=లోభివాఁడు,పక్షిణోః=గద్ద.
కర్బురే తిలకే చిత్రం సుభద్రాతారయోః స్త్రియామ్	చిత్రం (న) కర్బురే = శబలవర్ణము, తిలకే=బొట్టు, సుభద్రా=సుభద్ర (అప్సరోవిశేషము) (సీ), తారయోః = చిత్తానక్షత్రము.
చంద్రః శశిని కర్పూరే	చంద్రః శశిని=చంద్రుఁడు, కర్పూరే=పచ్చకప్పురము
చారో బంధాపసర్పయోః,	చారః. బంధ = బంధనము, అపసర్పయోః=తొలఁగిపోవుట.
మృతే దేవకులే చైత్రం నాభూభృ న్మాసభేదయోః	చైత్రం. మృతే=మృత్యువు, దేవకులే=దేవజాతి, భూభృత్ (పు)=శైలవిశేషము, మాసభేదయోః=చైత్రమాసము.
సర్పే విష్ణౌ చక్రధర	చక్రధరః. సర్పే = పాము, విష్ణౌ = విష్ణువు.

శ్చికురా వృక్షభి త్కచౌ,

చికురః. వృక్షభిత్ = వృక్షవిశేషము, కచౌ=వెండ్రుకలు.

చక్రః కోకే వ్రజే పుంసి క్లీబే సైన్యరథాంగయోః
౨౦౯ గ్రామజాలే కుంభకార భాండే రాష్ట్రేచ దృశ్యతే,

చక్రః. కోకే=చక్రవాకపక్షి, వ్రజే=సమూహము, సైన్యే=సేన (న), రథాంగయోః = రథమునకుఁగల చక్రము, గ్రామజాలే = గ్రామములు, కుంభకారభాండే=కుమ్మరసారె, రాష్ట్రే=రాష్ట్రము.

నదప్రభేదే వాద్యేచ ఝర్ఝరోఽ

థగుణధ్వనౌ. ౨౧౭. ప్రసిద్ధా వపి టంకార

స్తారోఽత్యుచ్చస్వరే త్రిషు,

ఝర్ఝరః. నదప్రభేదే=నదవిశేషము, వాద్యే=వాద్యవిశేషము.

టంకారః. గుణధ్వనౌ=అల్లెత్రాటిమ్రోత, ప్రసిద్ధౌ=ప్రసిద్ధి, అపిచే ఆశ్చర్యము.

తారః అత్యుచ్చస్వరే=గొప్పసర్వము (త్రి).

తారిణ్యంగదమాత్రోఽస్త్రీ నవా ఋక్షాక్షి మధ్యయోః.

తారిణి అంగదమాత్రోః = అంగదుని తల్లి, ఋక్ష (స్త్రీ)=నక్షత్రము, అక్షిమధ్యయోః=కంటిగ్రుడ్డు.

తామ్రేఽంధేతిమిరంధ్వాంతే

తిమిరం. తామ్రే=రాగి, అంధే=గ్రుడ్డితనము, ధ్వాంతే=చీఁకటి.

తోత్త్రే ప్రాజనవైణుకే,

తోత్త్రం. ప్రాజన=కొరడా, వైణుకే = ఈటె.

ధన్యాకే తుంబురీశున్యాం

తుంబురీ ధన్యాకే = దనియాలు, శున్యాం=ఆఁడుకుక్క.

తామ్రం శుల్బేఽరుణే త్రిషు.

తామ్రం. శుల్బే=రాగి, అరుణే=ఎఱుపు (త్రి)

పేటకే నావి చ తరీ

తరి. పేటకే=పెట్టె, నావి=పడవ.

తుషారః సీకరే హిమే,

తుషారః. శీకరే = నీటిబిందువులు, హిమే=మంచు.

ఇతికర్తవ్యతా తంత్రముపాయశ్చ ద్విసాధకః. ౨౧౦

తంత్రం. ఇతికర్తవ్యతా=ఇట్లు చేయవలయును, ఉపాయః=ఉపాయము, ద్విసాధకః=రెంటిని సాధించుట.

తీవ్రం కటునితాంతం చ	తీవ్రం. కటు = కారము, నితాంతం= విస్తారము.
దర్దరః శైలభగ్నయోః,	దర్దరః శైల=కొండ, భగ్నయోః = విరిగినది.
ఉపాయే నిర్గమే ద్వారం	ద్వారం. ఉపాయే=ఉపాయము, నిర్గమే=బయలువెడలుట.
దారు స్యాద్దేవదారుచ.	దారు దేవదారు=దేవదారువృక్షము
దాసే సుతోష్ట్రే దాసేరౌ	దాసేరః దాసీసుతే=దాసీపుత్త్రుఁడు, ఉష్ట్రే=ఒంటె.
దేహయాత్రాశనే మృతౌ,	దేహయాత్రా అశనే=ఆహారము, మృతౌ=మరణమునొందుట.
దిగంబరోఽంధకారే చ	దిగంబరః. అంధకారే=చీఁకటి.
వాద్యమేఘౌ చ దర్దురౌ.	దర్దురః. వాద్య=వాద్యవిశేషము, మేఘే=మేఘము
ధాత్రీ భువ్యామలక్యాంచ	ధాత్రీ. భువి=భూమి, ఆమలక్యాం=ఉసిరికచెట్టు.
హరిశైలౌ ధరాధరౌ,	ధరాధరః హరి = విష్ణువు, శైలౌ = కొండ
ధారా హరిద్రాశ్వగతిః ని శాంబుసృతిరాజిషు ౮౧౩	ధారా. హరిద్రా=పసుపు, అశ్వగతిః = అశ్వగతివిశేషము, నిశా=రాత్రి, అంబుసృతి = నీరుప్రవహించుట, రాజి = పంక్తి.
ధారాధరౌ ఖడ్గమేఘౌ	ధారాధరః ఖడ్గ = ఖడ్గమృగము, మేఘౌ=మేఘము.
ధీరః పండితమందయోః,	ధీరః పండిత=పండితుఁడు, మందయోః =మందమతి.
ధీరం చ కుంకుమమథో	ధీరం. కుంకుమ=కుంకుమము.
ధరా పృథ్వ్యా	ధరా పృథ్వ్యా=భూమి.
ధరో గిరిః. ౮౧౪	ధరః. గిరిః=పర్వతము.
నేత్రో నేతరి	నేత్రః. నేతరి=నాయకుఁడు.

నేత్రంచ గుణే మూలే వి లోచనే,	నేత్రం గుణే=కవ్వపుత్రాడు, మూలే=తరుమూలము, విలోచనే=కన్ను.
నారంశుంఠ్యాం నరౌఘేచ	నారం. శుంఠ్యాం=శుంఠి, నరౌఘే=నరసముదాయము
నరోఽజే మానవేఽర్జునే.	నరః. అజే=బ్రహ్మ, మానవే = మనుష్యుఁడు, అర్జునే=పార్థుఁడు
నరేంద్రో రాజికే రాజ్ఞి వి షవైద్యోఽపి దృశ్యతే,	నరేంద్రః. రాజికే=(?) రాజ్ఞి = రాజు, విషవైద్యః = సర్పవైద్యుఁడు, అపిచే పాములవాఁడు.
ధాన్యోత్క్షేపే నికారస్స్యా	నికారః. ధాన్యోత్క్షేపే=ధాన్యమెత్తిపోయుట.
ద్గుడూచ్యామపి నిర్జరా.	నిర్జరా = గుడూచ్యాం, తిప్పతీఁగ, అపిచే అప్సరస
నభశ్చరౌ పక్షిదేవౌ	నభశ్చరః పక్షి=పక్షి, దేవౌ=వేల్పు.
పాంశులా చ నిశాచరి,	నిశాచరీ. పాంశులా=ఱంకుటాలు.
వలీక వనయోర్నీవ్రం	నీవ్రం. వలీక = పుట్ట, వనయోః = అడవి.
పూరః ఖాద్యే పయశ్చయే.	పూరః ఖాద్యే=పూరీలు, పయశ్చయే=జలప్రవాహము
సద్మారంభౌ పరికరౌ	పరికరః సద్మ=గృహము, ఆరంభౌ=ఆరంభము చేయుట.
ఖడ్గఫలేఽపి పుష్కరం	పుష్కరం. ఖడ్గఫలే=కత్తివాయి, అపిచే=కరిహస్తాగ్రము
నద్యంతరాలే పాత్రం స్యా ద్భాండే చాథ	పాత్రం నద్యంతరాలే=నదిమధ్యభాగము, భాండే=పాత్రము
నిశాపతౌ. ౪౧౪. పృథక్చ	పృథక్చరః. నిశాపతౌ=చంద్రుఁడు
రోగజే యూథభ్రష్టే పక్ష చరః స్మృతః	పక్షచరః యూథభ్రష్టేగజే=గుంపును విడిచి తిరుగువేనుఁగు
స్థాల్యాం మంథోఽపి పిఠరం	పిఠరం. స్థాల్యాం = తప్పేల, మంథః = కవ్వము, అపిచే బాణము (తుంగముస్తె.)

పవిత్రం కుశమేధ్యయోః.	పవిత్రం. కుశే=దర్భ, మేధ్యయోః=పవిత్రము.
దేహే పాటలిపుత్రే చ	పురం దేహే=దేహము, పాటలిపుత్రే=పాటలీపుత్రనగరము.
పురం స్యాద్గుగ్గులౌ పురః,	పురః గుగ్గులౌ=గుగ్గిలపుచెట్టు.
వరో జామాతరి వృతే కుంకుమే చ నపుంసకమ్. ౪౨౦	వరః. జామాతరి=అల్లుఁడు, వృతే=వరింపఁబడినవాఁడు, కుంకుమే(న)=కుంకుమపూవు.
వక్ర శ్శనైశ్చరే క్రూరే పుటభేదే తథానృజౌ,	వక్రః శనైశ్చరే=శని, క్రూరే=క్రూరుఁడు, పుటభేదే=కాలువ, అనృజౌ=అనృతములనాడువాఁడు.
కుబ్జవృక్షే హరే వారో	వారః కుబ్జవృక్షే=విరజాజిచెట్టు, హరే=శంకరుఁడు
బంధురం రమ్యనమ్రయోః.	బంధురం. రమ్య=మనోహరము, నమ్రయోః=వంగినది
భ్రమరః కాముకే భృంగే	భ్రమరః కాముకే=కాముఁడు, భృంగే=తుమ్మెద
భరోఽతిశయభారయోః,	భరః అతిశయ=ఎక్కుడు, భారయోః=బరువు
విషే స్వాదౌ చ మధురం	మధురం విషే=విషము,స్వాదౌ=తీపు
మల్లికాయాంచ మాధురం.	మాధురం మల్లికా=మల్లె
మఖాగ్నౌ చ మహావీరో	మహావీరః. మఖాగ్నౌ=యజ్ఞాగ్ని
మక్షికాయాం చ మత్సరః,	మత్సరః. మక్షికాయాం=ఈఁగ.
మహేంద్రో భూధరే శక్రే దవచక్రేచ మంథరః ౪౨౩	మంథరః. మహేంద్రే = ఇంద్రుఁడు, భూధరే=శైలము, శక్రే=ఇంద్రుఁడు, దవచక్రే=కార్చిచ్చు.
విఘ్నమన్మథయో ర్మారో	మారః విఘ్న=విఘ్నము,మన్మథయోః=మన్మథుఁడు.
మకరో రాశియాదసోః,	మకరః రాశి=మకరరాశి = యాదసే=మొసలి.

గమనోత్సవయో ర్యాత్రా	యాత్రా. గమన = ప్రయాణము, ఉత్సవయోః=వేడుక (పండుగు.)
రుధిరం కుంకుమేఽపిచ.	రుధిరం. కుంకుమే = కుంకుమ, అపిచే రక్తము.
వృక్షభిత్పాపయో రోధ్రో	రోధ్రః. వృక్షభిత్ = లొద్దుగచెట్టు, పాపయోః=పాపము.
దైత్యభేదే మృగే రురుః,	రురుః. దైత్యభేదే=రాక్షసుఁడు, రురు=మృగవిశేషము.
లంబోదర స్స్యాదుద్ధానే గణానామధిపేఽపిచ. ౮౨౫	లంబోదరః. ఉద్ధానే=పొయ్యి, గణానామధిపే=వినాయకుఁడు, అపిచే వ్రేలాడు బొజ్జగలవాఁడు
లక్ష్మీపుత్రే స్మరహయా	లక్ష్మీపుత్రః. స్మర=మన్మథుఁడు,హయా=గుఱ్ఱము
విస్తారా స్తంభవిస్తృతీ,	విస్తారః. స్తంభ=స్తంభము, విస్తృతి=విశాలము
విప్ర స్తాతే స్త్రియాం క్షేత్రే చయే రేణౌచ రోధసి.	విప్రః. తాతే=తండ్రి, క్షేత్రే (స్త్రీ) = క్షేత్రము, చయా=సముదాయము, రేణౌ=దుమ్ము, రోధసి=ఒడ్డు.
స్యాద్దుశ్చరే చ నక్షత్రే వల్లూరం గహనేఽపి చ,	వల్లూరం దుశ్చరే = దుష్టమాంసము, నక్షత్రే=నక్షత్రము, గహనే=అరణ్యము, అపిచే వాహనము.
వల్లూరా త్రిషు సంశుష్కమాంసశూకరమాంసయోః.	వల్లూరా. శుష్కమాంస (త్రి)=ఎండు మాంసము, శూకరమాంసయోః = పంది మాంసము.
వైకల్యేఽపిచ విశ్లేషే విధురం వికలే త్రిషు,	విధురం. వైకల్యే=వికలత్వము, విశ్లేషే=వియోగము. అపిచే పరవశము.
వికారా వికృతే రోగే	వికారః. వికృతే = వికారరూపుఁడు, రోగే=రోగము.
విశ్వకద్రూ శ్వభిత్ఖలౌ.	విశ్వకద్రూ. శ్వభిత్ = వేటకుక్క, ఖలౌ=దుర్మార్గుఁడు.

వరాంగే కుంకుమే వేరం

వేరం. వరాంగే = శిరస్సు, కుంకుమే= కుంకుమ.

వఠర శ్శఠమందయోః, అథ

వఠరం. శఠ=దుష్టుఁడు, మందయోః= మందమతి.

వ్యతికరః పుంసి వ్యసన వ్యతిషంగయోః. ౪౨౯

వ్యతికరః. వ్యసన=వ్యసనము, వ్యతిషంగయోః=సంబంధము.

పర్యాణేఽక్షోపకరణే శారిః శకునికాంతరే,

శారిః. పర్యాణే=గుఱ్ఱపుజీను, అక్షోపకరణే = పాచికల ఆటలోని సోగటాలు, శకునికాంతరే=గోరువంకపిట్ట

శ్రీర్లక్ష్మీ వేశసంపత్సు భారతీ శోభయోరపి. ౪౩౦

శ్రీః. లక్ష్మీ = లక్ష్మీదేవి, వేశ = గృహము, సంపత్సు = భాగ్యము, భారతీ = సరస్వతి, శోభయోః = కాంతి, అపిచే విషము.

శిఖరం శైలవృక్షాగ్ర కక్షా పులక కోటిషు, పక్వదాడిమ బీజాభమాణిక్యశకలేఽపిచ

శిఖరం. శైలాగ్ర=కొండకొన, వృక్షాగ్ర = చెట్టుకొన, కక్షా = నడుముకుగట్టు తోలుకట్టు, పులక=గగుర్పాటు, కోటిషు= అంచు, పక్వదాడిమబీజాభమాణిక్యశకలే= కెంపుతునక.

శుక్రం రేతోఽక్షిరుక్

శుక్రం. రేతః = రేతస్సు, అక్షిరుక్= నేత్రరోగము.

శుక్రో నా కావ్య జ్యేష్ఠ వహ్నిషు,
గజభూషా చ శృంగారః

శుక్రః కావ్య = శుక్రుఁడు, జ్యేష్ఠ = పెద్దవాఁడు, వహ్ని=అగ్నిహోత్రము.

శృంగారః. గజభూషా = గజాలంకారము.

శుషిరం గర్తవాద్యయోః

శుషిరం. గర్త=గోయి, వాద్యయోః= వాద్యవిశేషము.

కుటజే వాసవే శక్రో

శక్రః కుటజే=కొండమల్లె, వాసవే= ఇంద్రుఁడు.

వరీ శచ్యో శ్శతావరీ,

శతావరీ. వరీ=పిల్లపీచర, శచ్యోః=శచీదేవి.

శక్వరీ మేఖలాచ్ఛందః	శక్వరీ. మేఖలాచ్ఛందః = ఛందోభేదము.
శబరః సలిలే శివే. ౮౩౩	శబరః. సలిలే=నీరు, శివే=శివుఁడు.
స్థిరా మహీ శాలపర్ణ్యోః	స్థిరా. మహీ=భూమి, శాలపర్ణ్యోః=ముయ్యాకుపొన్నలతావిశేషము.
శంబరం సంయమే జలే,	శంబరం. సంయమే=నియమము, జలే=నీరు.
శంబరో దైత్యహరిణౌ	శంబరః. దైత్య=రాక్షసుఁడు, హరిణౌ=లేడి.
శత్రం స్యాత్కైతవే బలే	శత్రం కైతవే=మోసము,బలే=బలము.
స్రోతోంజనేచ సౌవీరం కాంజికే బదరేఽపిచ	సౌవీరం. స్రోతోంజనే = పాషాణవిశేషము, కాంజికే=బియ్యపుకడుగు, బదరే=రేఁగుపండు.
హాలతిగ్మకరౌ సీరౌ	సీరః. హాల = నాఁగలి, తిగ్మకరౌ=సూర్యుఁడు.
సాంద్రం మృదౌ ఘనే వనే.	సాంద్రం. మృదౌ=మెత్తనిది, ఘనే = దట్టమైనది, వనే=వనము.
తంత్వాద్య గ్రంథయో స్సూత్రం కారణేఽపిచ దృశ్యతే,	సూత్రం తంతు=దారము, ఆద్యగ్రంథయోః=మూలగ్రంథము, కారణం=హేతువు, అపిచే కంకణము.
ఇతి రాంతాః	రకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను
శైలేఽచలోఽ	అచలః. శైలః=కొండ.
కచలా భూమౌ	అచలా. భూమౌ=భూమి.
వరాల స్సర్జవక్రయోః.	అరాళః సర్జ=మద్దిచెట్టు, వక్రయోః=వంకరయైనది
అలి స్సురా పుష్పలిహోః	ఆలిః సురా = కల్లు, పుష్పలిహోః=తుమ్మెద.
కల్లోలేఽప్యాకులం త్రిషు,	ఆకులం, కల్లోలే=వ్యాకులము (త్రి). అపిచే పెద్దతరంగము.

ఆలు ర్గలంతికాయాం స్త్రీ క్లీబం మూలేచ భేలకే ౪౩౭	ఆలుః. గలంతికా = చిన్నమూతిగిన్నె, మూలే (న)=మొదలు, భేలకే = నదిదాటు సాధనము.
ఆలి స్సేతుః సఖి యజ్వా	ఆలిః. సేతుః=కట్ట, సఖి = చెలికాఁడు, యజ్వా=సోమయాజి
శౌండిక శ్చాసుతీబలః,	ఆసుతీబలః శౌండికః=సమర్థుఁడు.
ఆభీలం భీషణే కృచ్ఛ్రే	ఆభీలం. భీషణే = భయంకరము, కృచ్ఛ్రే=కష్టము.
ఇలాభూవాగ్బుధాంగనాః	ఇలా భూ=భూమి, వాక్ = వాక్కు, బుధాంగనా=బుధునిభార్య.
ఆర్ద్రిసూరణయో రోలః	ఓలః. ఆర్ద్రి=అల్లము, సూరణయోః= కంద.
కాలః స్యాన్మృత్యు కృష్ణయోః,	కాలః. మృత్యు=చావు, కృష్ణయోః= నలుపు
అంశే వృద్ధావపి కలా	కలా. అంశే=భాగము, వృద్ధౌ=వృద్ధి, అపిచే విద్య.
కదలీధ్వజరంభయోః. ౩౩౮	కదలీ ధ్వజ=జెండా,రంభయోః=అరఁటిచెట్టు.
కఫోణిఘాతే జ్వాలేచ కీలా వత్కీల ఇష్యతే,	కీలా-కీలః కఫోణిఘాతే = మోచేయి దెబ్బ, జ్వాలే=మంట.
శిరోస్థ్ని కపాలోఽస్త్రీ ఘ టాదేః శకలే వ్రజే ౪౪౦	కపాలః (పు) శిరోస్థ్ని=శిరస్సంబంధమగు ఎముక, ఘటాదేశ్శకలే=ఘటాదుల పెంకు (చిల్లపెంకు), వ్రజే = సముదాయము.
కాకో విషం చ కాకోలౌ	కాకోలః కాకః = కాకి, విషంచ = విషము
సాస్నాయామపి కంబలః,	కంబలః. సాస్నాయాం=గంగడోలు, అపిశబ్దమువలన కంబలి.
ధ్వానకేఽపి కలకలః	కలకలః. ధ్వానకే=సర్జరసము, అపిశబ్దమువలన కలకలధ్వని.

కామలః కాముకే మధౌ.	కామలః. కాముకే=కాముకుఁడు, మధౌ=వసంతఋతువు.
కులం గోత్రే గణే దేహే	కులం. గోత్రే=వంశము, గణే = సముదాయము, దేహే= దేహము.
సనాజ్ఞానే చ కేవలం,	కేవలం. స్న, జ్ఞానే=జ్ఞానవిశేషము.
కపిలా శింశపా కాంత్యోః	కపిలా. శింశపా = శింశుపావృక్షము, కాన్త్యోః, రేణుకమనేగ్రంథ్యము, మునౌ మునియగు కపిలుఁడు.
కపిలోఽగ్నౌ మునే శుని.	కపిలః. అగ్నౌ=అగ్నిహోత్రుఁడు, శుని =కుక్క.
క్రోలోఽంకపాలావుత్సంగే వరాహే భేలకేఽపిచ,	కోలః. అంకపాలౌ=కౌస, ఉత్సంగే= తొడ, వరాహే=పంది, భేలకే= తెప్పకొయ్య, అపిశబ్దమువలన గోరు.
పిప్పల్యపిచ కోలా స్యా	కోలా. పిప్పలీ=పిప్పలితీఁగె,అపిశబ్దము వలన చవ్యమనేగ్రంథ్యము.
త్కోలంచబదరీఫలే. ౪౪౩	కోలం బదరీఫలే=రేఁగుపండు
మృగే జలేచ కమలం	కమలం. మృగే = మృగము, జలే= జలము.
కువలే బదరోత్పలే,	కువలే. బదర=రేఁగుపండు, ఉత్పలే = నల్లకలువ.
కల్లోలా శాత్రవోల్లోలౌ	కల్లోలః శాత్రవ=శత్రుసంఘము, ఉల్లోలౌ = కల్లోలములు, (పెద్దతరంగములు.)
పర్కట్యాం చ కమండలుః.	కమండలుః. (ఉ-పు). పర్కట్యాం, జువ్విచెట్టు.
కర్మరంగతరౌ కర్మఫలం దుఃఖే సుఖేఽపిచ,	కర్మఫలం.(న)కర్మరంగతరౌ=కర్మరంగమను ఫలవృక్షము,దుఃఖే=దుఃఖము,సుఖే =సుఖము, అపిశబ్దమువలన కర్మవిపాకము.
కరాలోఽధూర్జతైలేఽపి	కరాలః. ధూర్జతైలే = సర్జరసయుక్త తైలము, అపిశబ్దమువలన నరకవిశేషము.

దేశే కేశేచ కుంతలః.౨౨౫	కుంతలః. దేశే=దేశవిశేషము, కేశే = వెండ్రుకలు.
కౌతూహలం ప్రశస్తేఽపి	కౌతూహలం. ప్రశస్తే=ప్రశస్తమైనది, అపిశబ్దమువలన కౌతూహలము.
ఖల్లశ్చర్మణి చాతకే, వస్త్రే నిమ్నే చాథ	ఖల్లః చర్మణి=చర్మ, చాతకే=చాతకపక్షి, వస్త్రే=వస్త్రము, నిమ్నే=లోతైనది.
ఖలం శస్యస్థాన శఠేత్రిషు	ఖలం (న) శస్యస్థానే=ప్రశస్తస్థానము, శఠే=దుర్మార్గుఁడు (త్రి).
మండలే మణికే గోలం	గోలం (న) మండలే = మండలము, మణికే=పెద్దబాన
గోలా గోదావరీ సఖీ,	గోలా (స్త్రీ). గోదావరీ = గోదావరినది, సఖీ=చెలికత్తె.
గోపో భూపశ్చ గోపాలో	గోపాలః. గోపః=గోపాలుఁడు, భూపః= రాజు.
చపలః పారదేఽపిచ. ౨౨౬	చపలః. పారదే=పాదరసము, అపిశబ్దమువలన=చపలుఁడు.
చపలాః పిప్పలీ లక్ష్మీ పుంశ్చలీ విద్యుతః స్మృతాః,	చపలా. పిప్పలి = పిప్పలితీఁగె, లక్ష్మీ = లక్ష్మీదేవి, పుంశ్చలీ=వ్యభిచారిణి, విద్యుతః = మెరుపు
ఛలం ఛద్మ స్ఖలితయో	ఛలం (న) ఛద్మ=మిష, స్ఖలితయోః= తొట్రుపాటు, యుద్ధమందు వెనుకత్రొక్కుట.
జంబాలో పంకశైవలౌ౨౨౭	జంబాలః పంక=బురద, శైవలౌ=నాచు.
జంగలో నిర్జనే దేశే త్రిలింగః పిశితే స్త్రియాం,	జంగలః (త్రి) నిర్జనే దేశే = నిర్జనదేశము (జంగల్)
జాలం దంభేఽపి	జాలం (న) దంభే=దంభము, అపిశబ్దమువలన వల.
జంబీరే దేవభేదేఽపిజంభలః	జంభలః. జంబీరే=నిమ్మ, దేవభేదే = దేవభేదము, అపిశబ్దమువలన జిల్లేడుచెట్టు.

ఝలాతపోర్మి ర్దుహితా — ఝలా (స్త్రీ). ఆతపోర్మిః = ఆతపవిశేషము, దుహితా=కుమార్తె.

తలం మూలచపేటయోః, — తలం (న) మూల = మూలము, చపేటయోః=చెంపదెబ్బ.

తాలో గీతక్రియామానే హరితాలే ద్రుమాంతరే. — తాలః (పు). గీతక్రియామానే = గీతప్రమాణమును దెల్పు కాలరూపతాళము, హరితాలే=హరితాళము, ద్రుమాన్తరే = తాటిచెట్టు.

లోహే హారమణౌ పుంసియవాగ్వాంతరలా స్త్రియామ్. — తరలా. లోహే=ఇనుము, (పు) హారమణౌ = హారములోనిమణి, యవాగ్వాం గంజి (స్త్రీ)

బ్రహ్మదారౌపిచౌ తూలం — తూలం. బ్రహ్మదారౌ = గంగారావిచెట్టు, పిచౌ=దూది.

తులాసాదృశ్యయోస్తులా — తులా. తులా = తక్కెడ, సాదృశ్యయోః=సాదృశ్యము.

తమాలో వరుణే ఖడ్గే తాపింఛే తిలకేఽపి చ, — తమాలః వరుణే=ఉలిమిడిచెట్టు, ఖడ్గే=ఖడ్గమృగము, తాపింఛే = చీకటిమ్రాను, తిలకే = తిలకవృక్షము, అపిశబ్దమువలన నిమ్మచెట్టు.

గువాకేఽపిచ తాంబూలం — తాంబూలం(న) గువాకే=పోకచెట్టు, అపిశబ్దమువలన తాంబూలము

విడంగేఽపిచ తండులః. — తండులః విడంగే=వాయువిడంగము, అపిశబ్దమువలన బియ్యము.

దుకూలం శ్లక్ష్ణవస్త్రేఽపి — దుకూలం. శ్లక్ష్ణవస్త్రే=మృదువగుసన్నని వస్త్రము, అపిశబ్దమువలన వెలిపట్టుచీర

చార్ధే పత్రే ఛదే దలం, — దలం. అర్ధే = సగముముక్క, పత్రే=ఆకు, ఛదే=పక్షిరెక్క.

ధవలా గవినాశండే శుక్లసుందరయో స్త్రిషు. ౪౫౩ — ధవలా. గవి=గోవు, శండే = నపుంసకుఁడు (పు). శుక్ల=తెల్లనిది, సుందరయోః =సుందరమైనది.

పరమాణౌ చ పీలుః స్యా	పీలుః. పరమాణౌ=పరమాణువు.
ద్దేహే చాత్మని పుద్గలః, శ స్తాకారే౽	పుద్గలః దేహే=దేహము, ఆత్మని = జీవుఁడు, శస్తాకారే=ప్రశస్తాకారము, అపి వలన కుటుంబి.
పృథ తరౌ పిప్పలః	పిప్పలః తరౌ = వృక్షము. అనఁగా పిప్పలిచెట్టు.
పిప్పలం జలే. ౮౫౮	పిప్పలం. జలే=జలము.
శాల్మలీ శింశపాచైవ పోతి కా చాపి పిచ్ఛిలా,	పిచ్ఛిలా. శాల్మలీ=బూరుగచెట్టు, శింశుపా (ఇరుగుచెట్టు) శింశపావృక్షము, పోతికా=పెద్దసదాపచెట్టు.
సశ్మశ్రుయువతీ పాలిఃపం క్తి కర్ణలతాపి చ. ౮౫౫	పాలిః. (స్త్రీ). సశ్మశ్రుయువతీ = గడ్డము మీసముతోఁగూడిన ఆఁడుది, పంక్తిః= పంక్తి, కర్ణలతా = కర్ణాభరణము, అపి శబ్దమువలన చిహ్నము.
వీణాదండే ప్రవాలో౽స్త్రీ విద్రుమే నవపల్లవే,	ప్రవాలః (పు). వీణాదండే=వీణాదండము, విద్రుమే=పగడము, నవపల్లవే = చిగురుటాకు.
నలేకాశే పోటగళః	పోటగళః. నలే = వట్టివేరు, కాశే = రెల్లు.
పిత్తయుక్తే చ పిత్తలః.	పిత్తలః. పిత్తయుక్తే = పిత్తము గల వాఁడు.
పింగలస్స్యాత్కపావగ్నా వాశువ్రీహిశ్చ పాటలః, ఫలం జాతీఫలే లాభే బా ణాగ్రే ఫలకే౽పి చ. ౮౫౬	పింగలః. కపౌ=కోఁతి, అగ్నౌ=అగ్ని. పాటలః ఆశువ్రీహి=ఎఱ్ఱజిలమవడ్లు ఫలం. జాతీఫలే=జాజికాయ, లాభే= లాభము, బాణాగ్రే=బాణముములికి, ఫలకే=డాలు, అపిచే పండు.
ఫేనిలం బదరే౽రిష్టే	ఫేనిలం. బదరే= రేఁగుపండు, అరిష్టే= కుంకుడుకాయ.
బాలో హ్రీబేరకేశయోః,	బాలః. హ్రీబేర=కురువేరు, కేశయోః= వెండ్రుకలు.

బలి ర్జరాశ్లథత్వే స్త్రీ

బలిః. జరాశ్లథత్వే = ముసలితనపు ముడుతలు.

గృహదార్వసురా బలీ.

బలీ. గృహదారు = గృహదారువిశేషము, అసురా=అసురవిశేషము.

బలం-గంధరసే రూపే క్లీబం వాట్యాలకే స్త్రియామ్,

బలం. గంధరసే=గంధరసము, రూపే=స్వరూపము (న). వాట్యాలకే = ముత్తవపులగపుచెట్టు (స్త్రీ).

బహులః కృష్ణపక్షేఽపి

బహులః. కృష్ణపక్షే = కృష్ణపక్షము, అపిచే తెలుచు.

మేలామందాపి వార్దలః. ౨౫౯. దుర్దినేఽప్యథ

వార్దలః. మేలామందా = సిరాబుడ్డి, దుర్దినే = సూర్యప్రసారము లేని దినము.

వేలా స్యాత్సింధోః కూలే చ భోజనే,

వేలా. సింధోఃకూలే=సముద్రతీరము, భోజనే=భోజనముచేయుట.

ఋషిభేదే ప్లవే పుంసి భేలం భీరు హృది త్రిషు. ౨౬౦

భేలం ఋషిభేదే=మునిభేదము (పు), ప్లవే = తెప్పకొయ్య, భీరుహృది = పిరికివాఁడు. (త్రి)

మేఖలాద్రినితంబేఽపి

మేఖలా. అద్రినితంబే=కొండచరియ, అపిచే మొలనూలు.

గ్రహే నామంగలం శుభే,

మంగలం. గ్రహే=అంగారకుఁడు(పు) శుభే=శుభము.

నికటేఽపి చ మూలం స్యా

మూలం. నికటే = సమీపము, అపిచే మొదలు.

ద్ధూస్తూరేఽపి చమాతులః.

మాతులః. ధుస్తూరే=ఉమ్మెత్త, అపిచే మేనమామ

మాలిః కంకేలివృక్షేఽపి

మాలిః కంకేలివృక్షే=అశోకవృక్షము అపిచే కిరీటము.

మల్లః పాత్రే కపాలిని, బలీయసిచ మత్స్యేచ

మల్లః పాత్రే = ప్రమిద, కపాలిని = శివుఁడు, బలీయసి=బలవంతుఁడు, మత్స్యే =చేఁప.

మండలంపరిధౌగణే. ౨౬౧. బింబే దేశే నాచ శుని	మండలః. పరిధౌ=పరివేషము, గణే=సమూహము, బింబే=గుండ్రనిది, దేశే=దేశవిశేషము, శుని=కుక్క.
రసాలస్త్విక్షుచూతయోః,	రసాలః. ఇక్షు=చెఱకు, చూతయోః=మామిడిచెట్టు.
జిహ్వా కమలయో ర్లోలా	లోలా. జిహ్వా=నాలుక, కమలయోః=పద్మము.
శాలాస్యాద్గృహశాఖయోః.	శాలా. గృహ = ఇల్లు, శాఖయోః = కొమ్మ
తరుజాతౌ మత్స్యభేదే శా లో హాలే నృపేఽపి చ,	శాలః. తరుజాతౌ = సాలవృక్షము, మత్స్యభేదే = చేఁప, (ఉరుజమీను) హాలే = నాఁగలి, నృపే=రాజు, అపిచే పత్నీభ్రాత.
నిగడే పుంస్కటీబద్ధవస్త్రే చ శృంఖలం త్రిషు. ౨౬౨	శృంఖలం, నిగడే=సంకిళ్లు, పుంస్కటీబద్ధవస్త్రే=కటిఆభరణము (త్రి)
శాలి ర్గంధమృగే ధాన్యే	శాలిః గంధమృగే=పునుఁగుపిల్లి, ధాన్యే=వడ్లు.
శయాలుః కుక్కురేఽలసే,	శయాలుః కుక్కురే=కుక్క, అలసే=అలసుఁడు.
శకలం వల్కలే ఖండే	శకలం. వల్కలే=నారబట్ట, ఖండే=ఖండము.
శీతలః శిశిరేఽనిలే. ౨౬౩	శీతలః. శిశిరే=చల్లనిది, అనిలే =గాలి.
షండాలీ తైలమానంస్యాత్సారసి స్త్రీ చ కాముకీ,	షండాలీ. తైలమానం=నూనెకొలత, సారసీ = ఆఁడుబెగ్గురుపక్షి, కాముకీ = కాముకస్త్రీ.
సిధ్మలా శుష్కమీనే స్త్రీ త్రిలింగ్యాంతు కిలాసిని.	సిధ్మలా. శుష్కమీనే = ఎండుచేఁప (స్త్రీ), కిలాసిని=సిబ్బెమనువ్యాధిగలవాఁడు (త్రి.)
ఋజౌ వృక్షే చ సరలః	సరలః. ఋజౌ = ఋజువైనది, సరలః= మద్దిచెట్టు.

సాలో వరణసర్జయోః,

సాలః. వరణ=ప్రాకారము, సర్జయోః=సర్జకవృక్షము.

హస్తిమల్లో గజాస్యే చ

హస్తిమల్లః గజాస్యే=వినాయకుఁడు.

హేలావజ్ఞా విలాసయోః.

హేలా. అవజ్ఞా=అవమానము, విలాసయోః=విలాసము.

ఇతి లాంతాః

లకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

యాగే చ మద్యసంధానే స్నానే చాభిషవః

అభిషవః. యాగే=యజ్ఞము, మద్యసంధానే = కల్లుత్రాఁగునప్పుడు తినుచీకులు, స్నానే=స్నానము.

పుమాన్, మృతావసత్త్వే చాభావః

అభావః. మృతౌ=చావు, అసత్త్వే= లేకపోవుట.

స్యాద్రజః పుష్పమార్తవం.

ఆర్తవం రజఃపుష్పం=ముట్టునెత్తురు.

ఆశ్రవోఽంగీకృతౌ వశ్యే

ఆశ్రవః. అంగీకృతౌ = అంగీకారము, వశ్యే=లోఁబడుట.

ఆహవౌ యాగసంగరౌ,

ఆహవః. యాగ=యజ్ఞము, సంగరౌ=యుద్ధము.

ఉపప్లవో రాహూత్పాతౌ,

ఉపప్లవః. రాహూ=రాహువు, ఉత్పాతౌ=అపాయము.

కితవో మత్తవంచకౌ.౪౬౯

కితవః. మత్త=మదించినవాఁడు, వంచకౌ=మోసగాఁడు.

ఖలినీస్త్రీ కవిః పుంసి కావ్యకృచ్ఛుక్రసూరిషు,

కవిః. ఖలినీ=కళ్లెము (స్త్రీ), కావ్యకృత్=కవీశ్వరుఁడు, శుక్ర=శుక్రుఁడు, సూరిషు=పండితుఁడు.

కైతవం తు ఛలే ద్యూతే

కైతవం. ఛలే=మిష, ద్యూతే = జూదము.

రాజికాయాం క్షుతి క్షవః.

క్షవః. రాజికాయాం = నల్లావాలు, క్షుతి=తుమ్ము.

కేశవః కేశవాన్విష్ణుః ···

కేశవః కేశవాన్=వెండ్రుకలు గలవాఁడు, విష్ణుః=విష్ణువు.

గాలవో మునిలోధ్రయోః,	గాలవః. ముని=మహర్షి, లోధ్రయోః =లొద్దుగుచెట్టు.
జీవోఽస్త్రీ జీవితే పుంసి గురుజంత్వోః స్త్రియాం గుణే	జీవః. జీవితే (న్న) = జీవితము, జీవ = బృహస్పతి, జంత్వోః=జంతువు, గుణే = గుణము.
తత్వం విలంబితే నృత్యే స్వరూపే పరమాత్మని,	తత్వం విలంబితే=ఆలస్యము, నృత్యే =నాట్యము, స్వరూపే = స్వభావము పరమాత్మని=పరమాత్మ.
మేఘే రాజ్ఞి సురే దేవా	దేవః. మేఘే=మేఘము, రాజ్ఞి= రాజు, సురే= దేవతలు.
ద్విజిహ్వౌ వ్యాడసూచకౌ.	ద్విజిహ్వః. వ్యాడ=పాము, సూచకౌ= కొండెకాఁడు.
ధ్రువో వటే స్మరారౌ చ	ధ్రువః. వటే=మఱ్ఱిచెట్టు, స్మరారౌ = మన్మథద్వేషి (శివుఁడు)
గీతి స్రుగ్భేదయోః ధ్రువా,	ధ్రువా. గీతిః=గీతావిశేషము, స్రుగ్భేదయోః=హోమపాత్రము.
ధవో ధూర్తేఽప్యథ	ధవః. ధూర్తే=ధూర్తుఁడు, అపచేభర్త.
నవో నూతనే వాయసే స్తుతౌ. ౪౭౩	నవః. నూతనే=క్రొత్తవాఁడు, వాయసే=కాకి, స్తుతౌ=స్తోత్రము.
ప్లవో నిషాదే మర్కటాస్యం భేకే భేలే గతౌ కపౌ,	ప్లవః. నిషాదే=బోయవాఁడు, మర్కటౌ=ఆఁడుకోఁతి, భేకే=కప్ప, భేలే=సోమరి, గతౌ=గమనము, కపౌ=కోఁతి.
పల్లవో విస్తరే షిద్గే కిసలే విటపే వనే. ౪౭౪	పల్లవః. విస్తరే = విస్తారము, షిద్గే = విటుఁడు. కిసలే=చిగురు, విటపే = వృక్షశాఖ, వనే=అడవి.
ఘటాదౌ పార్థివో రాజ్ఞి	పార్థివః. ఘటాదౌ=కుండ మొదలగునవి, రాజ్ఞి=రాజు.
బల్లవస్సూదగోపయోః,	బల్లవః. సూద = వంటవాఁడు, గోపయోః=గొల్లవాఁడు.

గజేధన్విని శుక్రే చ పరశు
రామే చ భార్గవః. ౪౭౫

భార్గవః గజే=ఏనుఁగు, ధన్విని=ధనుర్ధారి, శుక్రే=శుక్రుఁడు, పరశురామే = పరశురాముఁడు.

దూర్వా గౌరీచ భార్గవ్యౌ

భార్గవీ దూర్వా=గఱిక, గౌరీ=పార్వతీదేవి.

సత్త్వాసంసారయోర్భవః,

భవః. సత్త్వా=నిలుకడ, సంసారయోః= సంసారము.

భావో గౌరవితే జంతౌ
పదార్థేఽభినయాంతరే ౪౭౬

భావః. గౌరవితే=గౌరవార్హుఁడు, జంతౌ=జంతువు, పదార్థే=వస్తువు, అభినయాంతరే=అభినయవిశేషము.

మాధవౌ హరివైశాఖౌ

మాధవః హరి=విష్ణువు, వైశాఖౌ = వైశాఖమాసము.

రాజీవో మృగమీనయోః,

రాజీవః. మృగ=జంతువు, మీనయోః =చేప. [నరకౌ=నరకము

రౌరవౌ ఘోరనరకౌ
లవశ్ఛేదనలేశయోః. ౪౭౭

రౌరవః ఘోర = భయంకరమైనది, లవః. ఛేదన=ఖండనము, లేశయోః= స్వల్పము.

కరంజభిత్వులే లట్వావా
ద్యపక్షిప్రభేదయోః,

లట్వా. కరంజభిత్ = కానుగుచెట్టు, ఉలే=ఒకవిధమైనమృగము, వాద్య=వాద్యము, పక్షిప్రభేదయోః=ఒకవిధముగుపక్షి.

విశ్వాం శుంఠ్యాం సమస్తేచ

విశ్వాం. శుంఠ్యాం=శుంఠి, సమస్తే = సమస్తము

నిర్వాణే విభవోధనే.౪౭౮

విభవః. నిర్వాణే=మోక్షము, ధనే = ధనము

అశ్వౌఘే వాడవం న స్త్రీ
పాతాలే నాద్విజౌర్వయోః,

వాడవం. అశ్వౌఘే = గుఱ్ఱపుగుంపు, (పుం). పాతాలే = పాతాళము, ద్విజ = బ్రాహ్మణుఁడు, ఔర్వయోః = బాడబాగ్ని (పు).

వడవాశ్వా కుంభదాస్యో

వడవా. అశ్వా=ఆఁడుగుఱ్ఱము, కుంభదాస్యోః=కుంభదాసి.

ర్యోగే కీలేహరే శివః ౪౭౯

శివః. యోగే=యోగము, కీలే=మంట, హరే=శంకరుఁడు.

సుఖం క్షేమం శివం

శివం సుఖం = సౌఖ్యము, క్షేమం = కుశలము.

శ్యామా ఉమలకీచాభయా శివా,

శివా. శ్యామా=జమ్మిచెట్టు, ఆమలకీ = ఉసిరిక, అభయా=కరకచెట్టు

పాడవస్తు రసే రాగే

పాడవః. రసే=రసము, రాగే = సంగీత విశేషము.

సైంధవో లవణాశ్వయోః

సైంధవః లవణ=ఉప్పు, అశ్వయోః = గుఱ్ఱము.

స్వోఽస్త్రియాం జ్ఞాతిధనయోః

స్వః(పు) జ్ఞాతి=దాయాది, ధనయోః= ధనము

స్వమాత్మని నపుంసకం

స్వం ఆత్మని=తనకు సంబంధించినది.

ఆధేయధారణే సత్వే మేలకేఽపిచ సంభవః. ౪౮౧

సంభవః ఆధేయధారణే=ఆధారము, సత్వే = ఉనికి, మేలకే = కాంతవిశేషము, అపిచే పుట్టుక.

ఇతి వాంతాః.

వకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను

అపభ్రంశో దుష్పతనే భాషాభేదాపశబ్దయోః,

అపభ్రంశః దుష్పతనే=దుర్వృత్తిలోఁబడుట, భాషాభేద=భాషావిశేషము, అపశబ్దయోః=అపశబ్దము

టీకాదర్పణవాదర్శా

ఆదర్శః. టీకా = అర్థము, దర్పణౌ = అద్దము

వాశాతృష్ణాదిశోఃస్త్రియామ్.

ఆశా. తృష్ణా=ద్రవ్యాద్యాశ, దిశోః= దిక్కులు.

ప్రభుశంకరయో రీశః స్త్రియాం లాంగలదండకే,

ఈశః. ప్రభు=రాజు, శంకరయోః=శివుఁడు,లాంగలదండకే(సీ)=నాఁగలికోయ్య

దిగంబరే కపా కీశః

కీశః.దిగంబరే=వస్త్రహీనుఁడు,కపౌ=కోఁతి.

కేశే వాలప్రచేతసోః.౪౮౩

కేశః. వాల = వెండ్రుకలు, ప్రచేతసోః=వరుణుఁడు.

జీవితేశో యమే నాథే

జీవితేశః. యమే=యముఁడు, నాథే=భర్త.

దంశః సంహననేఽపిచ సర్ప
క్షతేఽ

దంశః. సంహననే = కవచము, అపిచే వనమక్షిక, సర్పక్షతే=పాము కాటు.

దృజ్ఞానే చ లోచనేదర్శనేచ
దృక్ ౨౮౨

దృక్. జ్ఞానే=జ్ఞానము లోచనే=కన్నులు, దర్శనే=చూచుట.

నాశః పలాయనే మృతౌ

నాశః. పలాయనే = పాఱిపోవుట, మృతౌ=చావు.

నిస్త్రింశౌ ఖడ్గనిర్దయౌ,

నిస్త్రింశః. ఖడ్గ=కత్తి, నిర్దయౌ=దయాహీనుఁడు.

నిశా రాత్రిర్హరిద్రా చ

నిశా. రాత్రి=రాత్రివేళ, హరిద్రా = పసుపు

మృగాదౌ ప్రథమే పశుః.

పశుః. మృగాదౌ = మృగాదులు, ప్రథమే.

పురోడాశో హవిర్భేదే చ
మస్యాం పిష్టకస్యచ, రసేసో
మలతాయాశ్చహుతశేషే చ
కీర్త్యతే. ౨౮౬

పురోడాశః. హవిర్భేదే=హవిస్సులలో భేదము, పిష్టకస్యచ మస్యాం=సంస్కృత పిష్టము, సోమలతాయా రసే = సోమరసము, హుతశేషే = హుతముచేయఁగా మిగిలిన ద్రవ్యము.

పాశః కచాంతే సంఘార్థః
కర్ణాంతే శోభనార్థకః క్షత్రా
ద్యంతే చ నిందార్థః పాశః
పక్ష్యాదిబంధనే. ౨౮౭

పాశః కచాన్తేసంఘార్థః = వెండ్రుక పరమైనపుడు సముదాయము, ఉ. కేశపాశము, కర్ణాంతే శోభనార్థకః=కర్ణపదమునకు పరమైనపుడు శోభనార్థకము, ఉ. కర్ణపాశము, క్షత్రాంతే నిందార్థకః=రాజశబ్దమునకు పరమైనపుడు నిందార్థకము,ఉ. క్షత్రపాశః, పక్ష్యాదిబంధనే=ఉచ్చు.

వార్తాహరే పురోగే చ
సహాయే చ ప్రతిస్పశః,

ప్రతిస్పశః వార్తాహరే=వార్తదెచ్చు వాఁడు, పురోగే=ముందు నడచువాఁడు, సహాయే=సహాయము చేయువాఁడు.

లోమశో మేఢ్రకేఽపి స్యా

లోమశః. మేఢ్రకే = శిశ్నము, అపిచే వెండ్రుకలు దేహమునిండగలవాఁడు.

ద్వివశౌ వశవిహ్వలౌ ౪౧౧	వివశః. వశ=లోఁబడినవాఁడు, విహ్వలౌ=పరవశము.
వంశ్యే వర్గే చ పృష్ఠాంశే	వంశః వర్గే=సమూహము, పృష్ఠాంశే వెన్నెముక.
వేశో వేశ్యాగృహేఽపిచ,	వేశః వేశ్యాగృహే = బోగముదాని ఇల్లు అపిచే ఇల్లు.
ఆయత్తతా ప్రభుత్వేచ్ఛః వశః పరవశే త్రిషు ౪౧౨	వశః ఆయత్తతా=స్వాధీనము, ప్రభుత్వేచ్ఛ=ప్రభుత్వవాంఛ, పరవశే=పరులకు లోఁబడియుండుట (త్రి)
దానే రోగేఽపిచ స్పర్శః	స్పర్శః దానే=దానము, రోగే=రోగము, అపిచే ఏనుఁగుమదము.
సదృశం తూచితే సమే,	సదృశం. ఉచితే = తగినది, సమే = సమము
ఇతి శాంతాః.	శకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

భ్రాష్ట్రే యుధ్యంబరీషంనా కిశోరహరిశంభుషు,	అంబరీషం. భ్రాష్ట్రే = మంగలి (పు), యుధి=సంగ్రామము, కిశోర = బాలుఁడు, హరి=విష్ణుమూర్తి, శంభుషు=శంకరుఁడు.
అభిలాషేఽనుతర్షస్స్యాత్ పానేచ్ఛా చాప్యథా	అనుతర్షః. అభిలాషే=కోరిక, పానేచ్ఛ=త్రాగవలెననుకోరిక, అపిచే సురాపాత్రము.
మిషం సంభోగోత్కోచ మాంసేషు	ఆమిషం సంభోగ = సంభోగము, ఉత్కోచ = లంచము, మాంసేషు = మాంసము
ఉషా బాణాత్మజా నిశా.	ఉషా బాణాత్మజా=బాణునికొమార్తె నిశా=రాత్రి
భల్లూకే శోణకే చర్క్షో నక్షత్రే పున్నపుంసకం,	ఋక్షః భల్లూకే=ఎలుగుగొడ్డు, శోణకే=దుందిలపుచెట్టు, నక్షత్రే=నక్షత్రము. (పున.)
ఋషిర్వేదేఽపి	ఋషిః. వేదే=వేదము, అపిచే ముని.

కక్షస్తు దోర్మూలే శుష్క-కాననే. ౪౯౨	కక్షః. దోర్మూలే=చంక, శుష్క-కాననే =ఎండిపోయిన అడవి
కక్షావరత్రాప్రకోష్ఠస్పర్ధోద్గ్రీహణికాసు చ,	కక్షా (స్త్రీ). వరత్రా = తోలువాఱు, ప్రకోష్ఠ=ముంజెయ్యి, స్పర్ధా=విరోధము, ఉద్గ్రీహణికాసు = చెంబుమీఁది. ఉగ్గము,
కుల్మాషం కాంజికేనా తు యవకే	కుల్మాషం (న) కాంజికే=పులిగడుగు, యవకే=వ్రీహి విశేషము (పు)
స్యాదథావిలే ౪౯౩. పాపే చ కలుషం	కలుషం (న). ఆవిలే = కలుషమైనది, పాపే=పాపము
ఘోషః శబ్దాభీర నివాసయోః,	ఘోషః శబ్ద=శబ్దము, అభీరనివాసయోః=గొల్లపల్లె.
శుచౌ దక్షే చ నోక్షస్స్యా	నోక్షః శుచౌ=పరిశుద్ధుఁడు, దక్షే = సమర్థుఁడు.
తర్షో లిప్సాపిపాసయోః	తర్షః. లిప్సా = ఆశ, కోరిక, పిపాసయోః=దప్పి
దక్షః ప్రజాపతౌ తామ్రచూడే హరవృషే పటౌ,	దక్షః. ప్రజాపతౌ = దక్షప్రజాపతి, తామ్రచూడే=కోడి, హరవృషే = హరుని వృషభము, పటౌ=సమర్థుఁడు.
పౌరుషం మానభేదే చ పున్నాగే	పౌరుషం (న) మానభేదే = మనిషి చెయ్యియెత్తుపొడుగు, పున్నాగే=పురుష శ్రేష్ఠుఁడు (సురపొన్న చెట్టు)
పురుషో నరే. ౪౯౪	పురుషః నరే=మనుష్యుఁడు.
పక్షో మాసార్ధపార్శ్వే చ	పక్షః మాసార్ధ = పదునేనురోజులు, పార్శ్వే=ప్రక్క (వైపు)
మహిషీ రాజపత్న్యపి,	మహిషీ రాజపత్ని=రాజుభార్య, అపి చే గేదె.
మూర్ఖేమానేఫలే మాషో	మాషః. మూర్ఖే=మూర్ఖుఁడు, మానే =తూకము.
మేషో రాశ్యంతరే రణౌ.	మేషః. రాశ్యంతరే=మేషరాశి, ఉరణౌ=మేఁక.

సంఖ్యాయాం తు నవాల
క్షం క్లీబం వ్యాజశరవ్యయోః,

లక్షం (న) సంఖ్యాయాం=సంఖ్యావిశేషము, వ్యాజ (న)=నెపము, శరవ్యయోః =గురి.

హరతార్క్ష్యౌ విశాలాక్షౌ

విశాలాక్షః హర=శంకరుఁడు, తార్క్ష్యౌ =గరుత్మంతుఁడు.

శేషోనానంతసీరిణోః ౪౯౭
ఉపయుక్తేతరే త్వస్త్రీ

శేషః. అనంత=ఆదిశేషువు, సీరిణోః = బలరాముఁడు, ఉపయుక్తేతరే=పనికిమాలినది (పు)

శైలూషో నటబిల్వయోః,

శైలూషః. నట=నటుఁడు, బిల్వయోః =మారేడుచెట్టు.

శుశ్రూషా పరిచర్యా చ
సహర్షః స్పర్ధనే ముది. ౪౯౮

శుశ్రూషా. పరిచర్యా=సేవ.
సహర్షః. స్పర్ధనే = స్పర్ధ, ముది = ఆనందము.

ఇతి షాంతాః

షకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

యోగ్యాయామంతికేఽభ్యాసో
ఽధివాసస్థానసంస్క్రియే,

అభ్యాసః. యోగ్యాయాం=యోగ్యుఁడు, అంతికే=సమీపము.
అధివాసః స్థాన=ఉనికిపట్టు, సంస్క్రియే=క్రియారూపసంస్కారము

అఖ్యాయికా పరిచ్ఛేదే
చాశ్వాసో నిర్వృతావపి.

ఆశ్వాసః. ఆఖ్యాయికాపరిచ్ఛేదే = ఇతివృత్తకథావిభాగము, నిర్వృతౌ = సుఖము, అపిచే నిశ్వాసము

ఉదర్చిరుత్ప్రభే వహ్నౌ

ఉదర్చిః. ఉత్ప్రభే=గొప్పకాంతిగలది, వహ్నౌ=అగ్ని

వేనః పాపాపరాధయోః,

ఏనః. పాప=పాపము, అపరాధయోః= అపరాధము.

కనీయాననుజేఽల్పే చ

కనీయాన్. అనుజే=తమ్ముఁడు, అల్పే= కొంచెము.

కంసో మానేఽసురాంతరే.

కంసః. మానే=మానవిశేషము (తప్పె), అసురాంతరే=రాక్షసుఁడు.

తైజసేతస్యపాత్రే చ కుత్సః స్తబకహారయోః,	కుత్సః. తైజసే=ధాతుద్రవ్యము, తస్య పాత్రే=మూప, స్తబక=గుత్తి, హారయోః =హారము.
ఛందః పద్యశ్రుతీచ్ఛాసు	ఛందః. పద్య=పద్యము, శ్రుతి=వేదము, ఇచ్ఛాసు=కోరిక.
తరో వేగబలేఽపిచ ౫౦౧	తరః. వేగే=వేగము, బలే = బలము, అపిచే=మాంసము.
తమః శోకేఽప్యథ	తమః శోకే=శోకము.
హిమర్త్తౌనాథర్మే వ్రతేతపః,	తపః హిమర్త్తౌః=హేమంతర్తువు (పు) ధర్మే=ధర్మము, వ్రతే=తపస్సు.
పద్మే స్వర్ణే తామరసం	తామరసం. పద్మే=తామరపూవు, స్వర్ణే బంగారు.
నిశా దుర్గా చ తామసీ	తామసీ. నిశా=రాత్రి, దుర్గా=పార్వతి.
మణిదోషే దరే త్రాసో	త్రాసః. మణిదోషే = రత్నదోషము, దరే=భయము;
దాసో విత్తార్థచేటయోః,	దాసః. విత్తార్థ=ద్రవ్యముకోరువాఁడు, చేటయోః=భృత్యుఁడు.
ఝింటాృం చ దాసే	దాసీ. ఝింటాృం=నల్లపెద్ద గోరంట చెట్టు.
దీర్ఘాయుః ఋషిః కాకశ్చ శాల్మలిః. ౫౦౩	దీర్ఘాయుః. ఋషి = ఋషివిశేషము-మార్కండేయుఁడు, కాకః=కాకి, శాల్మలిః=బూరుగుచెట్టు
యోంత్రే చ వసురాఖ్యానే	వసుః. యోత్రే=పలుపు, ఆఖ్యానే=గ్రంథవిశేషము.
స్వాంతే సరసి మానసం,	మానసం. స్వాంతే=మనస్సు, సరసి=మానససరస్సు
మాశ్చంద్రమాసయోఃపుంసి	మాః చంద్ర=చంద్రుఁడు, మాసయోః నెల
ఖర్జూరేక్షోర్వర్మహారసః.	మహారసః ఖర్జూరే = ఖర్జూరపుచెట్టు, ఇక్షోః=చెఱుకుగడ.

రాజహంసో నృపాగ్ర్యే చ

రాజహంసః. నృపాగ్ర్యే=రాజశ్రేష్ఠుఁడు.

జిహ్వాభూః శల్లకీ రసా,

రసా. జిహ్వా=నాలుక, భూః=భూమి, శల్లకీ=వృక్షవిశేషము.

జలే శరీరధాతౌ చ పారద స్వాదయో రసః. ॥౧॥

రసః జలే=జలము, శరీరధాతౌ=దేహధాతువు, పారద = పాదరసము, స్వాదయోః=రుచి

భాషాశృంఖలకే రాసః క్రీడాయామప గోదుహాం,

రాసః. భాషా = భాష, శృంఖలకే=సంకెళ్లు, గోదుహాం క్రీడాయాం = గొల్లవాండ్రక్రీడ, అపిచే కోలాహలధ్వని.

రహో రతే చ గుహ్యే చ

రహః. రతే=సంభోగము, గుహ్యే = మర్మావయవము.

రభసో హర్ష వేగయోః.

రభసః. హర్ష=సంతోషము, వేగయోః =వేగము.

విహాయాశ్శకునే పుంసి

విహాయాః శకునే=పక్షి (పు).

విహాయః ఖే నపుంసకం,

విహాయః. ఖే=ఆకాశము (న).

పుత్రాదౌ తీర్ణకే వర్షే వత్సః క్లీబం తు వక్షసి.

వత్సః. పుత్రాదౌ=కొడుకు కూఁతురు, తర్ణకే=లేగదూడ, వర్షే=సంవత్సరము(పు). వక్షసి=వక్షస్థ్సలము (న).

రసే క్రూరే చ వికృతౌ బీభత్సస్త్రిషు నార్జునే

బిభత్సః. రసే=రసవిశేషము, క్రూరే = దుర్మార్గుఁడు, వికృతౌ=వికారము (త్రి) అర్జునే=అర్జునుఁడు (పు).

వ్యాసో మునౌ చ విస్తారే

వ్యాసః మునౌ=వ్యాసమహర్షి, విస్తారే=విస్తారము.

బర్హిర్నా కుశ శుష్మణోః.

బర్హిః (పు). కుశ=దర్భ, శుష్మణోః = కాంతి.

అగ్రే ప్రధానే చ శిరః

శిరః. అగ్రే = కొన, ప్రధానే = ముఖ్యము.

శ్రీవాసో విష్ణుధూపయోః,

శ్రీవాసః. విష్ణు=విష్ణువు, ధూపయోః= ధూపవిశేషము.

సుమనాః పుష్పమాలత్యోః స్త్రియాం నా దేవధీరయోః.

సుమనాః. పుష్ప = పూవులు, మాలత్యోః=జాజిచెట్టు (స్త్రీ). దేవ= దేవతలు(పు) ధీరయోః=ధైర్యశాలి.

వీణాభేదే సర్జరసో ధూపకే ఽప్యథ

సర్జరసః. వీణాభేదే=వీణాభేదము, ధూపకే=ధూపవిశేషము.

సారసం పద్మే నా పక్షిణీందౌ చ

సారసం. పద్మే=తామరపూవు, పక్షిణి=బెగ్గురుపక్షి (పు).

సరో నీరతడాగయోః.

సరః. నీర = నీరు, తడాగయోః = చెఱువు.

హవిస్సర్పిషి హవ్యే చ

హవిః. సర్పిషి = నెయ్యి, హవ్యే=హవ్యము.

హంసస్తు ఖగసూర్యయోః, నిర్లోభే నృపతౌ విష్ణౌ అంతరాత్మని చేష్యతే ॥౧౧

హంసః. ఖగ=పక్షి, సూర్యయోః=సూర్యుఁడు, నిర్లోభే=లోభరహితుఁడు, నృపతౌ=రాజు, విష్ణౌ=విష్ణువు, అంతరాత్మని=అంతరాత్మ.

ఇతి సాంతాః.

సకారాంతనానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

అవగ్రహః స్యాత్ప్రకృతిభావవృష్టివిబంధయోః,

అవగ్రహః. ప్రకృతిభావ = స్వభావము, వృష్టివిబంధయోః = వఱపు (వానలేమి).

అవరోహో ఽవతరణే త్రిదివే చ లతోద్గమే. ॥౧౨

అవరోహః. అవతరణే = దిగుట, త్రిదివే = స్వర్గము, లతోద్గమే = తీఁగలుపుట్టు.

ఆరోహస్తు నితంబే స్యాద్దీర్ఘత్వే చ సముచ్ఛ్రయే,

ఆరోహః. నితంబే = కటిప్రదేశము, దీర్ఘత్వే = పొడవైనది, సముచ్ఛ్రయే = ఔన్నత్యము.

శక్తౌ స్నేహే చాగ్రహః స్యా

ఆగ్రహః. శక్తౌ=సామర్థ్యము, స్నేహే=స్నేహము.

దీహా తూద్యమవాంఛయోః.

ఈహా. ఉద్యమ=తలంపు, వాంఛయోః=కోరిక.

సూపే చ పాకపాత్రే చ కటాహో మహిషీశిశౌ,	కటాహః సూపే=పప్పు, పాకపాత్రే = వంటచేయుపాత్ర, మహిషీశిశౌ = గేదెదూడ.
ఖడ్గకోశే చ కలహో	కలహః ఖడ్గకోశః = కత్తియొఱ.
దాత్యూహశ్చాతకేఽపి చ	దాత్యూహః. చాతకే = చాతకపక్షి, అపిచే=భరతపక్షి.
సమారంభేఽపి పటహో	పటహః సమారంభే=ఆరంభము, అపిచే వాద్యవిశేషము.
బ్రహ్మణ్యపి పితామహః,	పితామహః. బ్రహ్మణి=బ్రహ్మ, అపిచే తండ్రితండ్రి.
ప్రవాహో వ్యవహారే చ	ప్రవాహః. వ్యవహారే=వ్యవహారము.
బహుర్విపులసంఖ్యయోః	బహుః విపుల=విస్తారము, సంఖ్యయోః =సంఖ్యావిశేషము
వరాహ స్సూకరే మేష ముస్తకేఽప్యథ	వరాహః సూకరే = పంది, మేషే = మేఁక, ముస్తకే = తుంగముస్త, అపిచే శైలభేదము.
మూర్ఛనే, అవిద్యాయాం చ మోహః స్యా	మోహః. మూర్ఛనే=మూర్ఛ, అవిద్యా =అజ్ఞానము.
ద్వృషస్కంధేఽనిలే వహః	వహః వృషస్కంధే=ఎద్దుమూపురము అనిలే=గాలి
దేహనిర్మాణసైన్యేషు వ్యూహః స్యాదథ	వ్యూహః. దేహ= దేహము, నిర్మాణ = నిర్మాణము, సైన్యేషు=సైన్యము.
విగ్రహః, సంగ్రామే ప్రవిభాగే చ విదేహస్తారయోరపి	విగ్రహః సంగ్రామే=యుద్ధము, ప్రవిభాగే=విభాగము, దేహ = శరీరము, విస్తారయోః = విస్తారము, అపిచే కలహము.
వైదేహీపిప్పలీసీతా వణిక్‌స్త్రీరోచనాస్వపి,	వైదేహీ పిప్పలీ = పిప్పలితీఁగ, సీతా= సీతాదేవి, వణిక్‌స్త్రీ = వర్తకునిభార్య, రోచనా = గోరోచనము
సంక్షేపేఽపిసంగ్రహస్స్యాత్	సంగ్రహః. సంక్షేపే=తగ్గించుట, అపిచే స్వీకరించుట.

సింహ్యా వార్తాకువాసకా.

సింహీ వార్తాకు = నేలములగచెట్టు, వాసకా=వృక్షవిశేషము

రాశిభేదే హరౌ సింహః శ్రేష్ఠార్థే చోత్తరే స్థితః,

సింహః. రాశిభేదే = సింహరాశి, హరౌ = సింహము, శ్రేష్ఠార్థే = శ్రేష్ఠవాచకము.

సౌహృదే ఘృతతైలాదౌ స్యా

స్నేహః. సౌహృదౌ = చెలిమి, ఘృతతైలాదౌ = నెయ్యినూనె మొదలగు చమురు

త్స్నేహోఽప్యవ్యయాఃపరే
ఇతి హాంతాః

హకారాంత నానార్థశబ్దములు ముగిసెను.

అథాఽవ్యయాః పరే వా చ్యా

(శబ్దముకంటెబరములగు నవ్యయము లిఁకఁ జెప్పఁబడుచున్నవి)

నఞభావే నిగద్యతే, తద్విరుద్ధే తదన్యే చ నిషేధేఽపి చ దృశ్యతే. ౫౨౧. సాదృశ్యే చేషదర్థే చ

నఞ్ అభావే=లేమి, తద్విరుద్ధే=వస్తువిరుద్ధము, తదన్యే = వేఱొకటి, నిషేధే= నిషేధము, సాదృశ్యే=పోలిక, ఈషదర్థే= కొంచెము.

హిరుఙ్మధ్యవినార్థయోః,

హిరుక్ మధ్య=మధ్యభాగము, వినార్థయోః=అభావార్థము.

పునరర్థేఽంగభోఽర్థే చ

అంగ. పునరర్థే = మఱల అనునర్థము, భోఃఅర్థే=సంబోధనార్థము.

సుష్ఠ్వత్యర్థప్రశంసయోః.

సుష్ఠు. అత్యర్థ=ఎక్కువ, ప్రశంసయోః =ప్రశంస.

చపాదపూరణే పక్షాంతరే హేతౌ వినిశ్చయే,

చ పాదపూరణే=పాదముపూరించుట, పక్షాంతరే = పక్షాంతరము, హేతౌ=కారణము, నిశ్చయే = నిశ్చయము

హా విస్మయే ప్రమోదే చ

హా. విస్మయే=ఆశ్చర్యము, ప్రమోదే =ఆనందము

ఓమేవం ప్రణవార్థయోః.

ఓం. ప్రణవార్థయోః = ప్రణవము, ఏవం=ఇట్లు.

యుక్తార్థే సాధనార్థం చ
సాంప్రతం తద్విదో విదుః,

సాంప్రతం. యుక్తార్థే=తగినది, సాధనార్థంచ=సాధనమనునర్థము.

హుం వితర్కే చానుమతౌ

హుం. వితర్కే=వితర్కించుట, అనుమతౌ=అంగీకారము

వార్తాయామరుచౌ కిల.

కిల. వార్తాయాం=వార్త, అరుచౌ = రుచి (ప్రీతి) లేక పోవుట.

ప్రాతర్దినేచ పూర్వత్రేత్యర్థ
పూర్వేద్యురిష్యతే,

పూర్వేద్యుః ప్రాతః = ప్రాతఃకాలము, పూర్వత్ర దినే=పూర్వదివసము

ఇతి నానార్థవర్గః.

ఇది నానార్థవర్గము ముగిసెను.

ఆనందేఽస్తు శుభం దిష్ట్యాం

౧ అస్తు, ౨ శుభం దిష్ట్యాం = శుభము పేరులు.

కట వేకటచాద్భుతే,

౧ కట, ౨ వేకట. అద్భుతము పేరులు.

భూర్భువఃస్వస్త్రిభువనమ్మనా

౧ భూర్భువః, ౨ స్వః. త్రిభువనముల పేర్లు.

గర్థేదదరం స్మృతం. ౫౨౮

౧ దరం మనాక్=కొంచెము పేరులు.

ఆమండమభ్యుపగమే

ఆమండం అభ్యుపగమే=స్వీకారము పేరు.

నవరం కేవలార్థకం,

౧ నవరం. కేవలార్థకము పేరు.

ప్రాతరర్థేఽనపయతి

౧ అనపయతి. ప్రాతఃకాలము పేరు.

క్షణమాత్రే క్షణక్షణమ్

క్షణక్షణం క్షణమాత్రము పేరు.

క్షేమపుణ్యే స్వస్తి నాస్యా

౧ స్వస్తి, ౨ నా. ఇవి క్షేమపుణ్యముల పేరులు.

దుచ్చైరర్థేట్ట కీర్తితం,

౧ అట్ట ఉచ్చైరర్థే=గొప్పదాని పేరు.

వారం వారం శశ్వదర్థ
వారం వారేణ చేష్యతే.

వారంవారం, ౨ వారంవారేణ. శశ్వదర్థే=పలుమాఱు అనుట పేరులు.

ఉతాహో యది వా య
ద్వా కింవానేతి సమా ఇమే

౧ ఉతా, ౨ అహో, 3 యదివా, ౪ యద్వా, ౫ కింవా, ౬ నేతి. వికల్పార్థము పేర్లు.

కిం త్వర్థే పితు యద్యర్థే

౧ అపి, ౨ తు (అపితు), కింత్వర్థే=మఱిన్ని అనుట పేరులు

సచేత్పోక్తాదివాచకమ్.

సచేత్. యద్యర్థము = అయితే అను (పోక్తాదివాచకము?) నర్థము పేరు.

అస్త్యాహాకాల సామాన్యే తిజంతశ్రుతిరూపకం,

౧ అస్తి, ౨ ఆహ. తిజంతప్రతిరూపకావ్యయము. ఇది కాలసామాన్యే=కాల సామాన్యముపేరు.

సజ్జః సహార్థే
నేత్యాహ నిషేధే
యదిశేషగీః. ౫౨౮

౧ సజ్జః సహార్థే=కూడఅనునర్థముపేరు.
న. నిషేధే=నిషేధార్థము.
యది. శేషగీః = అసంపూర్ణవాక్యముపేరు.

విభాషాన్యతరస్యాం వా వికల్పార్థాః ప్రకీర్తితాః, తే ఇతి స్యాత్త్వయేత్యర్థే మయేత్యర్థే చ మే ఇతి

ఇత్యవ్యయవర్గః.

౧ విభాషా, ౨ అన్యతరస్యాం, 3 వా. వికల్పార్థముపేరు.
తే. త్వయా=నీచేత అని అర్థము.
మే. మయా=నాచేత అనునర్థముపేరు.

ఇది అవ్యయవర్గము

లింగాది సంగ్రహేఽనుక్త మమరేణాభిదధ్మహే,

(అమరకారునిచే లింగాదిసంగ్రహము నందు విడిచిపెట్టఁబడినది చెప్పుచున్నారము)

స్త్రియామాజిర్దరజ్జాతి పురుద్భాషాః, స్సమాశ్శరత్. ౫౩౦. సికతాద్యా బహుత్వేఽపి వింశత్యాద్యేకవాగపిపుంస్త్వే

౧ ఆజిః (స్త్రీ), ౨ దరత్, 3 జాతిః, ౪ పురుత్, ౫ భాషా, ౬ సమాః (స్త్రీ బ), ౭ శరత్, ౮ సికతా; (ఆద్యా = బహుత్వమును దెలుపుసికతాదులు), ౯ వింశతిః. (ఆది=ఏకవచనములగు వింశత్యాదులు ఇవియన్నియు స్త్రీ లింగములు.

హాహా హుహూర్గ్రంథిః పాణిః కలిర్ధృతిర్మాలిః ౫౩౧. అంజలిరంఘ్రిః కుక్షిర్మాలక లోకోత్తరాసంగాః యవకవాత సంకేత పోతగర్త గరుచ్ఛదాః. ౫౩౨ శ్లేష్మోష్మ పాప యక్ష్మాస్యాన్మానో వాతాయన స్తనః, ఫేనాభి

౧ హాహాః, ౨ హూహూః, 3 గ్రంథిః, ౪ పాణిః, ౫ కలిః, ౬ ధృతిః, ౭ మాలిః, ౮ అంజలిః, ౯ అంఘ్రిః, ౧౦ కుక్షిః, ౧౧ మారకః, ౧౨ లోకః, ౧౩ ఉత్తరాసంగః, ౧౪ యావః, ౧౫ వాతః, ౧౬ సంకేతః, ౧౭ పోతః, ౧౮ గర్తః, ౧౯ గరుత్, ౨౦ ఛదః, ౨౧ శ్లేష్మా, ౨౨ ఊష్మా, ౨౩ పాపః, ౨౪ యక్ష్మా, ౨౫

జన కలాప నికాల్యా హారో
ద్వారోపల కల్లోలాః. ౫౩౩.
ఫాల చమాలకీతండుల శైవల
ఖల విభవప్రసవాః, ఆనాప
జన నాడీభ్యో యుగ మం
గం పదం ప్రణమ్. ౫౩౪
ఆనందో దుందుభి రథ బహు
త్వేప్యసవా గృహాః, సక్తవో
వల్లజాలాజా దారాః ప్రాణా
దశా ఇతి. ౫౩౫

యానః, ౨౬ వాతాయనః, ౨౭ స్తనః, ౨౮ ఫేనః, ౨౯ అభిజనః, ౩౦ కలాపః, ౩౧ నికాల్యః, ౩౨ ఆహారః, ౩౩ ద్వారః, ౩౪ ఉపలః, ౩౫ కల్లోలః, ౩౬ ఫాలః, ౩౭ చమాలకీ, ౩౮ తండులః, ౩౯ శైవలః, ౪౦ ఖలః, ౪౧ విభవః, ౪౨ ప్రసవః, ౪౩ ఆ, నా, అపజన, నాడీ, అను నాల్గుపదములు వెనుకగలయుగం, అంగం, పదం, ప్రణమ్ అనుపదములు, ౪౪ ఆనందః, ౪౫ దుందుభిః, ౪౬ అసవః, (పు-బ) ౪౭ గృహాః (పు బ), ౪౮ సక్తవః (పు. బ), ౪౯ వల్లజాః (పు. బ), ౫౦ లాజాః (పు. బ), ౫౧ దారాః (పు బ), ౫౨ ప్రాణాః (పు. బ), ౫౩ దశాః (పు. బ). ఇవి పుంలింగములు.

క్లీబే కలత్ర విష బీజకట
స్వ రత్న తుల్యోక్త కుం
కుమ ప్రపీడ తృణాఙ్కురాణి,
శృంగాట పీఠ గుద భేషజ
పృష్ఠకిణ్వ దైవాశుభా శుచి
పుకోడుపసాహసాని ౫౩౬.
యకృత్కుహాక లిధ్మాని తీరం
కాలశ్వజాను చ, ధర్మార్థ సా
ర మిత్రాణ్యంగదన న్యాయ్య
బంధుషు. ౫౩౭.

౧ కలత్రం, ౨ విషం, ౩ బీజం, ౪ కటం ౫ స్వం, ౬ రత్నం, ౭ తుల్యం, ౮ ఉక్తం, ౯ కుంకుమం, ౧౦ ప్రపీడం, ౧౧ తృణం, ౧౨ అఙ్కురం, ౧౩ శృంగాటం, ౧౪ పీఠం, ౧౫ గుదం, ౧౬ భేషజం, ౧౭ పృష్ఠం, ౧౮, కిణ్వం, ౧౯ దైవం, ౨౦ అశుభం, ౨౧, అశుచి, ౨౨ పుకం, ౨౩ ఉడుపం, ౨౪ సాహసం, ౨౫ యకృత్, ౨౬ కుహాకం, ౨౭ లిధ్మ, ౨౮ తీరం, ౨౯ కాలశ్వజాను (కాలం శ్వం, జాను?), ౩౦ ధర్మం, ౩౧ అర్థం, ౩౨ సారం, ౩౩ మిత్రం, ౩౪ అంగదం, ౩౫ అన్యాయ్యం, ౩౬ బంధ.

పుంనపుంసకయో ర్దారు
జీవాతు స్థాణుసీధవః, స్యా

౧ దారు, ౨ జీవాతు, ౩ స్థాణు ౪ సీధు, ౫ వాస్తు, ౬ హింగు, ౭ తితఉ, ౮

ద్వాస్తు హింగుతితడు సాను
కంబుకమండలు. ౫౩౮. గో
మయ కుముద బింబ కుబింబ
శంఖాశ్రుమసృణ సువర్ణతోర
ణాః, నూపురశిఖర తూర్యా
శ గృహాంకుశ బర్హి పల్లవాః
౫౩౯. వ్రతదిన మాస వర్షా
దల వల్కల కోటర ఖండ
వాసవాః, చందన పద్మధర్మకో
లాహల కిసలయ దేహదోహ
దాః ౫౪౦ కులిశధ్వజ కార్షా
పణ నిధాన ముస్తక కర్కారు
శృంగవలయాః, పటల ప్రవాళ
చషకోపవాస కాసార కటక
సంతానాః ౫౪౧ ఆకాశ
కుంజ కుతపౌదనవారవాణ
పుస్తా వతంస నఖ మండప
కచ్ఛపుచ్ఛాః కాంతార కంక
ణ తడాగ కిరీట రాష్ట్ర తీర్థ
వ్రణ స్తబక సంక్రమపీఠకాని
౫౪౭. సమర సర కరణ విట
పాంగన గైరిక దైవత కుటా
గారాః, ప్రోథ ముహూర్త
దివస ఫలాని మాంస నిదాఘ
ముసల తిలకాని ౫౪౩. వల్మీక
బాహ్లీక వృషణ ద్రోణ గాం
డీవ నిగడాని చ, ముకులా
దిచ విజ్ఞేయంశిష్ట సందర్భతో
పరమ్. ౫౪౪.

సాను, ౯ కంబు, ౧౦ కమండలు, ౧౧
గోమయ, ౧౨ కుముద, ౧౩ బింబ, ౧౪
కు, ౧౫ బింబ, ౧౬ శంఖ, ౧౭ ఆశ్రు,
౧౮ మసృణ, ౧౯ స్వర్ణ, ౨౦ తోరణ,
౨౧ నూపుర, ౨౨ శిఖ, ౨౩ తూర్య, ౨౪
శ, ౨౫ గృహ, ౨౬ అంకుశ, ౨౭ బర్హి
౨౮ పల్లవ, ౨౯ వ్రతదిన, ౩౦ మాస,
౩౧ వర్ష, ౩౨ దళ, ౩౩ వల్కల, ౩౪
కోటర, ౩౫ ఖండ, ౩౬ వాసవ, ౩౭
చందన, ౩౮ పద్మ, ౩౯ ధర్మ, ౪౦ కోలా
హల, ౪౧ కిసలయ, ౪౨ దేహ, ౪౩ దో
హద, ౪౪ కులిశ, ౪౫ ధ్వజ, ౪౬ కార్షా
పణ, ౪౭ నిధాన, ౪౮ ముస్తం, ౪౯
కర్కారు, ౫౦ శృంగ, ౫౧ వలయ, ౫౨
పటల, ౫౩ ప్రవాళ, ౫౪ చషక, ౫౫
ఉపవాస, ౫౬ కాసార, ౫౭ కటక, ౫౮
సంతాన, ౫౯ ఆకాశ, ౬౦ కుంజ, ౬౧
కుతప, ౬౨ ఓదన, ౬౩ వారవాణ, ౬౪
పుస్త, ౬౫ అవతంస, ౬౬ నఖ, ౬౭ మం
డప, ౬౮ కచ్ఛ, ౬౯ పుచ్ఛ, ౭౦ కాం
తార, ౭౧ కంకణ, ౭౨ తడా, ౭౩ కిరీ
ట, ౭౪ రాష్ట్ర, ౭౫ తీర్థ, ౭౬ వ్రణ,
౭౭ స్తబక, ౭౮ సంక్రమ, ౭౯ పీఠక,
౮౦ సమర, ౮౧ సర, ౮౨ కరణ, ౮౩
విటప, ౮౪ అంగన, ౮౫ గైరిక, ౮౬
దైవత, ౮౭ కుట, ౮౮ అగార, ౮౯
ప్రోథ, ౯౦ ముహూర్త, ౯౧ దివస, ౯౨
ఫల, ౯౩ మాంస, ౯౪ నిదాఘ, ౯౫
ముసల, ౯౬ తిలక, ౯౭ వల్మీక, ౯౮ బా
హ్లీక, ౯౯ వృషణ, ౧౦౦ ద్రోణ, ౧౦౧

గాండీవ, ౧౦౨ నిగడ, ౧౦౩ ముకుల, ౧౦౪ అనుపదములు పుంలింగమునందు నపుంసకములందు వర్తించును. ఇట్లే మిగిలినపదములు పండిత సాహచర్యముచే గ్రహింపవలయును.

అథ స్త్రీనపుంసకయోః కేలి ర్మణిర్యోనిర్మసిర్మునిః, మరీచిః శాల్మలిః స్వాతిః శ్రేణి ర్ముష్టి స్తిథిః సృణిః ౫౮౫ ఊర్మి ర్గభస్తి రశనిర్వైపార్ష్ణిషుధిరంశయః, వస్తి శ్చ కిష్కుః కం డుశ్చ వేశ్యాతన్నింబబాహవః ౫౮౬. గండూష గర్జ జాగర భుజకీల జ్వాలవర్తక వ్రీడాః, ఉత్కంఠ సట వరాటకరభ సాః స్త్రీ త్వేతు టాబంతాః ౫౮౭. శల్లకో వృశ్చికః కీటః శారస్తూణో ఘుటః కటః, శఫ రో వేత సశ్చామీ స్త్రియా జ్యంతాః ప్రకీర్తితాః ౫౮౮. స్త్రీ క్లీబయోరు డుర్దామా చర్ది ర్జ్యోతి స్సదోర్చిషః, సుఖం లక్షం వణిజ్యం చ బడిశ క్రోడ పాటలమ్. ౫౮౯ తారకం రసనం సీత మేతే టాబంతకా స్త్రియాం,

స్త్రీ, కేలి, మణి, యోని, మసిః, మునిః, మరిచిః, శాల్మలిః, స్వాతిః, శ్రేణిః, ముష్టిః, తిథిః, సృణిః, ఊర్మిః, గభస్తిః, అశనిః, వైపార్ష్ణిః, ఇషుధిః, రాశిః, వస్తిః, కిష్కుః, కందుః......? నింబ, బాహు, గండూష, గర్జ జాగర, భుజ, కీల, జ్వాల, వర్తక, వ్రీడ, ఉత్కంఠ, సట, వరాట, (ఇవి స్త్రీలింగమునందు టాబంతములగు పదములు) శల్లక, వృశ్చిక, కీట, శార, తూణ, ఘుట, కట, శఫర, వేతస, (ఇవి స్త్రీలింగములో జపంతములుగాఁగలవి) ఉడు, దామ, చర్ది, జ్యోతి, సద, అర్చి, సుఖ, లక్ష, వాణిజ్య, బడిశ, క్రోడ, పాటల, తారక, రసన, సీత, (ఇవి స్త్రీలింగమునందు టాబంతములగు పదములు,)

జంతాస్తునగ రాస్థానస్థలాని పురపాటలం. ౫౯౦.

నగర, ఆస్థాన, స్థల, పుర, పాటల (ఇవి జీపంతములుగలవి) ఇవి యన్నియు స్త్రీ నపుంసకములలో వర్తించును.

త్రిలింగ్యాంతు ప్రతిసరస్ఫులింగ నఖరా ర్గలాః కందరం శృంఖలం నాలం బల్లూర ఫల ముస్తకాః. ౫౫౧. జంభ శ్చ టాబంతా ఏ తే స్త్రియా మథ విభీతకః, హారీత కాటక తటక వాటాశ్చ గుణేవటః ౫౫౨. మండలం శలభం భల్లాతకం కలశ కంపలౌ, మృణాలామలకౌ దాడి మశ్చ జ్యం తాః స్త్రియామిమే.

ప్రతిసర, స్ఫులింగ, నఖర, అర్గల, కందర, శృంఖల, నాల, బల్లూర, ఫల, ముస్తక, జంభ, (ఇవి స్త్రీలింగమునందు టాబంతములు) విభీతక, హారీత, కాటక, తట, కవాట, గుణ, అవట, మండల, శలభ, భల్లాతక, కలశ, కంపల, మృణాల, ఆమలక, దాడిమ, (ఇవి స్త్రీలింగమునందు జపంతములు)

ఇవి యన్నియు స్త్రీ నపుంసకలింగములలో వర్తించును.

కరణే ల్యుట్ త్రిషు యథా తస్య వ్యాఖ్యాన మిత్యదః సూత్రకృద్భాష్యకృతా వనుమాన ఇతీచ్ఛతి ౫౫౪.

[త్రిలింగములందుఁగల కరణేల్యుడంతములకు వ్యాఖ్యానము చేయుట సూత్రకర్తయగు పాణిన్యాచార్యులకు భాష్యకర్తయగు పతంజలికి సందేహామని తలంచినాఁడు]

ఇతి లింగాదిసంగ్రహావర్గః.

ఇది లింగాదిసంగ్రహావర్గము.

దృష్టప్రయోగా యేశబ్దాః ప్రాయ స్త ఇహ కీర్తితాః, అప్రయుక్తాస్తు పాణిన్యాదిషు దృష్ట్వాప్యుపేక్షితాః. ౫౫౫.

[ప్రయోగదృష్టములగు శబ్దములు ప్రాయికముగా నీనిఘంటువునందు చెప్పఁబడెను. ప్రయోగదృష్టములుగాని శబ్దములు పాణిన్యాదులయందుఁ జూచియు ఉపేక్షించితిమి.]

ఇతి తృతీయకాండః

ఇది తృతీయకాండము.

ఇతి శ్రీపురుషోత్తమదేవరచిత త్రికాండశేషాభిధానకోశః సమాప్తః.

చెన్నపురి వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్ వారి
'వావిళ్ల' ప్రెస్సున ముద్రితము—1931.

శబ్దానుక్రమణిక.

పదము.	పుట.
అ	
అంకం	85
అంకః	113, 115
అంకతిః	15
అంకురః	192
అంకుశమ్	228
అంకుశః	83
అంకుశదుర్ధరః	82
అంగ	127, 224
అంగమ్	127, 227
అంగజః	8, 134
అంగదమ్	227
అంగదః	163
అంగనః	228
అంగపాలిః	108
అంగమర్దకః	81
అంగారః	14, 193
అంగారిణీ	18
అంగారితమ్	44, 108
అంగుళిమోటనమ్	65
అంగుళీటః	66
అంగుష్ఠః	40
అంఘ్రిః	193, 226
అంచతిః	13
అంజనః	54
అంజలిః	226
అండమ్	141
అండకోశః	64
అండజః	134
అండీరః	193
అంతమ్	149
అంతరితః	104
అంతర్వమిః	ó2
అంతర్వేదీ	36
అంతర్హాసః	114
అంతశ్శయ్యా	88
అంతస్స్వేదః	82
అంతికమ్	115
అంతికా	115
అందుకః	66
అంధః	108
అంధకూపః	32
అంధుః	32
అంబకమ్	65
అంబరమ్	192
అంబరీషం	217
అంబష్ఠః	140
అంబికా	115
అంబుకంటకః	31
అంబుకిరాటః	31
అంబుకీశః	[illegible]2
అంబుజమ్	12
అంబుజః	134
అంబుతాలః	34
అంబుప్రసాదనః	45
అంబుసర్పిణీ	32
అంభసాంభ్రమః	29
అంశకం	20
అంశకః	61
అంశుధరః	19
అంశుమాన్	19
అంశుమాలీ	19
అంశులః	73
అః	6
అకమ్	28
అకూపారః	193
అక్షతమ్	150
అక్షరమ్	16, 227
అక్షరముఖః	69
అక్షవాటః	87
అక్షోభః	83
అగరుః	193
అగస్తిద్రుః	49
అగస్త్యః	17
అగాధమ్	29
అగార	228
అగురుపత్త్రికా	48
అగ్నాయీ	14, 21
అగ్నికుక్కుటః	14
అగ్నిబీజమ్	95
అగ్నిమారుతిః	17
అగ్నివాహః	14
అగ్నిష్ఠః	90

పదము.	పుట.
అగ్నిహోత్రః	193
అగ్రః	192
అగ్రజన్మా	169
అగ్రసంధానీ	14
అగ్రహః	69
అఘమ్	28
అచలః	204
అచలా	204
అచిరద్యుతిః	16
అచ్ఛభల్లః	28
అజః	134
అజగరః	27
అజగావః	10
అజమీఢః	78
అజాజీవః	97
అజాతశత్రుః	78
అజానేయః	106
అజితః	6
అజిహ్మః	32
అజీగవః	10
అజీర్ణః	62
అజ్ఝలః	14
అజ్ఞః	136
అట్ట	225
అట్టః	136
అట్టనమ్	86
అణుః	107, 143
అణుభావః	16
అతసీ	89
అతిథిః	70, 161
అతిసారః	62
అత్యాకారః	114
అత్రినేత్రభూః	16
అదితిః	2

పదము.	పుట.
అద్భుతశ్వనః	9
అద్రిః	19
అద్రికీలా	35
అద్రిభిత్	11
అద్రిహాసః	9
అధః	27, 64
అధమః	106
అధరః	64, 192
అధరమధు	63
అధర్వణః	9
అధస్తాత్	64
అధార్మికః	103
అధిపం	75
అధివచనం	23
అధివాసః	219
అధోమర్మ	64
అధ్యక్షమ్	110
అధ్యాయః	113
అధ్రువః	106
అధ్వగః	93
అధ్వగభోగ్యః	45
అధ్వగాం	33
అధ్వా	169
అనంగః	128
అనంతః	6, 23, 149
అనంతా	4
అనడ్వాన్	92
అనపయతి	225
అనమః	69
అనలః	49
అనహంకృతిః	103
అనిందితః	107
అనిమేషః	30
అనిరుద్ధమ్	113

పదము.	పుట.
అనిరుద్ధః	8
అనిలి	77
అనీకః	115
అనుతర్షః	217
అనుత్తరః	193
అనుబంధః	109
అనుమతిః	149
అనుమననమ్	114
అనుమా	110
అనుమానమ్	110
అనుష్టుప్	182
అనూచానః	169
అనూపః	179
అనూరుః	19
అనృతమ్	150
అనేకజః	59
అన్తఃకరణమ్	22
అన్తర్యామీ	22
అన్తావసాయీ	169
అన్ధాహిః	31
అన్నమ్	169
అన్నగంధిః	62
అన్యః	187
అన్యతరమ్	107
అన్యతరస్యామ్	226
అన్యాయ్యమ్	227
అన్యాసాధారణమ్	106
అపకృష్టః	56
అపజనః	227
అపత్యపథః	64
అపభ్రంశః	215
అపరరాత్రః	20
అపరవ్రతః	19
అపవరకమ్	41

పదము.	పుట.
అపవర్గః	127
అపవారుకః	43
అపష్టుః	20
అపష్ఠు	107
అపష్ఠులమ్	107
అపసత్	106
అపాటవమ్	110
అపితు	225
అప్రకాశః	81
అప్రతిరథః	161
అప్సరసః	12
అబ్జః	134
అబ్జజః	5
అబ్జవాహనః	9
అబ్ధిద్వీపా	35
అబ్ధినగరీ	38
అబ్రహ్మచర్యమ్	75
అభావః	212
అభిఖ్యా	187
అభిజనః	169, 227
అభిధా	23
అభిధానమ్	23
అభినిష్ఠానః	169
అభిపన్నః	101
అభిప్రాయాః	114
అభిభానితమ్	75
అభిమంథః	63
అభిలాపః	23
అభిషంగః	128
అభిషవః	212
అభిషేకః	66
అభిస్యన్దిరమణమ్	39
అభీకః	115
అభీక్ష్ణమ్	148

పదము.	పుట.
అభ్యాగమః	184
అభ్యాసః	112, 219
అభ్రమ్	193
అభ్రపిశాచః	18
అభ్రోత్థమ్	12
అమరద్విజః	97
అమరా	192
అమా	20
అమాత్యః	80
అమావసీ	20
అమృతమ్	27, 149
అమృతా	149
అమ్లానః	49
అమ్లానినీ	34
అయోగః	127
అయోధ్యా	37
అరతత్రపః	97
అరరమ్	42
అరాళః	204
అరి	85
అరిష్టమ్	99, 136
అరిష్టతాతిః	101
అరుంధతీనాథః	73
అరుణః	19, 143
అరుణా	143
అరుణాత్మజః	19
అరుణావరజః	8
అర్కః	115
అర్కనందనః	78
అర్కపాదపః	47
అర్గలః	230
అర్చా	132
అర్చిః	229
అర్జునః	77, 78, 169

పదము.	పుట.
అర్జునధ్వజః	77
అర్జునీ	170
అర్దితమ్	150
అర్ధమ్	166, 227
అర్థః	161
అర్ధగంగా	33
అర్ధచంద్రాః	193
అర్ధరాత్రః	20
అర్థి	169
అర్బుదః	163
అర్వతీ	150
అర్వన్తః	150
అర్వా	169
అర్శోహితః	46
అర్హన్	3
అలకనన్దా	59
అలక్షణః	101
అలక్ష్మీ	28
అలగర్దః	27
అలింజరః	90
అలిః	204
అలిప్రియమ్	34
అలిమకః	115
అల్పాయుః	93
అలీ	170
అవంతయః	37
అవగండః	63
అవగుంఠికా	66
అవగ్రహః	222
అవఘుట్టః	32
అవచూలకమ్	81
అవజ్ఞా	25
అవటః	32, 136, 230
అవతంసః	228

పదము.	పుట.
అవతారః	192
అవదోహః	92
అవదానం	169
అవధిః	166
అవపాతః	111
అవరమ్	83
అవరోహః	2, 222
అవలక్షగుః	16
అవలాశః	63
అవలేపః	180
అవలోకితః	4
అవష్టంభః	182
అవసక్థికా	110
అవసర్గః	114
అవసాధ్యః	32
అవసానమ్	114
అవసితమ్	149
అవహారః	193
అవహారకః	31
అవాచ్యదేశః	64
అవిః	93
అవినీతః	107
అవ్యథా	161
అవ్యథిషః	19
అవ్యయః	9
అవ్యవసాయవాన్	103
అశనిః	16, 169, 229
అశుచి	227
అశుభమ్	227
అశోకః	47
అశ్మనః	19
అశ్మన్తమ్	149
అశ్మన్తకమ్	116
అశ్మరీఘ్నః	45

పదము.	పుట.
అశ్మసారః	94
అశ్మా	43
అశ్రు	228
అశ్వః	83
అశ్వతరః	84
అశ్వత్థామా	79
అశ్వమేధీయః	84
అశ్వలాలా	27
అశ్వవారః	85
అశ్వవాలః	51
అశ్వవిక్రయీ	94
అశ్వవిత్	77
అష్టకాంగమ్	100
అష్టపాదః	54
అష్టశ్రవాః	5
అష్టాపదమ్	163
అష్టాపదః	52
అష్టారచక్రవాన్	4
అసద్గ్రహః	108
అసమః	3
అసమంజసమ్	109
అసమేషుః	7
అసవః	227
అసిః	80
అసితాభ్రశేఖరః	4
అసితార్చిః	13
అసిదంష్ట్రకః	31
అసిపత్రకః	52
అస్తః	150
అస్తాద్రిః	43
అస్తి	226
అస్తు	225
అస్త్రమ్	192
అస్త్రకంటకః	86

పదము.	పుట
అస్థాయమ్	29
అస్థిమాలీ	9
అస్థివిగ్రహః	10
అస్యమూలమ్	49
అహిః	79
అహో	225
అహ్రీకః	106
ఆ.	
ఆంగమ్	63
ఆంజనేయః	76
ఆంబికేయః	78
ఆకల్పః	180
ఆకల్పకః	114
ఆకలనమ్	170
ఆకాశః	223
ఆకులమ్	204
ఆకృతిః	150
ఆక్షేపః	114, 180
ఆఖనికః	53
ఆఖ్యాతమ్	150
ఆఖ్యాయికా	113
ఆగన్తుకమ్	105
ఆగమః	110,184
ఆగ్రహః	222
ఆఘాతః	87
ఆచార్యః	79, 110
ఆచితః	150
ఆచ్ఛురితమ్	116
ఆజానేయః	84
ఆజిః	226
ఆటీకనమ్	93
ఆటోపః	112
ఆడరః	112
ఆడంబరః	112

పదము.	పుట.
ఆణిః	143
ఆత్మభూః	182
ఆత్మా	22, 170
ఆత్మాశీ	30
ఆత్రేయీ	187
ఆదర్శః	215
ఆదిత్యః	187
ఆదిదేవః	6
ఆదివరాహః	6
ఆదిరాజః	76
ఆధానికమ్	61
ఆధార్మికః	103
ఆధిః	166
ఆనందః	227
ఆనద్ధం	166
ఆనీచదర్శీ	1
ఆన్వయికః	106
ఆపాతః	150
ఆపూప్యః	92
ఆప్తః	150
ఆబద్ధః	166
ఆభీలమ్	102, 205
ఆభోగః	128
ఆమండమ్	225
ఆమలకం	230
ఆమిక్షా	112
ఆమిషమ్	217
ఆముఖం	115
ఆముష్యాయణః	101
ఆమోదః	163
ఆమ్నాయః	187
ఆయతచ్ఛదా	49
ఆయతిః	150
ఆయశ్శూలికః	103
ఆయస్కారః	83
ఆయస్తః	150
ఆయుధమ్	85
ఆయోగః	128
ఆరః	193
ఆరఘః	82
ఆరమ్భః	112, 115, 182
ఆరోహః	222
ఆర్తవమ్	212
ఆర్ద్రః	102
ఆర్యకమ్	70
ఆర్యమిశ్రః	106
ఆర్యా	10
ఆలవాలమ్	33
ఆలానమ్	83
ఆలింగనమ్	108
ఆలింపనా	91
ఆలిః	205
ఆలుః	205
ఆవటజః	84
ఆవళిః	41
ఆవర్తః	150
ఆవిద్ధమ్	166
ఆవిష్టః	101
ఆవేశః	112
ఆవేశనమ్	170
ఆవేశికమ్	106
ఆశా	215
ఆశాబన్ధః	57
ఆశిరః	13
ఆశ్రమః	184
ఆశ్రయః	187
ఆశ్రవః	212
ఆశ్వాసః	219
ఆషాఢః	143
ఆసంగినీ	16
ఆసారః	193
ఆసుతీబలః	205
ఆస్తీకనామా	79
ఆస్థా	161
ఆస్ఫుజిత్	18
ఆహ	226
ఆహతమ్	150
ఆహవః	212
ఆహారః	114, 227
ఆహార్యం	105
ఆహికః	18, 74
ఆహ్నికమ్	113, 116
ఇ	
ఇంగః	128
ఇంచాకః	31
ఇంద్రః	193
ఇంద్రకోశః	41
ఇంద్రతూలికా	98
ఇంద్రనీలః	94
ఇంద్రమహకాముకః	97
ఇంద్రాణీ	144
ఇందిరా	8
ఇందిందిరః	58
ఇందుకాన్తమ్	95
ఇందుజనకః	28
ఇందువ్రతమ్	69
ఇందులేఖా	126
ఇంద్రియమ్	188
ఇః	8
ఇక్షుః	36, 52
ఇక్ష్వర్ణవః	86

పదము.	పుట.
ఇక్ష్వాకరః	36
ఇచ్ఛావసుః	15
ఇజ్యా	60, 188
ఇనః	19
ఇభనిమీలికా	26
ఇభాఖ్యః	48
ఇరా	29
ఇరాచరమ్	16
ఇరిపకః	68
ఇర్వారుః	51
ఇలా	205
ఇలావృతమ్	35
ఇల్లీశః	30
ఇషుధిః	229
ఇష్టమ్	137
ఇష్టాపూర్తమ్	70
ఇష్టిముషః	2
ఈ	
ఈక్షణమ్	144
ఈశః	215
ఈశాదన్తః	82
ఈశ్వరః	22, 193
ఈశ్వరా	10
ఈశ్వరీ	10, 193
ఈషత్కరః	109
ఈషిరః	13
ఈహా	222
ఈహామృగః	128
ఉ	
ఉః	9, 12
ఉక్తమ్	22, 227
ఉగ్రః	9, 194
ఉగ్రగంధా	166

పదము.	పుట.
ఉగ్రశేఖరా	33
ఉగ్రసేనజః	79
ఉచ్చదేవః	6
ఈచ్చన్ద్రః	20
ఉచ్చ్రయః	111
ఉచ్చలలాటా	59
ఉచ్చారః	63
ఉచ్ఛ్వాసః	113
ఈచ్చైశ్శ్రవాః	12
ఉజ్జయినీ	38
ఉఞ్ఛం	229
ఉఞ్ఛపమ్	227
ఉడుపః	17, 180
ఉడ్డామరః	101
ఉతా	225
ఉత్కణ్ఠా	114, 229
ఉత్కలనామానః	37
ఉత్కలాః	37
ఉత్కలికా	44
ఉత్కలికా	116
ఉత్కోచః	81
ఉత్తపమ్	151
ఉత్తరకురుః	35
ఉత్తరకోసలా	37
ఉత్తరపక్షః	22
ఉత్తరాసంగః	226
ఉత్తానః	170
ఉత్తాలః	101
ఉత్థానమ్	170
ఉత్పతః	59
ఉత్పలమ్	33
ఉత్పాతః	87
ఉత్పాదకః	52
ఉత్సర్గః	128

పదము.	పుట.
ఉత్సిక్తః	112
ఉదయః	188
ఉదరథిః	19
ఉదరామయః	62
ఉదర్కః	116
ఉదర్చిః	219
ఉదారః	194
ఉదాస్థితః	151
ఉదిశమ్	151
ఉదుమ్బరః	194
ఉదూఖలమ్	89
ఉద్ఘాటితజ్ఞా	106
ఉద్ఘాతః	85, 113
ఉద్ధతః	112
ఉద్ధరణమ్	144
ఉద్ధవః	7
ఉద్ధృతమ్	151
ఉద్భటః	101
ఉద్రంగః	39
ఉద్రః	32
ఉద్వర్థనమ్	114
ఉదాహ్వానమ్	26
ఉద్వేగః	128
ఉన్దురుః	54
ఉన్నతీశః	8
ఉన్నిద్రాః	44
ఉన్నతః	151
ఉన్నాథః	162
ఉన్నాదనః	8
ఉన్ముద్రః	44
ఉపకంఠమ్	42
ఉపగమః	184
ఉపగ్రహః	88
ఉపదానకమ్	81

పదము.	పుట.
ఉపధానమ్	170
ఉపధూపితా	18
ఉపనయనమ్	63
ఉపనిషత్	163
ఉపప్లవః	212
ఉపయాచితమ్	111
ఉపరక్తః	151
ఉపరాగః	128
ఉపలః	227
ఉపలబ్ధిః	166
ఉపలేపనమ్	109
ఉపవర్షః	73
ఉపవాసం	228
ఉపవాసః	71
ఉపశల్యమ్	42
ఉపశ్రుతిః	80
ఉపసృష్టమ్	75
ఉపాత్తమ్	110
ఉపాదానమ్	110
ఉపాదికః	54
ఉపాధిః	166
ఉపాసనమ్	170
ఉపాహితః	151
ఉపోషణమ్	71
ఉమా	184
ఉమాగురుః	42
ఉరస్కటః	72
ఉరుకాలికః	45
ఉర్వటః	21
ఉలపమ్	180
ఉలూతా	27
ఉల్కాముఖీ	53
ఉషా	20, 217

పదము.	పుట.
ఉషాకలః	55
ఉషావనమ్	38
ఉషితమ్	151
ఉష్ణమ్	144
ఉష్ట్రః	93
ఉష్ట్రికా	90
ఉస్రః	194
ఊ	
ఊరుః	64
ఊర్జః	134
ఊర్ధ్వంధమః	102
ఊర్ధరేతః	9
ఊర్ధ్వపథః	102
ఊర్ధస్థితిః	84
ఊర్ధ్వాసితః	51
ఊర్మిః	184
ఊర్మిః	229
ఊర్మిమాలీ	28
ఊర్వశీవల్లభః	77
ఊషః	36
ఊషరమ్	36
ఊషవాన్	36
ఊష్మ	85, 226
ఋ	
ఋక్షః	217
ఋణమ్	83
ఋతమ్	151
ఋతధామా	6
ఋతిః	151
ఋతువృత్తిః	21
ఋద్ధిః	166
ఋనామ	2
ఋషభః	182

పదము.	పుట.
ఋషిః	72, 86, 110, 217
ఋషికుల్యా	33
ఏ	
ఏకకుండలః	7
ఏకచక్రమే	37
ఏకచరః	53
ఏకచారిణః	3
ఏకజన్మా	75
ఏకదన్తః	11
ఏకదేహా	18
ఏకనటః	24
ఏకపక్షాః	111
ఏకపత్నీ	60
ఏకపాత్	9
ఏకశఫః	83
ఏకశృంగః	6
ఏకాంగః	18
ఏకానంశా	10
ఏకీయాః	111
ఏడకః	54
ఏణః	53
ఏతః	151
ఏనః	219
ఏరండః	49
ఐ	
ఐన్ద్రిః	56, 77
ఐన్ద్రీ	28
ఐరావతః	151
ఐలః	77
ఓ	
ఓమ్	224
ఓంకారా	4
ఓకః	41

పదము.	పుట.	పదము.	పుట.	పదము.	పుట
ఓఘః	132	కశేరుః	81	కచ్ఛురా	195
ఓడ్రపుష్పమ్	49	కణలాభః	29	కజ్జలః	68
ఓఢ్రాః	37	కణాటీనః	55	కజ్జలధ్వజః	68
ఓదనం	228	కణాదః	73	కఞ్చుకః	118
ఓలః	205	కణా	144	కఞ్చుకీ	171
ఔ		కణ్టకః	45, 117	కఞ్జః	5
		కణ్టకాశనః	93	కఞ్జనః	7
ఔర్వః	196	కణ్టోటః	33	కన్దుః	90, 229
ఔర్వసీయః	17	కణ్ఠః	140	కన్దుకః	68
ఔషధమ్	62	కణ్ఠకాష్ఠేలః	30	కన్ధరః	16
క		కంసః	79, 95, 219	కన్దావాటః	42
కటమ్	227	కంసాస్థి	95	కన్యకా	59
కటః 82,88,137,225,	229	కః	117	కన్యాటః	41
కటకం	228	కకుత్	163	కన్యాపాలః	97
కటకః	76, 117	కకుద్మాన్	92	తన్యారామః	4
కటకీ	42	కకుభః	183	కపర్దః	164
కటకోలః	68	కక్ఖటః	105	కపర్దకః	94
కటఙ్కటేరీ	48	కక్ఖటీ	43	కపాటః	42
కటప్రూః	9	కక్షః	218	కపాలః	205
కటభఙ్గః	90, 128	కక్షా	71, 218	కపాలనాలికా	98
కటవ్రణః	78	కఙ్కః	55, 78, 118	కపిచమ్	67
కటా	229	కఙ్కణమ్	144, 228	కపిచూతం	45
కటాక్షః	65	కఙ్కత్రోటః	30	కపిఞ్జలః	56
కటాహః	223	కఙ్కేరుట్	56	కపిత్థాస్యః	53
కటి	82	కఙ్కోళిః	47	జపిధ్వజః	78
కటీతలః	86	కచః	132	కపిల,	97, 206
కటీరకః	64	కచఙ్గలః	28	కపిలా	206
కటుః	137	కచాటురః	56	కపిలాశ్వః	11
కటుకన్దః	163	కచేలమ్	80	కపివక్త్రః	72
కటుస్నేహః	89	కచ్ఛం	228	కపిశాఞ్జనః	9
కఠః	69	కచ్ఛః	134	కపిశీకా	99
కఠమర్దః	9	కచ్ఛటికా	71	కపిశీర్షమ్	41
కఠినీ	43	కచ్ఛపః	15, 34	కపీతనః	170
కఠిల్లకః	118	కచ్ఛూ	71, 134	కపోతః	152

పదము.	పుట.
కఫవర్ధనః	46
కబన్ధః	166
కబరః	66
కబరీ	66
కమణ్డలుః	71, 206, 228
కమలమ్	29, 206
కమలః	5
కమ్బలత్నా	15
కమ్బలః	205
కమ్బుః	181, 228
కమ్బోజః	134
కరకమ్	93
కరకః	116
కరకణ్టకః	65
కరకా	16, 116
కరకామ్భః	52
కరగ్రహః	75
కరజః	134
కరఞ్జః	46
కరటః	137
కరటీ	82
కరణం	144, 228
కరణమ్	144
కరణ్టీ	30
కరతాళీ	23
కరభః	182
కరమట్టః	52
కరమరీ	88
కరమ్బితమ్	107
కరర్ఘః	23
కరశూకః	65
కరారోటః	66
కరాళః	206
కరిణీ	82
కరిభః	44
కరిమాచలః	52
కరిముఖః	11
కరిశాబకః	82
కరీరమ్	51
కరీరికా	82
కరీషః	93
కరీషాగ్నిః	13
కరుణాకూర్చః	3
కరేటవ్యా	57
కరేటుః	65
కరేణుః	73
కర్కటః	137
కర్కటీ	51
కర్కరః	195
కర్కరాన్ధుకః	32
కర్కశచ్ఛదః	46
కర్కారుః	228
కర్కోటః	28
కర్ణః	66, 78, 144
కర్ణజలౌకా	54
కర్ణదర్పణః	66
కర్ణపూరః	195
కర్ణమోటిః	12
కర్ణవేదనీ	83
కర్ణానుజః	78
కర్ణారా	83
కర్ణాస్ఫాలః	82
కర్ణికా	116
కర్ణీసుతః	79
కర్తనమ్	111
కర్దమా	21
కర్పరః	196
కర్పూరః	67
కర్బురమ్	195
కర్బురః	194
కర్బురీ	10
కర్బూరం	95
కర్మకీలకః	97
కర్మఫలమ్	206
కర్మయోగమ్	22
కర్మా	107
కర్వటః	40
కలకలః	205
కలఙ్కురః	29
కలఞ్జః	109
కలతూలికా	60
కలత్రమ్	64, 227
కలమా	184
కలమ్బః	181
కలశః	230
కలసీ	90
కలహః	223
కలా	205
కలాకేళిః	7
కలాఙ్కురః	56, 79
కలాదః	97
కలాపః	227
కలాపకం	113
కలామ్బికా	88
కలావికః	55
కలిః	226
కలికారః	195
కలిఙ్గమ్	128
కలిఙ్గః	128
కలితమ్	152
కలుషమ్	218
కల్కః	22, 117

పదము.	పుట.
కల్పః	180
కల్పనమ్	171
కల్మషమ్	65
కల్యవర్తః	92
కల్యాణమ్	144
కల్లః	62
కల్లోలః	206, 227
కవయీ	30
కవాటః	42, 230
కవారమ్	34
కవిః	212
కవికః	84
కవిజ్యేష్ఠః	72
కవియమ్	84
కవ్యబాలాదయః	2
కశ్యం	188
కషాయః	67, 105
కష్టకారకః	26
కస్తూరీ	67
కా.	
కాంస్యమ్	95
కాకః	55, 116
కాకచించీ	46
కాకచ్ఛదిః	55
కాకధ్వజః	13
కాకపృష్ఠః	55
కాకభీరుః	55
కాకమద్గుః	56
కాకరుకః	117
కాకరుహా	44
కాకలమ్	65
కాకుః	65
కాకుత్స్థః	76
కాకేక్షుః	51
కాకోలః	205
కాక్షః	65
కాచభాజనమ్	90
కాచిఘః	132
కాచిమః	52
కాఞ్చనమ్	171
కాఞ్చనీ	171
కాఞ్చీ	133
కాఞ్జికమ్	90
కాటకః	230
కాఠః	43
కాణః	56
కాణ్డః	113
కాణ్డగోచరః	86
కాణ్డర్షః	72
కాశ్యః	74
కాత్యాయనః	74
కాత్యాయనీ	170
కాదమ్బః	182
కాద్రవేయః	188
కాన్తః	151
కాన్తాంఘ్రిదోహదః	47
కాన్తారః	228
కాన్తిః	151
కాన్యకుబ్జమ్	38
కాపిశాయనమ్	99
కాపిశేయః	15
కాష్యకారః	26
కామమ్	185
కామకేలిః	102
కామతులః	55
కామమహః	21
కామరూఘః	36
కామరూపీ	12
కామలః	206
కామాఙ్కుశః	65
కామాయుః	8
కామినీ	171
కామీనః	52
కాయః	188
కాయమానమ్	41
కాయస్థః	96
కారణమ్	145
కారణ్డవ్యూహః	4
కారన్ధమీ	171
కారవః	55
కారవేల్లః	51
కారస్కరః	44
కారస్కరాటికా	54
కారా	195
కారావేశ్మ	41
కారికా	118
కారుః	194
కారూషాః	37
కార్తవీర్యః	77
కార్పటికః	69
కార్పాసః	48
కార్షాపణం	228
కార్ష్ణిః	8
కార్ముకమ్	117
కాలః	20,201
కాలకణ్ఠః	148
కాలకర్ణికా	27
కాలకృత్	19
కాలగ్రన్థిః	21
కాలఞ్జరః	9

పదము.	పుట.
కాలఞ్జరీ	10
కాలనేమియవసారిః	6
కాలప్రభాతమ్	21
కాలభృత్	7
కాలవలనమ్	85
కాలశాకః	50
కాలశ్వజాను	227
కాలసర్పః	27
కాలాఙ్కరికం	69
కాలికా	116
కాలిదాసః	74
కాలీ	77
కాలీచీ	14
కావరమ్	34
కావారీ	99
కావేరీ	33
కావ్యమ్	188
కావ్యచౌరః	98
కావ్యకర్తా	69
కాశః	51
కాశిరాజః	73
కాశ్యపః	73
కాశ్మీరాః	37
కాష్ఠకుట్టః	55
కాష్ఠధృక్	13
కాష్ఠమఠీ	88
కాష్ఠలోహీ	90
కాష్ఠా	140
కాసారః	128
కాహలా	23
కి	
కించులుకః	32
కింతనుః	54

పదము.	పుట.
కింపురుషః	35
కింవా	225
కిఖిః	53
కిణః	62
కిణ్వమ్	227
కితవః	212
కిమ్మీరః	46
కియదేహేకా	25
కిరాతః	151
కిరకః	80
కిరటి	52
కిరీటం	228
కిరీటీ	78
కిర్మీరజిత్	78
కిల	225, 229
కిలకిలా	114
కిలాలపాః	14
కిలాసమ్	62
కిలింజః	44
కిల్కుః	83
కిష్కుః	118,229
కిసలమ్	44
కిసలయః	228
కీ.	
కీకటః	137
కీకటాః	37
కీచకః	118
కీచకజిత్	78
కీటః	229
కీరః	55
కీరాః	37
కీలః	9,205
కీలా	205,229

పదము.	పుట.
కు.	
కుంకుమమ్	67,227
కుంజః	228
కుంజరః	44
కుండం	141
కుండకీటః	137
కుండీ	141
కుంతలః	86
కుంతః	207
కుందః	49,164
కుందమః	53
కుంబా	66
కుంభః	182
కుంభకారః	96
కుంభసన్ధిః	82
కుంభికా	34
కుంభిలః	97
కుంభీనసః	28
కుకీలః	42
కుకూలః	13
కుక్కుటః	55
కుక్కురః	97
కుక్కురాః	37
కుక్షిః	226
కుచః	64
కుచికా	31
కుబేరః	195
కుజంభిరః	97
కుజః	18
కుజ్ఝటిః	17
కుటః	228
కుటజః	48
కుటీచకః	101

పదము.	పుట.
కుటీచరః	31
కుటుః	137
కుట్టనీ	60
కుట్టారః	42
కుడ్యచ్ఛేద్యమ్	98
కుణపః	180
కుతుపః	15
కుతపః	180, 228
కుత్సః	220
కుథః	162
కుద్రమ్	42
కునలీ	49
కునాభిః	16
కున్దః	15
కుపినీ	29
కుబేరః	195
కుబేరాచలః	42
కుబ్జః	135
కుబ్జకః	50
కుమారః	4
కుమారః	11, 195
కుమారభృత్యా	61
కుమారీ	195
కుముత్	34
కుముద	228
కుముదః	184
కుముదినీ	34
కురంగమః	53
కురంటకః	49
కురటః	97
కురరః	56
కురుక్షేత్రమ్	36, 38
కురురాట్	78
కురువిల్వః	95

పదము.	పుట.
కుర్చికా	118
కులమ్	63, 206
కులకమ్	117
కులకః	117
కులత్థః	89
కులధారకః	60
కులనాశః	93
కులహణ్డకః	29
కులాయః	188
కులాయికా	41
కులిః	64
కులికః	28
కులిశమ్	30
కులిశః	228
కులిశాశనః	3
కులీరః	31
కులుకమ్	63
కుల్మాషమ్	218
కుల్యః	68
కువమ్	33
కువలమ్	33, 206
కుశః	35
కుశలప్రశ్నః	70
కుశలవా	76
కుశస్థలమ్	36, 38
కుశారణిః	72
కుశికః	118
కుశీలవా	76
కుశీవశః	72
కుష్ఠమ్	49, 140
కుష్ఠహృత్	46
కుసుమాకరః	108
కుసుమమ్	184
కుసుమాధిరాట్	47

పదము.	పుట.
కుసుమ్భమ్	95
కుసూలః	90
కుహూః	15
కుహకమ్	227
కుహరితమ్	23
కుహలిః	75
కుహూముఖః	55
కుహేలికా	17
కూ.	
కూః	35
కూటకః	66
కూటకృత్	9, 96
కూటపూర్వః	83
కూటాగారమ్	41
కూటాయంః	189
కూపః	180
కూపకః	117
కూర్చమ్	132
కూలంకషః	28
కూష్మాండః	51, 141
కృ	
కృకలాశః	54
కృకవాకుః	118
కృకవాకుధ్వజః	11
కృణుః	97
కృతకోటిః	73
కృతజ్ఞః	136
కృతాన్తః	22
కృతాలయః	32
కృతిః	107
కృతీ	171
కృత్యా	107
కృపణః	104

పదము.	పుట.
కృపాద్రైవతః	4
కృపీటమ్	137
కృపీసుతః	79
కృషకః	117
కృషకూరః	9
కృష్టిః	137
కృష్ణమ్	144
కృష్ణః	6, 144
కృష్ణకందమ్	33
కృష్ణకోహాళః	99
కృష్ణద్వైపాయనః	73
కృష్ణపింగళా	10
కృష్ణసారా	195
కృష్ణా	78, 144
కౢ	
కౢప్తకీలా	40
కే	
కేచుకమ్	50
కేతకః	51
కేతుః	18, 152
కేతుమాలమ్	35
కేదారః	33
కేనతీ	8
కేలకః	25
కేలిః	26, 229
కేలికలావతీ	8
కేలికుంచికా	60
కేలిముఖః	26
కేవలమ్	206
కేశః	215
కేశగర్భకః	66
కేశటః	137
కేశరమ్	84
కేశరాజః	50
కేశవః	6, 212
కేశవాలయః	45
కేశీ	6
కేసరః	194
కేసరీ	170
కై	
కైటభీ	10
కైతవమ్	212
కైరవమ్	33
కైలాసః	42
కైవర్తః	29
కో	
కోకః	6, 118
కోకిలః	14
కోజాగరః	21
కోటః	52
కోటరః	228
కోటిః	137
కోటిజిత్	74
కోటిరః	66
కోటివర్షమ్	38
కోట్టవీ	10
కోట్టారః	196
కోణః	144
కోద్ఘాటః	41
కోమలః	106
కోయష్టిః	58
కోలమ్	206
కోలః	206
కోలా	206
కోలిః	46
కోలాహలః	228
కోష్ఠః	140
కౌ	
కౌకృత్యం	26, 188
కౌక్కుటకన్దలః	27
కౌఞ్చః	43
కౌణపదంతః	77
కౌణ్డిన్యః	73
కౌతుకమ్	117
కౌతూహలమ్	207
కౌపీనమ్	71, 170
కౌముదః	21
కౌముదీ	112
కౌముదీచారమ్	21
కౌలః	106
కౌలికః	74
కౌలీనమ్	170
కౌలేయకః	117
కౌశలీ	70, 81
కౌశాంబీ	38
కౌశికః	11, 25, 116
కౌశికీ	116
కౌశితకీ	17
కౌసల్యాజానిః	76
కౌస్తుభః	8
క్ర	
క్రకచః	99
క్రకచచ్ఛదః	51
క్రకచపాత్	54
క్రకచపృష్ఠీ	30
క్రతుద్విషః	2
క్రతుపురుషః	6
క్రతూత్తమః	69
క్రమశీర్షమ్	41

పదము.	పుట.
క్రముకః	118
క్రయారోహః	39
క్రి	
క్రిమిశైలః	39
క్రియా	107
క్రియాకారః	69
క్రీ	
క్రీడారత్నమ్	75
క్రూ	
క్రూరః	92, 195
క్రో	
క్రోడః	141, 229
క్రోడాంఘ్రిః	32
క్రోధః	26
క్రోధనా	59
క్రోశః	40
క్రౌ	
క్రౌఞ్చః	35, 43, 132
క్లే	
క్లేదుః	17
క్వ	
క్వణనః	90
క్ష	
క్షణక్షణం	225
క్షత్రః	75
క్షత్రియః	75
క్షపణః	106
క్షపాటః	14
క్షమా	35
క్షవః	212
క్షవథుః	162
క్షా	
క్షారం	96
క్షారః	194
క్షి	
క్షితికణః	87
క్షితివర్ధనః	88
క్షిత్యదితిః	7
క్షిపణుః	15
క్షీ	
క్షీరం	92
క్షీరకకంఠకః	60
క్షీరాంకః	67
క్షు	
క్షుద్రః	194
క్షుద్రా	194
క్షుద్రాంబుపనసః	47
క్షుద్రామ్లపనసః	47
క్షురః	194
క్షుల్లకః	116
క్షే	
క్షేత్రం	63, 88, 195
క్షేపః	45
క్షేమం	184
క్షేమంకరః	101
క్షేమా	184
క్షో	
క్షోదః	164
క్షౌ	
క్షౌమమ్	185
క్ష్వే	
క్ష్వేడః	141
క్ష్వేడితం	54
ఖ	
ఖమ్	2, 16, 126
ఖంజకః	62
ఖంజనః	55
ఖంజనతరమ్	74
ఖంజనికా	57
ఖండం	228
ఖండః	109, 141
ఖండకథా	113
ఖకామినీ	171
ఖకుంతలః	9
ఖగః	19, 59
ఖచితమ్	107
ఖజిత్	3
ఖటకః	75
ఖటీ	43
ఖట్టాశః	54
ఖట్టాశీ	53
ఖట్టిః	88, 108
ఖట్టికా	68
ఖట్వాంగః	76
ఖట్వారూఢః	107
ఖడ్గః	86, 129
ఖడ్గాః	3
ఖడ్గీ	5
ఖతమాలః	14, 16
ఖదికా	92
ఖదిరః	11, 46
ఖద్యోతః	58
ఖనకః	119
ఖనిశాజలమ్	17
ఖపురమ్	39
ఖపురః	196
ఖర్జూరః	56

పదము.	పుట.
ఖమణిః	19
ఖమూలికా	34
ఖరః	84, 196
ఖరకుటీ	41
ఖరగృహం	66
ఖరగ్రహః	66
ఖరపాత్రమ్	90
ఖరపోండః	90
ఖరా	196
ఖరాంశుః	19
ఖరా	2
ఖరుః	65, 196
ఖర్జూరమ్	196
ఖర్జూరః	52
ఖర్వరః	99, 196
ఖలమ్	207
ఖలః	227
ఖలినః	61
ఖలుక్	27
ఖలేశయః	30
ఖల్లః	207
ఖల్లీడః	61
ఖశయప్రసూః	37
ఖశేటః	30
ఖశ్వాసః	15
ఖసమః	2
ఖసర్పణః	4
ఖసాత్మజః	14
ఖా	
ఖానికమ్	98
ఖానోదకః	52
ఖు	
ఖురః	85, 196
ఖురలి	86, 112
ఖుల్లమః	39
ఖే	
ఖేచరః	12
ఖేటః	137
ఖో	
ఖోడకశీర్షమ్	41
ఖోరః	62
ఖోలకః	118
ఖోల్లుకః	18
గ	
గంగా	33
గంగాటేయః	31
గంగాధరః	28
గంజా	135
గండః	141
గండకః	53, 119
గండూషా	229
గండోలమ్	91
గంతుః	81
గందః	109, 160
గంధకః	46
గంధకాష్ఠమ్	67
గంధచేలికా	67
గంధనం	113
గంధనాలీ	65
గంధపిశాచికా	67
గంధమాదనః	43
గంధమాదనీ	99
గంధమూషికః	54
గంధమైథునః	92
గంధరసః	96
గంధవతీ	35
గంధసోమమ్	33
గంధోతుః	54
గంభీరవేదీ	82
గచ్ఛః	44
గజదిర్భటః	51
గజబంధనీ	83
గజాశ్వమ్	38
గడుః	32
గణచక్రకమ్	108
గణనాయికా	10
గణపర్వతః	42
గణవతీ	73
గణాగ్రణీః	11
గణికా	119
గణేరుకా	60
గణోత్సాహః	53
గతిః	152
గదః	164
గదాంబరః	16
గదాగదా	13
గదాగ్రజః	6
గదాహ్వయం	49
గద్గదధ్వనిః	23
గభస్తిః	229
గభస్తిహస్తః	19
గమకారిత్వం	112
గరళం	28
గరహః	50
గరుత్	226
గరుద్యోధి	57
గర్గరి	90
గర్జా	229
గర్తః	226
గర్దభః	94, 183

పదము.	పుట.
కర్భండః	62
గర్భాగారం	41
గర్భాష్టమః	61
గర్జితం	152
గర్భిణ్యవేక్షణం	61
గర్వాటః	80
గలవ్రతః	57
గలానిలః	31
గల్వర్కః	94
గళేగండః	55
గళోద్భవః	84
గవయః	54
గవాలూకః	54
గవీ	92
గవేరుకం	43
గవ్యం	92, 188
గవ్యా	188
గవ్యూతిః	40
గహనం	191
గహ్వరం	197
గా	
గాంగః	77
గాంగాయనిః	77
గాంగేయం	188
గాంగేయః	30, 77
గాండీవం	229
గాండీవీ	78
గాందినీసుతః	77
గాంధారం	96
గాంధారః	197
గాంధారేయః	78
గాంధికః	119
గాధబః	16

పదము.	పుట.
గాత్రం	83
గాథకః	25
గాధిజః	73
గాధినీ	33
గాయత్రీ	71, 196
గాలవః	213
గాలిః	109
గి	
గిరా	22
గిరికంటకః	12
గిరికర్ణికా	35
గిరిమృత్	43
గీ	
గీః	22
గీతం	152
గు	
గుంజా	22, 135
గుంద్రః	196
గుంద్రా	197
గుచ్ఛః	45
గుడః	91
గుడదారుః	52
గుడశర్కరా	91
గుడాకేశః	9, 78
గుణః	86, 145, 230
గుణకారః	78
గుణనీ	69
గుణవాన్	104
గుణసాగరః	4
గుణాకరః	2
గుణితం	107
గుణీ	86
గుత్సకః	113

పదము.	పుట.
గుదం	227
గుప్తం	152
గుప్తచరః	7
గురుంటకః	57
గురుః	17, 79, 196
గురుగుండితం	107
గులుచ్ఛః	45
గుల్మలః	185
గువాకః	52
గుహీనం	44
గుహ్యం	64
గుహ్యకః	119
గుహ్యగురుః	9
గూ	
గూఢమైథునః	55
గూఢవర్చాః	32
గృ	
గృంజనం	171
గృధ్నుతా	26
గృధ్రః	56, 197
గృధ్రనఖీ	46
గృష్టిః	138
గృహం	41, 228
గృహకచ్ఛపః	43
గృహకపోతకః	54
గృహపతిః	152
గృహపోతకః	41
గృహమణిః	68
గృహమాచికా	58
గృహమేధీ	69
గృహాః	227
గృహాక్షః	42
గృహామ్లం	90

పదము.	పుట.
గృహాశ్మా	43
గృహిణీ	90
గృహీ	69
గృహోలికా	56
గృహ్యం	189
గే	
గేయః	189
గై	
గైరికం	43, 228
గో	
గోకర్ణః	145
గోగ్రంథిః	93
గోఘృతం	16
గోడుంబా	51
గోత్రం	197
గోదంతః	96
గోదావరీ	33
గోధా	166
గోధిః	65
గోధూమః	89
గోనర్దీయః	74
గోనసః	27
గోనాసః	27
గోపతిః	152
గోపదలః	52
గోపాలః	207
గోపుటం	42
గోపురం	197
గోటేశః	3
గోప్యః	188
గోఖండీరః	58
గోమతీ	33
గోమయం	228
గోమయచ్ఛత్రం	93
గోమర్దః	56
గోమీ	5
గోముఖం	109, 126
గోముఖః	98
గోరంకుః	119
గోరథః	17
గోలం	207
గోలకః	119
గోలా	10, 33, 207
గోలాంగూలః	53
గోష్ఠశ్వః	102
గోసర్గః	20
గోహరీతకీ	46
గోహాలకః	9
గౌ	
గౌంజికః	97
గౌః	129
గౌనవృత్	36
గౌడీ	99
గౌతమః	73
గౌతమీ	10
గౌరః	197
గౌరవితః	106
గౌరీ	197
గౌరీపుత్రః	3
గ్ర	
గ్రంథః	113, 162
గ్రంథకూటః	80
గ్రంథసంధిః	113
గ్రంథిః	226
గ్రంథికం	119
గ్రంథిహారః	80
గ్రస్తం	152
గ్రహకల్లోలః	18
గ్రహణం	145
గ్రహనాశనః	45
గ్రహాధారః	18
గ్రా	
గ్రామః	185
గ్రామకూటః	96
గ్రామమద్గురికా	119
గ్రామముఖం	39
గ్రామమృగః	97
గ్రామేయకః	102
గ్రామ్యః	102
గ్రామ్యకర్కటీ	51
గ్రామ్యకుంకుమం	95
గ్రామ్యాశ్వః	94
గ్రాహః	88
గ్రీ	
గ్రీవాఘంటా	84
గ్రీష్మహాసం	98
గ్రై	
గ్రైష్మీ	49
ఘ	
ఘటః	229
ఘటదాసీ	60
ఘటీ	24
ఘటోత్కచాంతకః	78
ఘనం	171
ఘనః	171
ఘనకఫః	16
ఘనజంబాలః	29
ఘనతోలః	55
ఘనామయః	52

పదము.	పుట.
ఘనామలః	50
ఘర్ఘరః	55
ఘర్ఘరా	84
ఘరః	185
ఘర్షణాలః	43
ఘర్షణీ	91
ఘస్రం	67
ఘా	
ఘాసః	13
ఘు	
ఘుర్ఘురః	57
ఘుర్ఘురీ	32
ఘుసృణం	67
ఘృ	
ఘృణావాసః	51
ఘృతదీధితిః	13
ఘృతాంకః	67
ఘృష్టిః	138
ఘో	
ఘోంటా	138
ఘోడావుక్రః	94
ఘోరకః	80
ఘోరరాసనః	53
ఘోరా	20
ఘోషః	59,218
ఘోషయిత్నుః	55
ఘ్రా	
ఘ్రాణం	145
చ	
చ	224
చంకురం	85
చంగలం	39
చంచరీకః	58
చంచుసూచిః	57
చంచుభృత్	59
చండః	14,142
చండా	142
చండాలః	97
చండికా	89
చండీ	59
చందనం	228
చందనాద్రిః	43
చందిరః	16
చంద్రః	197
చంద్రకీ	57
చంద్రగోళస్థాః	2
చంద్రచంచలా	50
చంద్రభస్మ	67
చంద్రరేణుః	98
చంద్రవిహంగమః	56
చంద్రశాలా	17
చంద్రశాలికా	41
చంద్రాపీడః	9
చంద్రాయణం	69
చంద్రికా	17
చంద్రిలః	97
చంపకః	47
చంపకోల్వః	47
చంపా	38
చంపూః	113
చంపేశః	79
చకిక్షః	103
చక్రం	85,115
చక్రః	198
చక్రధరః	197
చక్రఫలం	86
చక్రభేదినీ	20
చక్రవజ్రః	53
చక్రవాకః	56
చక్రసంవరః	5
చక్రాంగీ	50
చక్రాధివాసీ	46
చక్రీ	172
చక్షూః	17
చక్షుష్యం	189
చక్షుష్యః	104
చటుః	138
చటుచాటునీ	112
చతుర్దస్తః	12
చపలః	207
చపలతాశయః	62
చపలా	207
చమత్కారః	25
చమరీ	45
చరణః	145
చరణపర్వ	83
చరమాచలః	43
చరవాయుః	15
చరిః	94
చరుప్రణః	91
చర్చా	15,22,133
చర్చికా	12
చర్పటీ	91
చర్మ	171
చర్మచటీ	58
చర్మరుః	97
చర్మణ్వతీ	152
చర్మీ	172
చలత్రైలాఖ్యః	67
చలనం	172
చలత్పూర్ణిమా	30

పదము.	పుట.
చలనీ	172
చలా	8
చషకం	119,228
చషాలః	227
చా	
చాంపిలా	33
చాంపేయం	95
చాటువటుః	25
చాణక్యః	73
చాతకః	55
చాతురః	86
చామరం	81
చామరీ	83
చాముండా	12
చారః	197
చారకః	119
చారు	104
చారుధారా	11
చారులోచనః	53
చారువ్రతా	71
చారుశిలా	94
చార్వీ	22
చాలః	41
చాలకః	82
చాలనీ	89
చి	
చింతయా	26
చింతా	26
చింతాకర్మ	114
చింతామణిః	4
చికః	54
చికురః	198
చితా	88

పదము.	పుట.
చిత్తం	88
చిత్తోక్తిః	80
చితాచూడకం	88
చిత్రం	197
చిత్రకం	119
చిత్రకః	51,12)
చిత్రకరః	97
చిత్రగుప్తః	14
చిత్రపక్షః	56
చిత్రపుంఖః	36
చిత్రఫలః	51
చిత్రఫలీ	30
చిత్రమేఖలః	57
చిత్రాంగదసూః	77
చిత్రాక్షీ	56
చిత్రాపూపః	91
చిద్రూపః	106
చిపిటః	91
చిరంభణః	56
చిరకాలం	112
చిరమేహీ	94
చిరస్థః	103
చిరాత్	8
చిరాయుషః	5
చిరిః	55
చిలిమోలికా	119
చిల్లః	56
చిల్లాభః	98
చిహ్నం	171
చీ	
చీనం	87
చీనః	171
చీర్ణం	111

పదము.	పుట.
చీర్ణపర్ణః	145
చీవరీ	5
చు	
చుంచురీ	100
చుంటా	32
చుంటీ	32
చుక్రారః	52
చుచుః	50
చులకః	29
చూ	
చూడకః	32
చూడా	32
చూతః	45
చూర్ణం	145
చూర్ణకః	91
చూర్ణకృత్	74
చూలికా	119
చే	
చేదయః	37
చేదిరాట్	79
చేలాలః	51
చేలుకః	5
చై	
చైత్యం	88,189
చైత్యద్రుః	45
చైత్యముఖః	71
చైత్యః	44
చైత్రం	197
చైత్రః	5
చైత్రరథం	13
చైత్రావళిః	21
చైద్యః	79
చైద్యాః	37

పదము.	పుట.
చో	
చోదసాగుడః	68
చోద్యం	22
చోలాండుకః	66
చోష్యః	84
చౌ	
చౌరః	79
ఛ	
ఛగణః	93
ఛటాఫలః	52
ఛత్రమ్	81
ఛత్రకః	50
ఛత్రపత్రమ్	50
ఛత్రభంగః	129
ఛదః	164, 226
ఛద్మతాపసః	71
ఛన్దః	22.220
ఛర్దనమ్	172
ఛర్దిః	229
ఛలమ్	26, 207
ఛా	
ఛాగః	93
ఛాగణః	13
ఛాగవాహనః	13
ఛాగీ	94
ఛాయా	19
ఛాయాతరుః	44
ఛాయాత్మజః	18
ఛాయాపథః	18
ఛాయామృగధరః	16
ఛి	
ఛిదురః	102
ఛే	
ఛేకః	120
ఛేదః	109
ఛేదోక్తిః	109
ఛో	
ఛోటీ	29
ఛోరణమ్	114
జ	
జంగమమ్	28
జంగమకుటీ	99
జంగలః	207
జంఘాత్రాణమ్	85
జంతులా	51
జంభలః	4
జంభాలః	207
జంబుః	35
జంబీరః	45
జంభః	65,189,230
జంభలః	207
జంభారిః	12
జగత్	152
జగద్బలః	15
జగద్యోనిః	9
జగద్వహా	35
జగన్నాథః	6
జగ్ధిః	92
జఘన్యః	135
జటా	66
జటాచీరః	9
జటాటంకః	9
జటాధరః	4
జటాయుః	19
జడః	105
జతునీ	58
జతుపుత్రకః	100
జనపదః	164
జనమేజయసంజ్ఞకః	79
జనయితా	60
జన్మకీలః	6
జన్మవర్త్మ	64
జన్యమ్	39,189
జనాంతికమ్	81
జయంతః	9,17
జయంతీ	10
జయా	4,11
జరంతః	53,61
జరత్కారుః	79, 79
జరాభీరుః	7
జరాసంధః	79
జరాసంధజిత్	78
జరూథమ్	63
జలమ్	29,36
జలకరంకః	120
జలకాంక్షః	81
జలకుక్కుభః	58
జలకూర్మః	32
జలజమ్	135
జలతాలః	30
జలధిజా	8
జలబ్రహ్మీ	50
జలమక్షికా	32
జలమార్జారః	32
జలయంత్రగృహమ్	108
జలరూపః	31
జలవృశ్చికః	31
జలవ్యాధః	30
జలశూకరః	31

పదము.	పుట.
జలహాప్	108
జలహాసః	29
జలాకరః	36
జలాఖుః	32
జలాండకం	31
జలార్ణవః	21, 36
జలేంద్రః	4
జలేశయః	30
జలౌకా	:2
జవనః	172
జహాకః	20
జహ్నుః	6
జా	
జాగరం	229
జాగుడమ్	67
జాఘనీ	4
జాతః	152
జాతిః	152, 226
జాత్యః	84
జానకీ	76
జానపదాః	111
జాబాలః	97
జామాతా	152
జారః	61
జాలమ్	207,2:9
జాలకినీ	93
జాలగోణికా	92
జాలికః	29,120
జాలికా	60, 120
జాహకః	53
జి	
జితః	5
జితారిః	8
జిత్వరీ	38
జినః	3, 172
జిష్ణుః	78, 145
జిహ్మః	107, 185
జిహ్వా	65
జిహ్వాపః	180
జిహ్వామలం	63
జీ	
జీమూతః	42
జీరకః	90
జీర్ణపరమ్	48
జీర్ణవస్త్రమ్	66
జీవః	22, 213
జీవంజీవః	58
జీవజీవః	58
జీవధనమ్	93
జీవనమ్	172
జీవా	86
జీవాతు	227
జీవితేశః	14, 216
జు	
జుహూవాణః	13
జై	
జైవాతృకః	120
జో	
జోటింగః	9, 72
జోంగకమ్	67
జ్ఞా	
జ్ఞాతిః	61
జ్ఞానదర్పణః	4
జ్యా	
జ్యా	189
జ్యే	
జ్యేష్ఠః	140
జ్యేష్ఠా	56, 140
జ్యేష్ఠాంబు	92
జ్యేష్ఠామూలీయం	21
జ్యేష్ఠాశ్రమీ	69
జ్యో	
జ్యోతిః	229
జ్యోతిర్బీజం	58
జ్యోతీరథః	18
జ్యోతిర్వృక్షః	68
జ్వా	
జ్వాలా	229
ఝ	
ఝర్ఝరకః	22, 198
ఝర్ఝరా	60
ఝలజ్ఝలా	82, 111
ఝలా	208
ఝషాశనః	31
ఝషోదరీ	77
ఝంఝానిలః	15
ఝి	
ఝిల్లీకంఠః	54
ఝా	
ఝాణిః	145
ట	
టంకః	120
టంకటీకః	9
టంకారః	23, 198
టంకదేశీయః	50
టట్టనీమూలీ	56
టా	
టాంకరః	75

పదము.	పుట.
ట	
టుంటకః	120
డ	
డమరుః	24, 25
డహూః	47
డాహాలాః	37
డింబః	182
డుండుః	27
ఢ	
ఢక్కా	24
త	
తండకః	120
తండులః	208, 227
తంతునాగః	31
తంతుభః	89
తంతులమ్	34
తంతువిగ్రహః	49
తంతుసారః	52
తంత్రమ్	198
తంత్రకాష్ఠమ్	98
తక్రాటః	93
తక్షకః	28
తక్షణీ	99
తటః	230
తడాగః	226
తతమ్	153
తత్రభవాన్	106
తత్త్వమ్	113, 213
తథ్యానుజః	17
తాదాత్మ్యం	112
తనుః	172
తనుహ్రదః	63
తపః	220
తపతీ	19
తపనః	172
తపసః	17
తపస్తక్షః	11
తపస్తర్కః	11
తపస్వీ	172
తపస్థలీ	38
తపోవటః	36
తమః	220
తమసమ్	27
తమా	20
తమాలః	208
తమాలకమ్	50
తమాలక్షః	55
తమాలికా	37
తమోఽపహః	19
తమోమణిః	58
తమోవ్రణః	62
తరంతః	28
తరః	220
తరణః	29
తరణిః	146
తరలా	208
తరలితః	101
తరవారిః	86
తరారిధుః	29
తరికః	29
తరి	198
తరీః	14
తరుకూణిః	57
తరుణః	145
తరుణీ	59
తర్కః	22, 111
తర్కుః	98
తర్కుటమ్	111
తర్కుపీఠీ	98
తర్కుశాశనం	98, 91
తర్షః	218
తర్షణః	191
తలమ్	33, 44, 208
తలిమమ్	185
తలోదా	33
తల్కమ్	44
తల్లమ్	33
తా	
తాండవతాలికః	10
తాంబూలం	208
తాంబూలదః	81
తాడంకః	66
తాతనః	55
తాతః	153
తానూరః	29
తాపీ	2, 33
తామరసమ్	220
తామలిప్తమ్	37
తామలిప్తి	37
తామసీ	10, 220
తామ్రమ్	198
తామ్రకమ్	95
తామ్రవృత్తః	89
తామ్రాక్షః	55
తామ్రార్ధం	95
తామ్రి	24
తారః	198
తారకం	121, 229
తారా	4
తారిణీ	4, 198
తార్క్ష్యః	8

పదము.	పుట.
తాలః	208
తాలీ	99
తాలభృత్	7
తాలావచరః	25
తి	
తింతిడీ	100
తిక్తమ్	153
తిక్తః	105
తిక్తశాకః	201
తితఉః	89, 227
తిత్తిరిః	56
తిధః	20
తిథిః	229
తిథిప్రణీః	16
తిమిః	28
తిమిఙోషః	28
తిమిరం	198
తిమిషః	51
తిర్యగ్యానః	31
తిలకమ్	120, 228
తిలమయూరః	57
తీ	
తీక్ష్ణః	1^4
తీక్ష్ణకర్మా	103
తీరమ్	86, 227
తీరభుక్తిః	36
తీర్థమ్	162, 228
తీర్థరాజీ	38
తీవ్రమ్	199
తు	
తుంగః	129
తుంగీ	20
తుంగీపతిః	17

పదము.	పుట
తుందకూపీ	64
తుందిః	64
తుందికరః	64
తుంబా	92
తుంబురీ	19-
తుటుమః	54
తురగబ్రహ్మచర్యకం	75
తురగీ	129
తురీ	98
తురుష్కః	120
తురుషాహ్కః	37
తులా	208
తులాఘటః	29
తులాబీజం	46
తులికా	57
తుల్యమ్	227
తుషాగ్రహః	13
తుషానలః	13
తుషారః	193
తుషోదకం	90
తుహినదుర్దినమ్	17
తూ	
తూణః	229
తూరమ్	23
తూర్యం	23, 228
తూలమ్	208
తూలః	98
తూలకార్ముకమ్	98
తూలనాసికా	98
తూస్తమ్	22
తృ	
తృణమ్	227
తృణకుటీః	41

పదము.	పుట.
తృణతా	86, 153
తృణద్రుక్	13
తృణమత్కుణః	100
తృణషట్పదః	58
తృణాంజనః	54
తృణాగ్నిః	13
తృఫలా	96
తృషితః	101
తృష్ణా	88
తే	
తే	226
తో	
తోక్మమ్	185
తోత్రమ్	198
తోరణం	228
తోరణస్తంభః	75
త్య	
త్యక్తః	105
త్యా	
త్యాగీ	172
త్ర	
త్రంగః	39
త్రంగా	39
త్రపు	180
త్రయీ	189
త్రసమ్	44
త్రా	
త్రాణం	145
త్రాణః	112
త్రాసః	220
త్రి	
త్రికంటకః	31
త్రిణతా	86

పదము.	పుట.
త్రికర్తాః	37
త్రిదశాయుధమ్	12
త్రిదోషజః	83
త్రిధాతుః	11
త్రినేత్రచూడామణిః	16
త్రిపాత్	6
త్రిపుండ్రకమ్	72
త్రిపురమల్లికా	49
త్రిఫలా	96
త్రిభద్రమ్	75
త్రిముఖా	3
త్రిమూర్తిః	3
త్రిలోచనా	4
త్రిశంకుః	55
త్రిశరణః	2
త్రిశిఖమ్	126
త్రిశిరాః	15
త్ర్య	
త్ర్యక్షః	9
త్ర్యక్షరః	75
త్వ	
త్వః	107
త్వక్	133
త్వక్పుష్పం	26
త్వక్పుష్పికా	62
త్వక్సుగంధకః	46
త్వగంకురః	26
త్వత్	107
త్వా	
త్వాష్ట్రః	79
త్వాష్ట్రీ	85
ద	
దండః	40,142

పదము.	పుట.
దాడిమకా	24
దండభృత్	96
దండవాసీ	80
దండీ	5
దంతః	45, 65, 153
దంతమధ్యః	82
దంతమూలమ్	82
దంతశరా	140
దంతాయుధః	53
దంతాలిక	85
దంతవాసః	65
దంతశాణమ్	68
దంతహర్షణః	45
దంతీ	42
దంతేయః	11
దంభః	183
దంశః	58,216
దంశవీరుః	53
దక్షః	218
దక్షకన్యా	10
దక్షిణః	146
దక్షిణా	146
దత్తం	153
దధి	36
దధిశోణః	53
దధిస్నేహః	92
దధీచ్యస్థి	95
దధ్యక్	103
దనుః	2
దమః	155
దమనః	48
దమఘోషసుతః	79
దధ్యంకః	67
దధ్యర్ణవః	36

పదము.	పుట.
దధ్యాకరః	36
దరమ్	225
దరత్	226
దర్దరః	199
దర్దురః	199
దర్పః	85
దర్భటమ్	41
దర్శః	20
దర్శనమ్	173
దర్శవిపత్	16
దలమ్	208, 228
దలాఢకః	121
దలాఢ్యః	29
దశేంధ్రిః	45
దశకంఠజిత్	76
దశనోచ్ఛిష్టః	138
దశభూమీశః	3
దశముఖః	76
దశాః	227
దశార్హః	2
దశార్హాః	37
దశావతారః	6
దశాశ్వః	16
దశేంధనః	68
దశేరః	103
దసా	13
దస్యుః	189
దస్రసూః	19
దహనప్రియా	14
దహనోల్కా	14
దా	
దాక్షాయణీపతిః	17
దాక్షీపుత్రః	74

పదము.	పుట.
దాడింబః	47
దాడిమం	230
దాడిమః	47
దాతా	102
దాత్యూహః	56, 223
దానమ్	109
దానం	173
దామ	229
దాయః	109
దాయాదః	61
దారకర్మ	75
దారదమ్	96
దారదః	28
దారాః	227
దారు	199, 227
దారుః	102
దారుకః	7
దారుస్త్రీ	60
దార్వీ	11
దాశరథిః	76
దాశేయీ	77
దాశేరకాః	37
దాసః	220
దాసీ	220
దాసేరః	199
దాహసరః	88
ది	
దిక్కరీ	59
దిగంబరః	199
దిగ్ధమ్	167
దిశాః	2
దితిః	153
దిదివిః	17
దినం	20

పదము.	పుట.
దినప్రణీః	19
దినమణిః	19
దినమూర్ధా	43
దినాన్తకః	27
దిలీపరాట్	76
దివమ్	2
దివసః	228
దివ్యదోహదమ్	111
దివాన్ధః	55
వాభీతః	55 153
దివోదాసః	73
దిష్ట	138
దిష్టిః	133
దీ	
దీనా	54
దీపః	68
దీపనం	67
దీపవృక్షః	68
దీప్యకః	90
దీప్తజిహ్వ	53
దీపాలీ	21
దీప్తాంశుః	53
దీప్తాగ్నిః	17
దీర్ఘజంఘః	56
దీర్ఘపాదః	55
దీర్ఘమారుతః	81
దీర్ఘరథః	53
దీర్ఘరాత్రం	112
దీర్ఘసురతః	97
దీర్ఘాధ్వగః	129
దీర్ఘాయుః	220
దీర్ఘాయుధః	86
దీర్ఘికా	32

పదము.	పుట.
దు	
దుందుః	7
దుందుభిః	183.227
దుకూలమ్	208
దుఃఖమ్	26,28
దుగ్ధమ్	36,167
దుగ్ధాకరః	36
దుగ్ధార్ణవః	36
దురారోహా	46
దుర్జాతమ్	109
దుర్గతిః	153
దుర్నామా	173
దుర్ముఖః	126
దుర్వర్ణం	145
దుర్యోధనః	78
దుర్ఘభః	183
దుర్విధః	167
దుర్భగా	60
దుర్వాసాః	72
దుస్సమం	109
దుహితా	60
దూ	
దూరదర్శీ	56
దూర్వా	52
దూషకః	103
దూష్యమ్	66, 189
దృ	
దృక్	216
దృక్కర్ణః	51
దృఢముష్టిః	104
దృఢః	105
దృణీ	146
దృషద్వతీ	10

పదము.	పుట.
దే	
దేవః	5,213
దేవతరుః	44
దేవదత్తః	3
దేవద్రోణీ	70
దేవనం	26, 44, 172
దేవపథః	18
దేవఫలీ	50
దేవబ్రహ్మా	72
దేవమాతా	2
దేవమాసః	61
దేవరః	61
దేవరాజః	11
దేవర్షిః	72
దేవలః	72,97
దేవలోకః	2
దేవవృక్షః	45
దేవవ్రతః	77
దేశకః	103
దేవసభ్యః	99
దేవసేనా	11
దేవానాంప్రియః	94,107
దేవాయుధః	104
దేవావాసః	44
దేహీకోటః	38
దేహం	228
దేహయాత్రా	92,199
దేహికా	54
దై	
దైత్యదేవః	15
దైత్యమాతా	2
దైత్యా	99
దైత్యారిః	2
దైవం	227
దైవతం	228
దైవదీపః	65
దైవప్రశ్నః	80
దైవలేఖకః	80
దో	
దోగ్ధా	93, 167
దోగ్ధః	109
దోర్గడుః	62
దోషా	20
దోషాతిలకమ్	68
దోహదం	228
దోహనీ	92
దోహోపనయః	92
దౌ	
దౌష్యన్తిః	77
దౌస్సాధికః	80
ద్యు	
ద్యుమయీ	19
ద్యుమ్నమ్	173
ద్యుషదః	2
ద్యూ	
ద్యూతః	100
ద్యూతకృత్	99
ద్యూతపూర్ణిమా	21
ద్యూతబీజమ్	94
ద్ర	
ద్రగడః	24
ద్రవ్యమ్	109, 189
ద్రు	
ద్రుణీ	146
ద్రుతమ్	153
ద్రునఖః	45
ద్రుమః	185
ద్రో	
ద్రోణః	79, 145, 146, 228
ద్రోణీ	146
ద్రోణముఖం	40
ద్రోమిణః	73
ద్రౌ	
ద్రౌణాయనః	79
ద్రౌపదీ	78
ద్వ	
ద్వన్ద్వమ్	59
ద్వన్ద్వచారీ	56
ద్వా	
ద్వారః	227
ద్వారమ్	199
ద్వారకంటకః	42
ద్వారకా	38
ద్వాదశాఖ్యః	3
ద్వాదశలోచనః	11
ద్వాదశకరః	17
ద్వారబలిభుక్	56
ద్వారవతీ	33
ద్వాత్రింశదక్షరీ	113
ద్వాస్థితః	80
ద్వి	
ద్వికః	55, 121
ద్విజః	65, 69
ద్విజపతిః	16
ద్విజప్రపా	33
ద్విజన్మా	172
ద్విజలింగీ	75
ద్విజాయనీ	71
ద్విజిహ్వః	213

పదము.	పుట.
ద్వితీయః	60
ద్వితీయా	189
ద్విదేహః	11
ద్విముఖా	27
ద్విరసనః	28
ద్వై	
ద్వైధమ్	112
ద్వైమాతురః	60
ధ	
ధందం	110
ధటీ	71
ధనంజయః	78,189
ధనందదా	4
ధనకేలిః	15
ధనచ్యాః	57
ధనదానుజః	76
ధనపిశాచీ	88
ధనికా	59
ధనుః	86
ధన్వన్తరం	40
ధన్వన్తరిః	73
ధన్వా	173
ధరః	42, 192
ధరణః	39
ధరణీధరః	6
ధరణీప్లవః	28
ధరా	199
ధరాధరః	199
ధర్మం	227, 228
ధర్మః	113,185
ధర్మకాయః	3
ధర్మచారిణీ	59
ధర్మకీలః	39

పదము.	పుట.
ధర్మచక్రః	2
ధర్మణః	46
ధర్మధాతుః	3
ధర్మద్రపీ	33
ధర్మపత్తనం	38
ధర్మపుత్రః	78
ధర్మభాణకః	70
ధర్మవాసరః	20
ధర్మవాహనః	9
ధర్షణా	146
ధర్షణీ	146
ధర్షితం	75
ధవః	46,213
ధవలా	208
ధా	
ధాతుః	153
ధాతునాశనం	90
ధాతుభృత్	42
ధాత్రీ	199
ధాన్యచమసః	91
ధాన్యవర్ధసీ	88
ధాన్యం	110
ధారణీ	146
ధారా	199
ధారాకదంబకః	48
ధారాటః	138
ధారాధరః	199
ధారావనిః	15
ధారావిషః	86
ధార్మికః	104
ధావనం	173
ధి	
ధియాంపతిః	4

పదము.	పుట.
ధీ	
ధీరం	199
ధీరః	199
ధూనకః	67
ధూపః	67
ధూపవృక్షకః	47
ధూమః	14
ధూమమహిషీ	17
ధూమికా	17
ధూమోర్ణా	14
ధూర్తః	104
ధూస్తురః	49
ధూళికేదారః	110
ధూళిగుచ్ఛః	68
ధూళిధ్వజః	15
ధృ	
ధృతపూర్ణకః	46
ధృతరాష్ట్రః	78
ధృతిః	153,226
ధృష్టః	103
ధృష్ణక్	103
ధృష్ణుః	103
ధో	
ధోరణః	85
ధౌ	
ధౌతశిలం	94
ధ్రు	
ధ్రువః	18,213
ధ్రువా	213
ధ్వ	
ధ్వజః	64, 135, 228
ధ్వజోత్థానం	20

పదము.	పుట.
ధ్వనిః	23
ధ్వనిగ్రహః	66
ధ్వనినాలా	32
ధ్వా	
ధ్వాన్తోన్మేషః	58
న	
న	226
నందకః	32
నందనం	12, 173
నందపుత్రీ	10
నందా	90
నందికేశ్వరః	10
నందిఘోషః	85
నందినీసుతః	74
నందివర్ధనః	9
నందీ	10
నకులష్ఠవః	32
నక్తచారీ	53, 55
నక్రః	31
నక్రవాట్	31
నఖం	162, 228
నఖః	65
నఖకుట్టః	97
నఖరః	230
నఖాశీ	55
నగః	42
నగపతిః	42
నగరం	228
నగరీబకం	56
నగాటనః	53
నగ్నః	173
నఞ్	224
నటః	25,47,139

పదము.	పుట.
నటసంజ్ఞకః	96
నటాంధికా	25
నటీ	25
నదీ	33
నదీకాన్తః	154
నదీనః	28
నభః	2
నభఃప్రాణః	15
నభశ్చరః	200
నభస్సదః	2
నభస్సరిత్	18
నభోగజః	16
నభోరేణుః	17
నముచిః	133
నయః	100
నయపీఠి	100
నరం	200
నరకః	121
నరకజిత్	6
నరభూః	35
నరమానినీ	59
నరవిష్వణః	14
నరాయణః	6
నరేంద్రః	200
నర్తూః	25
నర్త	26
నర్తకీలః	61
నలః	77
నలినీ	99, 173
నలినేశయః	6
నవః	23, 213
నవచ్ఛాత్రః	69
నవఫలికా	121
నవమాలికా	49

పదము.	పుట.
నవరక్	225
నవార్చిః	18
నసా	65
నస్యా	65
నా	
నా	225
నాస్తికః	75
నాకనాథః	11
నాగః	129
నాగకన్యకా	28
నాగకేసరః	48
నాగబలః	78
నాగభృత్	27
నాగమారః	50
నాగరంగః	46
నాగరంగకః	46
నాగరః	61,102
నాగలతా	64
నాగపీటః	75
నాగాఖ్యః	48
నాగాహ్వమ్	38
నాచికేతః	13
నాటకమ్	113
నాటామ్రః	51
నాడింధమః	97
నాడీ	227
నాడీచః	50
నాడీచరణః	59
నాడీజంఘః	56
నాడీదేహః	10
నాపితః	97
నాపితశాలికా	41
నాభిః	64,183
నాభిగుడకః	62

పదము.	పుట
నాభిజన్మా	5
నాభినాలా	61
నామ	23
నాయకః	103
నారమ్	200
నారః	29
నారదః	72
నారాచః	85
నారికేళః	52
నారీ	24
నాలం	230
నాలికః	53
నాలీకః	121
నాళేతం	65
నాశః	216
నాశీరమ్	85
నాసంధిః	64
నాసాచ్ఛిన్నీ	57
నాసాపూర్వం	82
నాసికా	65
నాసిక్యమ్	65
నాసిక్యా	13
నాహుషిః	77
ని	
నింబః	47
నింబా	229
నికాయః	190
నికారః	2[illegible]0
నికాయ్యః	227
నిగణః	70, 229
నిగమః	22, 185, 18[illegible]
నిగుః	22
నిచులః	47
నిచుక్వరా	68

పదము.	పుట.
నిచ్ఛవిః	36
నితంబః	64
నిత్యమ్	190
నిత్యయవ్వరా	78
నిదాఘః	132, 228
నిధానం	228
నిధిః	15
నిధినాథః	15
నిపాతః	87
నిపానమ్	92
నిభః	183
నిబాలనమ్	112
నిభృతం	41
నిమిత్తమ్	154
నిమేషరుక్	58
నియామకః	121
నియూధి	48
నిరంతరాభ్యాసః	111
నిరాకృతిః	153
నిర్జరా	200
నిర్ఝరః	81
నిర్ఝరిణీ	33
నిర్ఝరీ	42
నిర్ణయః	22
నిర్భయః	106
నిర్భర్త్సనం	173
నిర్ముటః	39, 44
నిర్వర్ణనమ్	112
నిర్వాహః	105
నిర్వాణమ్	27, 1[illegible]6
నిర్వృతిః	153
నిర్వ్యూఢః	105
నిలింపా	92
నిలింపాః	2

పదము.	పుట.
నివాతః	105
నిశమనమ్	173
నిశా	20, 216
నిశాఖ్యా	20
నిశాచరీ	200
నిశాచర్	27
నిశామణిః	16
నిశాహ్వనః	33
నిశిపుష్పః	48
నిశుంభ	5
నిశైతః	56
నిశ్చుక్వణం	68
నిశ్చేష్టాకరః	8
నిశ్రమః	26
నిషంగః	129
నిషద్యా	68
నిషాదః	164
నిష్కుః	97
నిష్కుటః	41, 138
నిస్పృష్టః	105
నిస్స్నేహః	89
నిస్త్రింశః	216
నిస్పన్దః	114
నిస్సన్దిః	105
నిస్సంపాతః	20
నీ	
నీచః	133
నీతం	229
నీతిఘోషః	85
నీడః	48
నీరజ	29
నీరజమ్	135
నీవి	83
నీవ్రమ్	200

పదము.	పుట.
నీలః	4, 15
నీలపంకమ్	27
నీలవాసాః	18
నీలోత్పలీ	4
నీలసరస్వతీ	4
నీహారః	17
నూ	
నూపురః	228
నృ	
నృచక్షాః	14
నృపః	75
నృపాధ్వరః	69
నృపాభారం	24
నృసింహః	6
నే	
నేంద్వకమ్	108
నేమి	225
నేత్రమ్	200
నేత్రః	199
నేత్రాంబు	65
నై	
నైచికమ్	93
నైషరః	77
నో	
నోక్షః	218
నౌ	
నౌః	29
న్య	
న్యంకుభూరుహః	47
న్యగ్భావనమ్	112
న్యస్తశస్త్రాః	2
న్యా	
న్యాయసారిణీ	81
న్యు	
న్యుంఖః	126
న్యుబ్జఖడ్గః	86
న్యుంఖమ్	104
ప	
పంకః	121
పంకకర్వటః	29
పంకకీరః	58
పంకగిదకః	31
పంకసూరణః	34
పంకేజమ్	34
పంక్తిః	44, 156
పంచగుప్తః	156
పంచజ్ఞానః	3
పంచనఖః	126
పంచభద్రః	84
పంచమః	156
పంచవటః	72
పంచవీరః	5
పంచశిఖః	52
పంచాంగగుప్తః	32
పంచాంగుపుష్పితః	84
పంచాననః	9
పంచార్చిః	18
పంచాలికా	121
పంచాలీ	100
పంచావధః	88
పంచేషుః	7
పంజరః	63
పంజరాఖేటః	30
పంజికా	14
పంజీకరః	96
పండః	142
పండా	22
పంథాః	39
పః	15
పక్షః	218
పక్షచరః	200
పక్షజః	16
పక్షసింహః	8
పక్షిలః	73
పక్షిశాలా	41
పక్షి	59
పక్త్రిమమ్	106
పచిః	13
పటచ్చరః	66
పటమయమ్	66
పటలః	113, 225
పటవాసః	66
పటహః	223
పటాలుకా	32
పటుః	104
పట్టః	138
పట్టోలికా	40
పణ్యాజీవకమ్	39
పతంగః	19, 129
పతంజలిః	74
పతద్గ్రహః	68
పతాకా	121
పతివ్రతా	60
పత్తనవణిక్	94
పత్తూరః	50
పత్రఝంకారః	29
పత్రదారకః	99
పత్రపిశాచికా	99
పత్రబాలః	29
పత్రవాహః	86

పదము.	పుట.
పత్రసూచిః	45
పత్రహీనం	17
పథః	39
పథికః	81
పథికసంతతిః	81
పథ్యమ్	190
పథ్యా	47, 190
పదమ్	164, 227
పదారః	113
పద్ధతిః	154
పద్మం	228
పద్మః	15, 186
పద్మపాణిః	4, 19
పద్మమ్	34
పద్మరాగః	95
పద్యః	28
పద్మినీ	34
పనసః	47
పన్నంధ్రీ	93
పయః	92
పరంజయః	15
పరపురుషః	6
పరభాగః	108
పరమర్షిః	72
పరమృత్యుః	55
పరశుః	86
పరాంగవః	28
పరాంజనమ్	80
పరాకః	122
పరాచీనమ్	102
పరాదనః	84
పరామృతమ్	16
పరికరః	200
పరిఖా	113
పరిక్రమసహః	94
పరిగతమ్	155
పరిఘః	132
పరిచ్ఛేదః	113
పరిజ్ఞః	16
పరిత్యాగః	114
పరిభాషా	114
పరిమితమ్	102
పరివర్తః	113
పరివాసః	26
పర్కటీ	138
పర్ణమ్	146
పర్ణభోజనః	94
పర్ణీ	34
పర్పరీకః	13
పర్యంకః	110
పర్యాణమ్	85
పర్యాప్తమ్	155
పర్యాయః	190
పర్వ	113, 173
పర్వధిః	17
పర్వరుట్	47
పర్శుః	86
పలంకటః	87
పలంకరః	63
పలక్షారః	63
పలగండః	96
పలవః	30
పలాయితమ్	84
పలాశః	14
పలాశీ	14, 44, 174
పలిక్నీ	93
పలితమ్	154
పల్యంకః	122
పల్యయనమ్	85
పల్యాటః	41
పల్వలం	32
పల్లవః	41, 213, 228
పవనః	174
పవనవ్యాధిః	7
పవారుః	51
పవిత్రమ్	71, 201
పశుః	94, 216
పశుహరీతకీ	45
పా	
పాంచాలికః	106
పాంచాలీ	78
పాండవాభీలః	6
పాండుః	78, 142
పాండుపృష్ఠః	101
పాండురద్రుమః	48
పాండుశర్మిలా	78
పాంశుః	87
పాంశుకూలం	40
పాంసనం	25
పాంసనః	103
పాంసుచన్దనః	9
పాంసుమర్దనః	33
పాకః	122
పాకలః	83
పాకిమం	106
పాటలః	209, 229
పాటలీపుత్రకం	38
పాటవికః	104
పాటోలమ్	48
పాతకం	70
పాతభూః	71
పారి	66

పదము.	పుట.
పాఠీనః	30, 174
పాణిః	226
పాణినః	74
పాణినిః	74
పాతః	155
పాతకమ్	22
పాతాలమ్	27
పాత్రం	200
పాత్రసమితః	107
పాత్రీయం	70
పాథోదః	16
పాథోధిః	28
పాదః	164
పాదకటకః	66
పాదగండిరః	62
పాదజః	96
పాదపః	180
పాదరథీ	98
పాదారకః	29
పాదుకా	98
పాదుకృత్	97
పానభాజనం	99
పానీయం	190
పాపం	22
పాపః	106, 216
పామపతిః	61
పామరోగః	62
పాయుః	63
పారటీటః	43
పారదః	95
పారశీకః	84
పారావతః	54
పారావతీ	154
పారాశరిః	73
పారిః	99
పారిజాతః	156
పారియాత్రః	43
పారీ	83, 92
పారీన్ద్రః	52
పారీక్షితః	79
పారుష్యః	17
పార్థః	78
పార్థివః	90, 213
పార్శ్వకః	103
పార్షత్	99
పార్షతీ	78
పార్ష్ణిః	147
పాలకాఖ్యా	73
పాలఖేలా	57
పాలవణిక్	97
పాలిః	89, 209
పాశః	216
పాశుపతః	106
పాషండః	74
పి	
పింగలః	209
పింగాక్షః	9
పింజనమ్	98
పింజా	135
పింజికా	93
పిండం	114
పిండః	63, 142
పిండకః	15
పిండపాదః	82
పిండపుష్పః	47, 180
పిండితమ్	107, 155
పిండిలః	39
పిండీతగరః	46
పిండీరః	47
పికబన్ధుః	45
పిచుః	98
పిచుతూలం	98
పిచ్ఛలదరా	46
పిచ్ఛలా	209
పిచ్ఛా	134
పిచ్ఛలత్వక్	46
పిటమ్	41
పిఠరం	200
పిఠరః	41
పితరః	2
పితా	60
పితామహః	223
పిత్తం	63
పిత్తజ్వరః	83
పిత్తలః	209
పిత్సన్	155
పిపీలికా	57
పిప్పటా	91
పిప్పలం	209
పిప్పలః	209
పిప్పలా	45
పిప్పికా	63
పిశాచః	15
పిశాచకీ	15
పిశాచద్రుః	46
పిష్టపూరః	91
పిష్టాతః	68
పీ	
పీఠం	68, 227
పీఠకం	228
పీఠకేలిః	102

పదము.	పుట.
పీఠమర్దనః	102
పీడా	142
పీతఫలః	46
పీతముండః	57
పీతసాలకా	91
పీతిః	156
పీతుః	19
పీథః	13, 19, 20
పీనసః	20, 55
పీలుః	81, 209
పు	
పుంగవః	92
పుండరీకం	122
పుండ్రః	36
పుంవృషః	54
పుంసవనమ్	61, 92
పుచ్ఛః	228
పుచ్ఛటిః	65
పుటః	85
పుటకినీ	34
పుటోటజమ్	81
పుణ్యగంధః	47
పుణ్యశ్లోకః	77
పుత్రంజీవః	50
పుత్రః	60
పుత్రాన్నాదః	101
పుద్గలం	63
పుద్గలః	209
పునరుక్తజన్మా	69
పునర్భవః	65
పునర్వసు	6, 74
పున్నాగః	129
పుర	229
పురమ్	38, 201

పదము.	పుట.
పురంజయః	76
పురః	201
పురాణగః	5
పురాణపురుషః	6
పురాణమ్	105, 147
పురారిః	9
పురావసుః	78
పురీషణః	63
పురీషముః	89
పురుత్	226
పురుదంశకః	58
పురుషః	22, 218
పురుషికమ్	84
పురూరవాః	77
పురోటిః	29
పురోడాశః	2 6
పులకః	26, 121
పులా	84
పులోమారిః	11
పుష్కరం	200
పుష్కరః	35
పుష్కరమూలకం	49
పుష్కరీ	82
పుష్కలకః	122
పుష్పమ్	180
పుష్పకమ్	122
పుష్పకీటః	58
పుష్పచామరః	48
పుష్పపథః	64
పుష్పరోచనః	45
పుష్పలావః	96
పుష్పశకటీ	80
పుష్పా	38
పుస్తం	228

పదము.	పుట.
పూ	
పూగపీఠమ్	68
పూగపుష్పికా	75
పూగవాటః	52
పూజితాః	2
పూజ్యః	104
పూతమ్	154
పూతనా	174
పూతనాధేనుకారిష్ట కేశిచాణూరసూదనః	6
పూతిశారిజా	53
పూపాలీ	91
పూరః	200
పూర్ణపాత్రం	109
పూర్ణాలకం	109
పూర్ణికా	57
పూర్తం	155
పూర్వగా	33
పూర్వగాః	2
పూర్వజినః	5
పూర్వపక్షః	22
పూర్వదేశః	37
పూర్వయక్షః	4
పూర్వాద్రిః	43
పూర్వేద్యుః	225
పృ	
పృతనాషాట్	11
పృథక్స్వరః	209
పృథాపతిః	78
పృథుః	76
పృథుశేఖరః	42
పృశ్నిశృంగః	11
పృశ్నీ	34
పృషత్	155

పదము.	పుట.
పృషతః	155
పృష్ఠతల్పనం	83
పృష్ఠమ్	227
పృష్ఠమాంసాదః	103
పే	
పేచిలః	82
పేచుః	50
పేచులీ	50
పేరుః	28
పేలవం	106
పేశరః	84
పై	
పైండిన్యం	71
పో	
పోటగళ	209
పోతః	226
పోతలకప్రియః	4
పోతాధానం	31
పోలిందః	29
పోలీ	91
పౌ	
పౌరుషం	218
పౌర్ణమీ	20
పౌలస్త్యః	76, 190
ప్ర	
ప్రకరణం	113
ప్రకాండః	112
ప్రకీర్ణం	113
ప్రకీర్ణకం	122
ప్రకృతిః	64, 151
ప్రకోష్ఠః	140
ప్రఖరః	84
ప్రగుణః	107
ప్రఘణః	146
ప్రఘటావిత్	102
ప్రఘాసాః	2
ప్రచలాకీ	57
ప్రచురపురుషః	97
ప్రచేలుకః	89
ప్రజంఘాగ్రం	83
ప్రజాపతిః	154
ప్రజేశ్వరః	75
ప్రజ్ఞప్తిః	114
ప్రజ్ఞా	106
ప్రజ్ఞాకాయః	4
ప్రతారితః	105
ప్రతికృతిః	154
ప్రతికాయః	86
ప్రతిక్షిప్తం	155
ప్రతిఘః	132
ప్రతిచ్ఛందం	112
ప్రతిజిహ్వికా	65
ప్రతిదివా	19
ప్రతిపత్	161
ప్రతిపత్తిః	154
ప్రతిపత్తూర్యం	24
ప్రతిబలః	104
ప్రతిమం	186
ప్రతిమానం	173
ప్రతిమూర్ధకః	39
ప్రతియత్నః	68, 103
ప్రతివచనం	114
ప్రతివాణిః	114
ప్రతిశిష్టం	138
ప్రతిషేద్ధా	105
ప్రతిసరః	230
ప్రతిసూర్యః	54
ప్రతిస్పశః	216
ప్రతిహతః	155
ప్రతీతః	155
ప్రతీపః	77
ప్రతీపం	102
ప్రతోదయః	84
ప్రత్యక్షం	110
ప్రత్యక్షీ	111
ప్రత్యయః	110
ప్రత్యయకారిణీ	81
ప్రత్యవసానం	92
ప్రత్యక్షా	43
ప్రత్యేకబుద్ధాః	3
ప్రథితః	105
ప్రద్యుమ్నః	7
ప్రపాతః	155
ప్రపితామహః	5
ప్రబంధః	113
ప్రభాంజనః	46
ప్రభాతం	20
ప్రభావః	36
ప్రముఖం	112, 127
ప్రమృతః	104
ప్రయత్నవాక్	103
ప్రయస్తం	91
ప్రయోగం	35
ప్రయోగః	38
ప్రలంబః	132
ప్రవయణః	84
ప్రవాలః	94, 206, 228
ప్రవాహః	223
ప్రవీడం	227
ప్రవృత్తజ్ఞః	80
ప్రవృత్తిః	156

పదము.	పుట.
ప్రవేటః	89
ప్రవేష్టః	83
ప్రవ్రజితః	5
ప్రశ్నదూతీ	23
ప్రశ్లథః	102
ప్రష్టా	105
ప్రసన్నా	99
ప్రసరః	86
ప్రసవః	227
ప్రసహ్యచౌరః	98
ప్రసాదః	164
ప్రసాదకుక్కుటః	54
ప్రసాదనః	92
ప్రసిద్ధిః	23
ప్రసూతిః	154
ప్రసూనేషుః	7
ప్రసృతః	154
ప్రస్తావనా	115
ప్రస్థః	89
ప్రహావణం	25
ప్రహానేమిః	16
ప్రహర్షణః	18
ప్రహాసన్తీ	48
ప్రప్రసః	9
ప్రహేణకం	91
ప్రహేళికా	23
ప్రా	
ప్రాంజలిః	107
ప్రాకామ్యం	114
ప్రాకారః	42
ప్రాక్ఫల్గునేయః	17
ప్రాగాటం	92
ప్రాగ్జ్యోతిషః	36
ప్రాగ్భారః	42
ప్రాఘుణిః	70
ప్రాచీనపనసః	46
ప్రాచీనబర్హిః	11
ప్రాచీనామలకం	49
ప్రాచీపతిః	11
ప్రాచేతసః	72
ప్రాజాపత్యః	3[illegible]
ప్రాణః	5, 146
ప్రాణనాథః	61
ప్రాణాః	227
ప్రాణాయ్యః	207
ప్రాణిహితా	98
ప్రాతరాశః	[illegible]2
ప్రాతరేయః	87
ప్రాతర్భోజనం	92
ప్రాతిష్ఠితం	106
ప్రాప్తం	156
ప్రాభృతం	81
ప్రామిత్యం	88
ప్రాయః	190
ప్రారబ్ధిః	83
ప్రార్థితః	155
ప్రావృషా	21
ప్రాశ్నికః	70
ప్రి	
ప్రియకః	122
ప్రియదర్శనః	104
ప్రియా	19
ప్రియావాక్	112
ప్రీ	
ప్రీణం	105
ప్రీతిరుపస్నుతః	8
ప్రీతిరూపం	112
ప్రే	
ప్రేంఖోలితః	101
ప్రేతః	155
ప్రేతపటహః	24
ప్రేతవాహితః	101
ప్రో	
ప్రోక్షణం	147
ప్రోక్షితం	156
ప్రోతోత్సాదనం	81
ప్రోథః	66, 105, 162, 2[illegible]8
ప్రోహః	83
ప్రౌ	
ప్రౌఢిః	25
ప్ల	
ప్లక్షః	35
ప్లవః	29, 30, 213
ప్లవకః	25
ప్లు	
ప్లుతః	155
ప్సా	
ప్సాః	110
ఫ	
ఫణాస్థి	94
ఫణితిః	22
ఫలం	209, 228, 230
ఫలకీ	30
ఫలకోసకః	64
ఫలపుచ్ఛః	51
ఫలసాదపః	47
ఫలాశనః	55
ఫలోదయః	2, 190
ఫల్గుః	129

పదము.	పుట.
ఫా	
ఫాలః	227
ఫాల్గునః	78, 174
ఫాల్గునాలః	21
ఫు	
ఫుల్లః	44
ఫుల్లఫాలః	89
ఫేనః	227
ఫేనకః	19
ఫేనిలమ్	209
బ	
బందః	227
బంది	88
బందికారః	98
బంధకీ	124
బంధుదగ్ధవత్	107
బంధురమ్	201
బంధురః	104
బకః	123
బకజిత్	78
బకేరుకా	56
బకోటః	56
బటూకరణమ్	68
బడిశం	229
బధాంగకమ్	41
బంధిరః	62
బభ్రుః	55
బరండః	142
బర్బటః	89
బర్హిః	13, 221
బర్హిర్ధ్వజీ	10
బలం	210

పదము.	పుట.
బలభద్రః	7
బలస్థితిః	76
బలాకా	56
బలాహకః	122
బలిః	79, 210
బలీ	210
బల్లవః	213
బల్లూరం	230
బస్తః	93
బహు°	223
బహుకరః	93
బహుక్షవః	3
బహుమూలః	51
బహురూపః	4
బహులః	210
బహుసూః	53
బా	
బాణః	79, 86
బాణపురమ్	38
బాదరాయణః	73
బాధః	167
బాధీనసః	53
బాభ్రవీ	10
బార్హద్రథిః	79
బాలః	60, 209
బాలవాయజమ్	94
బాలగర్భిణీ	93
బాలచర్యః	11
బాలతంత్రమ్	61
బాలపత్రకః	46
బాలయజ్ఞోపవీతకః	72
బాలవ్రతః	5
బాలసూర్యమ్	94
బాలికా	123

పదము.	పుట.
బాలేయః	190
బాష్పః	65
బాహః	64
బాహుః	64, 229
బాహుకంఠః	62
బాహుకః	77
బాహులః	3
బాహుసహస్రభృత్	77
బాహ్లీకః	225
బాహ్లీకమ్	124
బాహ్లీకాః	37
బి	
బిందుః	164
బింబమ్	182, 228
బిడాలః	53
బిల్వః	46
బిసమ్	34
బిసనాభిః	34
బీ	
బీజమ్	136 227
బీజోదకమ్	16
బీజ్యః	63
బీభత్సః	22
బీభత్సుః	73
బు	
బుక్కః	94
బుధః	18, 167
బుద్ధః	2, 167
బుద్ధద్రవ్యమ్	109
బుద్ధిః	22
బృ	
బృందారకః	122
బృహత్పాటలిః	46

పదము.	పుట.
బృహద్గుహాః	37
బృహద్దలమ్	89
బృహన్నలః	78
బై	
బైడాలవ్రతికః	71
బో	
బోధః	110
బోధిః	110
బౌ	
బౌధః	77
బౌద్ధః	106
బ్ర	
బ్రద్ధః	19
బ్రహ్మకన్యకా	5
బ్రహ్మచారీ	68
బ్రహ్మర్షిః	72
బ్రహ్మసర్పః	27
బ్రహ్మసూత్రమ్	71
బ్రహ్మ	5
బ్రహ్మాక్షరమ్	23
బ్రహ్మణ్యమ్	71
బ్రహ్మావర్తః	36
బ్రా	
బ్రాహ్మణం	147
బ్రాహ్మణాయనః	69
బ్రాహ్మణీ	58
బ్రాహ్మణ్యం	190
బ్రాహ్మీ	5, 31
భ	
భం	183
భంకారీ	58
భంగః	130
భంగా	130
భంగిః	26
భంజరుః	57
భంజిష్యః	100
భండః	25
భంభారాళికా	58
భంమరాళీ	,,
భః	18
భక్తమ్	92
భక్తతూర్యమ్	24
భక్తిః	156
భక్షణమ్	92,110
భగమ్	61,130
భగః	19
భగవాన్	104,156
భగాలీ	9
భగ్నపృష్ఠః	105
భజః	229
భట్టారః	104
భట్టారకః	123
భద్రమ్	22
భద్రః	9, 12
భద్రమ్	104
భద్రనామా	55
భద్రరేణుః	12
భద్రా	4
భద్రాత్మజః	86
భద్రాశ్వమ్	35
భయమ్	190
భయడిండిమః	24
భయంకహాః	75
భరః	201
భరతః	77,156
భరద్వాజః	135
భరుః	9, 61
భర్తా	61
భర్తృహరిః	74
భర్మ	174
భల్లాతకః	230
భల్లాతకీ	46
భవః	26,214
భవనమ్	174
భవభూతిః	74
భవరుత్	24
భవాన్	156
భవిని	69
భవిలః	102
భసత్	20
భసంతః	20
భా	
భాండపుష్పః	27
భాః	19
భాకోషః	19
భాగః	130
భాజనమ్	174
భానుః	19
భానేమిః	19
భామః	26
భామాంశః	36
భామినీ	59
భారతమ్	35, 157
భారతః	13
భారతాఖ్యమ్	35
భారతీ	57, 156
భారంద్వాజః	135
భారవం	86
భారవిః	74
భార్గవః	214
భార్గవీ	214

పదము.	పుట.
భార్యాటః	103
భాలః	65
భాలాంజనః	5
భావః	113, 214
భాషా	226
భాసః	19
భాసురః	94
భాస్వత్	157
భాష్యకారః	74
భి	
భిక్షుః	5
భిత్తిః	157
భిదిరమ్	12
భిదుః	12
భిన్నమ్	105, 107, 174
భిన్నకః	106
భిషగ్జితమ్	62
భీ	
భీతః	103
భీమమ్	102
భీమః	186
భీమవిక్రాన్తః	52
భీమసేనః	76
భీరుః	87
భీష్మః	77, 186
భు	
భుక్తమ్	92
భుజంగః	7, 130
భుజగః	27
భుజగాశనః	8
భుజా	64, 229
భుజాదలః	64
భుజిః	13

పదము.	పుట.
భుజిష్యః	190
భువనమ్	174
భూ	
భూః	35, 183
భూక్షిత్	53
భూకశ్యపః	7
భూగర్భః	74
భూతః	20
భూతధాత్రీ	35
భూమయీ	19
భూమిః	186
భూమికా	123
భూమిజా	76
భూమిలాభః	87
భూర్భువః	225
భూషితా	59
భృ	
భృంగః	130
భృంగరాజః	130
భృంగరోలః	58
భృంగసోదరః	50
భృంగిరిటః	10
భృంగీ	10
భృంగిరిటిః	10
భృగుః	18, 130
భృతిః	157
భే	
భేకః	32
భేకభుక్	26
భేద్రః	93
భేలమ్	210
భేలః	87

పదము.	పుట.
భేలకః	29
భేషజం	227
భై	
భైక్షజీవికా	74
భైరవః	9
భో	
భోగః	129
భోగగృహమ్	41
భోగవతీ	28
భోగవాన్	156
భోగావళీ	87
భోగికాంతః	15
భోగినీ	28
భోజనమ్	92
భోలిః	93
భౌ	
భౌతికః	9
భౌతీ	20
భౌమః	186
భ్ర	
భ్రమః	186
భ్రమరః	58, 201
భ్రమత్కుటీ	99
భ్రా	
భ్రామరీ	10
మ	
మంఖుణం	85
మంగలం	210
మంగలః	18
మంచకః	41
మంజరం	45
మంజిః	45
మంజీఫలా	49

పదము.	పుట.	పదము.	పుట.	పదము.	పుట.
మంజుఘోషః	4	మణితమ్	111	మధురం	201
మంజుభద్రః	4	మణిభద్రః	4	మధురః	89
మంజుశ్రీః	4	మణీచకం	95	మధురనిస్వనా	59
మండః	92, 142	మతిః	157	మధురత్వచః	46
మండపః	228	మత్సరః	201	మధురా	38, 90
మండయంతీ	59	మత్స్యనాశనః	56	మధుసారథిః	7
మండలం	115, 230	మత్స్యరాజః	30	మధుసూదనః	58, 175
మండలః	211	మత్స్యాక్షీ	50	మధూత్సవః	21
మండలేశః	75	మత్స్యాశనః	57	మధూపఘ్నం	38
మండోదకం	91	మత్కుణః	147	మధ్యం	114
మంత్రదీధితిః	13	మదః	165	మధ్యదేశః	36
మంత్రీ	80	మదనః	175	మధ్యమః	186
మంథః	87,93,102	మదనశలాకా	56	మధ్యమలోకః	35
మంథరుః	81	మదనాంకుశం	64	మధ్యస్థః	104
మంథానః	93	మదప్రయోగః	82	మధ్వాలుకం	50
మందః	14, 18, 164	మదయిత్నుః	16	మధ్వాసవః	99
మందజననీ	19	మదస్థానం	99	మనఆపః	104
మందనాగః	73	మదారన్నః	30	మనః	22
మందరః	2	మదాంబరః	12	మనసాదేవీ	79
మంథరః	201	మదాహ్వః	67	మనస్తాలః	16
మందోదరీశః	76	మద్యం	99	మనుః	6
మంభః	14	మద్రంకరః	101	మనురాట్	15
మః	9, 16	మధు	99	మనుభూః	19
మకరః	15, 31, 201	మధుః	167	మనోజన్మా	8
మకరాంకః	8	మధుకంఠః	55	మనోజ్ఞః	104
మకరాలయః	25	మధుకా	123	మనోరమా	4
మకుతిః	40	మధుకేశటః	58	మన్మథః	162
మక్కోలః	43	మధుజా	91	మన్మనః	23
మక్షికా	58	మధుతృణం	52	మయః	190
మఖానిలః	70	మధుదీపః	8	మయుః	191
మఖాభూః	18	మధుదూతః	45	మయూరః	57
మగధాః	37	మధుద్రః	58	మయూరకః	123
మద్గుకః	23	మధుద్రుమః	51	మరణః	87
మణిః	94, 147, 229	మధుప్రియః	7	మరాళం	107

పదము.	పుట.
మరీచిః	133, 229
మరుండా	59
మరుత్	16
మరుత్ప్లవః	52
మరుద్రథః	83
మరుద్వాహః	14
మరుద్ద్విపః	93
మరుభువః	37
మరోలిః	31
మర్కటః	55, 57
మర్కటీ	139
మర్త్యః	35
మర్దనః	23
మర్యాదః	105
మర్యాదా	105
మలయః	43
మలయానిలః	15
మలా	61
మలినం	174
మలిమ్లుచః	133
మలిష్టా	60
మల్లం	22
మల్లః	210
మల్లతూర్యం	24
మల్లభూః	87
మల్లికః	123
మల్లిపత్రం	50
మశకః	59
మసిః	25, 229
మసిపణ్యః	80
మసిమణిః	80
మసివర్ధనం	91
మసీ	25
మసీజలం	80
మసూరకః	68
మసూరం	89
మసూరీ	62
మసృణం	107, 228
మసృణః	147
మస్తిష్కః	63
మస్తు	112
మస్తకః	27
మస్తులుంగః	63
మహాకరః	95
మహర్షిః	72
మహాకపిత్థః	46
మహాకాంతా	35
మహాకాయః	10
మహాకాలః	10
మహాకాలః	45
మహాకావ్యం	113
మహాచండః	14
మహాతారా	4
మహాదంతః	82
మహానటః	9
మహానాదః	165
మహాపద్మః	15
మహాపద్మః	28
మహాపాసకః	5
మహాప్రాచీరం	28
మహాబాహుః	11
మహాబిలః	3
మహాబృహత్	19
మహాబోధిః	3
మహాభీమః	10
మహాభీష్మః	77
మహామునిః	2
మహామృగః	81
మహారసః	220
మహారాజః	4
మహారూపకం	113
మహారథః	132
మహావిషః	27
మహావిష్ణు	50
మహావీరః	70
మహావీరః	201
మహావీర్యః	4
మహావీర్యా	19
మహావ్రతీ	72
మహాశంఖః	65
మహాశయః	28
మహాశ్రమణః	3
మహాశ్రీః	4
మహాశ్వేతా	5
మహాశ్వేతా	91
మహాసుఖః	3
మహాస్వనః	24
మహీరః	11, 19
మహిషః	53
మహిషధ్వజః	14
మహిషీ	218
మహేంద్రః	11
మహేంద్రః	43
మహేరం	11
మహౌషధం	167
మహౌషధీ	50

మా

పదము.	పుట.
మా	8
మాంధాతా	76
మాంసం	63, 228
మాః	16, 220

పదము.	పుట.
మాకందీ	165
మాగధీ	167
మాచలః	98
మాచికా	58
మాఠరః	73
మాణవకః	123
మాతలిః	11
మాతా	157
మాతులః	61, 210
మాతులానీ	175
మాతృకేశటః	61
మాతృముఖః	105
మాద్రీపతిః	78
మాధవః	214
మాధవీ	99
మాధురం	201
మాధ్వీ	99
మాధ్వీకం	99
మానం	174
మానరంధ్రా	24
మానసం	220
మాయా	190
మాయాదః	31
మాయుః	63
మాయురాజః	15
మారః	201
మారణః	87
మారకః	87, 226
మారిః	87
మారిషా	18
మారీ	10
మారీచః	133
మారీచీ	3
మార్గః	39, 63, 130
మార్గధేనుకం	39
మార్త్తికః	90
మార్జారకః	57
మార్జారకణ్ఠీ	12
మార్త్తండః	142
మాలయః	67
మాలవాః	37
మాలికః	96
మాలికా	99
మాలినీ	38, 175
మాల్యవాన్	43
మాశబ్దికః	105
మాషః	89, 218
మాసః	21, 228
మాసమానః	21
మాసీభానీ	80
మాసోపవాసినీ	71
మి	
మితద్రుః	28
మిత్రం	227
మిత్రయుః	104
మిత్రయుద్ధం	110
మిత్రవత్సలః	104
మిథిలం	38
మిథునం	175
మిద్ధం	167
మిశ్రకం	13
మిశ్రకావనం	12
మిషం	26
మిహిరః	19
మిహిరాణః	9
మీ	
మీనః	30, 175
మీనగోధికా	32
మీనరంకః	57
మీనరః	31
ము	
ముంజకేశీ	6
ముండః	142
ముకుందః	15
ముకులః	229
ముక్తః	157
ముఖఘంటా	74
ముఖవాద్యం	24
ముఖసురం	99
ముఖామ్రః	31
ముచిరః	102
ముదః	89
ముద్గభుక్	83
ముద్గలః	22
ముద్రా	81
మునిః	175, 229
మునిద్రుమః	49
మునిపిత్తలం	95
మునిపుత్రకః	55
మునిభ్రాగః	52
మునిభేషజం	135
మురజఫలం	47
మురలా	33
మురందలా	33
ముర్మురః	13
ముష్టిః	229
ముష్టింధయః	60
ముసలం	228
ముస్తం	228
ముస్తకం	230

పదము.	పుట.
ముహూర్తం	228
మూ	
మూకః	30
మూత్రలా	51
మూర్ఖః	89
మూర్తః	157
మూర్ధఖోలః	99
మూర్ధాభిషిక్తః	157
మూలం	210
మూలదేవః	79
మూలభద్రః	79
మూషికా	54
మూషికాంచనః	114
మృ	
మృగః	130
మృగపిప్లుః	16
మృణాలం	230
మృతమత్తః	53
మృత్కరః	96
మృత్కిరం	32
మృత్కాంస్యః	90
మృత్సాభాండం	90
మృత్యుః	87
మృత్యుబీజః	51
మృత్యుభంగరుకః	24
మృద్వంగం	95
మృన్మరుః	43
మే	
మే	226
మేంద్రః	23
మేండః	85
మేఖలా	210
మేఘః	132
మేఘనాదః	15, 76
మేఘనాదజిత్	76
మేఘపుష్పః	7
మేఘవర్త్మా	16
మేఘాస్థి	16
మేచకః	123
మేఠః	85
మేదినీ	35
మేదోద్రవః	87
మేధాజిత్	74
మేధారుద్రః	74
మేధావీ	55, 74, 102
మేధిరః	102
మేనాదః	94, 165
మేనాధవః	42
మేలా	80
మేలాంధుః	80
మేషః	93
మేషీ	93
మై	
మైత్రః	69
మైత్రీబలః	3
మైత్రేయః	5
మైత్రేయికా	110
మైథిలీ	76
మైనాకః	42
మైరేయం	99
మో	
మోక్షః	27
మోచా	133
మోరటం	139
మోహః	223
మోహనః	8
మౌ	
మౌక్తికం	95
మౌద్గలిః	55
మౌలిః	210, 226
మౌహూర్తః	80
మ్రక్షః	26
మ్లిష్టం	139
మ్లేచ్ఛభోజనః	89
య	
యకృత్	227
యక్షరసః	99
యక్షరాత్రిః	21
యక్షోదుంబరికా	45
యక్ష్మా	226
యజ్ఞద్రవ్యమ్	70
యజ్ఞియః	22
యజ్ఞోపవీతం	71
యజ్వపతిః	17
యతిః	157
యతిమైథునం	74
యదవః	37
యది	226
యదివా	225
యద్వా	225
యమః	14, 186
యమకమ్	123
యమకీటః	57
యమలం	59
యమవాహనః	53
యమసూః	19
యమస్వసా	10
యమీ	33
యమునా	33

పదము.	పుట.
యమేరుకా	24
యయాతిః	77
యవః	106
యవక్షారః	96
యవనికా	66
యవశూకః	96
యశోధరేయః	3
యష్టికా	32
యా	
యాగసేమిః	11
యాచితః	87
యాజ్ఞికః	123
యాజ్ఞసేనీ	78
యాతుః	81
యాత్రా	202
యాదవీ	10
యానం	175
యానః	226-227
యాపనమ్	175
యామఘోషా	24
యామనాలీ	24
యామలం	59
యామ్యా	20
యాయావరః	79-84
యావః	226
యు	
యుక్తమ్	102
యుక్తిః	157
యుగం	59, 227
యుగలం	59
యుగాంశకః	21
యుగ్మమ్	59
యుజా	13
యుధిష్ఠిరః	78
యుయుధానః	7
యువగండః	63
యువరాజః	5
యూ	
యూతకమ్	123
యూపద్రుః	46
యో	
యోగః	130
యోగచరః	76
యోగ్యా	112
యోజనమ్	39-40-175
యోజనగంధా	168
యోజనగంధికా	77
యోనిః	175-229
యోన్యర్శః	62
యోషితా	59
యౌ	
యౌవనాశ్వః	76
ర	
రంగమ్	95
రంగః	131
రంగబీజమ్	95
రంగమాతృకా	67
రంగేష్టాలుకమ్	51
రండా	142
గంతిదేవః	6
రంధ్రబభ్రుః	54
రంభా	183
రక్తకందలః	94
రక్తధాతుః	43
రక్తపారదమ్	96
రక్తపిండః	49
రక్తమంజరః	47
రక్తవటీ	62
రక్తవాలుకమ్	95
రక్తాంగః	131
రక్తోత్పలమ్	34
రక్షోఘ్నమ్	90
రక్షోఘ్నః	46
రక్షోజననీ	4, 20
రఘుకారః	74
రచనా	68
రజకః	97
రజతప్రస్థః	42
రజనీ	176
రజస్వలః	53
రజోబలమ్	27
రణః	147
రణతూర్యం	24
రణరణం	26
రణరణః	59
రణరణకః	8
రతమ్	75
రతగురుః	61
రతజ్వరః	55
రతతాళీ	60
రతనారీచః	133
రతనిధిః	55
రతప్రణః	97
రతహిండకః	98
రతాన్ధ్రి	17
రతికూజితమ్	111
రతిక్రియా	112
రతిగృహమ్	64
రతిమదా	12
రతిరమణః	8

పదము.	పుట.
రత్నం	94, 227
రత్నగర్భః	15
రత్నగర్భా	35
రథః	162
రథాఙ్గమ్	131
రథాచసా	3
రథీ	85
రభసః	112, 221
రమణః	19
రమా	8
రమ్యకమ్	48
రవిః	19
రవినన్దనః	77
రవీషురః	8
రశ్మిః	84
రసః	221
రసగంధః	96
రసనం	175, 229
రసనాలిట్	97
రసా	221
రసాయనఫలా	47 227
రసాలః	211
రసితమ్	158
రసోనకః	51
రసోపలమ్	95
రహః	221
రా	
రాకా	124
రాక్షసేన్ద్రః	76
రాగః	131
రాగరజ్జుః	7
రాగలతా	8
రాగసంగః	26
రాగాశనిః	2
రాగీ	176
రాజగః	104
రాజగ్రీవః	30
రాజతాలః	52
రాజతేమిషః	51
రాజదన్తాః	65
రాజపట్టః	95
రాజపుత్రః	18
రాజఫలమ్	48
రాజమల్లః	112
రాజమాషః	89
రాజర్షిః	72, 79
రాజవాహ్యః	82
రాజశృంగమ్	81
రాజసూయః	69
రాజస్కంధః	83
రాజహంసః	221
రాజా	16, 75, 175
రాజాహిః	27
రాజీవః	81, 214
రాధా	143
రాత్రిమటః	14
రాత్రిమారణమ్	87
రాత్రివేదీ	55
రాత్రీ	20
రాధేయః	78
రాద్ధమ్	71
రామః	76, 187
రామదూతః	77
రామపుత్రో	76
రామపూగః	52
రామా	59
రామాయణమ్	111
రావణః	76
రాశిః	229
రాష్ట్రం	238
రాష్ట్రనివాసినః	211
రాసః	221
రాహుః	18
రాహుమూర్ధభిత్	6
రాహుచ్ఛిష్టః	51
రి	
రిక్తమ్	158
రిశ్యః	53
రీ	
రీతిః	158
రు	
రుక్మమ్	187
రుక్మిదారీ	7
రుచిరాసురః	73
రుజా	135
రుద్రాక్రీడః	88
రుధిరం	202
రురుః	202
రుషితమ్	107
రూ	
రూపమ్	181
రూపాస్త్రః	8
రూప్యమ్	95, 191
రే	
రేకః	32
రేచకః	96
రేచనమ్	62
రేణురూషితః	94
రేణువాసః	58
రేణుసారః	67

పదము.	పుట.
రేఫః	181
రేషణమ్	93
రేరిహాణః	9
రేవంతసూః	19
రేవటః	52
రేవతిః	157
రేవతీ	157
రేవా	33
రై	
రైవతః	9, 158
రో	
రోకమ్	123
రోచనః	176
రోచనా	93, 176
రోచమానః	84
రోధః	167
రోధనః	18
రోధోవక్రా	33
రోధ్రః	202
రోపః	181
రోమగుత్సమ్	81
రోమశః	93
రోమశా	51
రోమాంచితః	106
రోమోద్భేదః	26
రోలంబః	58
రోహిణీ	92, 147
రోహిణీపతిః	17
రోహితమ్	158
రోహితః	30
రౌ	
రౌరవః	214
రౌహిణః	67
రౌహిణేయః	191
ల	
లంకా	4,124
లంకేశః	76
లంఘున్యమ్	71
లంజికా	69
లంబకర్ణః	93,148
లంబా	10
లంబోదరః	202
లంబోష్ఠః	93
లః	11
లక్షమ్	219, 229
లక్షణమ్	23,176
లక్ష్మణః	76,148
లక్ష్మణా	147
లక్ష్మీః	8, 187
లక్ష్మీగృహమ్	34
లక్ష్మీపుత్రః	202
లఖండమ్	104
లగ్నమ్	176
లగ్నః	87
లగ్నకః	100
లఘుః	132
లఘుకాయకీ	94
లఘుగర్గః	31
లఘుజంగలః	58
లఘుమాంసః	56
లఘ్వీ	85
లట్వా	214
లడహమ్	104
లతా	158
లతాపనసః	51
లతామణిః	94
లతాలకః	82
లతాశంకుతరుః	48
లభ్యమ్	191
లయః	191
లయపుత్రీః	25
లయారంభః	25
లలనా	176
లలాటికా	67
లవః	214
లవణః	36
లవణాకరః	36
లవణార్ణవః	36
లా	
లాంగలమ్	64
లాక్షా	67
లాజాః	92,227
లాటః	139
లావకః	58
లి	
లింగమ్	64,110,131
లిక్ష	227
లీ	
లీలోద్యానమ్	44
లు	
లుంటాకః	55
లుండీ	81
లుఠనమ్	85
లే	
లేఖః	80, 127
లేఖకః	80
లేఖనమ్	176
లేఖనీ	80
లేఖ్యస్థానమ్	80

పదము.	పుట.
లేపః	181
లేపకః	96
లేశమ్	109
లో	
లోకః	26,226
లోకనాథః	4
లోకేశః	4
లోకేశ్వరః	4
లోకేశ్వరాత్మజా	4
లోచకః	68,124
లోచనమ్	65
లోచనా	4
లోచనామయః	63
లోపాకః	53
లోపాముద్రాఖ్యా	17
లోమశః	216
లోమాశికా	53
లోలా	211
లోహనాళః	86
లోహమారకః	50
లోహలాహలః	54
లోహవరమ్	95
లోహికా	90
లోహితామయః	95
వ	
వంకసేనః	49
వంకాగ్రభాగః	85
వంకిలః	45
వంగమ్	49
వంచకః	124
వందనా	71
వందనీయా	93
వందా	44
వందిపాఠః	87
వంశః	51,217
వంశ్యః	68
వః	15
వకుళః	47
వక్త్రఖురః	65
వక్త్రజః	69
వక్త్రతాలం	24
వక్త్రాసవః	63
వక్రః	201
వక్రగ్రీవః	93
వక్రనాసికః	55
వక్రపుచ్ఛః	97
వక్రభణితం	109
వక్రా	33
వక్షోరుహః	64
వచండా	56
వచా	133
వజ్రః	12
వజ్రకపాలీ	5
వజ్రకాలికా	3
వజ్రటీకః	5
వజ్రతుండః	8,11
వజ్రధరః	4
వజ్రపాణిః	11
వజ్రవారాహీ	3
వజ్రసూర్యః	4
వజ్రాశనిః	12
వజ్రీ	3
వటకః	91
వటీః	54
వటీ	138
వటుః	68
వఠరమ్	203
వడవా	214
వడవాముఖం	13
వత్సః	93, 122
వత్సపత్తనం	38
వత్సరః	21
వత్సలః	13
వదాన్యః	191
వదాలః	29,30
వధచారః	97
వధస్థలీ	87
వధూః	59,168
వధూజనః	59
వధూటశయనం	42
వధూటీ	59
వనమ్	44
వనఛాగః	54
వనజః	135
వనమాలినీ	38
వనవాసనః	54
వనశ్వా	53,177
వనస్పతిః	44,158
వనహాసః	51
వనాఖుః	53
వనాఖుకః	89
వనాలక్తం	43
వనాహీరః	53
వపుః	50
వపా	181
వప్రః	110
వయస్థా	162
వయస్యః	81
వరండాలః	51
వరః	201
వరక్రతుః	11

పదము.	పుట.
వరటీ	58
వరరుచిః	74
వరలబ్ధః	47
వరవృద్ధః	9
వరాంగః	64,82,131
వరాటకః	91,122
వరాటూ	229
వరాణః	11
వరాలీ	58
వరాహః	223
వరీ	19
వరుణః	15, 45
వరేంద్రీ	36
వరోలః	58
వర్కరః	93
వర్కరాటః	139
వర్గః	113
వర్ణకలిః	15
వర్ణకూపికా	80
వర్ణజ్యేష్ఠః	69
వర్ణతూలీ	8)
వర్ణదూతః	80
వర్ణలేఖా	43
వర్ణాటః	139
వర్ణికా	25
వర్తకం	229
వర్తనిః	37
వర్తనీ	99,177
వర్తరూకః	80
వర్తిః	158
వర్తికా	58
వర్ధనం	174
వర్ధమానః	6, 114
వర్మ	85

పదము.	పుట.
వర్వటీ	139
వర్షః	228
వర్షణం	16
వర్షప్రియః	55
వర్షభూః	183
వర్షాంశః	21
వర్షిష్ఠం	141
వలయః	228
వలాహకః	7
వల్కలం	228
వల్కవాక్	30
వల్గా	85
వల్గుః	131
వల్మీకః	39, 62, 72,228
వల్యః	5
వల్లజాః	227
వల్లభపాలకః	85
వల్లూరం	202
వల్లూరా	202
వశః	2.7
వసంతద్రుః	45
వసతిః	158
వసిష్ఠః	73
వసుః	220
వసుకీటః	87
వసుధారా	4
వసులాః	2
వసుషేణః	78
వస్తిః	229
వస్తు	109,113
వస్త్రకుట్టిమం	81
వస్త్రగృహం	66
వస్త్రగ్రంథిః	111
వస్నసా	63

పదము.	పుట.
వహః	39,223
వహనం	29
వహో	33
వహిః	31
వహిత్రం	29
వహ్నివల్లభః	67

వా

పదము.	పుట.
వా	226
వాంకః	28
వాంఛినీ	60
వాంతాదః	97
వాగీశ్వరః	5
వాగ్గుదః	57
వాగ్గులికః	81
వాగ్దళం	65
వాగ్దేవీ	5
వాచకః	23
వాచికహారకః	80
వాచా	22
వాజినం	112
వాడః	39,139
వాడవం	214
వాణా	148
వాణిజః	13
వాణిజ్యం	229
వాణినీ	174
వాణీ	147
వాతః	15, 226
వాతకేతుః	87
వాతగుల్మః	15
వాతమండః	16
వాతరథః	16
వాతర్ధిః	90

పదము.	పుట.
వాతాః	84
వాతాపిసూదనః	17
వాతాయనం	42
వాతాయనః	83,22
వాతాలి	16
వాతాశ్వం	84
వాతింగణః	49
వాతుకిః	49
వాతులః	15
వాత్యా	16
వాత్సల్యః	25
వాత్సీపుత్రః	97
వాత్స్యాయనః	73
వాదరంగః	45
వాదిరాట్	4
వాడుక్యం	75
వానం	176
వానప్రస్థః	69,162
వాప్పీ	32
వాపీహః	55
వామనః	6, 176
వాయనం	91
వాయుంగండః	62
వాయుంగుల్మః	29
వాయుందారుః	16
వారంగః	59
వారంవారం	225
వారంవారేణ	225
వారః	201
వారకీరః	61
వారటం	88
వారణవల్లభా	49
వారణాశీ	38
వారవాణం	228

పదము.	పుట.
వారవాణిః	24, 60
వారలికా	10
వారాసనం	90
వారికంటకః	50
వారికర్పూరః	30
వారికుబ్జకః	31
వారిక్రిమిః	32
వారిచత్వరః	34
వారిచామరం	34
వారిత్రా	99
వారిబదరా	49
వారిమసిః	16
వారిమూలీ	34
వారిరథః	29
వారిరాశిః	28
వారిశః	6
వారుషః	88
వారుణిః	17
వార్క్షం	44
వార్తం	158
వార్త్రఘ్నః	78
వార్తాకుః	49
వార్తాకీ	49
వార్తాయనః	80
వార్తికః	80
వార్దలః	210
వార్ధిః	28
వార్ధుష్యం	83
వార్ఘటః	31
వార్వటః	29
వాలిః	77
వాలీ	77
వాలుకీ	51
వాల్కలీ	99

పదము	పుట.
వాల్మీకః	72
వాల్మీకిః	72
వాసంతః	89, 93
వాసంతీ	21,89
వాసతేయీ	20
వాసవః	228
వాసితా	82
వాసాగారం	41
వాసిష్ఠీ	33
వాసీ	99
వాసుః	6
వాసుకిః	28
వాస్తవోయీ	20
వాస్తు	40, 227
వాస్తూకం	50
వాస్రః	20
వాస్పదనం	90
వాహానీ	174

వి

పదము	పుట.
విఖుః	85
వింజోలీ	44
వింధ్యః	36,43
వింధ్యకూటః	17
వింధ్యస్థః	74
వింధ్యావళీపుత్రః	79
వింశతిః	226
వికచః	133
వికటం	139
వికటా	3
వికర్షః	86
వికసః	17
వికస్వరః	44
వికారః	202

పదము.	పుట.
వికాలకః	20
వికాలికా	24
వికిరః	32
వికృతః	159
విక్రీః	82
విక్రాంతిః	84
విఖురః	14
విగణనం	88
విగతం	159
విగతః	159
విగ్రహః	223
విగ్రహః	49
విఘ్నహారీ	,,
విచక్షణః	105
విచిత్రవీర్యసూః	77
విచ్ఛిత్తిః	67,159
విచ్ఛిన్నం	177
విజయః	78
విజయకుంజరః	82
విజయమర్దలః	24
విజయా	11
విజృంభితం	159
విజ్జలం	86
విజ్ఞాతః	101
విటః	102,139
విటపః	181, 228
వితండా	142
వితస్తిః	40
వితానం	176
విత్తం	159
విదగ్ధః	102
విదర్భజా	17
విదా	22
విదూషకః	102
విదేహా	38
విదేహాః	36
విద్యాధరః	12
విద్యుత్	161
విద్రధినాశనః	46
విద్రవః	87
విద్రుమః	94
విధవా	60
విధా	107, 168
విధాతృభూః	72
విధానం	107
విధిః	107, 168
విధురం	202
వినశనమ్	38
వినాకృతం	105
వినాయకః	124
విన్నః	177
విపన్నః	177
విపాకః	124
విపాఠః	86
విప్రః	69,202
విప్రతీసారః	26
విప్రలంభః	25
విబాధా	26
విభవః	214,227
విభాషా	226
విభీతక	230
విభుః	183
విభూషణం	5
విభ్రమః	187
విమనః	105
వియద్భూతిః	27
విరక్తా	60
విరహితం	105
విరాటజః	95
విరామః	114
విరంగిణీ	66
విరించః	5
విరూపాక్షః	9
విరోకం	27
విరోచనసుతః	79
విలగ్నః	176
విలోమజిహ్వః	82
విల్లం	33
వివరనాలికా	24
వివశః	217
వివస్వతః	19
వివాదః	112
వివాహః	75
వివృత్తాక్షః	55
విశదః	165
విశసనః	86
విశాఖః	127
విశాలా	33
విశాలాక్షః	219
విశిఖా	127
విశేషకః	113, 125
విశేషితం	105
విశ్రబ్ధం	168
విశ్రబ్ధః	168
విశ్వం	214
విశ్వకద్రూః	202
విశ్వకేతుః	8
విశ్వప్సః	13
విశ్వబోధః	3
విశ్వరూపః	6
విశ్వరేతాః	5
విశ్వరోచనః	59

పదము.	పుట.
విశ్వస్తా	6),158
విశ్వామిత్రః	73
విషం	23, 227
విషమాక్షః	9
విషమృత్యుః	58
విషయః	191
విషయీ	177
విషసృక్కా	58
విషాంకురః	86
విష్టరః	44,68
విష్టిః	139
విష్ణుగుప్తః	73
విష్ణులింగీ	58
విష్వణనం	92
విసలం	44
విస్తారః	202
విస్మృతః	74
విస్రంభః	184
విస్రబ్ధః	168
విహాయః	16,221
విహాయాః	221
విహేఠనం	26.178
వీ	
వీచిః	133
వీతమ్	159
వీతరాగః	3
వీతిః	110
వీథీ	162
వీరరేణుః	78
వీరా	99
వీర్యం	26,190
వు	
వుకం	227

పదము.	పుట.
వృ	
వృకోదరః	78
వృక్షః	44
వృక్షాదనీ	177
వృత్తమ్	158
వృత్తిః	158
వృత్రః	27,79
వృద్ధః	61
వృశ్చికా	229
వృషః	10, 92
వృషణః	228
వృషణశ్వః	12
వృషణ్వసు	12
వృషపర్వా	177
వృషభాసా	12
వృషశత్రుః	6
వృషా	11
వృషాంకః	124
వృషాంచనః	9
వృషాణకః	10
వృష్ణిః	6,148
వే	
వేకటం	225
వేగః	131
వేడథీ	41
వేణివేదినీ	32
వేణుః	24,148
వేణుకర్పూరః	51
వేతసః	229
వేత్రధారకః	80
వేదగర్భః	5
వేదనా	177
వేదవ్యాసః	73

పదము.	పుట.
వేదారః	54
వేదికా	78
వేదీశః	5
వేదోదయః	17
వేధకః	67
వేరం	203
వేలా	210
వేలాకూలం	37
వేల్లనమ్	85
వేశః	217
వేశ్మనకులః	54
వేశ్యా	60
వేష్టనమ్	177
వై	
వైఖానసః	69
వైడూర్యమ్	94
వైతసా	229
వైదగ్ధీ	26
వైదేహకః	124
వైదేహీ	76, 223
వైనాయికః	106
వైన్యః	76
వైపార్ష్ణిః	229
వైభ్రాజమ్	13
వైశాఖః	127
వైశ్యా	4
వైష్టుభమ్	70
వో	
వోదః	102
వోరటః	49
వ్య	
వ్యంగకః	42
వ్యంగః	32

పదము.	పుట.
వ్యంసితః	105
వ్యక్తదృష్టార్థః	111
వ్యతికరః	203
వ్యధ్యః	86
వ్యపదేశః	23
వ్యలికం	124
వ్యలీకః	102
వ్యవచ్ఛిన్నమ్	105
వ్యసనమ్	176
వ్యస్తారః	82
వ్యా	
వ్యాఘ్రః	53
వ్యాజః	136
వ్యాడః	53
వ్యాడిః	74
వ్యాప్తిః	158
వ్యాప్యం	107, 110
వ్యానః	25
వ్యామనం	25
వ్యాయతం	159
వ్యాలకః	82
వ్యాసః	221
వ్యాసమాతా	77
వ్యు	
వ్యుత్థానం	176
వ్యుష్టమ్	20, 139
వ్యూ	
వ్యూహః	223
వ్యో	
వ్యోమచారీ	59
వ్యోమదూమః	16
వ్యోమనాసికా	57
వ్యోమమంజరం	87
వ్యోమాభః	3
వ్ర	
వ్రజ్యా	191
వ్రణమ్	227, 228
వ్రతదినం	228
వ్రతోపాయనమ్	91
వ్రీ	
వ్రీడః	25
వ్రీడా	229
వ్రీహికాంచనః	89
వ్రీహ్యాగారమ్	90
శ	
శం	22, 228
శంకరః	101
శంకితః	103
శంకితవర్ణకః	97
శంకుః	14,83,86,125
శంకుకర్ణః	94
శంఖః	15,28, 82,228
శంఖచరీ	67
శంఖినీ	4
శంతనుః	77
శంబః	106
శంబరం	204
శంబరః	30, 204
శంభుః	9
శకలం	211
శకునం	177
శకునిః	178
శకునజ్ఞా	56
శకులగండః	31
శకృత్కరిః	93
శకృద్ద్వారం	64
శకృత్కరిః	93
శక్తః	104
శక్తిః	10, 159
శక్తిమాన్	43
శక్రః	115, 203
శక్రజః	55
శక్రజిత్	76
శక్రభవనమ్	2
శక్రమూర్ధా	39
శక్రసృష్టా	47
శక్రాఖ్యః	55
శక్రోత్సవః	20
శక్వరీ	204
శచీ	11
శఠః	141
శతచ్ఛదః	52
శతధారం	12
శతధృతిః	5, 160
శతపర్వికా	125
శతపర్వేశః	18
శతపుష్పం	74
శతబిందుః	6
శతాక్షీ	20
శతానకం	88
శతానన్దః	6, 7, 73
శతాసికః	61
శతారం	12
శతావరీ	11, 203
శతావర్తి	6
శత్రం	204
శత్వరీ	20
శనిః	18
శనైశ్చరః	18
శపనం	109

పదము.	పుట.
శఫరః	30,229
శఫరాధిపః	30
శబరః	204
శబ్దః	23
శబ్దభేదీ	78
శబ్దాధిష్ఠానం	66
శమః	27,110
శమనం	110, 178
శమనీషధః	14
శమాన్తకః	7
కమిరోహః	9
శయాలుః	97,211
శయుః	106
శరః	86
శరణం	148
శరణార్థీ	101
శరణార్పకః	101
శరత్	226
శరత్పర్వ	21
శరదా	21
శరభః	52
శరావః	90,52
శరావాపః	86
శరీరం	63
శలః	10,86
శలకః	57
శలభః	230
శల్కః	125
శల్యం	24
శల్యః	86
శల్లకః	229
శల్లకీ	125
శవః	38

పదము.	పుట.
శశకః	53
శశిశేఖరః	5
శస్త్రం	85
శస్త్రః	86

శా

పదము.	పుట.
శాంకరః	92
శాండిల్యః	191
శాంతః	25
శాంతనవః	77
శాంతిః	159
శాకః	35
శాకబందకః	49
శాకవీరః	50
శాకున్తలేయః	77
శాకోటః	46
శాఖా	127
శాఖానగరం	39
శాటకః	66
శాణః	148
శాణోత్తరీయః	74
శాపః	181
శాపాస్త్రః	72
శాయకః	86
శారః	229
శారదః	165
శారదా	5
శారదీ	21,165
శారిః	203
శారికా	56
శారిశృంఖలా	100
శార్ఙ్గమ్	131
శార్దూలః	52
శార్దూలవాహనః	4

పదము.	పుట.
శాలంకాయనః	10
శాలంకః	74
శాలః	31,211
శాలవేషః	67
శాలా	211
శాలాజిరః	90
శాలించః	50
శాలిః	211
శాలినీకరణం	112
శాలిపిష్టం	91
శాలిహోత్రః	83
శాలూకః	34
శాల్మలిః	35,229
శాల్మలీ	8,46
శాసనం	39
శాసితా	103
శాస్తా	103
శాస్త్రం	110
శాస్త్రకృత్	110
శాస్త్రగండః	102
శాస్త్రశిల్పినః	37

శి

పదము.	పుట.
శింఘాణం	20
శింశపా	48
శిక్యః	103
శిక్షితాక్షరః	69
శిఖం	228
శిఖండః	142
శిఖండీ	178
శిఖరం	42,203
శిఖరవాసినీ	10
శిఖా	127
శిఖాచలః	57

పదము.	పుట.
శిఖాతరుః	68
శిఖాధరః	5
శిఖిధ్వజః	14
శిఖీ	56, 177
శిత్రః	16?
శితశూకః	89
శితిః	159
శితికంఠః	56
శిథిలః	102
శినేర్నప్తా	7
శిపివిష్టః	9
శిబిః	5?
శిబిరం	76
శిరః	22
శిరఃఫలః	52
శిరోరుజా	45
శిరోవేష్టః	66
శిలాజతుః	69
శిలాటకః	125
శిలాధాతుః	43
శిలాపుత్రః	43
శిలావ్యాధిః	69
శిలీంధ్రపుష్పం	49
శికాకాః	8
శివం	22,215
శివః	9,215
శివకీర్తనః	6
శివదూతీ	10
శివా	4,215
శివాప్రియః	93
శిశుకః	32,60,125
శిశుపాలకః	79
శిశువాహ్యకః	54
శీ	
శీతం	17
శీతః	159
శీతలం	17
శీతలః	211
శీతీభావః	27
శీఘ్రగంధః	47
శీర్ణపాదః	11
శీలనం	69
శీలితం	111
శు	
శుంఠి	90
శుండా	143
శుండాపానం	99
శుంభపురీ	37
శుకం	125
శుకనాసః	49
శుకవల్లభః	47
శుక్తం	159
శుక్తిః	159
శుక్తిబీజం	95
శుక్రం	203
శుక్రః	18, 203
శుక్లా	5
శుచిః	13
శుచీ	133
శుటీరతా	26
శుద్ధం	165
శుద్ధజంఘః	94
శుసీరం	97
శున్యం	97
శున్యా	97
శుభం	22,106,225
శుల్కః	125
శుల్కవాయసః	56
శుశ్రూషా	219
శుషిరం	203
శుష్కగోమయం	93
శుష్కవ్రణః	62
శుష్మః	13
శూ	
శూకః	125
శూకరః	53
శూద్రః	96
శూద్రశాసనం	40
శూన్యం	191
శూరః	19
శూర్పకర్ణః	82
శూర్పవాతః	89
శూలదృక్	10
శూలభృత్	91
శూలా	60
శృ	
శృంఖలం	211,230
శృంఖలా	83
శృంగం	42,131,228
శృంగాటం	227
శృంగాటః	34
శృంగారః	25,203
శృంగారీ	178
శృగాలః	53
శృగాలీ	87
శే	
శేఫః	64
శేఫాలీ	48
శేవః	219

పదము.	పుట.
శై	
శైనేయః	7
శైబ్యః	7
శైలః	42
శైలశిబిరం	28
శైలాగ్రం	42
శైలాటః	52
శైలిధన్వా	9
శైలూషః	219
శైలీ	114
శైలేయా	5
శైవః	106
శైవలః	34, 227
శో	
శోకః	26
శోఠః	141
శోణః	148
శోణకః	47
శోణితమ్	63
శోణితపురమ్	38
శోథచిత్	50
శోధితం	105
శోభాంజనః	46
శోషణః	8
శౌ	
శౌచః	103
శౌథం	39
శౌభాః	2
శౌర్యం	191
శ్మ	
శ్మశానం	68
శ్యా	
శ్యామా	20, 187
శ్యామాంగః	18
శ్యాలః	61
శ్యాలికా	60
శ్యే	
శ్యేనః	178
శ్ర	
శ్రథనః	6
శ్రమణః	5
శ్రమణా	148
శ్రమణేరః	5
శ్రవణం	148
శ్రవిష్ఠాజః	18
శ్రా	
శ్రాణం	148
శ్రాద్ధం	168
శ్రామః	21, 187
శ్రావకః	55
శ్రావకాః	3
శ్రావస్తీ	38
శ్రీ	
శ్రీః	8, 203
శ్రీకరం	33
శ్రీకరః	6
శ్రీఖండః	67
శ్రీగర్భః	6
శ్రీదః	15
శ్రీనివాసః	6
శ్రీపర్ణం	148
శ్రీపుత్రః	83
శ్రీమస్తకః	51
శ్రీమాన్	159
శ్రీలః	86
శ్రీవత్సః	98
శ్రీవరాహః	6
శ్రీవాసః	221
శ్రీవృక్షకః	84
శ్రు	
శ్రుతర్షిః	72
శ్రుతిః	160
శ్రుతికటః	140
శ్రే	
శ్రేణీః	148, 154, 229
శ్రేష్ఠమ్	92
శ్రో	
శ్రోతః	66
శ్రోత్రియతా	69
శ్రౌ	
శ్రౌత్రం	69
శ్ల	
శ్లక్ష్ణః	102
శ్లా	
శ్లాఘ్యః	106
శ్లి	
శ్లిషా	108
శ్లీ	
శ్లీపదం	62
శ్లీపదాపహః	50
శ్లే	
శ్లేష్మఘ్నా	49
శ్లేష్మా	63, 226
శ్వ	
శ్వభ్రమ్	27
శ్వభ్రః	27
శ్వనికా	20
శ్వనిశమ్	20

పదము.	పుట.
శ్వశ్రూః	61
శ్వా	
శ్వాపదః	53
శ్వే	
శ్వేతమ్	95
శ్వేతకేతుః	3
శ్వేతకోలః	30
శ్వేతద్వీపః	12
శ్వేతపింగలః	52
శ్వేతవాహనః	178
శ్వేతహయః	12
శ్వేతోదరః	15
ష	
షండః	143
షండాలీ	211
షట్పదాతిథిః	45
షట్ప్రజ్ఞః	102, 104
షడ్గ్రంథః	162
షడ్బిందుః	6
షష్ఠాలుకాలకమ్	71
షష్ఠిహాయనః	178
షష్ఠీ	10
షా	
షాడవః	215
షాణ్మాతురః	60
షి	
షిడ్గః	102
షో	
షోడశార్చిః	18
స	
సంకల్పభవః	8
సంకిలః	14
సంకేతః	114, 226

పదము.	పుట.
సంక్రమః	228
సంఖ్యా	192
సంగణికా	114
సంగతమ్	108
సంగుప్తః	3
సంగ్రహః	113, 223
సంగ్రామపటహః	24
సంఘాటికా	126
సంఘాతః	161
సంచరః	39
సంచారీ	67
సంజాచులుంపా	94
సంజ్ఞా	19, 23, 136
సంతానః	178,228
సంతాపనః	8
సందర్భః	113
సంధానం	113
సందానః	82
సందీ	68
సందేశః	81
సంధిః	98, 168
సంధిజీవకః	103
సంధ్యారాటి	9
సంధ్యాబలః	14
సంపత్	108, 165
సంప్రయోగః	75
సంబంధీ	101
సంబః	182
సంబుద్ధః	3
సంభవః	215
సంభారః	87
సంభోగః	25, 131
సంభ్రమః	187
సంముఖః	105

పదము	పుట.
సంయాంక్	104
సంరంభః	112
సంవర్తకః	7
సంవాహకః	81
సంవిత్	165
సంవిత్తిః	160
సంవీతకమ్	112
సంసారః	26
సంసారగురుః	8
సంసారమార్గః	64
సంస్క్రియా	88
సంస్కృతిః	160
సంస్థా	163
సంస్థానం	178
సంస్థాలః	93
సః	15
సక్తవః	227
సక్తుః	91
సక్థి	64, 108
సఖా	127
సగంధః	61
సచేత్	225
సజ్జః	136, 226
సజ్జనమ్	178
సటా	66,229
సతీ	10,161
సత్పృట్	101
సత్క్రియా	88
సత్యభారతః	72
సత్యయంగమ్	21
సత్యవతీ	77
సత్యవచాః	92
సత్యవాక్	56
సత్యసంగరః	15

పదము.	పుట.
సత్యాగ్నిః	17
సత్త్వమ్	109, 113
సత్వసంగ్రహః	15
సదః	229
సదాతనః	179
సదాయోగీ	6
సదృశమ్	217
సదృశస్పందనః	114
సద్యఃకృతమ్	23
సధిః	13
సన్	11
సనత్	5
సనాతనః	6
సన్నాహః	84
సప్తగుప్తిః	19
సప్తఘాతకః	102
సప్తజిహ్వః	13
సప్తదీధితిః	13
సప్తపర్ణః	45
సప్తపుత్రసూః	60
సభికః	99
సభ్యః	70
సమంజసమ్	102
సమంతభద్రః	3
సమంతభుక్	13
సమకోలః	28
సమజమ్	44
సమదః	60
సమయకారః	114
సమరః	228
సమాః	226
సమాధిః	22
సమానః	178
సమావనమ్	178

పదము.	పుట
సమాలంభనమ్	67
సమాకీ	108
సమితిః	160
సమిత్ః	13
సమీకమ్	111
సమీచి	71
సమీచీనమ్	102
సముదాగమః	110
సముదాచారః	114
సముద్రకఫః	29
సముద్రగృహమ్	108
సముద్రచులకః	17
సముద్రాంబరమేఖలా	35
సమూఢం	105
సమూఢః	143
సరః	86, 222, 228
సరఃకాకః	58
సరకః	125
సరజా	60
సరఘః	15
సరళః	47,211
సరళద్రవః	67
సరస్వతీ	5,160
సరిషపః	89
సరోజీ	4
సర్గః	113
సర్గబంధః	113
సర్గమణిః	67
సర్జరసః	222
సర్పిః	36
సర్పిరర్ణవః	36
సర్పిరాకరః	36
సర్వజ్ఞః	136
సర్వదమనః	77

పదము.	పుట.
సర్వదర్శీ	3
సర్వపూర్ణత్వమ్	87
సర్వమూల్యమ్	94
సర్వవేణి	25
సర్వాభిసంధీ	71
సర్వార్థసిద్ధిః	3
సర్వావసరః	20
సర్షపః	89
సర్షి	57
సలిలకుంతలః	34
సలిలేంధనః	13
సవనమ్	173
సవ్యసాచీ	70
సశ్మశ్రుః	59
సస్వేదా	59
సస్యకః	125
సహకారీ	110
సహజః	136
సహపాంశుకిలః	80
సహభావినః	111
సహభోజనమ్	108
సహర్షః	219
సహయోగః	111
సహ్యమ్	191
సహ్యః	43

సా

పదము.	పుట.
సాంఖ్యమ్	111
సాంద్రం	204
సాంప్రతం	225
సాకేతమ్	37
సాగరగామినీ	33
సాత్యకిః	7
సాత్వతః	73

పదము.	పుట.
సాత్వతః	6
సాత్వతాః	37
సాదృశ్యః	53
సాధనమ్	64,107, 110, 178
సాధు	107
సాధుః	168
సాధ్యమ్	191
సాధ్యాః	,,
సాను	228
సానుమాన్	42
సాన్నాయ్యమ్	70
సామకః	98
సామజః	82
సామర్థ్యమ్	192
సామ్నా	22
సాయోత్సవః	20
సారమ్	227
సారసమ్	222
సారసః	56
సార్వభౌమః	187
సాలః	48.212
సాలభంజికా	60
సావిత్రీ	71
సాశ్రుధీః	61
సాహసమ్	227
సి	
సిందూరమ్	95
సింధుః	28, 33
సింధునందనః	17
సింధురః	81
సింధువారః	84
సింధూరుమః	6
సింహః	52, 224
సింహకేళిః	5
సింహకేసరః	47
సింహరథా	10
సింహీ	224
సికతా	226
సిక్థః	163
సిచయః	66
సితా	161
సితాపాంగః	57
సితోపలః	43
సిద్ధమ్	71
సిద్ధః	168
సిద్ధధాతుః	95
సిద్ధసలిలమ్	90
సిద్ధసింధుః	33
సిద్ధసేనః	11
సిద్ధాంతః	22
సిద్ధార్థః	163
సిధ్మలా	211
సిధ్రకారణమ్	13
సినీవాలీ	10
సిప్రః	16,2)
సిల్హః	67
సీ	
సీతా	76,160
సీధు	227
సీమంతోన్నయనమ్	61
సీమా	179
సీరః	204
సీసకమ్	86
సు	
సుకృత్	101
సుఖం	229
సుఖంఘుణః	9
సుఖావతీశ్వరః	4
సుఖాశః	51
సుఖోత్సవః	61
సుగృహః	57
సుగ్రీవః	7,77
సుతర్దనః	55
సుతవస్కరా	60
సుదంతాః	3
సుదామా	12
సుధాంగః	16
సుధాజీవీ	96
సుధావర్షి	4
సుధాశ్రవా	65
సుధాహారః	8
సుధోద్భవః	47
సుధోద్భవా	73
సునాభః	42
సునిశ్చితః	3
సునిషణ్ణమ్	50
సునీతిః	18
సుపర్ణాఖ్యః	48
సుపర్వాణః	179
సుప్రసాదః	9
సుభద్రేశః	78
సుభాషితః	3
సుమదాత్మజా	12
సుమనాః	222
సుముఖః	127
సుముఖసూః	8
సుయామునః	6
సుయోధనః	78
సురంగా	98
సురంగాహిః	97
సురంజనః	52

పదము.	పుట.
సురగురుః	17
సురగ్రామణీః	11
సురతమ్	75
సురపురీ	12
సురభిః	105, 184
సురా	36
సురాకరః	36
సురార్ణవః	36
సురేఫమ్	95
సువర్చలా	19
సువర్ణం	148
సువసంతః	21
సువ్రతా	161
సుషేణః	149
సుష్ఠు	224
సుసంస్కృతమ్	91
సుసారః	94
సూ	
సూక్తా	56
సూక్ష్మరుః	44
సూచకః	126
సూచనమ్	113
సూచీ	134
సూచీరోమా	53
సూతః	160
సూతకమ్	95, 125
సూతపుత్రకః	79
సూత్రం	204
సూత్రకంఠః	111
సూత్రకోణకః	24
సూత్రపుష్టః	48
సూత్రీ	55
సూదః	89,165
సూనమ్	179

పదము	పుట.
సూనుః	179
సూనృతమ్	160
సూపధూపనమ్	91
సూర్యరక్తసంజ్ఞః	67
సూర్యా	19
సూర్యాహ్వమ్	95
సృ	
సృగాలికా	53
సృణిః	229
సృదాకుః	13
సే	
సేః	8
సేతుః	39
సేదుః	51
సేవనమ్	179
సై	
సైంధవః	215
సైరభః	2
సో	
సోః	10
సోమగర్భః	6
సోమతీర్థమ్	36
సోమధారా	18
సోమసింధుః	6
సౌ	
సౌదామ్నీ	16
సౌనంది	7
సౌప్తికమ్	87
సౌమిత్రిః	76
సౌమనస్యాయనీ	48
సౌరభ్యమ్	67,191
సౌవీరం	204

పదము.	పుట
స్క	
స్కందః	63
స్కందనమ్	62
స్కందాగ్నిః	13
స్కంధః	168
స్కంధావారః	76
స్త	
స్తకః	104
స్తనః	227
స్తనభరః	180
స్తనాభోగః	103
స్తబకః	223
స్తవః	23
స్తు	
స్తుతివ్రతః	87
స్తూ	
స్తూపపదమ్	109
స్తో	
స్తోపికమ్	109
స్త్యా	
స్త్యానమ్	114
స్త్రీ	
స్త్రీ	59,229
స్త్రీచిత్తహారీ	46
స్త్రీచోరః	98
స్త్రీప్రియః	45
స్థ	
స్థగః	104
స్థపతిః	160
స్థపుటః	101
స్థలమ్	66
స్థలపద్మమ్	50
స్థలా	229

పదము.	పుట.
స్థా	
స్థాగః	88
స్థాణు	227
స్థాణుః	9, 149
స్థానమ్	113
స్థావరమ్	86
స్థావరః	42
స్థి	
స్థితః	161
స్థితిః	160
స్థిమితః	160
స్థిరః	44
స్థిరచక్రం	4
స్థిరచ్ఛాయః	44
స్థిరయౌవనః	12
స్థిరా	204
స్థూ	
స్థూణా	148
స్థూలశ్చేదః	86
స్థూలనాసికః	53
స్థూలశాటకః	66
స్థూలహస్తమ్	82
స్థే	
స్థేయః	191
స్న	
స్నసా	63
స్నా	
స్నానమ్	64
స్ను	
స్నుషా	59
స్నే	
స్నేహః	224
స్నేహాశః	68
స్నేహీ	80
స్ప	
స్పర్శః	217
స్పర్శనమ్	179
స్పర్శనః	179
స్పర్శానందః	12
స్ఫ	
స్ఫాటికోపలః	94
స్ఫు	
స్ఫుటిః	140
స్ఫులింగం	230
స్ఫూ	
స్ఫూర్తిమాన్	106
స్ఫో	
స్ఫోటికా	57
స్మ	
స్మరరూపకః	64
స్మరస్తంభః	64
స్మరసత్యః	94
స్మరాగారమ్	64
స్మరాసవః	99
స్మితః	44
స్మృతిః	110, 160
స్య	
స్యందనమ్	179
స్యమంతకః	8
స్యోగవిః	111
స్ర	
స్రోతసికః	106
స్వ	
స్వమ్	215, 227
స్వంజకోలః	55
స్వః	215, 225
స్వచమసః	17
స్వజః	136
స్వదూరవాసినీ	4
స్వదోషగూహనమ్	26
స్వధాభుజః	2
స్వప్నః	179
స్వయంభువః	3
స్వరపత్తనమ్	22
స్వరేణుః	19
స్వర్గిణః	2
స్వర్ణమ్	95, 228
స్వర్ణకారః	97
స్వర్ణదీధితిః	13
స్వర్ణపక్షః	8
స్వర్ణబిందుః	6
స్వర్లోకః	2
స్వస్తినీ	35
స్వస్తి	225
స్వస్తికః	51
స్వస్తిముఖః	80
స్వస్వగృహీతనామా	74
స్వా	
స్వాచ్ఛంద్యమ్	114
స్వాతిః	19, 229
స్వాదః	91
స్వాదుఫలా	46
స్వాద్వమ్లః	47
స్వాధ్యాయః	114
స్వాధ్యాయీ	94
స్వాపః	181
స్వామీ	11, 73, 179
స్వాహా	4, 14
స్వాహాభుజః	2

పదము.	పుట.
స్వేచ్ఛామృత్యుః	78
స్వేదః	25, 165
హ	
హండికాయుతః	90
హంభా	93
హంసః	58, 222
హంసగద్గదా	59
హంసరథః	5
హట్టః	39
హఠః	141
హఠపర్ణీ	34
హతకః	107
హనుః	179
హనుమాన్	76
హనూమాన్	76
హనూషః	14
హయంకషః	11
హరణం	149
హరబీజం	95
హరిః	6, 11,17,19,74
హరిక్రాంతః	83
హరిగృహం	37
హరిణహృదయః	87
హరిత్	161
హరితః	84
హరితా	161
హరితాలం	95
హరితాలికా	52
హరిద్రవః	48
హరిద్రా	48, 91
హరినామా	89
హరినేత్రః	55
హరిలాంఛనః	31
హరివర్షం	35
హరిశ్చంద్రపురం	39
హరీశః	230
హరీతకీ	161
హర్షస్వనః	114
హలభృతః	73
హలాహలః	4, 27
హలిః	89
హల్లీషం	25
హవసీ	70
హవిః	70, 222
హవిష్యం	70
హసనీమణిః	13
హస్తః	40, 64
హస్తపుచ్ఛం	65
హస్తికర్ణః	49
హస్తినాపురం	38
హస్తిమల్లః	12,212
హస్తీ	81
హా	
హా	224
హానుః	65
హాపుత్రికా	57
హారకః	126
హారిః	81
హాలః	7
హాలహాలం	27
హాలాహాలం	27
హాస్తినం	38
హాహాః	226
హి	
హింగు	91,227
హింగులం	96
హింగులః	96
హింజీరః	83
హిండీ	10
హిండీరః	29
హింతాలః	52
హింసారుః	53
హింస్రపశుః	53
హిడింబజిత్	78
హిడింబారమణః	77
హితం	107
హిమజా	136
హిమాద్రిః	36
హిమాలయః	42
హిమాహ్వయః	67
హిరణ్మయం	35
హిరణ్యం	94, 192
హిరణ్యనాభః	42
హిరహీరణిః	27
హిరుక్	224
హిలమోచికా	50
హీ	
హీరకం	95
హీరకః	9
హు	
హుం	225
హుడుః	93
హుడుక్కః	126
హులహులీ	75
హూ	
హూరవః	5[illegible]
హూహూః	22[illegible]
హృ	
హృదయం	19[illegible]
హృదయేశః	61

పదము.	పుట.	పదము.	పుట.	పదము.	పుట.
హృదావర్తః	84	హేరంబః	5, 182	హో	
హృల్లేఖః	111	హేరుకః	5	హోడః	29
హృష్టః	140	హేలా	212	హోత్రం	70
హృష్టరోమః	106	హేల్లిః	19	హోమకుండం	70
హే		హేషీ	83	హోమధూమః	70
హేతుః	110	హై		హోమభస్మ	70
హేమ	18	హైమవతం	31	హోరా	57
హేమరాగిణీ	911	హైమవతీ	33,161	హ్ర	
హేమశంఖః	6	హైహయః	77	హ్రదగ్రహః	31
				హ్రాసః	23

అష్టకవర్గు, సాంధ్ర తాత్పర్యము, చక్రనిప్రతి			
ఆరూఢరత్నసిద్ధాంజనము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	[illegible]	
కాలామృతము ,,	...	1	0
కృష్ణవాస్తువు ,,	...	0	8
రళప్రశ్నము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0	3
గౌళిశాస్త్రము, తెనుఁగు	...	0	2
ఛప్పన్నము, ప్రశ్నశాస్త్రము, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము		0	6
జలార్గళశాస్త్రము, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము	...	0	4
జాతకచంద్రిక, గోపాలరత్నాకరము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	..	0	8
నక్షత్రచూడామణి, చక్రనిప్రతి	...	0	6
బృహజ్జాతకము, ఆంధ్ర టీకా తాత్పర్యవివరణసహితము	...	2	0
బృహద్యోగరత్నాకరము	...	0	8
భృగుసూత్రములు, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0	6
భావార్థచంద్రిక ,,	...	0	8
మయవాస్తువు ,,	...	0	3
ముహూర్తదర్పణము, సటీక, చక్రనిరూపు	...	0	12
రట్టమతశాస్త్రము, తాత్పర్యసహితము	...	0	10
లఘుజాతకము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0	12
వనమాల (వర్షఫణి), సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0	3
వాస్తుసర్వస్వము ,,	...	0	4
వృద్ధపారాశరము ,,	...	0	10
శకునశాస్త్రము (శిఖినరసింహశతకము), తాత్పర్యసహితము	...	0	4
శ్రీపతి, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	1	8
సర్వార్థచింతామణి, మేలుప్రతి	...	0	12
సనత్కుమారగృహవాస్తువు, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0	3
స్వప్నశాస్త్రము ,,	...	0	3
సాముద్రికశాస్త్రము, సటీక	...	0	4
సాముద్రికశాస్త్రము, తెనుఁగు పద్యకావ్యము	...	0	6
సారావళి, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	3	0
షోడశప్రశ్నరత్నావళి, నెపోలియన్ అనుష్ఠించిన ప్రశ్నగ్రంథమునకు తెనుఁగు	...	0	3
హోరారత్నమాల	...	0	8

		ప్రతి 1-కి రూ.
ర్యము	...	0
	...	0
అష్టాంగహృదయము, సూత్రస్థానము	...	6
డిటో చికిత్సాకల్పస్థానములు	...	5
డిటో శారీరనిదానస్థానములు	...	3
డిటో ఉత్తరస్థానము	...	6
ఇలాజుల్ గుర్బా, యూనాని వైద్యగ్రంథములలో మిక్కిలి యుత్తమమైనది, ఉర్దూ తర్జుమా, కాలికో బైండు	...	3
కాలజ్ఞానము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0
కుమారతంత్రము, రావణకృతము	...	0
గదనిగ్రహము, సోఢలకృతము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	2
చక్రదత్త ,,	...	3
చికిత్సాసారము ,,	...	2
చికిత్సారత్నము ,,	...	1
నాడీజ్ఞానము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0
నాడీనక్షత్రమాల, ఆంధ్ర టీకాసహితము	...	0
బసవరాజీయము, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము, క్రొత్తకూర్పు	...	7
భేషజకల్పము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0
మాధవనిదానము, ఆంధ్ర వ్యాఖ్యానసహితము	...	3
రసప్రదీపిక, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము	...	0
రాజమార్తాండము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	0
లోలంబరాజీయము, సద్వైద్యజీవనము	...	0
వస్తుగుణమహోదధి, (తెనుఁగు)	...	5
విషవైద్యచింతామణి, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	2
వృక్షాయుర్వేదము ,,	...	0
శార్ఙ్గధరసంహిత, క్రొత్తకూర్పు, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	3
శార్ఙ్గధరత్రిశతి, ,,	...	0
సుశ్రుతశారీరము ,,	...	2
షడ్రసనిఘంటువు, అభిధానరత్నమాల	...	0
సహదేవపశువైద్యశాస్త్రము, తాత్పర్యసహితము	...	0
సర్వౌషధిగుణకల్పకము, సాంధ్ర తాత్పర్యము	...	2

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్,

నెం 292, ఎస్ప్లనేడ్, చెన్నపురి.